

העותרים:

1. עו"ד שחר בן מאיר
 2. עו"ד יצחק אבירם
- שניהם מרחי אבא הלל 12 רמת גן
טל': 03-6127878 פקס: 03-6127979

- נגד -

המשיבים:

1. הליכוד תנועה לאומית ליברלית
עייני בייכ עו"ד אבי הלוי
מהמושבה כנרת
טל': 04-6709330 פקס: 04-6709443
2. אלקטור תוכנה בע"מ
עייני בייכ עו"ד ירון דוד
מרחי ז'בוטינסקי 33 מגדלי התאומים 1 רמת גן
טל': 03-7527792 פקס: 03-7527793
3. היועץ המשפטי לממשלה
4. הרשות להגנת הפרטיות משרד המשפטים
משיבים 3 ו 4 באמצעות פרקליטות המדינה מח' בג"צים
5. כב' השופט הנדל, יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23
עייני עו"ד דין ליבנה
היועץ המשפטי לוועדת הבחירות המרכזית
מהכנסת

עתירה דחופה לצו על תנאי צו ביניים ובקשה לקביעת דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צווים על תנאי וצווים מוחלטים, המופנים אל המשיבים והמורים להם ליתן טעם כדלקמן:

א. מדוע לא יקבע כב' בית המשפט כי למשיב מס' 5 (להלן: "יו"ר ועדת הבחירות") יש סמכות לדון בעתירה שהגישו העותרים בתיק תב"כ 14/23, ויורה לו לדון בה לגופה.

- ב. מדוע לא יאסור בית המשפט על המשיבה 1 (להלן: "הליכוד") לעשות כל שימוש באפליקציה אשר פותחה על ידי המשיבה 2 (להלן: "החברה") הנקראת בשם "אלקטור" (להלן: "האפליקציה").
- ג. מדוע לא יאסור בית המשפט על הליכוד לאפשר לכל אדם שבוחר בכך (ומוזמן לעשות כן על ידי הליכוד ומי מטעמו) לקרוא נתונים ולהזין נתונים לאפליקציה, ולקבוע כי ככל שניתן לעשות שימוש באפליקציה, אזי השימוש יוגבל רק לעובדים בשכר של הליכוד אשר יתחייבו במפורש ובכתב לקיים את הוראות חוק הגנת הפרטיות ביחס לשימוש במאגר מידע.
- ד. מדוע לא יורה בית המשפט לליכוד למחוק כל מידע שנאסף במסגרת האפליקציה על כל אדם ביחס לכוונות ההצבעה שלו או לתמיכה שלו בליכוד, ולהורות לליכוד להודיע במפורש לכל אדם שבכוונתו לאסוף עליו מידע כאמור, מהיום ואילך, כי נאסף עליו מידע וכי אותו אדם רשאי לבקש לבצע מחיקה של המידע שהוא מסר ומחיקה של פרטי המידע שמסר. וכן לאפשר מבחינה טכנית אפשרות פניה של כל אדם כאמור לליכוד בבקשה לבצע Opt-out ממאגר המידע אשר הליכוד מייצר באמצעות האפליקציה.
- ה. מדוע לא יאסור בית המשפט על הליכוד לבצע כל שימוש באפליקציה במהלך יום הבחירות מתוך מקום קלפי בכל תחום מדינת ישראל, במיוחד כאשר מדובר בפגיעה משמעותית בחשאיות הבחירות ובניהול התקין של הבחירות.
- ו. מדוע לא יורה בית המשפט למשיבים 1 ו 2 למחוק את כל המידע שבאפליקציה ובכל מאגר מידע חלופי או מאגר גיבוי שבנתה, ולמנוע מסירת מידע לכל אדם אחר מהאפליקציה וממאגר המידע.

מהות העתירה

העותרים הגישו ביום 6.2.2020 עתירה כנגד המשיבים (ומשיבה נוספת ש"ס) לכב' יו"ר ועדת הבחירות בקשר לנושאים שיפורטו להלן בעתירה זו.

בהחלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות מיום 18.2.2020 נדחתה העתירה בנימוק של היעדר סמכות לכב' יו"ר הבחירות לדון בסוגיות שהועלו בה.

העותרים חולקים בכל הכבוד על הנמקה זו וסבורים כי אין היא נכונה, ולכך נתייחס בהרחבה בהמשך הדברים. לכן, לעתירה זו "שתי פנים".

אחת - היא בגדר "מעין ערעור" על החלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות.

השניה - היא בגדר עתירה עצמאית, שנוכח התנמקה של היעדר סמכות לכב' יו"ר ועדת הבחירות, אזי הסמכות לבית משפט נכבד זה לדון בעתירה וליתן סעדים בגינה, שוב במיוחד נוכח הפגיעה המהותית אשר מתרחשת ממש ברגעים אלו, וצפויה להימשך עד וכולל יום הבחירות הן בחשאיות הבחירות והן בפרטיות של כלל אזרחי ישראל בעלי זכות הצבעה.

בקשה דחופה לצו ביניים

משיבי המדינה כתבו בתשובה שלהם לכב' יו"ר ועדת הבחירות, ראו נספח 5 להלן, כי ישנם ליקויי אבטחה חמורים הנובעים מהשימוש באפליקציה, ובכל זאת עולם כמנהגו נוהג, ואף גורם ברשות הפרטיות לא ראה לנכון להורות על הפסקה מיידית של השימוש בה.

בנסיבות אלו ישנה חשיבות עצומה למתן צו ביניים זמני ו/או ארעי, אשר יאסור על הליכוד את השימוש באפליקציה, לכל הפחות עד לדיון ומתן החלטה בעתירה, שכן כל שימוש כאמור, אפילו לגישת משיבי המדינה גורם להפרת פרטיות בהיקף עצום של כל אזרחי המדינה בעלי זכות בחירה.

בקשה לקיום דיון דחוף:

נוכח מהות העתירה, ומועד יום הבחירות בתאריך 2.3.2020 מתבקש כבי' בית המשפט לקבוע מועד דיון דחוף בעתירה זו.

מיצוי הליכים:

כאמור עתירה זו בחלקה מהווה "מעין ערעור" על החלטת כבי' יו"ר ועדת הבחירות.

בחלקה השני, העצמאי, יש לראות את כל ההליכים שנערכו מול המשיבים במסגרת תב"כ 14/23 בגדר מיצוי הליכים כלפי המשיבים טרם הגשת עתירה זו.

ואלו נימוקי העתירה:

1. העותרים הם אזרחי ישראל וזכאים להצביע בבחירות לכנסת ה-23.
2. המשיבה 1 (הליכוד) היא רשימת מועמדים המתמודדת בבחירות. נכון למועד זה הליכוד הוא שעומד בראש הרשות המבצעת ביחד עם מפלגות אחרות בקואליציה אשר בראשות הליכוד. לעניין זה נפקות כפי שנראה בהמשך הדברים.
3. המשיבה 2 היא חברת תוכנה אשר פיתחה ומפעילה ומעניקה זכות שימוש בין היתר לליכוד באפליקציה נשוא עתירה זו.
4. המשיב מס' 3 הוא היועץ המשפטי לממשלה, המשיבה מס' 4 היא הרשות להגנת הפרטיות, אשר לצערנו אינה ממלאת את תפקידה ומאפשרת למפלגות ובהן הליכוד, להפר את פרטיות אזרחי ישראל בריש גלי בתקופת מערכת הבחירות, ועל כן עתירה זו.
5. המשיב מס' 5 הוא כבי' יו"ר ועדת הבחירות אשר נתן את החלטתו בעתירת העותרים שבפניו, תב"כ 14/23 ביום 18.2.2020

ההליכים הקודמים

6. ביום 6.2.2020 העותרים הגישו עתירה לכבי' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית בעניין נשוא עתירה זו. לעתירה צורפו חוות דעת של מומחית, די"ר ענת בן דוד, וכן תצהיר של מתכנן מערכות אשר בחן את אופן פעולת האפליקציה. חוות הדעת האמורה והתצהיר מצורפים כחלק מעתירה זו.
- העתירה שבתב"כ 14/23 מצורפת כאן כנספח 1 ללא נספחיה, שכן שלושת הנספחים שלה יצורפו כנספחים לעתירה זו בהמשך הדברים.

מצ"ב העתק עתירות העותרים בתב"כ 14/23 ללא הנספחים מסומנת כנספח 1.

7. ביום 9.2.2020 צירפו העותרים לעתירה תצהיר של מומחה מחשבים בשם רן בר זיק, אשר הצביע על העובדה המהותית (והעגומה) כי מאגר המידע נפרץ וכי כל המידע הנמצא בספר הבחורים של מדינת ישראל דלף (באופן פשוט ביותר) ונמצא ברשות כל גורם שהוא בין בישראל ובין מחוץ לה.

מצ"ב תצהיר של מר רן בר זיק מסומן כנספח 2.

8. המשיבות 2 ו 3 הגישו תשובות לעתירה, אליהן נתייחס בהמשך הדברים.

מצ"ב תשובת המשיבה מס' 1 מסומנת כנספח 3.

מצ"ב תשובת המשיבה מס' 2 מסומנת כנספח 4.

9. המשיבים מס' 3 ו 4 כאן (משיבים מס' 4 ו 5 שם להלן: "משיבי המדינה") הגישו תשובה מטעמם ביום 16.2.2020 באישור כב' יו"ר ועדת הבחירות, על מנת שתשובתם תוגש לאחר תשובת שאר המשיבים.

10. בתשובתם טענו משיבי המדינה כי לכב' יו"ר ועדת הבחירות אין סמכות לדון בסוגיות נשוא העתירה שבתב"כ 14/23.

מצ"ב תשובת משיבי המדינה לעתירה מסומנת כנספח 5.

11. ד"ר תהילה אלטשולר וד"ר רחל ארידור הרשקוביץ מהמכון לדמוקרטיה, הגישו חוות דעת מטעמן בסוגיות נשוא העתירה שם, ותמכו הלכה למעשה במתן הסעדים המתבקשים בעתירה.

מצ"ב העתק חוות דעת אלטשולר ארידור מסומנת כנספח 6.

12. ביום 18.2.2020 ניתנה החלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות, אשר דחתה את העתירה על הסף בהיעדר סמכות עיניינית לדון בה, לעמדת כב' יו"ר ועדת הבחירות.

מצ"ב העתק החלטה מסומנת כנספח 7.

13. עוד נציין בבחינת גילוי נאות שני דברים.

14. לעתירה שבתב"כ 14/23 צורפה מפלגת ש"ס כמשיבה (שם משיבה מס' 3). ש"ס טענה בתשובה כי אין לה כל קשר למאגר המידע ו/או לאפליקציה, על אף שהעותרים אינם משוכנעים בכך, מטעמי יעילות לא התנגדו למחיקה שלה, ולכן היא אינה משיבה כאן ולא מבוקש כנגדה כל סעד.

15. עוד בתאריך 7.2.2019 פנו העותרים לרשות להגנת הפרטיות בפניה כללית ועקרונית בנוגע לסוגית הפרטיות והקמת מאגרי מידע במהלך הבחירות.

מצ"ב העתק פניית העותרים מסומנת כנספח 8.

16. פניה זו נענתה בתשובה סתמית שלא אומרת כלום, אשר נוכח מה שידוע לנו כעת, אפילו לרשות להגנת הפרטיות, על הפרות פרטיות עצומות במהלך מערכות הבחירות, הרי שהביטוי "לעג לרש" אינו מספיק לבטא את ההתייחסות הראויה לתשובה זו.

מצ"ב העתק התשובה מסומנת כנספח 9.

17. כאמור כב' יו"ר ועדת הבחירות דחה את העתירה שבתב"כ 14/23 מנימוקים של היעדר סמכות. אנו חולקים על כך בכל הכבוד, וראו על כך עוד להלן, ובכל מקרה לבית משפט נכבד זה, אפילו לגישת משיבי המדינה וכב' יו"ר ועדת הבחירות הסמכות לדון בעתירה.

18. ניתן לומר בשלב הנוכחי בוודאות שני דברים עיקריים.

האחד - גם לדעת משיבי המדינה והרשות להגנת הפרטיות השימוש באפליקציה נעשה תוך הפרות בוטות וגסות של דיני הפרטיות במדינת ישראל (ופרטיות היא זכות חוקתית נבקש להזכיר), ולמרות זאת הגוף

האמון על הגנת הפרטיות של אזרחי ישראל לא עושה דבר ואינו עוצר או מפסיק את הפגיעה בפרטיות הנעשית מדי דקה ודקה עד לבחירות וגם במהלכן.

השני - הפגיעה בפרטיות אינה רק פגיעה בפרטיות "פר סה", שהיא חמורה ביותר כשלעצמה, אלא היא פגיעה מהותית ומשמעותית בחשאיות הבחירות כפי שנפרט בהמשך הדברים.

פנקס הבוחרים

19. פנקס הבוחרים הוא מאגר מידע סודי שאין לאף גורם מלבד גורמי ממשל בישראל זכות גישה אליו.
20. פנקס הבוחרים כולל מידע אישי ופרטי על כל אזרח ואזרחית בישראל שהם בעלי זכות בחירה.
21. המידע כולל את שם האזרח, את כתובתו ואת מספר תעודת הזהות שלו, וכן את הקלפי בה הוא זכאי לבחור.
22. כאמור מדובר במאגר מידע עצום, הכולל את כל מיליוני בעלי זכות הבחירה בישראל, והכולל על כל אדם את המידע האישי והפרטי שלו כתובת מגוריו ומספר תעודת הזהות שלו.
23. אל המידע הנמצא בפנקס הבוחרים אין, ובצדק אין, אפשרות גישה לכל אדם אלא רק לגורמים שלטוניים תחת ההגבלות החלות לפי דין על השימוש במידע הנמצא בפנקס הבוחרים.
24. להמחשת עובדה זו נציין כי ועדת הבחירות מאפשרת לכל אדם לאתר את הקלפי שלו, רק באמצעות הזנת מידע אישי הנמצא רק ברשותו של אותו אדם, והוא תאריך הנפקת תעודת הזהות שלו, דבר הנמצא רק בידיעת מי שמחזיק בפועל אותה תעודת זהות.
25. ללא בקרה זו הרי שניתן היה "לשאוב" למשל מאת ועדת הבחירות המרכזית, בדרך קלה מבחינה טכנית, את כל המידע הרשום בפנקס הבוחרים.
26. עם זאת, ולצורכי הבחירות, החוק מאפשר לכל המפלגות, וביניהן הליכוד, לקבל את המידע הנמצא בפנקס הבוחרים, אך זאת במגבלות חמורות הנובעות מהעברת המידע מרשויות המדינה לגוף פוליטי פרטי.
27. כך קובע לעניין זה סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הבחירות לכנסת"):

"מידע פנקס" – רשימה הכוללת את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות במרשם האוכלוסין של בעלי הזכות לבחור שימלאו להם ביום הבחירות 18 שנים לפחות;

"מפלגה" – מפלגה שיש לה ייצוג בכנסת או מפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (בחוק זה - חוק המפלגות), שבא כוחה הודיע בכתב לשר הפנים כי ככוונתה להגיש רשימת מועמדים בבחירות.

(ב) שר הפנים ימסור למפלגה או לסיעה בכנסת, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע כמפורט להלן:

(1) מידע פנקס, וכן רשימה של אזורי הקלפי ותחומיהם ושל מקומות הקלפי, הנכונים ליום הקובע, לרבות בדבר מקומות של קלפיות הנגישות לאנשים המוגבלים בניידות - לא יאוחר מעשרה ימים לאחר היום הקובע;

(2) מידע פנקס כאמור בפסקה (1), הנכון ליום שליפת הפנקס - לא יאוחר משבוע לאחר יום כניסתו של פנקס הבוחרים לתוקף.

(ג) מידע פנקס כאמור בסעיף קטן (ב) יימסר למפלגה או לסיעה, לאחר שתתחייב בכתב, בנוסח שקבע שר הפנים, בידי בא כוחה שמונה לפי סעיף 19 לחוק המפלגות, או לפי סעיף 25, או ממלאי מקום ובידי האחראי לטיפול במידע מטעם המפלגה או הסיעה, שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים.

(ד) שר הפנים רשאי להורות כי באמצעי האלקטרוני או המגנטי הנמסר לפי סעיף זה

- יכלל אמצעי הגנה; לענין זה, "אמצעי הגנה" - לרבות הוספת מידע לזיהוי הקובץ.
- (ה) שר הפנים יודיע לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לאילו מפלגות או סיעות נמסר מידע פנקס.
- (ו) שר הפנים ימסור, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע פנקס לועדה המרכזית, לצורך מילוי תפקידיה, לפי בקשת יושב ראש הועדה המרכזית; המידע יימסר לא יאחר מעשרה ימים לאחר מסירת הבקשה.
- (ז) שר הפנים ימסור לוועדה המרכזית, לצורך מילוי תפקידיה, ביום העשירי שלפני יום הבחירות, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע על פטירה של אדם הרשום בפנקס הבחורים שפטירתו נרשמה במרשם האוכלוסין.

28. כבר מהוראות אלו ברור כי העברת המידע (למעשה העברת כל פנקס הבחורים) למפלגות נעשית בתנאי ברור ומפורש, כי המפלגות לא יעשו כל שימוש במידע אלא למטרת הבחירות, ויותר מכך, על המפלגות לדאוג ל"שמירת המידע" בדיוק באופן שהמידע נשמר במקור שלו (משרד הפנים), לרבות איסורים מפורשים שלא לעשות שימוש במידע שלא למטרות אשר לשמו הוא נמסר ובוודאי שלא להעבירו כך סתם לאחר.
29. עמד על כך כב' השופט חשין במכתב שכתב אל המפלגות במהלך מערכת הבחירות לכנסת ה-16 כדלקמן:

"חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, מייחד הוראות להגנה על הפרטיות במאגרי מידע, ולפיו אסור השימוש במידע הנכלל במאגר מידע - ומאגר מידע כולל את פנקס הבחורים ואת התקליטור הניתן בידכם - אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר (סעיף 8(ב) לחוק). נדע מכאן, כי שימוש בפנקס הבחורים - ובמידע הנכלל בתקליטור - שלא למטרה שלשמה נוצרו הפנקס והתקליטור, מהווה עבירה על הוראות החוק; ועובר עבירה זו דינו מאסר.

ביקשתי להזכירכם כי עם קבלת רשימות הבחורים נטלתם על עצמכם התחייבות מפורשת, לשמור על המידע שנמסר לכם על דרך שלא תעשו בו שימוש כלשהו שלא לצורכי הבחירות הספציפיות העומדות בפתח; כי לא תשכפלו אותו; כי לא תעבירו אותו לאדם אחר שלא בהיתר; וכי תחזירו את התקליטורים לוועדת הבחירות לאחר הבחירות. יתר-על-כן: במקום בו תבקשו ותקבלו היתר להעביר את המידע לאדם שלישי למטרה ספציפית שתצינו, חייב אותו אדם ליטול על עצמו אותן התחייבויות שנטלתם אתם על עצמכם.

אכן, אין אתם אלא בגדר מי ששאלו את רשימות הבחורים למטרה ספציפית, וכל חריגה מאותה מטרה עלולה לחייב את החורג בעבירה פלילית ובעונש המתחייב מן הדין".

העתק המכתב צורף כנספח לעתירה שבת"כ 14/23, מצורף אף כנספח 10 לעתירה זו.

האפליקציה

30. הליכוד קיבל, מכוח סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת את מאגר המידע פנקס הבחורים.
31. הליכוד לקח את מידע הפנקס, ובניגוד גמור למה שכתב כב' השופט חשין – "אין אתם אלא בגדר מי ששאלו את רשימות הבחורים למטרה ספציפית" עשה ועושה בו שימוש אסור ופסול, באמצעות האפליקציה, ובאמצעות השימוש הפתוח בה אשר ניתן לכל אדם כפי שנפרט להלן.
32. נפרט כעת על מהות האפליקציה והכיכוד היא פועלת בפועל.
33. ראשית, האפליקציה נוצרה על ידי המשיבה 2, וככל הנראה היא נותנת לה תמיכה והפעלה גם לאחר יצירתה במהלך השימוש בה.

34. האפליקציה פועלת על גבי מסד נתונים המבוסס על מידע מתוך פנקס הבוחרים אליו מתווסף מידע נוסף שנאסף ממקורות שונים, ומוכנס ישירות לתוך מאגר המידע.
35. השימוש במאגר מאפשר בין השאר גם הצלבת נתונים ואיתור של הקרובים לאותו אזרח או אזרחית, כגון המתגוררים באותה כתובת, הנושאים אותו שם משפחה ועוד.
36. נבחר: מישהו העביר אל המשיבה 2 את המידע האמור, ונראה הדבר כי מידע זה הועבר בניגוד גמור להוראות החוק ואין הוא יכול כלל להיות בידי גורם זה, וראו לעניין זה האיסור המפורש של כבי' השופט חשין להעביר את המידע רק למי שיש היתר להעביר אליו - "כי לא תעבירו אותו לאדם אחר שלא בהיתר".
37. נקדים ונאמר כי קיומה של האפליקציה ככזו, נראה פסול מראש ובלתי חוקי, היות ומידע זה חייב גם להימחק בתום הבחירות והוא יכול להימסר, אם יש היתר לכך, רק לגבי בחירות ספציפיות, ואין היתר לשמור אותו לאחר מכן. כן נקדים ונאמר כי לא נקבע בכל מקום כי ניתן להוסיף על המידע האמור מידע ממקורות אחרים וביחד ליצור מאגר מידע חדש.
38. ולענייננו, הליכוד עושה שימוש באפליקציה במהלך מערכת הבחירות ובכוונתו המוצהרת לעשות בה שימוש **ביום הבחירות עצמו וזאת מתוך חדר הקלפי**.
39. האפליקציה מאפשרת לאתר כל אזרח בעל זכות הצבעה על פי שמו או על פי מספר תעודת הזהות שלו. לאתר איתור הבוחר באפליקציה, מוצגת בפני המשתמש בה כתובתו המלאה, הקלפי בה הוא מצביע ורשימת קרובי משפחתו המשוערים המשויכים אליו באופן אוטומטי על ידי האפליקציה באמצעות השוואת שם המשפחה וכתובת המגורים.
40. האפליקציה מאפשרת למשתמש להעשיר את הפרטים אודות הבוחר במידע אישי נוסף רב ומגוון, לרבות: מידת תמיכתו במפלגה, כוונותיו להצביע בבחירות, ומידע בזמן אמת ביום הבחירות עצמו לגבי האם הבוחר הצביע כבר בקלפי אליו הוא משויך.
41. האפליקציה מאפשרת לבצע חיתוכי מידע שונים על בסיס פריטי המידע השונים לרבות, חיתוך על פי תמיכה, מקום מגורים, סטטוס הצבעה וכיו"ב.
42. האפליקציה מתופעלת הן באמצעות מכשירי טלפון ניידים אישיים והן באמצעות כל מחשב נייד או מחשב נייד המחובר לאינטרנט. הכניסה לאפליקציה באמצעות מחשב מבוצעת בתהליך זיהוי הדורש הזנת מספר טלפון וסיסמא.
43. הכניסה לאפליקציה באמצעות מחשב אפשרית למשתמשים מסוגים שונים ובהם מנהל אפליקציה, מנהל קמפיין, ראשי פעילים ומוקדן.
44. באפליקציה המופעלת באמצעות מחשב נייד, מוטמע מחולל דוחות המאפשר להפיק ולייצא מתוך האפליקציה קבצי נתוני פרטי בוחרים בחיתוכים ופילוחים שונים. הקבצים אותם מייצר המחולל הינם מסוג אקסל והם נשמרים בכונן המחשב או בכונן חיצוני, הם ניתנים להעלאה לענן לצורך שמירת הנתונים, וניתנים להדפסה, ולשליחה בדוא"ל.
45. ככל הידוע לעותרים המשיבים 1 ו 2 העלו את מאגר הנתונים לענן השייך לחברת אמזון, שאינו נמצא בתחום מדינת ישראל, וזאת בניגוד מפורש להוראות של תקנות הגנת הפרטיות (העברת מידע אל מאגרי מידע שמחוץ לגבולות המדינה), תשס"א-2001, ומבלי שנתקימו כלל הוראות תקנות אלו לעניין העברת מאגר המידע.

46. בתפעול האפליקציה ממכשיר טלפון נייד, ניתן לבצע צילומי מסך ולתעד את תצוגות האפליקציה והמידע אודות הבוחרים. צילומי מסך אלו נשמרים באלבום התמונות של הטלפון הנייד וניתנים לשליחה ולשיתוף באמצעות שליחתם בתוכנות מסרים מיידים כגון וואטצאפ, דוא"ל כמו גם באמצעות אפליקציות תקשורת ומסרים נוספות.
47. האפליקציה ניתנת לאיתור עצמאי בחנות האפליקציות של הטלפונים הניידים. הורדתה והתקנתה ניתנת לביצוע על ידי כל משתמש בעל טלפון נייד עם המערכת הפעלה מסוג אנדרואיד או IOS - ללא כל מגבלה שהיא.
48. נבחר כי כבר באופן הורדת האפליקציה וביצוע ההרשמה אליה, מבצע הליכוד עבירת פרטיות המורה, שכן הוא מאפשר לכל אדם, ללא כל פיקוח או בקרה להוריד את האפליקציה להירשם ולקבל סיסמת גישה אל כל מאגר המידע של פנקס הבוחרים.
49. היתר כזה לא ניתן מעולם לאף גורם שאינו מפלגה כהגדרתה בחוק והוא מנוגד לחוק הגנת הפרטיות וגם לחוק הבחירות.
50. חמור מכך, הזמנה להורדה ושימוש באפליקציית נשלחה בתפוצה רחבה באמצעות הודעת אימייל, הודעות וואטצאפ, והודעות פייסבוק מטעם הליכוד וראש הממשלה בנימין נתניהו.
51. ההזמנה כוללת קישור להורדת האפליקציה והתקנתה, קישור לסרטון הדרכה מפורט, וקישור נוסף המשמש לבקשת סיסמא באמצעות הודעת וואטצאפ לטלפון שמספרו: 055-5509762, המזוהה בשם "מטה בחירות הליכוד בראשות בנימין נתניהו" ומוגדר כצ'אט המתנהל עם חשבון עסקי.
52. הכניסה אל האפליקציה אפשרית באמצעות הזנת נתוני מספר טלפון נייד, וסיסמא ללא כל צורך בכל אימות נוסף.
53. אין זיהוי ואין רישום ממשי של מי מוציא נתונים מהאפליקציה ופרטיו המלאים.
54. ניתן להיכנס ולתפעל את האפליקציה ממספר בלתי מוגבל של מכשירי טלפון ניידים, זאת באמצעות אותו מספר הטלפון ואותה הסיסמא, זאת ללא קשר למספר הטלפון של המכשיר שממנו מתופעלת האפליקציה.
55. כאמור כל אדם יכול להוריד את האפליקציה ויכול באמצעותה לחפש כל אדם לפי שם פרטי ושם משפחה, או לפי מספר תעודת זהות. השדות המוצגים אודות כל אדם הם מידע מפנקס הבוחרים (שם, כתובת, ארבע ספרות אחרונות של מסי זהות, הקלפי אליה האדם משויך), ושדות מידע נוספים בהם מוצג מידע ככל שפרטיו של האדם טובו או יטויבו על ידי משתמשי המערכת: מהי שפת הדיבור שלו, האם מתכוון להצביע, פעולות שמוכן לבצע כתומך (למשל, סיוע בטלפונים או תליית דגל במרפסת).
56. עם תחילת הפעלת האפליקציה ומתן הגישה למשתמשים ראשוניים, קמפיין הליכוד השיק אתר מרכזי לאיסוף מידע על תומכי ליכוד הנמצא בכתובת www.likud-2020.co.il. האתר ממותג כעצומת תמיכה בליכוד בראשות בנימין נתניהו. בראש הדף מוצג היעד – 1,000,000 חתימות. במרכז הדף מוצג מד, המציג בכל רגע נתון כמה אנשים הצטרפו עד כה לתמיכה בליכוד.
57. הפרטים המוקלדים אל האתר מוזנים ישירות אל תוך האפליקציה ולמעשה האתר משמש במה מרכזית לסימון אזרחים כתומכים.
58. בין התאריכים 27.1 עד 4.2 קמפיין הליכוד קידם את האתר באמצעות מודעות ממומנות ברשתות החברתיות ובאמצעות הציט-בוט של דף הפייסבוק של ראש הממשלה בנימין נתניהו, בחמש שפות (עברית, רוסית,

אמהרית, אנגלית וצרפתית). דפי נחיתה ייחודיים קיימים לכל שפה. ישנה אינדיקציה לכך שקידום המודעות עבור קהלים מסוימים בפייסבוק נעשה לאחר הזנה ראשונית של פרטי משתמשים על ידי קמפיין הליכוד, כאשר קהל היעד לטירגוט המודעה הממומנת הוא אנשים שפייסבוק מזהה שהם בעלי מאפיינים דומים לאנשים אלו ("lookalike campaign"). כך למעשה הופך מסע הזנת הנתונים לאקספוננציאלי: נעשה שימוש במאגר הראשוני כדי להמשיך ולמלא את המאגר באנשים נוספים.

59. העותרים פנו אל אדם בעל ניסיון בניתוח מערכות מידע, מר ניר יסעור, וביקשו ממנו כי יירשם לאפליקציה ויפרט במדויק, בליווי צילומי מסך את אופן הפעולה והשימוש באפליקציה, את ההדרכה להפעלתה ואת כלל התכונות שלה.

60. מר ניר יסעור נרשם והפעיל את האפליקציה ופירט בתצהיר מטעמו את הפעילות והתכונות של האפליקציה. העותרים צירפו תצהיר של מר יסעור לעתירה שבת"כ 14/23 והוא מצורף בזאת כחלק מעתירה זו.

מצ"ב תצהיר מטעמו של ניר יסעור שנכתב ונחתם לבקשת העותרים מסומן כנספח 11.

61. העותרים גם פנו אל מומחית למערכות מידע, החוקרת ד"ר ענת בן דוד, שהינה אף חברה במועצה הציבורית להגנה על הפרטיות, וביקשו ממנה חוות דעת לגבי אופן ההפעלה והשימוש של האפליקציה והבעיות הרבות של הגנת הפרטיות העולות מהשימוש בה.

62. המומחית מסרה במסגרת תב"כ 14/23 חוות דעת מקצועית מטעמה, אשר סיכום המסקנות שלה הן אלו:

"למיטב הבנתי המקצועית:

אפליקציית "אלקטור" מעניקה לאלפי אנשים גישה מרחוק למידע מפנקס הבחורים ולמידע רגיש נוסף אודות אזרחים. הגישה הוענקה באמצעות אוטומציה, באופן רחב-היקף ללא נקיטת אמצעי אבטחה מספקים והובילה לפרצה המאפשרת לגורמים מחוץ לישראל לגשת למידע רגיש אודות מרשם האוכלוסין, והמהווה סכנה ממשית לפגיעה בפרטיותם של אזרחי ישראל.

אפליקציית "אלקטור" מסמנת אזרחים לפי נטייתם הפוליטית (תומך ליכוד, מתנגד, תומך פוטנציאלי) ולפי כוונתם להצביע ביום הבחירות. כמו כן, האפליקציה מאפשרת למנהלי קמפיין לראות עבור כל מצביע מהי עמדתו הפוליטית, ולייצא בזמן אמת נתוני הצבעה מהקלפי אל מטות הבחירות, באופן שמעלה חשש כבד שהמידע העומד לרשות מנהלי הקמפיין עלול לפגוע בפרטיות המצביעים, בחשאיות הבחירות, ובאופן המאפשר נקיטת פעולות ממוקדות – בין אם באמצעים דיגיטליים ובין אם באמצעים פיזיים – העשויים לפגוע בטוהר הבחירות.

אפליקציית "אלקטור", ודף האינטרנט "likud-2020.co.il" דרכו מתבצעת הזנת מידע על עמדתם הפוליטית של תומכי ליכוד אל תוך האפליקציה, למעשה מתפקדים כ"מלשינונים". נעשים מאמצים כבירים מצד קמפיין הליכוד להניע אנשים להזין את מידע אל תוך האתר ואל האפליקציה, כאשר האזרח התמים הנענה לבקשה להזין את המידע אינו יודע לאיזו מטרה הוא משמש, והאזרח התמים אודותיו מוזן המידע לא מידע על כך שעמדתו הפוליטית ומספר הטלפון שלו הוזנו במאגר מידע, וכאשר אזרחי ישראל – בהיותם רשומים בפנקס הבחורים – הנם למעשה "לקוחות שבויים" של האפליקציה והמשתמשים בה, אך להם עצמם אין אפשרות לעיין במידע המטוייב המופיע אודותיהם, ולא עומדת להם הזכות לבקש שהמידע אודותיהם יוסר. "

מצ"ב העתק חוות הדעת של ד"ר ענת בן דוד מסומנת כנספח 12.

63. העותרים יטענו, בהתבסס על האמור לעיל, על התצהיר של מר יסעור ועל חוות הדעת של המומחית כי השימוש באפליקציה על ידי הליכוד הינו בלתי חוקי בעליל, הוא מפר את דיני הפרטיות, הוא בגדר שימוש לא חוקי במידע פנקס שנמסר למפלגות, והוא עבירה על מספר הוראות בדיני הבחירות, והכל כפי שנפרט להלן.

64. העותרים יטענו בקשר לשימוש הפסול והבלתי חוקי של הליכוד באפליקציה ובמידע הפנקס כדלקמן.
65. ראשית לכל, אסור למפלגות לעשות "טיוב" של מאגר המידע (פנקס הבוחרים) שנמסר להם למטרת קשר עם הבוחר ואסור להם ליצור מאגר נוסף. נציין כי "טיוב" בהקשר זה היא מילה מכובסת להליך שבו המפלגות יוצרות על בסיס מאגר המידע מאגרי מידע נוספים שלהן, מאגרי מידע שאינם נרשמים כדין, מאגרי מידע שניתנת להם גישה לכל אדם בניגוד להוראות תוק הגנת הפרטיות והתקנות שהותקנו מכוחו ביחס למאגרי מידע, כפי שראינו במקרה דנן של יצירת מאגר מידע של תומכים או מתנדבים לליכוד. מאגר המידע נמסר למפלגות כלשונו של כבי' השופט חשין "בהשאלה". מותר להן לעשות שימוש במאגר (להתקשר לבוחרים או לשלוח להם תעמולה לפי הפרטים שבמאגר) אך אסור להן לייצר בזכות המאגר מאגרי מידע נוספים. זה למעשה מה שהליכוד עושה באמצעות האפליקציה.
66. אסור למפלגות להעביר את מאגר המידע לאחרים. אסור להן להתיר לכל אדם שהוא גישה אל מאגר המידע. המפלגות אמורות לשמור את מאגר המידע אצלן ואצלן בלבד, ולתת גישה למאגר רק לגורם העובד בתוך המפלגה ואשר מחויב להוראות השמירה והסודיות של המאגר שבהן מחויבות המפלגות עצמן. בסיום מערכת הבחירות על הליכוד למתוק לחלוטין את כל המידע ואת מאגר המידע שנמסר להן.
67. כפי שראינו הליכוד מפיץ את מאגר המידע ואת אפשרות הגישה אליו, ואת אפשרות הזנת הנתונים לתוכו לכל אדם ברשת האינטרנט ללא כל פיקוח, בקרה, אזהרה, ציות לכללי שמירת המידע.
68. באופן זה הליכוד למעשה "לקח" את פנקס הבוחרים, שניתן לו למטרה מסוימת ותחת הגבלות חמורות (ראה מכתבו של כבי' השופט חשין נספח 10 לעיל), והפך אותו במחי השימוש באפליקציה למידע פומבי הנמצא חשוף לעין כל ברשת האינטרנט.
69. למעשה כל אדם בעולם יכול לגשת אל פנקס הבוחרים של מדינת ישראל נוכח חשיפת המידע באופן שנחשף במסגרת האפליקציה. כל אדם יכול לגשת אל המאגר ככל רצונו ואין כל הגבלה! למותר לציין את החומרה שיש בכך לא רק מבחינת שמירת פרטיות אלא מבחינת סיכון ממשי לדליפת המידע על כלל אזרחי מדינת ישראל לכל גורם חיצוני בעולם כולו.
70. חמור מכך, יכול כל אדם וכל גוף בכל מקום שהוא, לשאוב את מאגר המידע ולשמור אצלו את כל הנתונים.
71. הליכוד מאפשר את קבלת הסיסמא לגישה לאפליקציה לכל אדם, ללא כל בדיקה, ללא כל סינון, ללא התחייבות לשמירת המידע המופיע באפליקציה שהוא למעשה כל המידע הנמצא בפנקס הבוחרים ומידע נוסף אשר הליכוד מוסיף בעצמו לאותו מאגר נתונים החשוף לעין כל.
72. במעשים אלו הליכוד מבצע פגיעה חמורה מאוד בפרטיות של כל מי ששמו ופרטיו מופיעים במאגר המידע וגורמים להם נזק רב ובלתי הפיך.

התייחסות לתשובות הליכוד ואלקטור לתב"כ 14/23

73. במענה לעתירה שבתב"כ 14/23 טענו הליכוד ואלקטור (המשיבה מס' 2) כי אין כל בעיה בשימוש באפליקציה וכי בעיות האבטחה שנטענו הן בעיות נקודתיות שכבר טופלו.
74. אין לתשובה זו כל יסוד. נוכח שהעתירה נדחתה על הסף לא הייתה אפשרות בידי העותרים להראות עד כמה אין בתשובות הליכוד ואלקטור משום מענה לטענות העובדתיות נשוא העתירה.

75. נדגיש גם הרשות להגנת הפרטיות שוללת את תשובת הליכוד ואלקטור כאמור בתשובתה לכבי יו"ר ועדת הבחירות, שם נאמר במפורש כי נתגלו בה בעיות אבטחה חמורות.
76. נעמוד כאן בתמצית שבתמצית על עיקרי הדברים ביחס לתשובות הליכוד ואלקטור.
77. הפצה מסיבית של הודעות סמס עם אשרת כניסה חשפה מידע מפנקס הבוחרים לאנשים שאינם רשאים לכך, ובפרט אנשים שכלל אינם תומכי ליכוד. הסכנה לפרטיות אינה רק ב"שאיבת" מידע בהיקף רחב – מספיקה האפשרות לגלות את כתובתו הפרטית של אדם כדי לפגוע בפרטיותו ובביטחונו האישי.
78. הליכוד נמנע מלהתייחס לתצהיר של מר בר זיק המוכיח את היעדר אבטחת מידע ראוייה או בכלל.
79. אין תהליך וידוא זהות מאובטח של מי שמקבל סיסמא. משלוח סיסמא גלויה. משלוח סיסמא קבועה ולא מתחלפת.
80. הטיוב (אשר לעצמו לטעמנו אינו חוקי) לא נעשה רק על ידי הוספת מסי טלפון. הטיוב שנעשה על ידי בוחרים אינו רק על עצמם אלא בדרישה מפורשת למלא מידע אודות אתרים אשר אינם יודעים על כך. בכך הוספת המידע על כוונת הצבעה הופך את מאגר המידע לבעל מידע רגיש אשר עליו חלות הוראות מחמירות של הגנת פרטיות שכמובן אינן מקוימות כלל.
81. לאפליקציית אלקטור אפשרות מובנית לייצוא וייבוא של קבצים חיצוניים. אין צורך בהוכחה של ממשק טכנולוגי ישיר בין האתר likud-2020.co.il לבין האפליקציה. בידי העותרים ראיות לכך שמידע על מספרי טלפון מוכמנים של אזרחים שהוזנו לתוך האתר likud-2020.co.il הופיע ברשומותיהם של אזרחים אלו באפליקציה.
82. לא רק שמשתמש מסוג "פעיל" יכול להצליב בין מספר זהות של אדם לשמו וכתובתו באמצעות האפשרות "חיפוש על פי תעודת זהות", עצם חשיפת כתובתו של אדם על ידי בלתי מורשים פוגעת בפרטיותו ומסכנת את בטחונו האישי (למשל – אישיות בכירה או אישה מוכה). גילוי דעתו של אדם אפשרית דרך שימוש מסוג פעיל – אם רואה שהתומך כבר מקושר. פגיעה חמורה בפרטיות בבקשה מהמשתמש לגלות על אדם אחר מהי דעתו, אם בכוונתו להצביע, ומיהם בני משפחתו.
83. הליכוד העניק סיסמא באמצעות סמס יזום גם לאנשים שלא ביקשו גישה ושאינם מתפקדים / תומכי ליכוד. משלוח סיסמא בהמשך לפניית למספר הטלפון המפורסם על ידי הליכוד מוענקת ללא כל וידוא זהות, וניתנה בקלות גם למספרי טלפון פיקטיביים. מספר טלפון כאמצעי הזדהות אינו מספק ומהווה פתח למתן גישה לגורמים עוינים.
84. בעת הגשת העתירה לכבי יו"ר ועדת הבחירות למשתמשים מסוג "פעיל" לא הייתה כל אזהרה על שימוש אחראי. רק לאחר הגשת העתירה הוכנסה התראת שימוש ושמירה על הפרטיות, וגם היא מופיעה רק פעם אחת בכניסה ראשונית למערכת.
85. משתמש פעיל חשוף לאפשרות חיפוש כתובת המגורים ומספר הטלפון של כל אדם בעל זכות בחירה. אם ברשותו מספרי זהות, יכול להצליב עם שמות. אם אדם סומן כתומך על ידי פעיל אחר – חשוף לדעתו הפוליטית. הדגש כאן אינו רק על איזה מידע חשוף – אלא איזה מידע המשתמש יכול להוסיף על כל אדם אחר ללא ידיעתו והסכמתו.
86. אין צורך באפשרות להורדת דוחות בכדי לפגוע בפרטיות של אזרחים. גם פגיעה בפרטיות של אדם אחד מספיקה, ואולם האפליקציה מאפשרת בהחלט הפקת דוחות בניגוד לנטען.

87. הליכוד מתעלם מהאפשרות לסמן פרטים של אנשים אחרים. לשם כך מדרבנים אנשים להירשם לאפליקציה – לא כדי לסמן על עצמם אלא "כדי להוסיף כמה שיותר תומכים" ואף מבטיחים פרס למי שיוסיף את מספר התומכים הגבוה ביותר.
88. טיוב המידע אינו כולל רק הוספת מספר טלפון אלא גם שיוך בני משפחה.
89. פריצה של כמה שניות בלבד מספיקה על מנת לסכן את ביטחונם של כלל אזרחי המדינה. גישה מתמשכת לאפליקציה דרך מספרים פיקטיביים על ידי גורם עוין יכולה להספיק לגרום לפגיעה באנשים ספציפיים ובעיקר בבכירים או אנשים הנמצאים תחת סיכון.
90. בפועל ידוע לעותרים, וגם לרשות להגנת הפרטיות כי בוצעה יותר מאשר פריצה אחת למאגר המידע, ויש לצאת מההנחה ומנקודת המוצא כי כל המאגר לא רק נפרץ אלא נמצא בידי גורמים שונים בישראל ובחו"ל ללא כל הגבלה.
91. באמצעות מחולל הדוחות המובנה במערכת אלקטור ניתן לייצא לקובץ אקסל כל חיתוך רצוי מתוך מאגר הנתונים. כך ניתן למשל במסך 'חיפוש מצביעים' לבחור עבור כלל שדות המידע את האפשרות "הכל" ולייצא את התוצאות לדו"ח אקסל מפורט המכיל את כל רשימת בעלי זכות הבחירה העונים על קריטריוני החיפוש.
92. האפשרות לייצא נתונים לאקסל קיימת במסכים השונים במערכת. את הקבצים ניתן לטעון למערכות אחרות ועל ידי כך לייצר ממשק שאינו ישיר בין מערכות שונות. ניתן להניח כי באותו האופן, קיימת יכולת טעינת נתונים לאלקטור ממערכות אחרות באמצעות טעינת קבצי מידע.
93. באמצעות אפליקציית אלקטור ניתן לאתר אדם ולזהות על נקלה אם הוא מוגדר כ'תומך' בליכוד.
94. למעשה, ניתן לאתר באלקטור כל אדם בישראל המופיע בפנקס הבוחרים באמצעות הזנת שמו ושם משפחתו או באמצעות הזנת מספר תעודת הזהות שלו, ומתוך מעבר על כלל פרטיו כפי ששמורים במאגר הנתונים של אלקטור, לדעת האם הוא תומך במפלגת הליכוד.
95. אפליקציית אלקטור מבצעת בדיקת קירבה משפחתית בין הבוחרים השונים. הבדיקה מבוצעת על ידי השוואת שם המשפחה וכתובת המגורים. במידה והמשתמש מחפש באלקטור אדם מסוים, יוצגו לו מלבד פרטי אותו אדם גם בוחרים נוספים שהאפליקציה זיהתה כבני משפחתו.
96. בשלב הכניסה אל האפליקציה, לאתר הזנת מספר הטלפון ולחיצה על כפתור ההתחברות, נשלח מסרון סמס למספר הטלפון כפי שהוזן. אולם, סיסמא זו אינה שונה מהסיסמא הקודמת כפי שהתקבלה, כך שבמידה והסיסמא כבר ידועה, הרי שלא נדרש לקבל את המסרון על מנת להיכנס אל האפליקציה.
97. המסרונים עם הסיסמא כוללים את המשפט: "אני סומך עליך בעיניים עצומות", ואכן, ניכר שהסיסמא מחולקת לכל דורש בעיניים עצומות.
98. יוזכר, כי משתמשים מסוימים שיתפו ברשתות החברתיות את ההודעה שקיבלו ממרכז התמיכה של אלקטור המכילה את פרטי הסיסמא ולעיתים אף את פרטי מספר הטלפון.
99. סיסמאות אלו פורסמו ברשתות ללא משים תוך שיוכן למספר הטלפון של בעליהן. יש לציין כי גם כאשר מספר הטלפון לא צוין בהודעה המכילה את הסיסמא, הרי ששמותיהם של המפרסמים ופרטים מזהים נוספים אודותיהם, מאפשרים את איתור מספר הטלפון שלהם באמצעים פשוטים וזמינים לכל, כדוגמת שרות 144.

100. יש לציין ולהדגיש כי גם כאשר נשלחת הסיסמא באמצעות מסרון סמס למספר הטלפון המבקש בכל כניסה אל האפליקציה, הדבר אינו מונע את הפעלת האפליקציה על ידי כל גורם אחר שאינו מחזיק בטלפון זה, כל עוד ברשותו מספר טלפון וסיסמה כלשהם להפעלת האפליקציה.
101. על פי תיאור מפורט בסרטון ההדרכה של מערכת האלקטור ליום הבחירות, וכפי שאף מודגם בו, משקיף הנמצא בקלפי מקבל הרשאה לצפייה בפרטי המצביעים בקלפי שעליה הוא אחראי והוא אף יכול אף לקבל לאחריותו יותר מאשר קלפי אחת בלבד, ולהיות משויך למספר קלפיות.
102. בנוסף, כפי שאף מודגם בסרטון ההדרכה, וכפי שהוצגה האפליקציה למשקיף בפרסומים השונים באתר החברה, האפליקציה למשקיף כוללת את הצגת שדה תעודת הזהות של הבחור והמספר חשוף במלואו למשקיף. המשקיף רואה את פרטי תעודת הזהות של כלל המצביעים בקלפי שאליה ביצע תהליך של צ'ק-אין והוא אף יכול לאתר מצביע על פי תעודת הזהות שלו.
103. אמנם, מפעיל האפליקציה מתוך הקלפי מוגדר בשם 'משקיף', אולם זהו כינוי המתאר את 'מוד הפעולה' של האפליקציה ולא בהכרח את תפקידו של נציג המפלגה בתוך הקלפי כפי שהוגדר בחוק הבחירות.
104. במקרה בו הרכב ועדת הקלפי מכיל נציג מטעם המפלגה, הרי שעל פי חוק הבחירות, המפלגה אינה יכולה להציב בנוסף גם משקיף מטעמה בתוך אותה הקלפי.
105. שיבוץ הרכב הקלפי מבוצע על ידי ועדת הבחירות בהתאם למספר המנדטים של המפלגה בכנסת היוצאת, כך שלמעשה למפלגת הליכוד נציג מטעמה כחבר ועדת קלפי במעל ל-9500 קלפיות מתוך כלל הקלפיות.
106. הוזה אומר, שבמידה והליכוד יהיה מעוניין על פי מתודולוגיית התפעול של אלקטור להשתמש באפליקציית אלקטור למשקיף ב-9500 הקלפיות בהן נציגי מפלגת הליכוד משמשים כתברי ועדת קלפי מן המניין, – יהיו הם אלו המתפעלים את אפליקציית המשקיף, זאת למרות היותם חברי ועדת קלפי (יור, סגן יו"ר, חבר ועדה) בעלי תפקיד מוגדר וחיוני להתנהלות הקלפי, לרבות השמירה על טוהר הבחירות בה.
107. תפעול אפליקציית משקיף על ידי חבר ועדת קלפי, לא רק שאינה מסייעת לו לממש את תפקידו, אלא היא אף עלולה לפגוע ביכולתו לממש את תפקידו כפי שמצופה ממנו.
108. לסיכום סוגיה זו, תשובות הליכוד ואלקטור הן תשובות לא נכונות ברובן, אפליקציית אלקטור פוגעת הן פגיעה אנושה בפרטיות של כל אזרחי המדינה הרושמים בנפקד הבחורים, והן בחשאיות הבחירות אליה נתייחס בהמשך הדברים.
109. כך אומר כב' המשנה לנשיאה רובינשטיין בבג"צ 5870/14 חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ נ' הנהלת בתי המשפט, בעניין שמירת הפרטיות בעידן הטכנולוגי:

"נפתח בזכות לפרטיות, עליה נאמר כי היא "מותחת את הקו בין הפרט לבין הכלל, בין 'האני' לבין החברה. היא משרטטת מתחם אשר בו מניחים את הפרט לנפשו, לפיתוח 'האני' שלו, בלא מעורבות של הזולת" (בג"ץ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 470, פסקה 16 לפסק-דינו של המשנה לנשיא – כתארו אז – ברק (1994)). אכן, פרטיותו של אדם היא מבצרו. מבצר זה הולך ונסדק עם התקדמות הטכנולוגיה, ויש שגורסים שפרטיות היא נחלת העבר (A. Michael Froomkin, The Death of Privacy, 52 Stan. L. Review. 1461 (2000); ראו גם יאיר עמיחי-המבורגר ואורן פז "אנונימיות ואינטראקטיביות באינטרנט: הזכות לפרטיות כמושג רב-ממדי" פרטיות בעידן של שינוי 201 (תשע"ב-2012)), ובמציאות המעשית הדבר אינו רחוק; היכולת לצלם ולהקליט בטלפון הנייד הזמין לרבים, ובחברות מתקדמות טכנולוגית כמעט לכל, גזלה את הפרטיות באופן מסיבי, בשטף גבה-גלי "מים רבים אדירים משברי-ים" (תהילים, צ"ג ד'). ואולם, אין פירוש הדבר שהערכיות הקשורה בשמירת הפרטיות פסקה מן העולם. אמת, העידן החדש מביא עמו כלים חדשים – וברכה והיפוכה

טבועות בהן – אך דומני שאין הדבר מחייב ויתור מוחלט על כבוד האדם ועל שמו הטוב. יפים לכך דברי המלומד מ' בירנהק "הטכנולוגיה מקיימת קשרים מורכבים עם הזכות המשפטית לפרטיות, בדומה ליחסה של הזכות עם הנורמה החברתית. לעתים הטכנולוגיה משפיעה על תוכן הנורמה החברתית ו/או הזכות המשפטית, לעתים המשפט ו/או הנורמות החברתיות משפיעים על הטכנולוגיה. לעתים המשפט משתף פעולה עם הטכנולוגיה, ולעתים יש תחרות ביניהם" (מיכאל בירנהק מרחב פרטי: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה 45 (תשע"א); ראו גם מיכאל בירנהק "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" משפט וממשל י"א 9 (תשס"ח)). היחס הראוי לטכנולוגיה אינו בינארי, אלא יש לחפש את דרך האמצע המאפשרת ליהנות מפירות הטכנולוגיה תוך צמצום הפגיעה בזכויות הפרט, המתלווה אליה לעתים קרובות. דומה הדבר לסיפור בתלמוד הבבלי (חגיגה, ט"ז ע"ב) על ר' מאיר שלמד מאלישע בן אבויה – תנא ששנה ופירש ומכונה "אחר" בלשון התלמוד. התלמוד משבח את ר' מאיר על כך ש"תוכו אכל קליפתו זרק". קרי, ר' מאיר השכיל לאמץ את הצדדים החיוביים במורו מבלי לקבל גם את הצד האחר. המשפט העברי מתייחס להגנת הפרטיות, בין היתר, באמצעות המושג "היזק ראייה" – נזק שאדם גורם לחברו על ידי הסתכלות לתוך רשותו; על הפסוק "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" (במדבר כ"ד, ה') אומר רש"י במקום כי "מה טובו אהליך – על שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה מול זה". בלעם משבח את עם ישראל על התנהגותו השומרת על הזכות לפרטיות (אליהו ליפשיץ "הזכות לפרטיות במשפט העברי ובמשפט המדינה" פרשת השבוע 33 (תשס"א); ראו גם האנציקלופדיה התלמודית, כרך ח' "היזק ראייה"; גדעון קלוגמן "על היזק הראייה" עיוני משפט ה' 425 (תשל"ו-תשל"ז); שרון אהרוני-גולדנברג "פרטיות באינטרנט בפרזימה הלכתית" הפרקליט נ"ב 151 (תשע"ג)). נשוב ונזכיר, כי הנידון זידן אינו מצריך את שקילת הזכות לפרטיות בכללותה, אלא רק את הפגיעה היתרה בפרטיותם של בעלי הדין העלולה להיגרם, אם מפתוח פסקי-הדין בהם נזכר שם יאופשר לגורמים המקבלים גישה ישירה למאגר הפסיקה של הנהלת בתי המשפט."

110. הזכות לפרטיות היא זכות יסוד בישראל, היא מעוגנת בסעיף 7(א) לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו לפיו: "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו"

111. בע"פ 5026/97 ג'ק גלעם נ' מדינת ישראל נקבע כך:

"הזכות לפרטיות היא, בין היתר, אחת הנגזרות של הזכות לכבוד. הכרה בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי זכאי לייחוד אל מול האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת משמעות הראויה לכיבוד. פרטיותו של אדם היא כבודו וגם קניינו. זוהי המסגרת באמצעותה הוא עשוי, אם הוא בוחר בכך, לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. זהו "מבצרו" הקנייני, האישי והנפשי. זכות זו מהווה את אחת מזכויות היסוד של האדם בישראל. היא אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי והיא אחת מזכויות העל המבססות את הכבוד והחירות להן זכאי אדם כאדם, כערך בפני עצמו. הזכות לפרטיות מהווה אחת מהחשובות שבזכויות האדם."

112. המעשים המתוארים כאן הינם פגיעה מפורשת בפרטיות כל אזרחי מדינת ישראל בעלי זכות בחירה.

113. העותרים וכמוהם כלל אזרחי המדינה, זכאים לשמירה על פרטיותם. הציבור ככלל והעותרים בפרט זכאים כי מידע אודותיהם ישמר ולא יימסר ו/או יימכר ובוודאי שלא יופץ באופן שלכל אדם תהיה גישה אל אותו מידע.

114. נבחר את אשר מובן מאליו: הליכוד מרגע שקיבל את מידע הפנקס, כפוף לחובות בנוגע למאגר מידע מכוח חוק הגנת הפרטיות. ס' 1(2) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות") מגדיר מהי פגיעה בפרטיות וקובע כך:

115. בעת"מ (ת"א) 24867-02-11 אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ נ' רשם מאגרי המידע נדונה הסוגיה בדבר הסכנה לפרטיות הקיימת במאגרי המידע:

"מאגרי מידע מגבירים את הסכנה לפרטיות. הן רשויות השלטון, הן גופים פרטיים מקימים מאגרי מידע לצרכים שונים. בעידן הדיגיטלי, בו לרבות מפעילויות היום יום

יש "שובל מידע דיגיטלי", מידע רב נכלל במאגרים מסוג זה. במקרים רבים אין לאדם ברירה אלא לספק את אותו מידע אם ברצונו לקבל מוצר או שירות, פרטי או ציבורי. פעמים אחרות, כפי שקרה במקרה שלפניי, הוא אינו כלל המקור למידע זה. בשונה מפגיעה חד פעמית בפרטיות (צילום, מעקב), מאגרי מידע בעצם קיומם מסכנים את הפרטיות. הכמות הופכת בעניין זה לאיכות. היינו, כמות המידע האגור במאגרי המידע השונים, והעובדה שמדובר במידע דיגיטלי הופך את הסכנה לפרטיות לחמורה יותר. יש לקחת שיקול זה בחשבון שבוחנים מידע הנמצא במאגר מידע.

116. על פסק דין זה הוגש ערעור (ע"מ 7043/12 אי. די. איי חברה לביטוח בע"מ נ' רשם מאגרי המידע הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע במשרד המשפטים) ובית המשפט העליון אישר את האמור בו:

"...בהמלצתנו יימחק הערעור, שכן מקובל עלינו פסק הדין קמא על הנמקותיו;..."

117. הנה כי כן השימוש אשר עושה הליכוד במאגר המידע הוא בלתי חוקי, ובניגוד להוראות מפורשות של הדין.

118. סעיף 36 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הסמיך את שר המשפטים לקבוע הוראות לעניין תנאי החזקת ושמירת מידע במאגר מידע. מכוח סעיף זה התקינה שרת המשפטים את תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017 (להלן: "תקנות אבטחת מידע") תקנות אלו קובעות הוראות מפורשות לעניין שמירת המידע, הבטחת המידע, השימוש במידע, הנגישות למידע ועוד ועוד.

119. תקנות אלו חלות במפורש על הליכוד שכן הוא קיבל (בהרשאה חוקית) את כלל המידע של פנקס הבוחרים, והוא למעשה גם מחזיק מאגר מידע וגם יצר מאגר מידע חדש (ולא טרח לרשום אותו) על בסיס המידע של פנקס הבוחרים.

120. הליכוד אינו מקיים ולו שמץ של הוראות התקנות לעניין שמירת המידע ושמירת מאגר המידע. כך למשל, והמדובר בדוגמא בלבד, קובעת תקנה 7 לתקנות אבטחת מידע כך:

(א) לא ייתן בעל מאגר מידע גישה למידע המצוי במאגר ולא ישנה היקף הרשאה שניתנה, אלא אם כן נקט אמצעים סבירים, המקובלים בהליכי מיון עובדים ושיבוצם, כדי לברר שאין חשש כי בעל הרשאה אינו מתאים לקבלת גישה למידע המצוי במאגר; אמצעים כאמור יינקטו בשים לב לרגישות המידע שבמאגר ולהיקף הרשאות הגישה לתפקיד שמיועד לו הנוגע בדבר, כאמור בתקנה 8.

121. להיפך. הליכוד פרץ את מאגר המידע, הוסיף עליו, ושחרר אותו לכלל הציבור ולכל אדם אתר, ישראלי ושאינו ישראלי, בארץ או בחו"ל.

122. כפי שראינו הליכוד מאפשר לכל אדם גישה למידע הנמצא במאגר, ללא כל בדיקה או סינון, בניגוד מפורש להוראות התקנה, לאנשים שכלל אינם עובדים של הליכוד, ותוך שאפשרות הגישה למאגר גורמת הלכה למעשה שהמאגר אינו נסמך בסודיות אלא פתוח בפני כל אדם בישראל ובעולם.

123. גם מסיבה זו יש לאסור על הליכוד באופן מוחלט את השימוש באפליקציה, באשר השימוש בה הוא הפרה בוטה וגסה של הוראות חוק הגנת הפרטיות ושל התקנות אשר הותקנו מכוחו.

124. כפי שראינו הליכוד מלבד שהוא עושה שימוש לא חוקי במאגר המידע של פנקס הבוחרים, הוא למעשה יוצר מאגר מידע נוסף של מאות אלפים (מתוך כוונה להגיע למיליון) בדבר התמיכה שלהם ברשימת הליכוד. יצירת מאגר מידע זה והכללת אנשים בתוכו נעשים אף הם תוך הפרה בוטה וגסה של הוראות חוק הגנת הפרטיות. ודוקו בהתאם לחוק הגנת הפרטיות מידע על דעותיו ואמונותיו של אדם הוא "מידע רגיש" המחייב כמובן מידה מוגברת של הגנה שכן בהתאם לחוק כל מידע רגיש על אדם מחייב רישום של מאגר המידע.

125. סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות קובע לגבי הכללת פרטים של אדם במאגר מידע כך :

פניה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלויה בהודעה שיצוינו בה –

(1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו;

(2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע;

(3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה.

126. הליכוד אינו מקיים ולו שמץ מהוראות אלו והוא מכניס פרטים של אדם, על בסיס המידע אשר נמסר לו כדין מפנקס הבחורים, מבלי להודיע לו שאין חובה להיכלל במאגר, מבלי להודיע לו על מטרת הכללתו במאגר, מבלי להודיע לו למי יימסר המידע, ומבלי להודיע לו ולאפשר לו, לאתר הכללת המידע כי באפשרותו לבקש את מחיקת הפרטים שלו ממאגר המידע.

127. גם בכך עובר הליכוד במפורש על הוראות דיני הפרטיות.

128. החמור ביותר הוא אולי השימוש אשר מתכוון הליכוד לערוך במאגר המידע הלא חוקי ביום הבחירות עצמו.

129. כפי שעולה מתצהירו של ניר יסעור ומחוות דעת המומחית ד"ר ענת בן דוד, הליכוד עושה שימוש ומתכוון לעשות שימוש במאגר המידע הלא חוקי במהלך יום הבחירות, באופן שכל משקיף או נציג של הליכוד בוועדת קלפי, עומד להיכנס לתוך האפליקציה ולשדר ממנה החוצה את המידע ביחס לכל אדם אשר הגיע להצביע בקלפי.

130. בכך יש פגיעה מהותית בחשאיית הבחירות, ובכך נדון כעת.

סוגיית חשאיית הבחירות

131. הוצאת מידע מהקלפי על זהותם של אנשים שלא הצביעו מנוגדת לזכות החוקתית של אזרחי ישראל שהצבעתו תהיה "חשאית". שיטת הבחירות שלנו בחרה בסעיף 4 לחוק יסוד הכנסת בעקרון החשאיות ולצד זה מקנה לאזרח בחירה האם לממש את זכות הבחירה אם לאו. חשאיות הבחירות כמובן זה כוללת גם את זכותו של אדם שהחלטתו שלא לממש את זכות הבחירה (גם כאקט פוליטי) תיוותר חשאית. חשיפתו של אדם למול המפלגה כמי שהחליט לא להצביע עלולה לגרור עמה סנקציה חברתית/ נקם ובכך שוללת מהאדם את זכותו שהחלטתו שלא להצביע תיוותר חשאית ולא תפגע בו. המדובר בפגיעה בזכות חוקתית מהמעלה הראשונה של חשאיות הבחירות.

132. חבר ועדת הבחירות או משקיף בקלפי אשר מדליף מידע מהקלפי פועל הן בניגוד לתקנות הבחירות לעניין פעילות בזירת הקלפי, אך גם בניגוד להוראות המפורשות החלות על חבר ועדת קלפי. חבר ועדת קלפי הוא מינוי של ועדת הבחירות (אף על פי שזה לפי מפתח מפלגתי) והפעילות המותרת לו מוגדרת מפורשות בדין. חובת הנאמנות שלו היא לוועדת הבחירות ואסורה לו הדלפת מידע או פגיעה בחשאיות באופן שמנוגד לחובותיו ועלול לפגוע בטוהר הבחירות. לחבר ועדת קלפי או משקיף אין כל סמכות לבצע כל פעולה שהדין אינו מתיר לו במפורש לבצע, ואיסוף מידע על מי הצביע ושידור שלו למטה המפלגה אינו בסמכות משקיף או חבר ועדת קלפי.

133. הדלפת מידע מהקלפי הינה בפועל סיוע לשוחד בחירות ואסורה בשל החשש שהיא מסייע לאכיפת הסכמי הצבעה אסורים. בעבר נפסלו פתקים אשר היו מסומנים מאחור באופן שאיפשר לזהות שאדם שהתחייב

להצביע למפלגה מסוימת אכן עמד במחויבות. בדומה, מקום שמפלגה יכולה לאכוף מחויבות להצבעה כי בהדלפת המידע מהקלפי היא יכולה לוודא שאדם שהתחייב להצביע אכן הגיע להצביע. הדבר מעודד הסכמים עם קבלני קולות המקבלים תמורה כנגד התחייבות להביא מצביעים ספציפיים. מנגנון ההדלפה מהקלפי מאפשר קיומם של הסכמים פסולים אלה.

134. כך אומר כב' המשנה לנשיאה רובינשטיין בעניין הזכות לחשאיות בבחירות ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק

אי.טי.סי. [1995] החברה לשירותי בוק בינלאומיים בע"מ :

"הכרה חוקתית מובהקת בישראל לחשיבותה של האנונימיות לשיח הדמוקרטי מצויה בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת המורה על חשאיות הבחירות – ובארה"ב כבר עמד על כך השופט Stevens בפרשת McIntyre הנזכרת. אמנם שני פסקי דין אלה (בפרשת Talley ובפרשת McIntyre) עוסקים בחוקיותם של חוקים האוסרים פרסום אנונימי, ולא באיזון בין האינטרס הציבורי באנונימיות לזכויותיו של נפגע בניזקין (וייתכן שבהקשר זה יש להעמיד גם דברי חברי המשנה לנשיאה לגבי "הזכות לאנונימיות") – אך יש בהם כדי ללמד על התועלת החברתית שבמתן האפשרות לשיח אנונימי. האתגר הוא, איפוא, לאזן בין החשש מפני אפקט מצנן שעלול להגביל את מימושה של "הזכות לאנונימיות" – שאולי היא נגזרת טובה של "זכות הצעקה", הנתונה כביטוי של הסופר "ח ברנר, גם למי שאין לו "זכות דיבור"; לבין האפשרות לזכות לפיצוי בעקבות פגיעה בת עוולה."

135. וכן ראו ע"א 832/19 השר צחי הנגבי נ' הליכוד, תנועה לאומית ליברלית :

"סבורתני כי יש ממש בטענתם של המערערים כי דרישה זו – בשונה מן הדרישה להצהיר על הזדהות עם מטרותיה של תנועת הליכוד כפי שהן מפורטות בחוקת המפלגה, ולהתחייב לקיים את הוראות החוקה – יש בה משום פגיעה בעקרון חשאיות הבחירות המעוגן בסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת.

יהיה מי שיטען כי לא כך הוא, שכן הבחירה מתבצעת מאחורי פרגוד וכל איש כטוב בעיניו יצביע. על כך ייאמר כי דרישת ההצהרה יכול שתייצר לחצים פנימיים המשפיעים על חופש הבחירה; ומכל מקום ועל פניו, דרישה מאדם לכבול את עצמו להצבעה מסוימת אינה עולה בקנה אחד עם עקרונות יסוד במשטר דמוקרטי"

136. תקנה 45 לתקנות הבחירות לכנסת, תשל"ג - 1973, אוסרת במפורש על "שידור" מידע מהקלפי באמצעות

שימוש בטלפון נייד או בכל אמצעי קשר אחר :

ביום הבחירות, בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות, לא ישוחח אדם ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר בחדר שבו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, ולא יפעיל אדם בחדר כאמור מכשיר רדיו או טלוויזיה

137. גם המידע אם אדם מסוים הצביע או לא הצביע ומתי הצביע הוא מידע בדבר ההצבעה, והוא אמור להישאר

בחשאיות.

138. לטענת העותרים העברת המידע באמצעות האפליקציה על הגעתו של אדם להצביע, מתוך הקלפי, היא בניגוד

מפורש להוראות תקנה זו.

139. עמד על כך כב' המשנה לנשיאה מלצר, בתפקידו כיו"ר ועדת הבחירות בה"ש 7/22 כדלקמן :

"זה המקום לציין כי ב"כ היועמ"ש לא נדרש לפרשנות תקנה 45 א לתקנות הבחירות, המתירה לכאורה הכנסת מכשיר טלפון נייד למקום הקלפי ולשימוש בו לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, וכך מורה התקנה: "ביום הבחירות, בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות, לא ישוחח אדם ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר בחדר שבו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, ולא יפעיל אדם בחדר כאמור מכשיר רדיו או טלוויזיה ("ההדגשות שלי – ח"מ). מכאן שניתן לעשות שימוש במכשיר הטלפון הנייד הן לצורך דיווח על אירועים חריגים (כאשר, למשל, יש חשש לפגיעה מהותית בטוהר הבחירות. ראו סעיף 2 להחלטתי מתאריך 09.04.2019 המובאת בפיסקה 3 לעיל) במקרה שכזה יש לדווח מיידית גם

למשטרה וגם לוועדת הבחירות המרכזית) למספר טלפון יעודי שיוקצה לצורך זה.)"

140. כלומר השימוש במכשיר טלפון נייד בהתאם לאמור לעיל מותר רק לצורך ניהול ההצבעה או במקרי חירום.
141. שידור מידע בדבר הגעתו של אדם להצביע, לשם הצלבת המידע עם פנקס הבוחרים, תוך כדי הליך ההצבעה, למטרת איסוף מידע של מפלגה מסוימת, אינה בגדר "לצורך ניהול ההצבעה" או "מקרי חירום" ולכן היא אסורה בתכלית והיא מהווה פגיעה בטוהר ובחשאיות הבחירות.
142. העותרים יטענו כי יש להחיל, בדרך של היקש, את החלטת כבי המשנה לנשיאה מלצר ביחס למצלמות גם על שידור מידע בדבר הגעת מצביע לקלפי. אותם עקרונות שנקבעו בהחלטה שם (ה"ש 7/22) לרבות שאלת הפגיעה בפרטיות דרך צילום של מצביעים, יפים גם למקרה שבפנינו של שידור און ליין באמצעות האפליקציה של המידע כי אדם פלוני או אלמוני הגיע אל הקלפי.
143. עוד נזכיר בהקשר זה את עמדת היועץ המשפטי בה"ש 7/22 לפיה נציגי המפלגות הנמצאים בקלפי "ממלאים תפקיד ציבורי על פי דין", וכלל אין הם מוסמכים לבצע מתוך הקלפי כל פעולה שהדין לא הסמיך אותם לבצע ואין בדין כל הסמכה לבצע שידור מידע של הגעת מצביעים מתוך הקלפי כלפי חוץ (ראה שם בעמ' 13-14 להחלטה), וכן את שנאמר בהקשר זה שם בסעיף 49 להחלטה:

"חברי ועדת הקלפי והמשקיפים בעת שהם פועלים במסגרת זו – אינם אנשים פרטיים. הם מפעילים סמכויות מכוח הדין. לפיכך, חל עליהם עקרון חוקיות המנהל. על-פי עקרון זה, כוחו של מפעיל הסמכות מוגבל למה שהחוק והתקנות הסמיכו אותו לעשות – ולא יותר מכך."

שאלת סמכות יו"ר ועדת הבחירות

144. כבי יו"ר ועדת הבחירות קבע כי אין בסמכותו לדון בעתירה שהוגשה לו, שכן לפי החלטתו מדובר בבקשה לסעד שאינו מאלו המנויים בחוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט – 1959.
145. אנו חולקים בכל הכבוד על הנמקה זו.
146. בהתאם לסעיף 17 (ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) מוסמך כבי יו"ר ועדת הבחירות ליתן צו מניעה הן על עבירות שלפי חוק דרכי תעמולה והן גם על עבירות על "פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969".
147. סעיף 118 א' הנכלל בפרק י"א הנ"ל קובע כך :

העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

148. לטענת העותרים נוכח שהליכוד עושה שימוש לא חוקי בהגדרה במידע הפנקס אשר נמסר לו, כפי שפורט היטב בעתירה דלעיל, הרי שהוא עושה "שימוש במידע פנקס" שלא כחוק, ושימוש שלא כחוק הוא שימוש שלא לצרכי התמודדות בבחירות, שהרי חזקה על המחוקק של סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת אשר התיר את השימוש במידע פנקס לצרכי התמודדות בבחירות כי התכוון במפורש לומר שימוש חוקי לצרכי התמודדות בבחירות. מותר למפלגות לפנות אל בוחרים בהתאם למידע מהפנקס. מותר למפלגות לשלוח לבוחרים תעמולה במסגרת הבחירות, כל אלו הם בגדר שימוש ראוי וחוקי "לצרכי התמודדות בבחירות". אסור למפלגות לעשות שימוש במידע הפנקס באופן לא חוקי, של יצירת מאגר מידע נוסף, של מתן זכות גישה לכל אדם למאגר המידע, של שימוש במאגר המידע ביום הבחירות מתוך הקלפי ועוד, כמפורט בעתירה זו.

149. טול מקרה שמפלגה קיבלה את כל מאגר הבוחרים, והיא תולה את שמות כל אזרחי המדינה על לוחות מודעות ברחבי המדינה ומבקשת מכל תומך של הליכוד לגשת אל לוח המודעות ולרשום את מספר הטלפון שלו ואת היותו תומך. אין ספק שזו פעולה "לצרכי התמודדות בבחירות", אבל האם היא חוקית? ברור שלא. מדוע שפעולה פסולה זו לא תהיה נתונה לסמכות כבי' יו"ר ועדת הבחירות? לטענת העותרים יש לקבוע במפורש כי שימוש שהוא לא חוקי (מכח כל חיקוק אחר) במאגר המידע, הוא שימוש שלא למטרת בחירות שכן ברור לחלוטין כי המחוקק התכוון להעניק שימוש במאגר המידע לצרכי בחירות, רק באופן חוקי.

150. מכאן שהשימוש באפליקציה, כפי שפורט לעיל, בהיותו שימוש לא חוקי במידע הפנקס, הוא שימוש החורג מההרשאה שניתנה לשימוש בו והוא לכן בגדר עבירה על הוראות סעיף 118 א' אשר מקנות את הסמכות לכבי' יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו.

151. כמו כן ראה לעניין סמכות כבי' יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו ביחס לביצוע מעשים אסורים בקלפי, את שנאמר בה"ש 7/22 בפיסקה 77 להחלטת כבי' המשנה לנשיאה מלצר, וגם נוכח האמור שם כמה סמכות לכבי' יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו.

152. בכל הכבוד כבי' יו"ר ועדת הבחירות התעלם ממקור סמכות זה, של סמכותו לקבוע מה ייעשה בקלפי, וגם מנימוק זה, אשר לא נזכר בהחלטתו, יש לקבוע כי קיימת לו הסמכות לדון בעתירה זו.

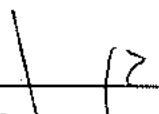
סיכום

153. לאור כל האמור לעיל, יתבקש כבי' בית המשפט ליתן את הסעדים כמפורט בפתח עתירה זו, להורות על השבת העתירה שבתבי"כ 14/23 לכבי' יו"ר ועדת הבחירות, אשר ידון בה לגופה, או לחילופין ליתן כנגד המשיבים את הסעדים המתבקשים כאן בעתירה, אשר הינם בסמכות בית משפט נכבד זה.

154. כן יתבקש כבי' בית המשפט לחייב את המשיבים בהוצאות עתירה זו ובשכ"ט עו"ד בגינה.

155. מצ"ב תצהיר מטעם העותרים כתמיכה בעתירה זו.

שחר בן מאיר, עו"ד
ה ע ו ת ר

יחזקאל אבירם, עו"ד
ה ע ו ת ר

תצהיר

אני הח"מ, עו"ד שחר בן מאיר ת.ז. 055983498, לאתר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

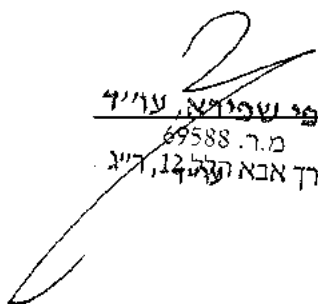
1. הנני עורך תצהיר זה כתצהיר תמיכה לעתירה שלי ושל עו"ד יצחק אבירם שבתיק עתירה זה.

2. אני מצהיר כי כל האמור בסעיפים 1-154 לעתירה הוא נכון, לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

חתימת המצהיר

אישור

ציפי שפירא, עו"ד
אני הח"מ, עו"ד מ.ר. 69588, מאשר בזאת כי ביום 18.2.2020 הופיע בפני עו"ד שחר בן מ.ר. 69588, עו"ד דוד אבא הלל 12, ר"ג 055983498, וכי לאתר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

ציפי שפירא, עו"ד
מ.ר. 69588
דוד אבא הלל 12, ר"ג

טבלת נספחים

מספר המסמך את הנספח	שם הנספח
1	עתירת העותרים ללא הנספחים מיום 6.2.2020
2	תצהיר של מר רן בר זיק מיום 9.2.2020
3	תשובת המשיבה מס' 1
4	תשובת המשיבה מס' 2
5	תשובת משיבי המדינה לעתירה
6	חוות דעת אלטשולר ארידור
7	החלטת כב' יו"ר ועדת הבחירות 18.2.2020
8	פניית העותרים מיום 7.2.2019
9	התשובה לפניה מיום 7.2.2019
10	מכתבו של כב' השופט חשין שצורף לתב"כ 14/23
11	תצהיר מטעמו של ניר יסעור שצורף לתב"כ 14/23
נספח 12	חוות הדעת של די"ר ענת בן דוד שצורפה לתב"כ 14/23

נספח 1

עתירת העותרים ללא הנספחים

מיום 6.2.2020

העותרים:

1. עו"ד שחר בן מאיר
 2. עו"ד יצחק אבירם
- מרח' אבא הלל 12 רמת גן
טל: 03-6127878 פקס: 03-6127979

- נגד -

המשיבים:

1. הליכוד תנועה לאומית ליברלית
ע"י ב"כ עו"ד אבי הלוי
מהמושבה כנרת
טל: 04-6709330 פקס: 04-6709443
 2. התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל
 3. אלקטור תוכנה בע"מ
מגן יבנה
info@elector.co.il
 4. היועץ המשפטי לממשלה
 5. הרשות להגנת הפרטיות משרד המשפטים
- משיבים 3 ו 4 באמצעות פרקליטות המדינה מח' בג"צים

עתירה לצו מניעה

לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט - 1959

ובקשה לצו מניעה זמני ו/או ארעי ובקשה לקבוע דיון דחוף בעתירה

כב' יו"ר ועדת הבחירות, מתבקש בזאת על ידי העותר, ליתן כנגד המשיבות 1 ו-2 ו-3 **צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה**, לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט - 1959 (להלן: "חוק דרכי תעמולה"), לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, כדלקמן:

- א. לאסור על המשיבה 1 (להלן: "הליכוד") ועל המשיבה מס' 2 (להלן: "ש"ס") לעשות כל שימוש באפליקציה אשר פותחה על ידי המשיבה 3 (להלן: "החברה") הנקראת בשם "אלקטור" (להלן: "האפליקציה").

ב. לאסור על הליכוד ושייס לאפשר לכל אדם שבוחר בכך (ומוזמן לעשות כן על ידי הליכוד ומי מטעמו) לקרוא נתונים ולהזין נתונים לאפליקציה, ולקבוע כי ככל שניתן לעשות שימוש באפליקציה, אזי השימוש יוגבל רק לעובדים בשכר של הליכוד אשר יתחייבו במפורש ובכתב לקיים את הוראות חוק הגנת הפרטיות ביחס לשימוש במאגר מידע.

ג. להורות לליכוד ולשייס למחוק כל מידע שנאסף במסגרת האפליקציה על כל אדם ביחס לכוונות ההצבעה שלו או לתמיכה שלו בליכוד, ולהורות לליכוד להודיע במפורש לכל אדם שבכוונתו לאסוף עליו מידע כאמור, מהיום ואילך, כי נאסף עליו מידע וכי אותו אדם רשאי לבקש לבצע מתיקה של המידע שהוא מסר ומתיקה של פרטי המידע שמסר. וכן לאפשר מבחינה טכנית אפשרות פניה של כל אדם כאמור לליכוד בבקשה לבצע Opt-out ממאגר המידע אשר הליכוד מייצר באמצעות האפליקציה.

ד. לאסור על הליכוד ועל שייס לבצע כל שימוש באפליקציה במהלך יום הבחירות מתוך מקום קלפי בכל תחום מדינת ישראל.

ה. בהתאם, לאסור על המשיבה 3 לבצע את הפעולות שפורטו לעיל, הן בעצמה והן כתמיכה לביצוע הפעולות על ידי הליכוד.

ו. להורות למשיבה 3 למחוק את כל המידע שבאפליקציה ובכל מאגר מידע חלופי או מאגר גיבוי שבנתה, ולמנוע מסירת מידע לכל אדם אחר מהאפליקציה וממאגר המידע.

ז. לאסור על המשיבה 3, לבצע את הפעולות שפורטו לעיל, ביחס לכל מפלגה אחרת וכן לאסור עליה ליתן שירות לכל מפלגה אחרת, אם שירות זה דומה או זהה לשירות כפי שהוא מתואר כאן.

בקשה לצו מניעה זמני / ארעי:

כפי שמפורט בעתירה, בימים האחרונים הליכוד החל להפעיל את האפליקציה בשם "אלקטור", כאשר הפעלתה והשימוש בה הן בגדר הפרת חוק בוטה וגסה: הפרה של הזכות החוקתית לפרטיות שבחוק יסוד כבוד האדם וחירותו ויצירת מאגר מידע לא חוקי ולא רשום בניגוד לחוק הגנת הפרטיות, וזאת תוך פגיעה יוצאת דופן בהיקף נרחב מאוד של אנשים.

בנסיבות אלו יש צורך במתן צו ארעי דחוף להמשך מניעת הפרת החוק על ידי הליכוד, שייס והמשיבה 3.

בקשה לקיום דיון דחוף:

נוכח מהות העתירה מתבקש כבי יו"ר ועדת הבחירות לקבוע מועד דיון דחוף בעתירה זו.

פניה מוקדמת:

כאמור בבקשה לצו זמני, הליכוד החל לעשות שימוש באפליקציה בימים האחרונים, שימוש שהוא בגדר הפרה בוטה וגסה של החוק, לכן פניה מוקדמת לא רק שלא הייתה בה תועלת אלא היא הייתה מעכבת את הדיון בהפרת החוק ובפגיעה בפרטיות הנעשית על ידי הליכוד בריש גלי ומגדילה את שכבות המידע שנאסף ואת היקף הנזק לפרטיות שנגרם למושאי המידע. מובן כי לליכוד לא ייגרם ולא נגרם כל נזק מאי קיום פניה מוקדמת שכן סביר מאד להניח (אם לא בוודאות מוחלטת) כי הליכוד לא היה נותר לפניה מוקדמת באשר הוא מטיל את עיקר כובד משקל הפעילות טרם הבחירות על השימוש הלא חוקי באפליקציה כפי שיפורט בעתירה זו.

למי מופנה הצו המבוקש

יובהר מראש כי עתירה זו מכוונת כנגד הליכוד וש"ס וכנגד החברה המשיבה 3, בהיות אלו מפרות את החוק. העתירה והסעדים מופנים כנגד ש"ס שכן לפי דיווחים של שתי המפלגות האלו, הן משתפות פעולה בקשר לשימוש במאגרי המידע שנמסרו להם לקראת הבחירות.

עם זאת, העותרים אינם יודעים האם גם מפלגות אחרות מקבלות שירותים מהמשיבה 3 והאם המשיבה 3 נותנת שירותים למפלגות אחרות.

לגבי הליכוד הידיעה היא וודאית והליכוד גם אינו מסתיר זאת.

בנסיבות אלו מבוקש צו כנגד הליכוד וש"ס שלא לפעול כך וכנגד המשיבה 3 שלא לפעול כך, אך כנגד המשיבה 3 מבוקש הצו כלפי כל מפלגה באשר היא.

ואלו נימוקי העתירה:

1. העותרים הם אזרחי ישראל וזכאים להצביע בבחירות לכנסת ה-23.
2. המשיבה 1 (הליכוד) היא רשימת מועמדים המתמודדת בבחירות. נכון למועד זה הליכוד הוא שעומד בראש הרשות המבצעת ביחד עם מפלגות אחרות בקואליציה אשר בראשות הליכוד. לעניין זה נפקות כפי שנראה בהמשך הדברים.
3. המשיבה 2 היא גם רשימת מועמדים אשר לפי הצהרות שלה ושל הליכוד הן משתפות פעולה בשימוש במאגרי המידע ובאפליקציות במסגרת הבחירות לכנסת ה-23.
4. המשיבה 3 היא חברת תוכנה אשר פיתחה ומפעילה ומעניקה זכות שימוש בין היתר לליכוד באפליקציה נשוא עתרה זו.
5. המשיבה 5 היא הרשות להגנת הפרטיות, אשר לצערנו אינה ממלאת את תפקידה ומאפשרת למפלגות ובהן הליכוד, להפר את פרטיות אזרחי ישראל בריש גלי בתקופת מערכת הבחירות, ועל כן עתירה זו.

פנקס הבוחרים

6. פנקס הבוחרים הוא מאגר מידע סודי שאין לאף גורם מלבד גורמי ממשל בישראל זכות גישה אליו.
7. פנקס הבוחרים כולל מידע אישי ופרטי על כל אזרח ואזרחית בישראל שהם בעלי זכות בחירה.
8. המידע כולל את שם האזרח, את כתובתו ואת מספר תעודת הזהות שלו, וכן את הקלפי בה הוא זכאי לבחור.
9. כאמור מדובר במאגר מידע עצום, הכולל את כל מיליוני בעלי זכות הבחירה בישראל, והכולל על כל אדם את המידע האישי והפרטי שלו כתובת מגוריו ומספר תעודת הזהות שלו.
10. אל המידע הנמצא בפנקס הבוחרים אין, ובצדק אין, אפשרות גישה לכל אדם אלא רק לגורמים שלטוניים תחת ההגבלות החלות לפי דין על השימוש במידע הנמצא בפנקס הבוחרים.
11. להמחשת עובדה זו נציין כי ועדת הבחירות מאפשרת לכל אדם לאתר את הקלפי שלו, רק באמצעות הזנת מידע אישי הנמצא רק ברשותו של אותו אדם, והוא תאריך הנפקת תעודת הזהות שלו, דבר הנמצא רק בידיעת מי שמחזיק בפועל אותה תעודת זהות.
12. ללא בקרה זו הרי שניתן היה "לשאוב" למשל מאת ועדת הבחירות המרכזית, בדרך קלה מבחינה טכנית, את כל המידע הרשום בפנקס הבוחרים.

13. עם זאת, ולצורכי הבחירות, החוק מאפשר לכל המפלגות, וביניהן הליכוד, לקבל את המידע הנמצא בפנקס הבוחרים, אך זאת במגבלות חמורות הנובעות מהעברת המידע מרשויות המדינה לגוף פוליטי פרטי.

14. כך קובע לעניין זה סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969 (להלן: "חוק הבחירות לכנסת"):

"מידע פנקס" – רשימה הכוללת את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות במרשם האוכלוסין של בעלי הזכות לבחור שימלאו להם ביום הבחירות 18 שנים לפחות;

"מפלגה" – מפלגה שיש לה ייצוג בכנסת או מפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (בחוק זה - חוק המפלגות), שבא כוחה הודיע בכתב לשר הפנים כי כוונתה להגיש רשימת מועמדים בבחירות.

(ב) שר הפנים ימסור למפלגה או לסיעה בכנסת, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע כמפורט להלן:

(1) מידע פנקס, וכן רשימה של אזורי הקלפי ותחומיהם ושל מקומות הקלפי, הנכונים ליום הקובע, לרבות בדבר מקומות של קלפיות הנגישות לאנשים המוגבלים בניידות - לא יאוחר מעשרה ימים לאחר היום הקובע;

(2) מידע פנקס כאמור בפסקה (1), הנכון ליום שליפת הפנקס - לא יאוחר משבוע לאחר יום כניסתו של פנקס הבוחרים לתוקף.

(ג) מידע פנקס כאמור בסעיף קטן (ב) יימסר למפלגה או לסיעה, לאחר שתתייב בכתב, בנוסח שקבע שר הפנים, בידי בא כוחה שמונה לפי סעיף 19ב לחוק המפלגות, או לפי סעיף 25, או ממלאי מקום ובידי האחראי לטיפול במידע מטעם המפלגה או הסיעה, שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים.

(ד) שר הפנים רשאי להורות כי באמצעי האלקטרוני או המגנטי הנמסר לפי סעיף זה ייכלל אמצעי הגנה; לענין זה, "אמצעי הגנה" - לרבות הוספת מידע לזיהוי הקובץ.

(ה) שר הפנים יודיע לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לאילו מפלגות או סיעות נמסר מידע פנקס.

(ו) שר הפנים ימסור, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע פנקס לועדה המרכזית, לצורך מילוי תפקידיה, לפי בקשת יושב ראש הועדה המרכזית; המידע יימסר לא יאוחר מעשרה ימים לאחר מסירת הבקשה.

(ז) שר הפנים ימסור לוועדה המרכזית, לצורך מילוי תפקידיה, ביום העשירי שלפני יום הבחירות, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע על פטירה של אדם הרשום בפנקס הבוחרים שפטירתו נרשמה במרשם האוכלוסין.

15. כבר מהוראות אלו ברור כי העברת המידע (למעשה העברת כל פנקס הבוחרים) למפלגות נעשית בתנאי ברור ומפורש, כי המפלגות לא יעשו כל שימוש במידע אלא למטרות הבחירות, ויותר מכך, על המפלגות לדאוג ליישמירת המידע" בדיוק באופן שהמידע נשמר במקור שלו (משרד הפנים), לרבות איסורים מפורשים שלא לעשות שימוש במידע שלא למטרות אשר לשמו הוא נמסר ובוודאי שלא להעבירו כך סתם לאחר.

16. עמד על כך כבי השופט חשין במכתב שכתב אל המפלגות במהלך מערכת הבחירות לכנסת ה-16 כדלקמן:

"חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, מייחד הוראות להגנה על הפרטיות במאגרי מידע, ולפיו אסור השימוש במידע הנכלל במאגר מידע - ומאגר מידע כולל את פנקס הבוחרים ואת התקליטור הניתן בידיכם - אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר (סעיף 8(ב) לחוק). נדע מכאן, כי שימוש בפנקס הבוחרים - ובמידע הנכלל בתקליטור - שלא למטרה שלשמה נוצרו הפנקס והתקליטור, מהווה עבירה על הוראות החוק; ועובי עבירה זו דינו מאסר.

ביקשתי להזכירכם כי עם קבלת רשימות הבוחרים נטלתם על עצמכם התחייבות מפורשת, לשמור על המידע שנמסר לכם על דרך שלא תעשו בו שימוש כלשהו שלא לצורכי הבחירות הספציפיות העומדות בפתח; כי לא תשכפלו אותו; כי לא תעבירו אותו לאדם אחר שלא בהיתר; וכי תחזירו את התקליטורים לוועדת הבחירות לאחר הבחירות. יתר-על-כן: במקום בו תבקשו ותקבלו היתר להעביר את המידע לאדם שלישי למטרה ספציפית שתציינו, חייב אותו אדם ליטול על עצמו אותן התחייבויות

שנטלתם אתם על עצמכם .

אכן, אין אתם אלא בגדר מי ששאלו את רשימות הבוחרים למטרה ספציפית, וכל חריגה מאותה מטרה עלולה לחייב את החורג בעבירה פלילית ובעונש המתחייב מן הדין".

מ"י"ב העתק המכתב מסומן כנספח 1.

17. כפי שנראה להלן, חוק לחוד ומעשי המשיבים 1 ו- 2 לחוד.

האפליקציה

18. כאמור הליכוד ושי"ס קיבלו, מכוח סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת את מאגר המידע פנקס הבוחרים.

19. הליכוד לקח את מידע הפנקס, ובניגוד גמור למה שכתב כבי' השופט חשין – "אין אתם אלא בגדר מי ששאלו את רשימות הבוחרים למטרה ספציפית" עשה ועושה בו שימוש אסור ופסול, באמצעות האפליקציה, ובאמצעות השימוש הפתוח בה אשר ניתן לכל אדם כפי שנפרט להלן.

20. נפרט כעת על מהות האפליקציה והכיכוד היא פועלת בפועל.

21. ראשית, האפליקציה נוצרה על ידי המשיבה 3, וככל הנראה היא נותנת לה תמיכה והפעלה גם לאחר יצירתה במהלך השימוש בה.

22. האפליקציה פועלת על גבי מסד נתונים המבוסס על מידע מתוך פנקס הבוחרים אליו מתווסף מידע נוסף שנאסף ממקורות שונים, ומוכנס ישירות לתוך מאגר המידע.

23. השימוש במאגר מאפשר בין השאר גם הצלבת נתונים ואיתור של הקרובים לאותו אזרח או אזרחית, כגון המתגוררים באותה כתובת, הנושאים אותו שם משפחה ועוד.

24. נבהיר: מישחו העביר אל המשיבה 3 את המידע האמור, ונראה הדבר כי מידע זה הועבר בניגוד גמור להוראות החוק ואין הוא יכול כלל להיות בידי גורם זה, וראו לעניין זה האיסור המפורש של כבי' השופט חשין להעביר את המידע רק למי שיש היתר להעביר אליו - "כי לא תעבירו אותו לאדם אחר שלא בהיתר";

25. נקדים ונאמר כי קיומה של האפליקציה ככזו, נראה פסול מראש ובלתי חוקי, היות ומידע זה חייב גם להימחק בתום הבחירות והוא יכול להימסר, אם יש היתר לכך, רק לגבי בחירות ספציפיות, ואין היתר לשמור אותו לאחר מכן. כן נקדים ונאמר כי לא נקבע בכל מקום כי ניתן להוסיף על המידע האמור מידע ממקורות אחרים וביחד ליצור מאגר מידע חדש.

26. ולענייננו, הליכוד עושה שימוש באפליקציה במהלך מערכת הבחירות ובכוונתו המוצהרת לעשות בה שימוש ביום הבחירות עצמו וזאת מתוך חדר הקלפי.

27. האפליקציה מאפשרת לאתר כל אזרח בעל זכות הצבעה על פי שמו או על פי מספר תעודת הזהות שלו. לאחר איתור הבוחר באפליקציה, מוצגת בפני המשתמש בה כתובתו המלאה, הקלפי בה הוא מצביע ורשימת קרובי משפחתו המשוערים המשוויכים אליו באופן אוטומטי על ידי האפליקציה באמצעות השוואת שם המשפחה וכתובת המגורים.

28. האפליקציה מאפשרת למשתמש להעשיר את הפרטים אודות הבוחר במידע אישי נוסף רב ומגוון, לרבות: מידת תמיכתו במפלגה, כוונותיו להצביע בבחירות, ומידע בזמן אמת ביום הבחירות עצמו לגבי האם הבוחר הצביע כבר בקלפי אליו הוא משויך.

29. האפליקציה מאפשרת לבצע חיתוכי מידע שונים על בסיס פריטי המידע השונים לרבות, חיתוך על פי תמיכה, מקום מגורים, סטטוס הצבעה וכיו"ב.
30. האפליקציה מתופעלת הן באמצעות מכשירי טלפון ניידים אישיים והן באמצעות כל מחשב נייד או מחשב נייד המחובר לאינטרנט. הכניסה לאפליקציה באמצעות מחשב מבוצעת באמצעות תהליך זיהוי הדורש הזנת מספר טלפון וסיסמא.
31. הכניסה לאפליקציה באמצעות מחשב אפשרית למשתמשים מסוגים שונים ובהם מנהל אפליקציה, מנהל קמפיין, ראשי פעילים ומוקדן.
32. באפליקציה המופעלת באמצעות מחשב נייד, מוטמע מחולל דוחות המאפשר להפיק ולייצא מתוך האפליקציה קבצי נתוני פרטי בוחרים בחיתוכים ופילוחים שונים. הקבצים אותם מייצר המחולל הינם מסוג אקסל והם נשמרים בכונן המחשב או בכונן חיצוני, הם ניתנים להעלאה ללענן לצורך שמירת הנתונים, וניתנים להדפסה, ולשליחה בדוא"ל.
33. בתפעול האפליקציה ממכשיר טלפון נייד, ניתן לבצע צילומי מסך ולתעד את תצוגות האפליקציה והמידע אודות הבוחרים. צילומי מסך אלו נשמרים באלבום התמונות של הטלפון הנייד וניתנים לשליחה ולשיתוף באמצעות שליחתם בתוכנות מסרים מיידים כגון וואטצאפ, דוא"ל כמו גם באמצעות אפליקציות תקשורת ומסרים נוספות.
34. האפליקציה ניתנת לאיתור עצמאי בחנות האפליקציות של הטלפונים הניידים. הורדתה והתקנתה ניתנת לביצוע על ידי כל משתמש בעל טלפון נייד עם המערכת הפעלה מסוג אנדרואיד או IOS - ללא כל מגבלה שהיא.
35. נבהיר כי כבר באופן הורדת האפליקציה וביצוע ההרשמה אליה, מבצע הליכוד עבירת פרטיות חמורה, שכן הוא מאפשר לכל אדם, ללא כל פיקוח או בקרה להוריד את האפליקציה להירשם ולקבל סיסמת גישה אל כל מאגר המידע של פנקס הבוחרים.
36. היתר כזה לא ניתן מעולם לאף גורם שאינו מפלגה כהגדרתה בחוק והוא מנוגד לחוק הגנת הפרטיות וגם לחוק הבחירות.
37. חמור מכך, הזמנה להורדה ושימוש באפליקציית נשלחה בתפוצה רחבה באמצעות הודעת אימייל, הודעות וואטצאפ, והודעות פייסבוק מטעם הליכוד וראש הממשלה בנימין נתניהו.
38. ההזמנה כוללת קישור להורדת האפליקציה והתקנתה, קישור לסרטון חדרכה מפורט, וקישור נוסף המשמש לבקשת סיסמא באמצעות הודעת וואטצאפ לטלפון שמספרו: 055-5509762, המזוהה בשם "מטה בחירות הליכוד בראשות בנימין נתניהו" ומוגדר כציאט המתנהל עם חשבון עסקי.
39. הכניסה אל האפליקציה אפשרית באמצעות הזנת נתוני מספר טלפון נייד, וסיסמא ללא כל צורך בכל אימות נוסף.
40. אין זיהוי ואין רישום ממשי של מי מוציא נתונים מהאפליקציה ופרטיו המלאים.
41. ניתן להיכנס ולתפעל את האפליקציה ממספר בלתי מוגבל של מכשירי טלפון ניידים, זאת באמצעות אותו מספר הטלפון ואותה הסיסמא, זאת ללא קשר למספר הטלפון של המכשיר שממנו מתופעלת האפליקציה.

42. כאמור כל אדם יכול להוריד את האפליקציה ויכול באמצעותה לחפש כל אדם לפי שם פרטי ושם משפחה, או לפי מספר תעודת זהות. השדות המוצגים אודות כל אדם הם מידע מפנקס הבחורים (שם, כתובת, ארבע ספרות אחרונות של מסי זהות, הקלפי אליה האדם משויך), ושדות מידע נוספים בהם מוצג מידע ככל שפרטיו של האדם טובים או יטובים על ידי משתמשי המערכת: מהי שפת הדיבור שלו, האם מתכוון להצביע, פעולות שמוכן לבצע כתומך (למשל, סיוע בטלפונים או תליית דגל במרפסת).

43. עם תחילת הפעלת האפליקציה ומתן הגישה למשתמשים ראשוניים, קמפיין הליכוד השיק אתר מרכזי לאיסוף מידע על תומכי ליכוד הנמצא בכתובת www.likud-2020.co.il. האתר ממוגן כעצומת תמיכה בליכוד בראשות בנימין נתניהו. בראש הדף מוצג היעד – 1,000,000 חתימות. במרכז הדף מוצג מד, המציג בכל רגע נתון כמה אנשים הצטרפו עד כה לתמיכה בליכוד.

44. הפרטים המוקלדים אל האתר מוזנים ישירות אל תוך האפליקציה ולמעשה האתר משמש במה מרכזית לסימון אזרחים כתומכים.

45. בין התאריכים 27.1 עד 4.2 קמפיין הליכוד קידם את האתר באמצעות מודעות ממומנות ברשתות החברתיות ובאמצעות הציט-בוט של דף הפייסבוק של ראש הממשלה בנימין נתניהו, בחמש שפות (עברית, רוסית, אמריקנית, אנגלית וצרפתית). דפי נחיתה ייחודיים קיימים לכל שפה. ישנה אינדיקציה לכך שקידום המודעות עבור קהלים מסוימים בפייסבוק נעשה לאחר הזנה ראשונית של פרטי משתמשים על ידי קמפיין הליכוד, כאשר קהל היעד לטירגוט המודעה הממומנת הוא אנשים שפייסבוק מזהה שהם בעלי מאפיינים דומים לאנשים אלו ("lookalike campaign"). כך למעשה הופך מסע הזנת הנתונים לאקספוננציאלי: נעשה שימוש במאגר הראשוני כדי להמשיך ולמלא את המאגר באנשים נוספים.

46. העותרים פנו אל אדם בעל ניסיון בניתוח מערכות מידע, מר ניר יסעור, וביקשו ממנו כי יירשם לאפליקציה ויפרט במדויק, בליווי צילומי מסך את אופן הפעולה והשימוש באפליקציה, את החדרכה להפעלתה ואת כלל התכונות שלה.

47. מר ניר יסעור נרשם והפעיל את האפליקציה ופירט בתצהיר מטעמו את הפעילות והתכונות של האפליקציה.

מצ"ב תצהיר מטעמו של ניר יסעור שנכתב ונחתם לבקשת העותרים מסומן כנספח 2:

48. העותרים גם פנו אל מומחית למערכות מידע, החוקרת ד"ר ענת בן דוד, שהינה אף חברה במועצה הציבורית להגנה על הפרטיות, וביקשו ממנה חוות דעת לגבי אופן ההפעלה והשימוש של האפליקציה והבעיות לרבות של הגנת הפרטיות העולות מהשימוש בה.

49. המומחית מסרה חוות דעת מקצועית מטעמה, אשר סיכום המסקנות שלה הן אלו:

"למיטב הבנתי המקצועית:

אפליקציית "אלקטור" מעניקה לאלפי אנשים גישה מרחוק למידע מפנקס הבחורים ולמידע רגיש נוסף אודות אזרחים. הגישה הוענקה באמצעות אוטומציה, באופן רחב-היקף ללא נקיטת אמצעי אבטחה מספקים והובילה לפרצה המאפשרת לגורמים מחוץ לישראל לגשת למידע רגיש אודות מרשם האוכלוסין, והמהווה סכנה ממשית לפגיעה בפרטיותם של אזרחי ישראל.

אפליקציית "אלקטור" מסמנת אזרחים לפי נטייתם הפוליטית (תומך ליכוד, מתנגד, תומך פוטנציאלי) ולפי כוונתם להצביע ביום הבחירות. כמו כן, האפליקציה מאפשרת למנהלי קמפיין לראות עבור כל מצביע מהי עמדתו הפוליטית, ולייצא בזמן אמת נתוני הצבעה מהקלפי אל מטות הבחירות, באופן שמעלה חשש כבד שהמידע העומד לרשות מנהלי הקמפיין עלול לפגוע בפרטיות המצביעים, בחשאיות הבחירות, ובאופן המאפשר נקיטת פעולות ממוקדות – בין אם באמצעים דיגיטליים ובין אם באמצעים פיזיים –

העשויים לפגוע בטוהר הבחירות.

אפליקציית "אלקטור", ודף האינטרנט "likud-2020.co.il" דרכו מתבצעת הזנת מידע על עמדתם הפוליטית של תומכי ליכוד אל תוך האפליקציה, למעשה מתפקדים כ"מלשינונים". נעשים מאמצים כבירים מצד קמפיין הליכוד להניע אנשים להזין מידע אל תוך האתר ואל האפליקציה, כאשר האזרח התמים הנענה לבקשה להזין את המידע אינו יודע לאיזו מטרה הוא משמש, והאזרח התמים אודותיו מוזן המידע לא מידע על כך שעמדתו הפוליטית ומספר הטלפון שלו הוזנו במאגר מידע, וכאשר אזרחי ישראל – בהיותם רשומים בפנקס הבחורים – הנם למעשה "לקוחות שבויים" של האפליקציה והמשתמשים בה, אך להם עצמם אין אפשרות לעיין במידע המטויב המופיע אודותיהם, ולא עומדת להם הזכות לבקש שהמידע אודותיהם יוסר. "

מצ"ב העתק חוות הדעת של ד"ר ענת כן דוד מסומנת כנספח 3

50. העותרים יטענו, בהתבסס על האמור לעיל, על התצהיר של מר יסעור ועל חוות הדעת של המומחית כי השימוש באפליקציה על ידי הליכוד הינו בלתי חוקי בעליל, הוא מפר את דיני הפרטיות, הוא בגדר שימוש לא חוקי במידע פנקס שנמסר למפלגות, והוא עבירה על מספר הוראות בדיני הבחירות, והכל כפי שנפרט להלן.
51. העותרים יטענו בקשר לשימוש הפסול והבלתי חוקי של הליכוד באפליקציה ובמידע הפנקס כדלקמן.
52. ראשית לכל, אסור למפלגות לעשות "טיוב" של מאגר המידע (פנקס הבחורים) שנמסר להם למטרת קשר עם הבוחר ואסור להם ליצור מאגר נוסף. נציין כי "טיוב" בהקשר זה היא מילה מכובסת להליך שבו המפלגות יוצרות על בסיס מאגר המידע מאגרי מידע נוספים שלהן, מאגרי מידע שאינם נרשמים כדן, מאגרי מידע שניתנת להם גישה לכל אדם בניגוד להוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שהותקנו מכוחו ביחס למאגרי מידע, כפי שראינו במקרה דנן של יצירת מאגר מידע של תומכים או מתנדבים לליכוד. מאגר המידע נמסר למפלגות כלשונו של כב' השופט חשין "בהשאלה". מותר להן לעשות שימוש במאגר (להתקשר לבוחרים או לשלוח להם תעמולה לפי הפרטים שבמאגר) אך אסור להן לייצר בזכות המאגר מאגרי מידע נוספים. זה למעשה מה שהליכוד עושה באמצעות האפליקציה.
53. אסור למפלגות להעביר את מאגר המידע לאחרים. אסור להן להתיר לכל אדם שהוא גישה אל מאגר המידע. המפלגות אמורות לשמור את מאגר המידע אצלן ואצלן בלבד, ולתת גישה למאגר רק לגורם העובד בתוך המפלגה ואשר מחויב להוראות השמירה והסודיות של המאגר שבהן מחויבות המפלגות עצמן. בסיום מערכת הבחירות על הליכוד ושי"ס למחוק לחלוטין את כל המידע ואת מאגר המידע שנמסר להן.
54. כפי שראינו הליכוד מפיץ את מאגר המידע ואת אפשרות הגישה אליו, ואת אפשרות הזנת הנתונים לתוכו לכל אדם ברשת האינטרנט ללא כל פיקוח, בקרה, אזהרה, ציות לכללי שמירת המידע.
55. באופן זה הליכוד למעשה "לקח" את פנקס הבחורים, שניתן לו למטרה מסוימת ותחת הגבלות חמורות (ראה מכתבו של כב' השופט חשין נספח 1 לעיל), וחפץ אותו במחי השימוש באפליקציה למידע פומבי הנמצא חשוף לעין כל ברשת האינטרנט.
56. למעשה כל אדם בעולם יכול לגשת אל פנקס הבחורים של מדינת ישראל נוכח חשיפת המידע באופן שנחשף במסגרת האפליקציה. כל אדם יכול לגשת אל המאגר ככל רצונו ואין כל הגבלה! למותר לציין את החומרה שיש בכך לא רק מבחינת שמירת פרטיות אלא מבחינת סיכון ממשי לדליפת המידע על כלל אזרחי מדינת ישראל לכל גורם חיצוני בעולם כולו.
57. חמור מכך, יכול כל אדם וכל גוף בכל מקום שהוא, לשאוב את מאגר המידע ולשמור אצלו את כל הנתונים.

58. הליכוד (וגם ש"ס) מאפשר את קבלת הסיסמא לגישה לאפליקציה לכל אדם, ללא כל בדיקה, ללא כל סינון, ללא התחייבות לשמירת המידע המופיע באפליקציה שהוא למעשה כל המידע הנמצא בפנקס הבוחרים ומידע נוסף אשר הליכוד מוסיף בעצמו לאותו מאגר נתונים החשוף לעין כל.

59. במעשים אלו הליכוד וש"ס מבצעים פגיעה חמורה מאוד בפרטיות של כל מי ששמו ופרטיו מופיעים במאגר המידע וגורמים להם נזק רב ובלתי הפיך.

60. כך אומר כבי המשנה לנשיאה רובינשטיין בבג"צ 5870/14 חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ נ' הנהלת בתי המשפט, בעניין שמירת הפרטיות בעידן הטכנולוגי:

"נפתח בזכות לפרטיות, עליה נאמר כי היא "מותחת את הקו בין הפרט לבין הכלל, בין 'האני' לבין החברה. היא משרטטת מתחם אשר בו מניחים את הפרט לנפשו, לפיתוח 'האני' שלו, בלא מעורבות של הזולת" (בג"צ 2481/93 דין נ' מפקד מחוז ירושלים, פ"ד מח(2) 456, 470, פסקה 16 לפסק-דינו של המשנה לנשיא – כתארו אז – ברק (1994)). אכן, פרטיותו של אדם היא מבצרו. מבצר זה הולך ונסדק עם התקדמות הטכנולוגיה, ויש שגורסים שפרטיות היא נחלת העבר (A. Michael Fromkin, The Death of Privacy, 52 Stan. L. Review. 1461 (2000); ראו גם יאיר עמיחי-המבורגר ואורן זו בעידן של שינוי 201 (תשע"ב-2012)), ובמציאות המעשית הדבר אינו רחוק; היכולת לצלם ולהקליט בטלפון הנייד הזמין לרבים, ובחברות מתקדמות טכנולוגיות כמעט לכל, גזלה את הפרטיות באופן מסיבי, בשטף גבה-גלוי "מיס רבים אדירים משברי-יס" (תהילים, צ"ג ד'). ואולם, אין פירוש הדבר שהערכיות הקשורה בשמירת הפרטיות פסקה מן העולם. אמת, העידן החדש מביא עמו כלים חדשים – וברכה והיפוכה טבועות בהן – אך דומני שאין הדבר מחייב ויתור מוחלט על כבוד האדם ועל שמו הטוב. יפים לכך דברי המלומד מ' בירנהק "הטכנולוגיה מקיימת קשרים מורכבים עם הזכות המשפטית לפרטיות, בדומה ליחסה של הזכות עם הנורמה החברתית. לעתים הטכנולוגיה משפיעה על תוכן הנורמה החברתית ו/או הזכות המשפטית, לעתים המשפט ו/או הנורמות החברתיות משפיעים על הטכנולוגיה. לעתים המשפט משתף פעולה עם הטכנולוגיה, ולעתים יש תחרות ביניהם" (מיכאל בירנהק מרחב פרטי: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה 45 (תשע"א); ראו גם מיכאל בירנהק "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" משפט וממשל י"א 9 (תשס"ח)). היחס הראוי לטכנולוגיה אינו בינארי, אלא יש לחפש את דרך האמצע המאפשרת ליהנות מפירות הטכנולוגיה תוך צמצום הפגיעה בזכויות הפרט, המתלווה אליה לעתים קרובות. דומה הדבר לסיפור בתלמוד הבבלי (חגיגה, ט"ו ע"ב) על ר' מאיר שלמד מאלישע בן אבויה – תנא ששנה ופירש ומכונה "אחר" בלשון התלמוד. התלמוד משבח את ר' מאיר על כך ש"תוכו אכל קליפתו זרק". קרי, ר' מאיר השכיל לאמץ את הצדדים החיוביים במורו מבלי לקבל גם את הצד האחר. המשפט העברי מתייחס להגנת הפרטיות, בין היתר, באמצעות המושג "היזק ראייה" – נזק שאדם גורם לחברו על ידי הסתכלות לתוך רשותו; על המפסק "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" (במדבר כ"ד, ה') אומר רש"י במקום כי "מה טובו אהליך – על שראה פתחיהם שאינן מכוונין זה מול זה". בלעם משבח את עם ישראל על התנהגותו השומרת על הזכות לפרטיות (אליהו ליפשיץ "הזכות לפרטיות במשפט העברי ובמשפט המדינה" פרשת השבוע 33 (תשס"א); ראו גם האנציקלופדיה התלמודית, כרך ח' "היזק ראייה"; גדעון קלוגמן "על היזק הראייה" עיוני משפט ה' 425 (תשל"ו-תשל"ז); שרון אהרוני-גולדנברג "פרטיות באינטרנט בפריזמה הלכתית" הפרקליט נ"ב 151 (תשע"ג)). נשוב ונזכיר, כי הנידון דידן אינו מצריך את שקילת הזכות לפרטיות בכללותה, אלא רק את הפגיעה היתרה בפרטיותו של בעלי הדין העלולה להיגרם, אם מפתוח פסקי-הדין בהם נזכר שםם יאופשר לגורמים המקבלים גישה ישירה למאגר הפסיקה של הנהלת בתי המשפט."

61. הזכות לפרטיות היא זכות יסוד בישראל, היא מעוגנת בסעיף 7(א) לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו לפיו: "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו"

62. בע"פ 5026/97 ג'ק גלעם נ' מדינת ישראל נקבע כך:

"הזכות לפרטיות היא, בין היתר, אחת הנגזרות של הזכות לכבוד. הכרה בפרטיות היא ההכרה באדם כפרט אוטונומי הזכאי ליחוד אל מול האחרים. ייחוד זה הוא המאפשר לאדם להתבצר באישיותו כבעלת משמעות הראויה לכיבוד. פרטיותו של אדם היא

כבודו וגם קניינו. זוהי המסגרת באמצעותה הוא עשוי, אם הוא בוחר בכך, לפתח את עצמיותו ולקבוע את מידת המעורבות של החברה בהתנהגותו ובמעשיו הפרטיים. זהו "מבצרו" הקנייני, האישי והנפשי. זכות זו מהווה את אחת מזכויות היסוד של האדם בישראל. היא אחת החירויות המעצבות את אופיו של המשטר בישראל כמשטר דמוקרטי והיא אחת מזכויות העל המבססות את הכבוד והחירות להן זכאי אדם כאדם, כערך בפני עצמו. הזכות לפרטיות מהווה אחת מהחשובות שבזכויות האדם".

63. המעשים המתוארים כאן הינם פגיעה מפורשת בפרטיות כל אזרחי מדינת ישראל בעלי זכות בחירה.
64. העותרים וכמוהם כלל אזרחי המדינה, זכאים לשמירה על פרטיותם. הציבור ככלל והעותרים בפרט זכאים כי מידע אודותיהם ישמר ולא יימסר ולא יימכר ובוודאי שלא יופץ באופן שלכל אדם תהיה גישה אל אותו מידע.
65. נבהיר את אשר מובן מאליו: הליכוד מרגע שקיבל את מידע הפנקס, כפוף לחובות בנוגע למאגר מידע מכוח חוק הגנת הפרטיות. ס' 12(1) לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות") מגדיר מהי פגיעה בפרטיות וקובע כך:
66. בעת"מ (ת"א) 24867-02-11 אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ נ' רשם מאגרי המידע (נדונה הסוגיה בדבר הסכנה לפרטיות הקיימת במאגרי המידע:

"מאגרי מידע מגבירים את הסכנה לפרטיות. הן רשויות השלטון, הן גופים פרטיים מקימים מאגרי מידע לצרכים שונים. בעידן דיגיטלי, בו לרבות מפעילויות היום יום יש "שובל מידע דיגיטלי", מידע רב וכלל במאגרים מסוג זה. במקרים רבים אין לאדם ברירה אלא לספק את אותו מידע אם ברצונו לקבל מתר או שירות, פרטי או ציבורי. פעמים אחרות, כפי שקרה במקרה שלפניי, הוא אינו כלל המקור למידע זה.

בשונה מפגיעה חד פעמית בפרטיות (צילום, מעקב), מאגרי מידע בעצם קיומם מסכנים את הפרטיות. הכמות הופכת בעניין זה לאיכות. היינו, כמות המידע האגור במאגרי המידע השונים, והעובדה שמדובר במידע דיגיטלי הופך את הסכנה לפרטיות לחמורה יותר. יש לקחת שיקול זה בחשבון שבוחנים מידע הנמצא במאגר מידע."

67. על פסק דין זה הוגש ערעור (עע"מ 7043/12 אי.די.איי חברה לביטוח בע"מ נ' רשם מאגרי המידע הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע במשרד המשפטים) ובית המשפט העליון אישר את האמור בו:
- "...בהמלצתנו יימחק הערעור, שכן מקובל עלינו פסק הדין קמא על הנמקותיו;..."

68. הנה כי כן השימוש אשר עושה הליכוד במאגר המידע הוא בלתי חוקי, ובניגוד להוראות מפורשות של הדין.
69. סעיף 36 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, הסמיך את שר המשפטים לקבוע הוראות לעניין תנאי החזקת ושמירת מידע במאגר מידע. מכוח סעיף זה התקינה שרת המשפטים את תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017 (להלן: "תקנות אבטחת מידע") תקנות אלו קובעות הוראות מפורשות לעניין שמירת המידע, הבטחת המידע, השימוש במידע, הנגישות למידע ועוד ועוד.
70. תקנות אלו חלות במפורש על הליכוד שכן הוא קיבל (בהרשאה חוקית) את כלל המידע של פנקס הבוחרים, והוא למעשה גם מחזיק מאגר מידע וגם יצר מאגר מידע חדש (ולא טרח לרשום אותו) על בסיס המידע של פנקס הבוחרים.
71. הליכוד אינו מקיים ולו שמץ של הוראות התקנות לעניין שמירת המידע ושמירת מאגר המידע. כך למשל, והמדובר בדוגמא בלבד, קובעת תקנה 7 לתקנות אבטחת מידע כך:

(א) לא ייתן בעל מאגר מידע גישה למידע המצוי במאגר ולא ישנה היקף הרשאה שניתנה, אלא אם כן נקט אמצעים סבירים, המקובלים בהליכי מיון עובדים ושיבוצם, כדי לברר שאין חשש כי בעל ההרשאה אינו מתאים לקבלת גישה למידע המצוי

במאגר; אמצעים כאמור יינקטו בשים לב לרגישות המידע שבמאגר ולהיקף הרשאות הגישה לתפקיד שמיועד לו הנוגע בדבר, כאמור בתקנה 8.

72. להיפך. הליכוד פרץ את מאגר המידע, הוסיף עליו, ושחרר אותו לכלל הציבור ולכל אדם אחר, ישראלי ושראינו ישראלי, בארץ או בחו"ל.
73. כפי שראינו הליכוד מאפשר לכל אדם גישה למידע הנמצא במאגר, ללא כל בדיקה או סינון, בניגוד מפורש להוראות התקנה, לאנשים שכלל אינם עובדים של הליכוד, ותוך שאפשרות הגישה למאגר גורמת הלכה למעשה שהמאגר אינו נסמך בסודיות אלא פתוח בפני כל אדם בישראל ובעולם.
74. גם מסיבה זו יש לאסור על הליכוד באופן מוחלט את השימוש באפליקציה, באשר השימוש בה הוא הפרה בוטה וגסה של הוראות חוק הגנת הפרטיות ושל התקנות אשר הותקנו מכוחו.
75. כפי שראינו הליכוד מלבד שהוא עושה שימוש לא חוקי במאגר המידע של פנקס הבוחרים, הוא למעשה יוצר מאגר מידע נוסף של מאות אלפים (מתוך כוונה להגיע למיליון) בדבר התמיכה שלהם ברשימת הליכוד. יצירת מאגר מידע זה והכללת אנשים בתוכו נעשים אף הם תוך הפרה בוטה וגסה של הוראות חוק הגנת הפרטיות. וזדקו בהתאם לחוק הגנת הפרטיות מידע על דעותיו ואמונותיו של אדם הוא "מידע רגיש" המחייב כמובן מידה מוגברת של הגנה שכן בהתאם לחוק כל מידע רגיש על אדם מחייב רישום של מאגר המידע.
76. סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות קובע לגבי הכללת פרטים של אדם במאגר מידע כך:
- פניה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלויה בהודעה שיצויינה בה –**
- (1) אם חלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו;
- (2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע;
- (3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה.
77. הליכוד אינו מקיים ולו שמץ מהוראות אלו והוא מכניס פרטים של אדם, על בסיס המידע אשר נמסר לו כדין מפנקס הבוחרים, מבלי להודיע לו שאין חובה להיכלל במאגר, מבלי להודיע לו על מטרת הכללתו במאגר, מבלי להודיע לו למי יימסר המידע, ומבלי להודיע לו ולאפשר לו, לאחר הכללת המידע כי באפשרותו לבקש את מחיקת הפרטים שלו ממאגר המידע.
78. גם בכך עובר הליכוד במפורש על הוראות דיני הפרטיות.
79. החמור ביותר הוא אולי השימוש אשר מתכוון הליכוד לערוך במאגר המידע הלא חוקי ביום הבחירות עצמו.
80. כפי שעולה מתצהירו של ניר יסעור ומתוות דעת המומחית ד"ר ענת בן דוד, הליכוד עושה שימוש ומתכוון לעשות שימוש במאגר המידע הלא חוקי במהלך יום הבחירות, באופן שכל משקיף או נציג של הליכוד בוועדת קלפי, עומד להיכנס לתוך האפליקציה ולשדר ממנה החוצה את המידע ביחס לכל אדם אשר הגיע להצביע בקלפי.
81. בכך יש פגיעה מהותית בחשאיות הבחירות.
82. תקנה 45 לתקנות הבחירות לכנסת, תשל"ג - 1973, אוסרת במפורש על "שידור" מידע מהקלפי באמצעות שימוש בטלפון נייד או בכל אמצעי קשר אחר:
- ביום הבחירות, בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות, לא ישוחח אדם**

ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר בחדר שבו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, ולא יפעיל אדם בחדר כאמור מכשיר רדיו או טלוויזיה

83. גם המידע אם אדם מסוים הצביע או לא הצביע ומתי הצביע הוא מידע בדבר ההצבעה.

84. לטענת העותרים העברת המידע באמצעות האפליקציה על הגעתו של אדם להצביע, מתוך הקלפי, היא בניגוד מפורש להוראות תקנה זו.

85. עמד על כך כבי המשנה לנשיאה מלצר, בתפקידו כיו"ר ועדת הבחירות בה"ש 7/22 כדלקמן:

"זה המקום לציין כי ב"כ היועמ"ש לא נדרש לפרשנות תקנה 45 א לתקנות הבחירות, המתירה לכאורה הכנסת מכשיר טלפון נייד למקום הקלפי ולשימוש בו לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, וכך מורה התקנה: "ביום הבחירות, בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות, לא ישוחח אדם ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר בחדר בו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום, ולא יפעיל אדם בחדר כאמור מכשיר רדיו או טלוויזיה ("ההדגשות שלי - ח"מ). מכאן שניתן לעשות שימוש במכשיר הטלפון הנייד הן לצורך דיווח על אירועים חריגים (כאשר, למשל, יש חשש לפגיעה מהותית בטוהר הבחירות. ראו סעיף 2 להחלטתי מתאריך 09.04.2019 המובאת בפיסקה 3 לעיל) במקרה שכזה יש לדווח מיידית גם למשטרה וגם לוועדת הבחירות המרכזית(למספר טלפון יעודי שיוקצה לצורך זה)."

86. כלומר השימוש במכשיר טלפון נייד בהתאם לאמור לעיל מותר רק לצורך ניהול ההצבעה או במקרי חירום.

87. שידור מידע בדבר הגעתו של אדם להצביע, לשם הצלבת המידע עם פנקס הבוחרים, תוך כדי הליך ההצבעה, למטרת איסוף מידע של מפלגה מסוימת, אינה בגדר "לצורך ניהול ההצבעה" או "מקרי חירום" ולכן היא אסורה בתכלית והיא מהווה פגיעה בטוהר ובחשאיות הבחירות.

88. העותרים יטענו כי יש להחיל, בדרך של היקש, את החלטת כבי המשנה לנשיאה מלצר ביחס למצלמות גם על שידור מידע בדבר הגעת מצביע לקלפי. אותם עקרונות שנקבעו בהחלטה שם (ה"ש 7/22) לרבות שאלת הפגיעה בפרטיות דרך צילום של מצביעים, יפים גם למקרה שבפנינו של שידור און ליין באמצעות האפליקציה של המידע כי אדם פלוני או אלמוני הגיע אל הקלפי.

89. עוד נזכיר בהקשר זה את עמדת היועץ המשפטי בה"ש 7/22 לפיה נציגי המפלגות הנמצאים בקלפי "ממלאים תפקיד ציבורי על פי דין", וכלל אין הם מוסמכים לבצע מתוך הקלפי כל פעולה שהדין לא הסמיך אותם לבצע ואין בדין כל הסמכה לבצע שידור מידע של הגעת מצביעים מתוך הקלפי כלפי חוץ (ראה שם בעמ' 13-14 להחלטה), וכן את שנאמר בהקשר זה שם בסעיף 49 להחלטה:

"חברי ועדת הקלפי והמשקיפים בעת שהם פועלים במסגרת זו – אינם אנשים פרטיים. הם מפעילים סמכויות מכוח הדין. לפיכך, חל עליהם עקרון חוקיות המנהל. על-פי עקרון זה, כוחו של מפעיל הסמכות מוגבל למה שהחוק והתקנות הסמיכו אותם לעשות – ולא יותר מכך."

90. העותרים יטענו, לאור כל האמור לעיל, כי יש לאסור על הליכוד את השימוש באפליקציה שבמהותה הינה בלתי חוקית, ולחילופין ליתן כנגד הליכוד ושי"ס וכנגד המשיבה 3 את הסעדים המפורטים ברישא לעתירה זו.

91. לכבי' יו"ר ועדת הבחירות הסמכות לדון בעתירה זו מכח הסמכויות שלו כפי שנפרט להלן.

92. בהתאם לסעיף 17 (ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) מוסמך כבי' יו"ר ועדת הבחירות ליתן צו מגיעה הן על עבירות שלפי חוק דרכי תעמולה והן גם על עבירות על "פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשיכ"ט-1969".

93. סעיף 118 א' הנכלל בפרק י"א הנייל קובע כך :

העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

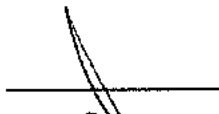
94. לטענת העותרים נוכח שהליכוד עושה שימוש לא חוקי בהגדרה במידע הפנקס אשר נמסר לו, כפי שפורט היטב בעתירה דלעיל, הרי שהוא עושה "שימוש במידע פנקס" שלא כחוק, ושימוש שלא כחוק הוא שימוש שלא לצרכי התמודדות בבחירות, שהרי הזקה על המתוקק של סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת אשר התיר את השימוש במידע פנקס לצרכי התמודדות בבחירות כי התכוון במפורש לומר שימוש חוקי לצרכי התמודדות בבחירות. מותר למפלגות לפנות אל בוחרים בהתאם למידע מהפנקס. מותר למפלגות לשלוח לבוחרים תעמולה במסגרת הבחירות, כל אלו הם בגדר שימוש ראוי וחוקי "לצרכי התמודדות בבחירות". אסור למפלגות לעשות שימוש במידע הפנקס באופן לא חוקי, של יצירת מאגר מידע נוסף, של מתן זכות גישה לכל אדם למאגר המידע, של שימוש במאגר המידע ביום הבחירות מתוך הקלפי ועוד, כמפורט בעתירה זו

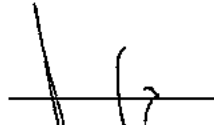
95. מכאן שהשימוש באפליקציה, כפי שפורט לעיל, בהיותו שימוש לא חוקי במידע הפנקס, הוא שימוש החורג מההרשאה שניתנה לשימוש בו והוא לכן בגדר עבירה על הוראות סעיף 118 א' אשר מקנות את הסמכות לכבי יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו.

96. כמו כן ראה לענין סמכות כבי יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו ביחס לביצוע מעשים אסורים בקלפי, את שנאמר בה"ש 7/22 בפסקה 77 להחלטת כבי המשנה לנשיאה מלצר, וגם נוכח האמור שם קמה סמכות לכבי יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו.

97. אשר על כן מתבקש כבי יו"ר ועדת הבחירות לדון בעתירה זו וליתן כנגד המשיבים 1 עד 3 את הסעדים המתבקשים בעתירה במלואם או בחלקם.

98. מצ"ב תצהירים מטעם העותרים כתמיכה בעתירה זו.

שחר בן מאיר, עו"ד
העותר

יצחק אגיר, עו"ד
העותר

תצהיר

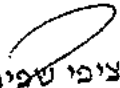
אני הח"מ, עו"ד שחר בן מאיר ת.ז. 055983498, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני עורך תצהיר זה כתצהיר תמיכה לעתירה שבתיק זה.
2. אני מצהיר כי האמור בסעיפים 1-97 לעתירה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונותי.

חתימת המצהיר

אישור

ציפי שפירא, עו"ד
מ.ר. 69588
דוד אבא הלל 12, ר"ג
אני הח"מ, עו"ד _____ מאשר בזאת כי ביום 6.2.2020 הופיע בפני עו"ד שחר בן מאיר, ת.ז. 055983498, וכי לאחר שהזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

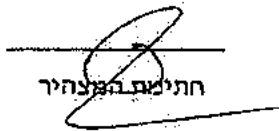

ציפי שפירא, עו"ד
מ.ר. 69588
דוד אבא הלל 12, ר"ג
דוד אבא הלל 12, ר"ג
עו"ד

תצהיר

אני הח"מ, עו"ד יצחק אבירם ת.ז. 023968639 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

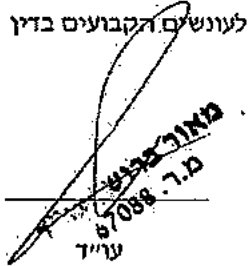
1. הנני עורך תצהיר זה כתצהיר תמיכה לעתירה שבתיק זה.

2. אני מצהיר כי האמור בסעיפים 1-97 לעתירה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

חתימת התצהיר

אישור

אני הח"מ, עו"ד מאור ברוש מאשר בזאת כי ביום 6.2.2020 הופיע בפני עו"ד יצחק אבירם ת.ז. 023968639, וכי לאחר שהזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

מאור ברוש
מ.ר. 57088
עו"ד

נספח 2

תצהיר של מר רן בר זיק

מיום 9.2.2020

תצהיר

אני הח"מ, רן בר-זיק ת.ז. 034178244 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בד"ן אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. אני עורך תצהיר זה לבקשת עוה"ד שחר בן מאיר ויצחק אבירם, לאחר שנחשפתי כפי שאפרט להלן על בעיית אבטחת מידע חמורה של אפליקציית אלקטור.
2. אני מפתח וארכיטקט תוכנה BVI (עוסק מורשה).
3. להלן פרטי השכלתי והניסיון שלי הרלבנטיים לאמור בתצהירי זה.

עבודה נוכחית: מפתח תוכנה בכיר וארכיטקט תוכנה בחברת Verizon Media (יאהו ו-AOL - מרכז הפיתוח של ורייזון בישראל). 2016-2019.

מפתח תוכנה בחברת HPE משנת 2011 עד 2016.

מפתח תוכנה בחברת מרקטולוג'י 2010-2011.

משמש כתב בנושאי טכנולוגיה, אבטחת מידע ופיתוח תוכנה בהארץ. מספר תעודת עיתונאי 69947.

יועץ חוץ לחברות בענייני הדמיית פריצה ובדיקות חזירה.

כתב באתר "אינטרנט ישראל" המוקדש לענייני טכנולוגיה.

מחבר הספר "ללמוד ג'אווהסקריפט בעברית" והספר "ללמוד Node.js בעברית".

בעל ניסיון רב באבטחת מידע בתחום הרשת ואיתור פרצות אבטחה.

מרצה אורח באוניברסיטאות (בר-אילן וחל-אביב).

מרצה בכנסים מקצועיים בענייני אבטחת מערכות מידע ופיתוח תוכנה כגון: פרס פור וורד, גיקוד, רברסים.

בעלים של 13 פטנטים רשומים בארה"ב בתחום התוכנה, לרבות בתחום הפיתוח. רשימת הפטנטים המצויים בבעלותי, מצ"ב כנספח א'.

בעל ניסיון במחן חוות דעת בנושאי פיתוח וטכנולוגיה בבתי המשפט.

מתן חו"ד בת.א. 17-03-35377 זורי בן ישראל נ' פייסבוק. במסגרת הליך זה ניתנה על ידי חוות דעת טכנולוגית נגד פייסבוק.

מתן חו"ד בת.א. 17-05-10621 מיקרוליין מערכות מחשבים בע"מ נ' המרכז הישראלי ל.ע. ברשת.

במסגרת הליך זה ניתנה על ידי חוות דעת טכנולוגית נגד מיקרוליין.

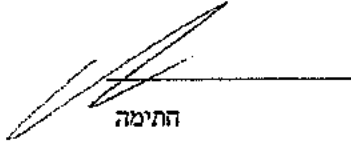
מתן חו"ד בת.א. 17-09-89830 זרוקר נ' אליאסי ואח'. במסגרת הליך זה ניתנה על ידי חוות דעת טכנולוגית.

מתן חו"ד בת.א. 18-05-38104 תצרוני נ' פייסבוק. במסגרת הליך זה ניתנה על ידי חוות דעת טכנולוגית נגד פייסבוק.

מתן חו"ד בת.א. 18-08-62334 דונה נ' דרך ארץ. במסגרת הליך זה ניתנה על ידי חוות דעת טכנולוגית נגד חברת דרך ארץ.

4. בתאריך ה-07.02 קיבלתי מידע מתיבת ההדלפות האנונימית של הפודקאסט "סייבר-סייבר". מדובר בכתובת מייל וממשק הודעות המוצגים באינטרנט ומאפשרים משלוח הודעות באופן אנונימי ומאובטח. המקור, שכתב באנגלית, מסר שיש פרצה המורה באתר "אלקטור" - מערכת לניהול בחירות המספקת גם אפליקציה לשימוש פעילים.
5. המידע הצביע על חשיפה מלאה של כל המידע של ספר הבחורים שהועבר לליכוד, של המתפקדים לליכוד ושל המידע שהכניסו חברי הליכוד שמשחמשים באפליקציה.
6. ניגשתי אל אתר האינטרנט של אלקטור עם דפדפן וביצעתי פעולה של "הצג מקור". מדובר בפעולה שמאפשרת לראות את קוד "צד הלקוח" של האתר. ניתן לעשות פעולה זו בכל אתר שהוא ובכל דפדפן שהוא והיא נחשבת כפעולה מקובלת. צד הלקוח של האתר מכיל קוד ששרת האתר שולח אל המשתמש ואינו מכיל קוד סודי כלשהו או מידע מסווג. צד הלקוח הוא בעצם הצגה של קוד שבאמצעותו הדפדפן מציג את הממשק או את המידע המוצג ללקוח. למשל, כשאני נכנס לאתר Ynet ולוחץ על "הצג מקור", אני רואה את הקוד המציג את האייתמים באתר, את הכותרות, את התמונות ואת כל המידע שהדפדפן צריך כדי להראות למשתמש את האתר. פעולה זו אינה אמורה לחשוף מידע סודי כלשהו ואם היא עושה את זה מדובר בליקוי אבטחה המור מאין כמוהו.
7. למרבה הצער, הקוד באתר החברה השף קישור אשר לחיצה עליו הראתה את רשימת המנהלים המלאה של האתר כולל מנהל המערכת של הליכוד. על סיסמתו. הקלדה של שם המנהל והסיסמה במערכת איפשרה גישה מלאה אל נתוני המערכת הכוללים:
 1. ספר הבחורים המלא - הכולל מספר תעודת זהות, שם מלא, כתובת מלאה, מין ולעיתים גם מספר טלפון.
 2. נתונים מלאים של המתפקדים לליכוד.
 3. הנתונים המלאים של משתמשי האפליקציה והנתונים שהם הזינו.
 4. יכולת לשלוח סמסים לכלל המתפקדים או הודעות למשתמשי האפליקציה.
8. מתוקף הניסיון המקצועי שלי המפורט בתחילת התצהיר, אני קובע שמדובר ברשלנות המורה שכמה טרם ראיתי בכל הקריירה הארוכה שלי.

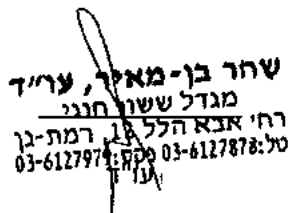
9. המקור הבהיר שגם הוא עשה את הפעולות האלו והוא מחזיק בנתונים מלאים של כל תושבי המדינה. הוא שלח לי את הפרטים המופיעים בספר הבחורים שלי, של אשתי ושל בני הבכור. הכתובת שלי שהופיעה בפרטים שהמקור שלח אלי. היא כתובת חדשה שעדכנתי במשרד הפנים לפני כחודש.
10. המקור לא הזדהה. למרות שהוא כתב באנגלית. לאור הקלות והפשטות של דליפת המידע הזו, אני מניח שהמידע נמצא כבר אצל גורמים אחרים.

התימה

אישור

אני הח"מ, עו"ד שחר בן מאיר מאשר בזאת כי ביום 9.2.2020 הופיע בפני רן בר-זיק ת.ז. 034178244, וכי לאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בד"ן אם לא יעשה כן, אישר את נכונות תצהירו דלעיל וחתם עליו בפני.

שחר בן-מאיר, עו"ד
מגדל ששון חנוני
רח' אבא הלל 18, רמת-גן
טל: 03-6127878 | 03-6127971

נספח 3

תשובת המשיבה מס' 1

בעניין:

1. עו"ד שחר בן מאיר

2. עו"ד יצחק בן מאיר

שניהם מרחוב אבא הלל 12, רמת גן

טלפון 03-6127878; פקס: 03-6127979

המבקש

- נגד -

1. הליכוד - תנועה לאומית ליברלית

ע"י עו"ד אבי הלוי ו/או עו"ד ניבה הלוי
ו/או עו"ד שמואל תמיר (שורקי)

מכנרת (מושבה) ד.נ. עמק הירדן, 15105

טלפון: 04-6709330, 04-6709443; פקס: 052-4326312

Email: avi.halevy@gmail.com

2. התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו

של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

3. אלקטור תוכנה בע"מ

4. היועץ המשפט לממשלה

5. הרשות להגנת הפרטיות משרד המשפטים

משיבים 3 ו-4 באמצעות פרקליטות המדינה

מח' בג"צים

המשיבים

תגובה מטעם המשיבה 1

בהתאם להחלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23, כבוד שופט בית המשפט העליון, ניל הנדל, מתכבדת בזה המשיבה 1, להגיש את תגובתה לבקשה, לפיה כבוד יושב ראש הוועדה מתבקש לסלקה על הסף ולחילופין לדחותה לגופה.

המשיבה 1 מבקשת מכבוד יושב ראש ועדת הבחירות, כי בטרם יתן החלטתו בנוגע לשימוש באפליקציה ביום הבחירות על ידי משקיף בקלפי, יבקש את עמדתם של כל הסיעות בכנסת, שכן, למיטב ידיעתה של המשיבה 1, רבות מהן משתמשות ביום הבחירות באפליקציה ו/או בטכנולוגיה אחרת המופעלת על ידם מתוך הקלפי, שבאמצעותה הם מדווחים למטות הבחירות שלהן על הבוחרים שמימשו את זכותם והצביעו, ולכן הן נוגעות בדבר ועלולות להיות מושפעות מההחלטה.

ואלה נימוקי התגובה

הקדמה

טענות העותרים

1. עניינה של הבקשה שבפנינו היא בקשתם של העותרים לאסור על המשיבה 1, הליכוד ועל המשיבה 2, ש"ס, לעשות כל שימוש באפליקציה שפותחה על ידי המשיבה 3, אלקטור תוכנה בע"מ, הידועה בשם אלקטור, וכן לאסור עליהם לאפשר לכל אדם להשתמש באפליקציה, ולחילופין להגביל את השימוש בה אך ורק לעובדים בשכר של הליכוד, אשר יתחייבו בכתב לקיים את הוראות חוק הגנת הפרטיות ביחס לשימוש במאגרי מידע, וכן להורות למשיבים 1 ו-2 למחוק כל מידע שנאסף במסגרת האפליקציה ולאפשר לכל אדם שבכוונתם לאסוף עליו מידע לבקש למחוק המידע שמסר, וכן לאסור על המשיבים 1 ו-2 לעשות שימוש באפליקציה במהלך יום הבחירות. העותרים ביקשו סעדים גם כלפי המשיבה 3, שיאסרו עליה לבצע את הפעולות שהעותרים ביקשו לאסור על המשיבות 1 ו-2, וכן למחוק את המידע ולמנוע מסירתו לכל אדם אחר, ולאסור עליה ליתן שירות דומה לכל מפלגה אחרת.
2. העותרים טוענים כי הם אזרחי ישראל, בעלי הזכות לבחור בבחירות, וכי הרשות להגנת הפרטיות איננה ממלאת את תפקידה באכיפת החוק ואינה מפקחת על הניהול והשימוש של המפלגות במאגרי מידע, כי היא מאפשרת לליכוד ולמפלגות להפר את הפרטיות של אזרחי המדינה במהלך מערכת הבחירות.
3. עוד טוענים העותרים, כי הפעלת האפליקציה והשימוש בה מהווים הפרה של הזכות החוקתית של אזרחי המדינה לפרטיות, שמעוגנת בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו וכי יצירת מאגר מידע באמצעות האפליקציה, נעשית בניגוד לחוק הגנת הפרטיות.
4. העותרים מוסיפים וטוענים, בין היתר, כי פנקס הבוחרים הוא מאגר מידע סודי, שכולל מידע אודות כל בעלי הזכות לבחור בבחירות וכי המידע מועבר למפלגות על פי החוק בכפוף להתחייבותן שלא לעשות בו שימוש, אלא למטרת הבחירות וכי על המפלגות לשמור על מידע.

5. העותרים טוענים, כי הליכוד קיבל את מאגר המידע מרשות האוכלוסין, אך עשה בו שימוש אסור ופסול באמצעות האפליקציה בכך שהעמיד את המידע לכל דורש. האפליקציה מבוססת על מידע מתוך פנקס הבוחרים ומידע נוסף שנאסף ממקורות נוספים, השימוש באפליקציה מאפשר הצלבת נתונים, ואיתור של קרובים של המשתמש, כגון אלה המתגוררים באותה כתובת, הנושאים אותו שם משפחה ועוד. עוד טוענים העותרים כי לליכוד היה אסור להעביר את פנקס הבוחרים למשיכה 3 וכן כי קיומה של האפליקציה פסול משום שהמידע שעליה היא מתבססת חייב להימחק בתום הבחירות.

6. הליכוד - כך לטענת העותרים - מתכוון לעשות באפליקציה שימוש אסור ביום הבחירות מתוך הקלפי. האפליקציה מאפשרת לאתר כל אזרח בעל הזכות לבחור על פי שמו או על פי מספר תעודת הזהות שלו והיא מציגה בפני המשתמש את כתובתו המלאה, הקלפי בה הוא מצביע, ורשימת קרובי משפחתו המשוערים המשויכים אליו באופן אוטומטית, האפליקציה מאפשרת למשתמש להעשיר המידע אודות הבוחר, לרבות מידע אודות תמיכתו במפלגה, כוונותיו להצביע, בבחירות, ומידע בזמן אמת ביום הבחירות עצמו לגבי האם הבוחר הצביע כבר בקלפי אליו הוא משתייך. ההרשאה שהליכוד נותן לכל אזרח להוריד את האפליקציה מהווה עבירת פרטיות חמורה, שכן היא מאפשרת גישה לכל אחד למאגר המידע של פנקס הבוחרים. העותרים טוענים כי על פי החוק, ההיתר ניתן למפלגה, אך לא לאזרחים. זאת ועוד, הליכוד השיק אתר מרכזי לאיסוף מידע על תומכי ליכוד הממותג כעצומת תמיכה בליכוד בראשות בנימין נתניהו, וכי האזרחים מתויגים כתומכים בליכוד.

7. עוד טוענים העותרים כי פנו אל אדם בעל ניסיון בניית מערכות מידע על מנת שיירשם לאפליקציה ויתאר את השימוש בה ותכונותיה, וכן פנו למומחית למערכות מידע לקבלת חוות דעת לגבי אופן ההפעלה והשימוש של האפליקציה והבעיות שהיא מעוררת, לרבות הגנת הפרטיות העולות מהשימוש בה. המומחית חיוותה דעתה כי האפליקציה מעניקה גישה לאלפי אנשים למידע מפנקס הבוחרים ולמידע רגיש נוסף אודות האזרחים, ללא נקיטת אמצעי אבטחה מספקים, האפליקציה מתייגת אזרחים לפי נטיותם הפוליטיות, מאפשרת לליכוד לדעת מה עמדותיו הפוליטיות של כל אדם, ולייצא בזמן אמת מידע בדבר נתוני ההצבעה מהקלפיות, באופן המעלה חשש אודות פגיעה בחשאיות הבחירות, ופגיעה בטוהר הבחירות. האזרח שמזין את המידע אינו יודע לאיזו מטרה הוא מזין אותו ולמה הוא ישמש, וכי לא עומדת להם האפשרות לבקש שהמידע אדוותם יוסר.

8. העותרים טוענים כי אסור לליכוד לטייב נתונים, הטיוב יוצר, לדעתם, מאגר חדש שלא נרשם, וכי לכל אזרח ניתנת האפשרות לגשת אליו, תוך הפרה של חוק הגנת הפרטיות, ותקנותיו ביחס למאגרי מידע. אסור לליכוד ליצור מאגר מידע נוסף. אסור לליכוד להעביר המידע לאחרים ולתת גישה למאגר, אלא רק לגורם שעובד בליכוד, שמחויב לשמור על סודיות המידע. המידע הפך באמצעות האפליקציה להיות פומבי ללא כל הגבלה, שכן כל אדם יכול לשאוב את המידע לעצמו.

9. העותרים טוענים כי שימוש באפליקציה על ידי משקיף של הליכוד בקלפי, אינו מתיישב עם תקנה 45 לתקנות הבחירות, וכי מעשיו של הליכוד המתוארים לעיל, מהווים הפרה של סעיף 118א' לחוק הבחירות לכנסת, שהוא ביחד עם סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

עמדת הליכוד

10. לגישתנו, כפי שתובהר בהמשך בהרחבה, יש לסלק את העתירה על הסף, מטענות מקדמיות רבות, ביניהן, העדר סמכות עניינית של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לדון בעתירה, היעדר עילה, שיהוי וחוסר תום לב.

11. לחילופין, יש לדחות את העתירה לגופה, שכן, כפי שנראה בהמשך, השימוש שהליכוד עושה במאגר המידע שקיבל מרשות האוכלוסין, הינו כזין – לצרכי הבחירות, ובכלל זה, לצורך מימוש הזכות הפוליטית הראשונה במעלה של הליכוד – לקיים שיח פוליטי עם אזרחי המדינה במהלך מערכת הבחירות, ולהעלות היקף השתתפות של האזרחים בבחירות ואחוז ההצבעה – ולצורך מימוש הזכות הפוליטית של אזרחי המדינה להשתתף בהליכי הבחירות המתקיימים במדינה ואת זכותם לבחור.

12. הליכוד, כפי שנראה בהמשך, שומר על פרטיותם של האזרחים הרשומים במאגר המידע שקיבל ממשרד הפנים ושל האזרחים בכלל. הליכוד, אינו מגלה למי שאינו זכאי לכך, פרטים שגילויים מהווה פגיעה בפרטיות, על פי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, והוא נקט ונוקט בכל האמצעים הנדרשים על מנת להבטיח שמירה על פרטיותם של האזרחים. זאת ועוד, הליכוד מנהל מאגרי מידע ומשתמש בהם בהתאם לחוק הגנת הפרטיות.

סילוק העתירה על הסף

חוסר סמכות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת

13. בפתח הדברים ייאמר, בכל הכבוד, כי הסכמות לדון בעתירה דן אינה נתונה ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

14. העותרים מפנים לסעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) ("חוק התעמולה") הקובע, כי:

"17ב. (א) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, או לפי סעיף 4ט לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, או המשכתו (להלן – צו מניעה); לענין זה, "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969."

15. דא עקא, שהסעיף מקנה סמכות ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו בגין עבירה שבוצע לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת ועוד. הואיל והעותרים לא הפנו לאיזו הוראת חוק אותה, לכאורה, מפרים המשיבים והואיל ולא הוזכר ו/או נטען כי המשיבים הפרו איזו הוראת חוק הקבועה בסעיף 17ב לחוק התעמולה אשר היא אשר מקנה את סמכות הדיון ליו"ר ועדת הבחירות, די בכך כדי לסלק את התביעה על הסף.

16. על כן, כל טענה ביחס לשימוש במאגרי מידע יש להפנות לרשות להגנת הפרטיות ולרשם מאגרי המידע ובמקרה שלא מתקבלת תגובה מספקת בידי העותרים היה עליהם לפנות לבתי המשפט האזרחיים שיוור לרשם מאגרי המידע לפעול לשם אכיפת החוק, שלטענת העותרים, הופר.

17. לא זאת אף זאת – סוגית היקף סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו מניעה בהתאם לסעיף 17ב לחוק התעמולה נדון בהרכב מורחב בדנג"ץ 1525/15 ח"כ ד"ר אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (פורסם בנבו, 23.8.2017) ("דנג"ץ שרלי הבדו").

18. בכל הנוגע לסמכותו של יו"ר ועדת הבחירות ליתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק התעמולה, נקבע בדנג"ץ שרלי הבדו בדעת רוב, כי סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות מוגבלת למתן צו למניעת עבירה על אחד החיקוקים המנויים בסעיף 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה. בפסק דינה קבעה, בין היתר, כבוד הנשיאה מ' נאור, כי רשימת החיקוקים המנויה בסעיף 17א(ב) היא רשימה סגורה, וכי היעדר ההתייחסות לחיקוקים נוספים אינו בגדר חסר (לקונה) אלא בגד הסדר שלילי.

19. ואכן, העותרים לא טענו, כאמור, להפרה כלשהי לפי אחת מההוראות המנויות בסעיף 17א(ב) לחוק התעמולה ומשכך ליו"ר ועדת הבחירות אין סמכות להוציא צו מניעה מכוח סעיף 17ב לחוק זה.

20. זאת ועוד – העותרים מפנים לסעיף 118א לחוק הבחירות לכנסת הקובע, כי:

"118א. העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977".

21. הסעיף מתייחס באופן מפורש למקרים בהם נעשה שימוש שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים. יש לדחות את פרשנותם של העותרים להוראת סעיף 118א. אין בכוחם של העותרים להוציא חלקים מסוימים מהוראות הסעיף כאשר אינם עולים בקנה אחד עם התזה שבנו. ידוע וברור כי כל השימוש של המשיבה באפליקציה הוא לצורך הבחירות הקרובות, והעותרים אינם מתכחשים לכך.

22. משכך, יש לסלק על הסף את העתירה גם משום היעדר עילה, שכן גם לו טענות העותרים אשר עלו בעתירתם היו מתקבלות, דבר שהנתבעת מכחישה, כפי שתבהיר בהמשך בהרחבה, הרי שסעיף 118א לחוק הבחירות לכנסת, אינו מבסס כל עילה כנגד המשיבים.

אי צירוף משיבים הנוגעים לדבר שעלולים להיפגע מהחלטת יושב ראש ועדת הבחירות

23. הואיל וביום הבחירות מותר, על פי פרקטיקה הנוהגת עשרות שנים, לחברי ועדות הקלפי ולמשקיפים לנהל רישום ידני של הבוחרים שמימשו את זכותם והצביעו (להלן: "רשימת המחיקות") – רישום המסתמך על הכרזת מזכיר הקלפי על המספר הסידורי של הבוחר בפנקס הבוחרים ועל מחיקתו מהפנקס השני "פנקס המחיקות" - והואיל והשימוש באפליקציה נועד להחליף ו/או להשלים את הרישום ב "רשימת המחיקות", נמצא כי אין כל רלוונטיות לתקנה 45 לתקנות הבחירות לכנסת, תש"לג-1973.

24. אשר על כן, על העותרים שמבקשים לאסור שימוש באפליקציה לעדכון מטות הבחירות אודות הבוחרים שהצביעו בקלפי מסוימת היה לצרף כמשיבים את כל הסיעות בכנסת, כפי שנעשה בה"ש 7/22 בו נדונה סוגיית השימוש במצלמות בקלפיות, שכן הן עלולות להיות מושפעות מכל החלטה שתתקבל בעניין.

חוסר תום לבם של העותרים

25. עובדה ידועה היא, כי לא רק המשיבה 1 עושה שימוש באפליקציה המבקשת ליעל את ניהול הבחירות ויום הבחירות ואת ההליך הידני בבחירות שהתקיים עד היום, אלא גם מפלגות אחרות, דוגמת כחול לבן (ר' לדוגמה כתבה בדה-מרקר ובכלכליסט).

26. הואיל ומהות העתירה אינה שמירה על טוהר החוק וטוהר הבחירות ולא אלו אשר עומדים לנגד עיני העותרים, אלא תמיכה בצד פוליטי מעונוין, הרי שהעותרים נגועים בחוסר תום לב מובהק שעה שלא עתרו באופן דומה נגד יתר הסיעות אשר עושות שימוש באפליקציות דומות, וגם משכך יש לסלק על הסף את העתירה.

27. התנהגותם של העותרים בהגשת העתירה לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות נגועה בחוסר תום לב מוחלט והגשת הבקשה לקבלת צו מניעה, מהווה שימוש לא ראוי בהליכים משפטיים המתבררים בפני כבוד יושב ראש ועדת הבחירות.

היעדר זכות עמידה

28. כבוד יו"ר ועדת הבחירות מתבקש לסלק את הבקשה על הסף גם על בסיס כך שלעותרים אין כל זכות עמידה בפני יו"ר ועדת הבחירות, בבקשה לקבלת צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

29. העותרים מבססים את בקשתם לקבלת צו מניעה על סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), ואולם עיון בהוראת סעיף 17 מלמד על כך שלמבקשת, אין זכות להגיש בקשה לקבלת צו מניעה המסתמכת על הוראת סעיף 17 לחוק כפי שפורט לעיל.

30. סעיף 17 לחוק מעניק אפוא זכות לקבל צו מניעה בנסיבות המתוארות בו, אך ורק לצד הנוגע בדבר: "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969.

31. העותרים אינם עונים להגדרת "נוגעים בדבר" אלא אנשים פרטיים והחוק לא מעניק להם אפשרות להשמיע טענותיהם בפני ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

דחיית העתירה לגופה

32. לגישתנו יש לדחות העתירה לגופה. הליכוד קיבל את מאגר המידע שמשמש אותו, במהלך מערכת הבחירות לכנסת, בהתאם לסעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, שמעניק למפלגה שיש לה ייצוג בכנסת ולמפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, את הזכות לקבל מהמדינה מאגר מידע, שכולל מידע אודות כל בעלי הזכות לבחור לכנסת ופעל בהתאם לחוק "לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".

33. השימוש במאגר המידע, שהליכוד קיבל ממשרד הפנים, נעשה במסגרת מערכת הבחירות הכלליות לכנסת, כלומר "לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".

34. לגישתנו, אין זה בתחום סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות לדון בטענות העותרים לפיהן המשיבה 1 פוגעת בפרטיות של אזרחים, שכן עניין זה הוא לסמכותו של בית המשפט, אך אפילו נניח לצורכי הדיון בלבד, כי יש בשימוש שהליכוד עושה במאגר המידע שלו משום פגיעה בפרטיות, והמשיבה 1, אינה

סבורה אלא כופרת בטענה זאת, הרי שבנסיבות המקרה של שימוש במאגר המידע שהתקבל מהמדינה כחוק, במסגרת מערכת בחירות כלליות לכנסת המתקיימת על פי החוק, המשיבים נהנים מהגנות המפורטות בסעיפים 18(2)(א)(ב)(ד) לחוק הגנת הפרטיות וכן מההגנה שבסעיף 18(3) לחוק הגנת הפרטיות.

מאגר המידע שהליכוד משתמש בו במערכת הבחירות לכנסת ה- 23

35. מאגר המידע שהליכוד משתמש בו, במהלך מערכת הבחירות לכנסת הוא מאגר מידע שהליכוד קיבל מהמדינה, בהתאם לחוק הבחירות לכנסת, שטויב בהתאם לחוק.

36. המשיבה 1 משתתפת בבחירות הכלליות לכנסת מאז היווסדה. במסגרת הקשר השוטף שהיא מקיימת עם הציבור הכולל את חבריה ואת אזרחי המדינה, בעלי הזכות לבחור לכנסת, היא מקיימת עמם, בדומה למפלגות אחרות במדינה, שיח ציבורי בנושאים שונים, שעל סדר היום הלאומי, בין היתר, באמצעות שימוש באמצעי תקשורת דיגיטאליים כגון: אפליקציות, הודעות דואר אלקטרוני, אתרי אינטרנט ופעילות ברשתות החברתיות. המשיבה 1 מקיימת גם פעילות ארגונית באמצעות התקשורת הדיגיטלית שנועדה להגדיל את היקף ההשתתפות של תומכיה בבחירות ושל הציבור בכלל.

37. השיטה הדמוקרטית במדינה, שבה נבחרים מוסדות השלטון המרכזיים והמוניציפליים על ידי אזרחי המדינה היא המקור לזכותם של המפלגות ושל אזרחי המדינה לקיים פעילות פוליטית ולממש את זכותם לחופש ביטוי פוליטי, שבמסגרתו הם מתחרים על קולם של הבוחרים. בתחרות של המפלגות על קולם של הבוחרים הם מציגות להם את תפיסת עולמם בתחומי החיים השונים במדינה ואת הישגיהם. כל מדינה דמוקרטית מייחלת לכך ששיעור ההשתתפות של אזרחיה בפעילות הפוליטית ובהליכים הדמוקרטיים, המתקיימים בה לקביעת מוסדות הממשל שלה ודרך כך לביסוסם של ערכי הדמוקרטיה בקרב אזרחי המדינה, יהיה גבוה.

38. כדי לעודד את התחרות בין המפלגות ולהבטיח את קיומו של שיח ציבורי במערכת הבחירות, המדינה מממנת את הוצאות הבחירות של המפלגות מאוצר המדינה, המסתכמות במאות מיליוני ₪ לכל מערכת בחירות. לתכלית זו קבעה המדינה הסדר לפיו המפלגות, הסיעות בכנסת וגורמים אחרים שמתמודדים בבחירות, זכאים לקבל מהמדינה מאגר מידע מעודכן הכולל את פרטיהם אישיים של כל אזרחי המדינה בעלי הזכות לבחור בבחירות לכנסת ובבחירות לרשויות המקומיות.

39. סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, מעניק למפלגה שיש לה ייצוג בכנסת ולמפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, את הזכות לקבל מהמדינה מאגר מידע, שכולל מידע אודות כל בעלי הזכות לבחור לכנסת. המידע כולל את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות הרשומים במרשם האוכלוסין של כל בעלי הזכות לבחור. סעיף קטן (ג) קובע כי המידע יימסר למפלגה בכפוף להתחייבותה "שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים". בהתאם לסעיף קטן (ד) השר רשאי להורות על נקיטת אמצעי הגנה לשמירה על המידע ובהתאם לסעיף קטן (ה) "שר הפנים יודיע לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לאילו מפלגות או סיעות נמסר מידע פנקס".

40. הסדר דומה נקבע גם בסעיף 16 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), המעניק למפלגה, סיעה בכנסת, סיעה במועצת הרשות המקומית או לנציג רשימת מועמדים כהגדרתם בחוק, את הזכות לקבל מאגר מידע של בעלי הזכות לבחור בבחירות לרשויות המקומיות.

41. הנה כי כן, החוק העניק לכל המפלגות המתמודדות בבחירות לכנסת ובבחירות לרשויות המקומיות את הזכות לקבל מידע לגבי האזרחים בעלי הזכות לבחור. מידע זה הוא תנאי לקיומה של מערכת בחירות דמוקרטית ולקיומו של שיח דמוקרטי בין המפלגות לבין הבוחרים. האינטרס של המדינה לעודד את קיומה של תחרות בין המפלגות על קולם של הבוחרים באמצעות תעמולת בחירות והאינטרס של אזרחי המדינה לכך שפרטיותם לא תיפגע, משתקפים היטב בנוסח החוק שקובע כי המידע יימסר למפלגה רק "לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים" וכן בהוראות חוק נוספות, שביקשו להבטיח כי בתום מערכת הבחירות, המפלגות תחזרנה למדינה את מאגרי המדינה שקיבלו ותשמדנה כל מידע שמקורו במאגרי מידע אלה.

42. בעידן הנוכחי הקשר של המפלגות עם "ציבור הבוחרים" ותעמולת הבחירות שהמפלגות מקיימות "לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים" נעשים בעיקר באמצעים דיגיטליים, הכוללים אפליקציות, דפים ברשתות החברתיות, הודעות קול, הודעות sms, הודעות WhatsApp והודעות דואר אלקטרוני.

43. לצורך כך מתקשרות המפלגות עם חברות שמתמחות בטיוב נתונים, כלומר באיתור מספרי טלפון של בעלי הזכות לבחור. איתור מספרי הטלפון נעשה בהתאם לחוק ממאגרי מידע שמפורסמים לציבור, כגון: ספרי טלפונים. טיוב המידע נעשה רק לגבי חלק מבעלי הזכות לבחור, שכן ישנם בעלי זכות

לבחור שאין להם טלפון נייד או נייד או שמספר הטלפון שלהם חסוי. טיוב הנתונים יכול להיעשות גם באמצעות הבוחרים שיכולים לקבל הרשאה לראות את הפרטים שלהם במאגר המידע ולעדכן אותו.

44. בהתאם לדרישת משרד הפנים הליכוד התחייב להשמיד את המידע וכל עיבוד שייעשה ממנו תוך 7 ימים לאחר תום המועד להגשת ערעורים על תוצאות הבחירות לכנסת ולהחזיר למשרד הפנים את המאגר שקיבל מימנו. הליכוד ינהג בהתאם להתחייבותו כלפי משרד הפנים.

מצ"ב ההתחייבות של הליכוד למשרד הפנים, נספח א'.

45. המידע שהמדינה מוסרת למפלגות ולמתמודדים במסגרת מערכת הבחירות על בעלי הזכות לבחור כולל פילוח אחד בלבד. בבחירות לכנסת הפילוח הוא שהאזרח הינו בעל זכות לבחור לכנסת. בבחירות לרשויות המקומיות, הפילוח הוא שהאזרח הינו בעל זכות לבחור ביישוב מסוים. המדינה אינה מוסרת למפלגות מידע מעבר לנדרש לצורכי הבחירות, כגון: מידע לגבי מצבו המשפחתי, מצבו הסוציו-אקונומי, מצבו הבריאותי, משלח ידו וכל מידע אחר שיש בו כדי לפגוע בפרטיותו של האזרח.

המקרה שבפנינו

46. אלקטור, הינה אפליקציה של ניהול בחירות, שבמצעת באמצעות טכנולוגיות מידע עדכניות, ניהול המידע אודות הבוחרים על ידי המפלגות ופעיליהם היה מתבצע במשך עשרות שנים באופן ידני באמצעות שימוש בדף נייר, עיפרון וטלפון. המפלגות היו מקבלות את פנקס הבוחרים, גוזרות ממנו את המידע של כל קלפי ומעבירות אותו לחברי המפלגות במטות העירוניים, שהיו מתקשרים לאוהדי המפלגה ובאזור גאוגרפי מסוים וממריצים אותם לבוא לקלפיות להצביע.

47. ביום הבחירות המשקיפים בקלפי מטעם המפלגות היו משתמשים בטופס ידני שקיבלו מוועדת הבחירות שכלל את הקוד המספרי שניתן לכל בוחר, ומסמנים עליו את הבוחרים שהצביעו. המידע היה עובר למטה הבחירות המקומי שבו הפעילים היו מתקשרים לבוחרים וממריצים אותם לבוא להצביע.

48. לאפליקציה אלקטור, אין ממשק לאתר www.likud-2020.co.il, כפי שהעותרים טוענים ולא לשום אתר אחר.

49. המטרות שעומדות לנגד עיני הליכוד, שנכללות בגדר הביטוי "צרכי הבחירות", הן שתיים: ראשית, לקיים שיח פוליטי עם הבוחרים ושנית, להגדיל את ההשתתפות של הבוחרים בהליכי הבחירות וכן להגדיל את אחוז ההצבעה של המצביעים בבחירות. מטרת אלה הן מימוש הזכות של הליכוד ושל אזרחי המדינה, פעילי הליכוד ואוהדיו, לחופש ביטוי פוליטי.

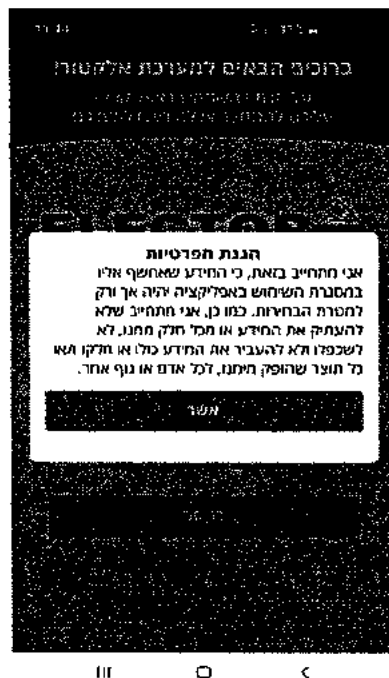
50. זאת ועוד, השימוש שהליכוד עושה במידע שבפנקס הבוחרים, אינו פוגע בפרטיותם של הבוחרים הרשומים בפנקס הבוחרים שנמסר לליכוד על פי החוק, שכן הליכוד אינו מגלה לאזרחים המשתמשים באפליקציה, מידע שגילוי לציבור אסור, כגון: את דעתו הפוליטית ואמונתו של הבוחר, מה גם שהליכוד אינו יודע אותם. הכללתו של בוחר ברשימת פוטנציאל המצביעים לליכוד, אינה מלמדת על דעתו הפוליטית או אמונתו.

51. השימוש באפליקציה אינו ניתן לכל מבקש, אלא רק למי שקיבל הרשאה להשתמש באפליקציה והתחייב לשמור על המידע, לא להעבירו לאחר ולא להשתמש בו אלא לצרכי הבחירות. האפליקציה כפופה למערכת הרשאות מוגדרת וגם אלקטור התחייבה לשמור על המידע. המנהלים המורשים במטה הבחירות חותמים על כתב התחייבות לשמירה על המידע וכי הם מודעים להגבלות על השימוש במידע. המורשים הבכירים מטעם הליכוד להשתמש בפנקס הבוחרים, אינם חייבים להיות עובדי הליכוד. הליכוד היא מפלגה שבה נבחרו הציבור של הליכוד, כמו למשל, שרים, חברי כנסת וראשי רשויות מקומיות, וכן ראשי מוסדות בליכוד לרבות ראשי סניפים, משתתפים באופן פעיל ואינטנסיבי בניהול מערכת הבחירות. הינה כי כן הליכו נוהג בהתאם לתקנה 7 לתקנות אבטחת מידע.

מצ"ב העתק כתב התחייבות לשמירה על המידע, נספח ב'.

52. זהות המשתמשים באפליקציה מותרת על פי החוק והיא כוללת מנהלים בכירים במטה הבחירות שחתומים על התחייבות לשמירה על המידע שבמאגר המידע והשימוש שהם עושים במאגר הוא אך ורק לצורכי הבחירות ולא לשום מטרה אחרת.

53. המשתמשים שמבקשים לקבל הרשאה להשתמש במערכת חייבים לאשר הצהרה לפני כניסתם למערכת, תוך כדי שכתובת ה־Iq, ביחד עם הטלפון וזמן האישור שמורים במערכת. נוסח ההצהרה הוא:

54. הכניסה לאפליקציה של משתמש שהוא פעיל הינה רק בעת קבלת הרשאה ממנהלי המטה או מי מטעמו. בלי קבלת הרשאה המשתמש לא יוכל להיכנס למערכת.

55. משתמש שהוא פעיל, שקיבל הרשאה להשתמש באפליקציה, יכול להשתמש בה שימוש מאוד מוגבל. הוא אינו יכול לצפות במספרי תעודות הזהות של הבוחרים, אינו יכול לייצא מידע או קובץ. המשתמש אינו יכול לשאוב את המידע של פנקס הבוחרים מהאפליקציה ואף לא את חלקו. המשתמש אינו חשוף לכל המידע שנמצא במאגר הבוחרים ובכל מקרה הוא אינו חשוף למידע רגיש כגון: למספרי תעודות הזהות של הבוחרים ו/או לאמונתם או דעתם הפוליטית של הבוחרים, שממילא אינם ידועים. המידע שהמשתמש הפעיל נחשף אליו הוא שם פרטי, כתובת, מספר טלפון, וכמה פרטים אודות אנשים שהמשתמש עשוי להכיר – שם, כתובת ושפה מדוברת.

56. זאת ועוד, משתמש בהרשאת פעיל לא יכול לחפש יותר מ-50 חיפושים בסיי, לא יכול לייצא דוחות או לבצע כל חיתוך כלשהו, לא יכול לראות תעודת זהות כלל. היחיד שזכאי להוריד דו"חות מהמערכת הוא מנהל מטה. במידת הצורך יכול לתת הרשאה ספציפית למנהל איזור (בו הוא חשוף לאיזור שלו בלבד). יש סיסמה ספציפית לכל משתמש. מספר הטלפון של המשתמש אינו נתון שמקים הרשאה להשתמש

באפליקציה. משתמש באפליקציה שהוא משקיף בקלפי, רואה אך ורק את שמות המצביעים ומספרם שרשומים ב"רשימת המחיקות" שמתבססת על "פנקס המחיקות" שמתנהל על ידי וועדת הקלפי.

57. המשתמש רשאי לעדכן את פרטיו, ביניהם, את מספר הטלפון שלו, השפה שלו, ולעדכן האם הוא מתכוון להצביע בבחירות והאם הוא מעוניין להתנדב בליכוד.

58. הנה כי כן, השימוש של הבוחרים באפליקציה, אינו שימוש אסור ופסול, כפי שטוענים העותרים, אלא הוא מימוש של זכות הפוליטית להיות מעורבים בהליכי הבחירות הדמוקרטיים.

59. המשיבה 3, אלקטור תוכנה בע"מ, הינה על פי הצהרתה בעלת ניסיון בתחום ניהול מידע אודות בוחרים והעניקה ומעניקה שירותים בתחום זה למפלגות רבות במערכות בחירות רבות לכנסת מערכות הבחירות לרשויות המקומיות ולטענתה היא בקשר שוטף עם הרשות להגנת הפרטיות ואף חתמה לטענתה על תצהיר לרשם מאגרי מידע ולכן, כבעלת עסק המתמחה בתחום האמון על שמירת המידע ואבטחתו ועל הוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שהותקנו לפיו, מותר היה למסור לה את פנקס הבוחרים "לצרכי הבחירות" כלומר לצורך יצירת האפליקציה. יובהר, כי בתום מערכת הבחירות החברה תבער את כל המידע שברשותה ותחתום על תצהיר בנוסח המצ"ב המאשר כי היא ביערה את המידע.

מצ"ב העתק כתב התחייבות לביעור מידע, נספח ג'.

60. טיוב הנתונים של הבוחרים, כלומר הוספת מספרי הטלפון שלהם והכללתם בקבוצה של מצביעים פוטנציאליים לליכוד, אינם אסורים על פי החוק. מדובר בפעולה מותרת המתבצעת על ידי כל המפלגות, שמטרתה להגדיל את אחוז ההצבעה בבחירות והיא נעשית "לצרכי הבחירות" בלבד. מידע זה משמש את הליכוד, אך ורק לצרכי הבחירות והליכוד יבער אותו בסוף מערכת הבחירות.

61. טיוב המידע אינו יוצר מאגרי מידע חדשים שחייבים ברישום, ואולם ככל שיווצרו כאלה, עד לתום מערכת הבחירות, הליכוד ינקוט בהליכים הנדרשים לרישום אצל רשם מאגרי המידע. הואיל והמידע, יבוער בתום מערכת הבחירות, לא יהיה צורך ברישום.

62. הבוחרים שעושים שימוש באפליקציה ומעדכנים את המידע יודעים כי המידע הוא לצרכי הבחירות בלבד. אזרח שמעדכן באפליקציה שהוא תומך בליכוד ומעדכן פרטים של בוחרים אחרים שהוא ממליץ לעניין אותם להצביע לליכוד, אינו מגלה את אמונתם או דעתם הפוליטית מה גם שמידע זה אינו בשום פנים ואופן נחלתו של הציבור.

63. פנקס הבוחרים שנמסר לליכוד, נמסר לו על ידי משרד הפנים שהוא רשות מוסמכת של המדינה ולכן, בוחר שמבקש להימחק מפנקס הבוחרים צריך לפנות בבקשה למשרד הפנים או לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ולא לליכוד שקיבל את פנקס הבוחרים ממשרד הפנים.

64. ניהול מערכות המידע של הליכוד בבחירות, בזומה לכל המפלגות, מפקח על ידי משרד הפנים, על ידי הרשות להגנת הפרטיות ולאחר הבחירות, על ידי משרד מבקר המדינה. כל מפלגה, ובכלל כך הליכוד, התחייבו בכתב כלפי משרד הפנים בטופס בקשה לקבלת פנקס הבוחרים, לעשות בפנקס הבוחרים שימוש אך ורק לצרכי הבחירות ולהשיב את הספר למשרד הפנים בתום הבחירות. הרשות להגנת הפרטיות מקיימת מעת לעת קשר עם המפלגות.

65. המשיבה 3, נקטה, לטענתה, בכל אמצעי האבטחה הנדרשים והמקובלים לצורך שמירת המידע. זאת ועוד, הליכוד מבצע בדיקות על ידי יועצים מומחים בתחום הסייבר ואבטחת המידע של מאגרי המידע שברשותו לרבות של האפליקציה. לטענת המשיבה 3, ביום שבת ה-8 בפברואר 2020, התגלתה פריצה לאפליקציה למשך פרק זמן קצר. המשיבה 3, נקטה, לטענתה, באמצעים הנדרשים לחסימת הפרצה ומניעת חדירות לא מאושרות למערכת. לאור הטענה בדבר חשפה של פנקס הבוחרים כתוצאה מהפרצה לאפליקציה, הרשות להגנת הפרטיות ערכה, ביום 10 בפברואר, בדיקה של המערכת בדגש על רמת האבטחה של האפליקציה, במשרדה של המשיבה 3. עד להשלמת הבדיקה שאמורה להיערך כיומים, השימוש באפליקציה הופסק.

השימוש באפליקציה ביום הבחירות על ידי משקיפים

66. השימוש באפליקציה ביום הבחירות הוא שימוש מותר שאינו סותר את תקנה 45 לתקנות הבחירות. השימוש באפליקציה אינו שיחת טלפון. המכשיר הסלולרי אינו טלוויזיה ואו רדיו. האפליקציה מחליפה פרקטיקה עתיקת יומין שבה חברי ועדת הקלפי והמשקיפים נהגו לסמן "ברשימת המחיקות" את הבוחרים שהצביעו ולעדכן את מטה הבחירות שלהם בנוגע לבוחרים שטרם הצביעו. המידע אפשר למפלגות להמריץ את אוהדיהם הפוטנציאליים לקלפיות.

67. משקיף זכאי לראות את כל המצביעים שמשויכים לקלפי ספציפית בלבד, ולסמן מי הצביע ומי לא. הוא לא רואה תעודת זהות, אלא רק שם ומספר בוחר, כפי שרשום בפנקס המחיקות, שמתנהל על ידי וועדת

הקלפי. משקיף יכול לחפש מצביע רק בקלפי, שאליה הוא משויך על פי המספר שלו בפנקס המחיקות ולא על פי מספר תעודת זהות של הבוחר, שהוא נתון שאינו ידוע לו.

68. מפלגות רבות משתמשות באפליקציות ו/או באמצעים דיגיטליים אחרים ביום הבחירות מאתר הקלפי, באמצעות המשקיפים שלהם על מנת לעדכון את מטות הבחירות שלהם לגבי הבוחרים שהצביעו. מטעם זה ראוי לדעתנו, שהשאלה על שימוש של משקיפים באפליקציית בחירות או בטכנולוגיה אחרת בקלפי תבוא בפני מליאת ועדת הבחירות המרכזית שבה כל סיעות הכנסת יוכלו להביע עמדתם בסוגיה או לחילופין לבקשת מהסיעות להגיש לכבוד יו"ר ועדת הבחירות את תגובתם בעניין זה.

69. עוד ראוי להדגיש כי, כאמור לעיל, מפלגות נוספות משתמשות בתוכנות לניהול מערכת המידע של הבוחרים, ואכן חיפוש במרשתת מעלה שכחול לבן, מרץ וימינה משתמשות בתוכנות כמו למשל בכתובות הבאות:

<https://www.themarker.com/news/politics/.premium-1.7853729>

<https://www.calcalist.co.il/internet/articles/0,7340,L-3789110,00.html>

70. על פי הדין ושיטת המשפט הנוהגת בישראל יש לחברי ועדות הקלפי ולמשקיפים, המתמנים על פי החוק מטעם המפלגות השונות כדי לפקח על טוהר הבחירות – זכות להשתמש באפליקציה לניהול המידע אודות בעלי הזכות לבחור בקלפי מסוימת שבה הם משקיפים. מימוש זכות זו נועד להגדיל את אחוז ההשתתפות של האזרחים בבחירות ולהגן על הזכות להיבחר.

71. המשיבה סבורה כי אין כל מקור חוקי לאסור את השימוש באפליקציה בקלפי אלא נהפוך הוא, יש מקור חוקי להתיר ואף לעודד את השימוש באפליקציה שכן היא נועדה להעלות את אחוז ההצבעה בבחירות.

72. לעמדת המשיבה, למשקיפים יש זכות להשתמש באפליקציה מכוח עקרון החוקיות שמתיר להם מה שלא נאסר בחיקוק, שכן הם אינם רשות שלטונית הכפופה לעקרון חוקיות המנהל – הם מוצבים בתפקידם כנציגי מפלגה פוליטית המופקדים על הגנת האינטרסים שלה ורק אם מעוניינת בכך, כקבוע בתקנה 20(ג) לתקנות הבחירות לכנסת תשלי"ג-1977 (להלן: "התקנות") ובסעיף 24(ד) לחוק הבחירות - ביחס למשקיף. בהיעדר חיקוק או תקנה אשר אוסרים על משקיף לעדכן נתונים באפליקציה, מבלי לפגוע כלל וכלל

בחשאיית הבחירות שמתבצעת מאחורי הפרגוד כנגזר מסעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת - הרי שזכותו של משקיף להשתמש באפליקציה לעדכון הבוחרים שהצביעו, כשהוא נעזר לצורך כך ברשימת המתיקות.

73. הואיל ובסמכות ועדות הבחירות המרכזית והאזוריות להגביל רק פעילות אשר מפריעה לניהול התקין של הליך ההצבעה או לחשאיית פתק ההצבעה כנגזר מהחשאיית שמוגנת בחוק יסוד: הכנסת, הרי שכל עוד השימוש באפליקציה מתבצע באופן שאינו פוגע באינטרסים אלה - אין צורך בגורם כלשהו אשר יתיר באופן פוזיטיבי את השימוש באפליקציה על ידי המשקיפים.

74. נוסף על האמור, השימוש באפליקציה הוא אמצעי בעזרתו יכול המשקיף לבצע את תפקידו ולממש את תכלית מינויו - מינוי שקבוע מפורשות בסעיף 24(ד) לחוק הבחירות כזכות של כל מפלגה וההסמכה לכך בעצם ההסמכה הראשית בחוק (ראה לדוגמה בנושא זה בג"צ 757/84 איגוד העיתונים היומיים בישראל נ' שר החינוך והתרבות, פ"ד מא(4) 337 (1987)).

75. אם לא די בכך, הרי שהסדרים רבים הקבועים בחוק הבחירות (דוגמת סעיף 119) ובתקנות (דוגמת סעיף 45א) שעניינם התנהגות במתחם הקלפי - הבהירו את רצון המחוקק בעניין, מבלי להתייחס לעניין, ונוצר הסדר שלילי המתיר הפעלת אפליקציה בידי משקיף.

76. יודגש כבר כעת, כי השיטה המשפטית בישראל ובפרט סעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת מגינה רק על חשאיית תוכן ההצבעה אך היא אינה מקנה זכות לחשאיית על עצם ההצבעה, שחשאייתה לא קיימת על פי סעיף 74 לחוק הבחירות, הקובע תיעוד של הליך זיהוי הבוחר, בדבר אופן ההזדהות בקול, בדבר הסימון ובדבר התיעוד, במהלך ההצבעה. הלכה למעשה, כל מי שמציג את תעודת הזהות שלו ממילא נרשם והצביע בפתק לאחר שזוהה כדן. הדבר חוזר על עצמו ביתר פירוט בהנחיות שבתקנות בדבר אופן ההצבעה.

77. שימוש באפליקציה על ידי המשקיפים בקלפי, אינו פוגע בזכות לפרטיות ואינו מפר אף לא אחת מהוראות סעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.

78. לגישתנו, שימוש באפליקציה של ניהול מידע אודות הבוחרים בקלפי מסוימת, אינו פוגע בזכות של הבוחרים לפרטיות. ואולם ככל שקיימת טענה לפגיעה בפרטיות הרי שהיא תיכנס בגדר סעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות הדין ב"פגיעה שאין בה ממש", ופגיעה שלכאורה יש בה ממש - חוסה תחת אחת ההגנות

המפורטות בסעיף 18 לחוק הגנת הפרטיות, כמו למשל, אלה המפורטות בסעיפים 18(2)(ב), (ד), (ה) ו- (3) לחוק.

79. הלכה למעשה, העובדה כי אזרח מסוים מימש בקלפי את זכותו להצביע – היא מידע המועבר לכלל המפלגות המשקיפות בקלפי. כל מי שמציג את תעודת הזהות שלו ממילא נרשם על ידי ועדת הקלפי.

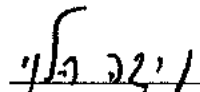
80. לגישתנו, לאור הוראות החוק המתוארות לעיל ובכפוף לאמור בהן, יש לכל אחת מרשימות המועמדים המתמודדות בבחירות לכנסת זכות לקבל מידע מהמשקיפים שלהם בקלפיות אודות הבוחרים שמימשו את זכותם להצביע.

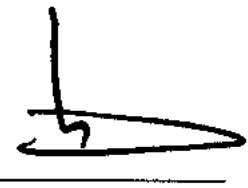
81. תגובה זו נתמכת בתצהירים לאימות העובדות הנטענות בה.

82. לאור האמור לעיל כבוד יושב ראש ועדת הבחירות הנכבדה, מתבקש לסלק את העתירה על הסף ולחילופין לדחותה לגופה ולחייב את העותרים לשלם למשיבה הוצאות משפט.

באי כוח המשיבה 1:

שמואל תמיר (שורקי), ע"ד

נבא הלוי, ע"ד

אבי הלוי, ע"ד
היועץ המשפטי של תנועת הליכוד

טופס מס' 1ב / טופס מס' 1ד
 תקנה 6א(א)(2) / תקנה 6ב(א)(2)
 בקשה מטעם סיעת כנסת/ מפלגה

**לכבוד
 שר הפנים**

באמצעות הפיקוח הארצי על הבחירות
 רח' קפלן 2 משרד הפנים, ירושלים
 פקס: 073-2035933 טל: 073-3320502
 דואר אלקטרוני: pinkas@moin.gov.il

**בקשה מטעם סיעה בכנסת / מפלגה לקבלת מידע מפנקס הבוחרים לפי סעיף
 39(ב)(2) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969**

אתר משרד הפנים

שדה חובה מסומן בכוכבית

1. אני הת"מ

שם פרטי *	שם משפחה *	ת"ז	מספר פקס *
		069719706	
			03
			6210771
			03
			6210604

* בא כוח * סיעת/ מפלגת הליכוד

מבקש בזה לקבל מידע, הנכון ליום שלפית הפנקס היום ה-54 שלפני יום הבחירות 09/01/2020.

לצורך הבחירות לכנסת ה-23 *

* שתתקיימה בתאריך: 02/03/2020

כלהלך:

* קובץ של "מידע פנקס" כמשמעותו בסעיף 39(א) בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969.
 * רשימת אזרחי הקלפי ותחומיהם ושל מקומות הקלפי, לרבות מקומות של הקלפיות הנגישות לאנשים מוגבלי ידיות.

2.

בהתאם לאמור בסעיף 39(א) ובסעיף 39(ג) בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969, אני מצרף לבקשת:

* כתב התחייבות בחתימת.

* כתב התחייבות של האחראי מטעם * סיעתו * מפלגתו לטיפול במידע.

3.

* חתימת בא-כוח / ממלא מקום בא כוח * סיעה בכנסת * סיעה במועצה * מפלגה

תאריך: 12/01/2020

חתימה ידנית

שם פרטי	שם משפחה	ת"ז	ד"ר
069719706			
מספר פקס	מספר טלפון	מספר טלפון	מספר טלפון
03	050	03	
6210771	5480444	6210604	

הוסף

* בא/י כוח הליכוד תנועה לאומית סיעה שכימיה הליכוד
 ובסעיף 39(ג) בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט - 1969 התחייבות בגין מידע פנקס הכולל את בעלי זכות הבחירה בבחירות לכנסת

* שתתקיימנה בתאריך: 02/03/2020

הנכון לי: יום שליפת הפנקס (היום ה-54 לפני הבחירות)

אני מתחייב בזה:

- א. השימוש במידע הפנקס יהיה אך ורק לצרכי התמודדות בבחירות הנ"ל ולצרכי קשר עם ציבור הבוחרים של הסייעה/ המפלגה האמורה ולא לאף צורך אחר
- ב. אני מתחייב להשמיד את מידע הפנקס וכל עיבוד שיעשה ממנו מיד לאחר תום המועד להגשת רשימות המועמדים - אם לא תוגש רשימת מועמדים כאמור לעיל, או תוך 7 ימים לאחר תום המועד להגשת ערעורים על תוצאות הבחירות ואם הוגש ערעור - לא יאוחר מ-7 ימים לאחר מתן פס"ד סופי בערעור, הכל לפי המועד המוקדם יותר. בנוסף, מתחייב אני ליתן הוראות להשמיד מידע הפנקס כאמור לאחראי לטיפול במידע מטעמנו.
- ג. אני מתחייב שלא לעשות כל העתקים ממידע הפנקס או מכל חלק ממנו ולא להעבירו כולו או חלקו לכל אדם או גוף אחר בין בתמורה ובין ללא תמורה לבד מהאחראי לטיפול במידע לשם ביצוע עיבודים עבריים.
- ד. אני מתחייב שלא למסור חומר שיפק כתוצאה מהעיבודים או חלק ממנו בין בתמורה ובין ללא תמורה אלא לעסקים בבחירות עברונן ומטעמם לשם שימוש בהכנת הבחירות וביצוען.
- ה. אני מתחייב בזאת להחזיר את כל הקבצים שנמסרו לי במועד כאמור בסעיף ב' לעיל.
- ו. ידוע לי כי שימוש במידע שלא כמפורט לעיל מהווה עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981, חוק מרשם האוכלוסין התשכ"ה - 1965 וחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965.
- ז.

* מצורף בזאת תצהיר בדבר מסירת פרטים על מאגר מידע במסגרת בקשה לקבלת מידע לפי סעיף 39(ה) בחוק הבחירות לכנסת התשכ"ט - 1969 כשהוא חתום על-ידי ומאושר על-ידי עורך דין, התצהיר מצורף בסוף טופס זה.

ת. * איש הקשר מטעמנו הוא/היא מרגב' סיסו צורי "טל" 036210604 טלפון ביד 0506886288 מס'

פקס 036210771

חתימת בא כוח סיעה בכנסת / חתימת בא כוח מפלגה :

תאריך: 12/01/2020

5. התחייבות האתראי לטיפול במידע

האתראי לטיפול במידע

אני ה"מ

שם פרטי * צור

שם משפחה * סינ

ת.ז. * 069719706

מרחוב * שושנה דמארי 10 רמלה

נותן התחייבות זו בהמשך לבקשה מטעם נציג סיעת/מפלגת *

הליכוד

מרגב * דוד ביטן

ת.ז. * 069719706

לקבלת מדיה המכילה את מידע

לבחירות בחודש * 0320

פנקס הבחורים המתייחס לכנסת * 23

הנכון ליום שליפת הפנקס (היום ה-54 שלפני יום הבחירות). והנני מצהיר בזה ומתחייב בזה כדלקמן:

של סיעת/מפלגת

א. ידוע לי כי המידע נמסר לי אך ורק לשם התמודדות בבחירות הקבועות לחודש * 0320

הליכוד

ולצרכי קשר עם הציבור של הסיעה/המפלגה הנ"ל על פי חוק הבחירות לכנסת תשכ"ט - 1969.

ב. * אני מתחייב שלא לעשות במידע הפנקס או בחלקו ובמידע או בעיבודים או חלק מהם אשר יצק ממנו, כל שימוש אלא לפי הוראות מר

מטעם סיעת/מפלגת *

שם משפחה * ביטן

גב שם פרטי * דוד

הליכוד

ג. * אני מתחייב שלא להעביר מידע הפנקס או חלק ממנו או ההפקות שיעשו כתוצאה מעיבוד המידע או חלק מההפקות בין בתמורת יבין

מטעם סיעת/מפלגת *

ללא תמורה, לכל אדם או גוף אלא בהתאם להוראות * מר/גב' דוד ביטן

הליכוד

ד. ידוע לי כי שימוש אחר במידע הפנקס שלא למטרה שלשמה נועד מהווה עבירה, ובין היתר לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981 ולפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965 חוק הבחירות לכנסת תשכ"ט - 1969.

ה. 1. * אני מתחייב להחזיר את כל הקבצים המקוריים באמצעותם נמסר לי מידע פנקס ולהשמיד כל עותק ועיבוד שיעשה ממנו מיד עם

מטעם סיעת/מפלגת הליכוד *

קבלת הוראות מרגב' דוד ביטן

וביני או

2. * התחייבותי הנ"ל הנה בלתי תלויה בכל הסכם, ביצועו או אי ביצועו בין מפלגת/סיעת הליכוד

התאגיד שבו אני מנהל.

ו. אני מתחייב בזאת להחזיר את כל הקבצים שנמסרו לי מייד בתום המועד להגשת ערעורים על תוצאות הבחירות, ואם חוגש ערעור כאמור - מייד עם מתן פסק דין סופי בערעור.

ז. * מצורף בזאת תצהיר בדבר מסירת פרטים על מאגר מידע במסגרת בקשה לקבלת מידע לפי סעיף 39(ה) בחוק הבחירות לכנסת תשכ"ט - 1969, התשכ"ה - 1965, כשהוא חתום, מאומת בידי עו"ד. התצהיר מצורף בסוף טופס זה.

ח. אני * מנהל בחברת * מנהל יחידת המחשב בסיעה/במפלגה הנ"ל והוסמכתי ליתן התחייבות זו גם מטעם החברה/התאגיד/שותפות יחידה הנ"ל.

* מספר בית 38

* המען הרשום של התאגיד הנ"ל הוא רחוב המלך גורג תל אביב

* תאריך

* תפקיד

חתימה

חתימה

12/01/2020

מנהל יחידת מחשב

חתימת
הליכוד
תנועה לאומית לישראל
אנף המחשב

חתימה ידנית

נספח מסירת פרטים על מאגר מידע במסגרת בקשה לקבלת מידע לפי סעיף 39(ב)(2) בחוק
הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969

1. חוזימות
אני הח"מ,

שם משפחה *	שם פרטי *	ת"ז *
ביטן	דוד	069719706
* ישוב	כתובת	מספר *
ראשון לציון	עולי הגרדום	34
מספר טלפון *	מספר טלפון נייד *	מספר פקס *
03	050	03
6210604	5480444	6210771

מצהירה בזה כדלקמן:
1. תפקידי:

אני בא כוח סיעה/מפלגה* הליכוד

הגשתי בקשה לקבל "מידע פנקס" לפי סעיף 39(א) ולפי סעיף 39(ג) בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט – 1969 (להלן: "מידע" או "מידע פנקס").

קראתי והבנתי את כל החובות המוטלות עליי מכוח חוק הגנת הפרטיות תשמ"א 1981 ותקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז-2017.

אני מתחייבת/ש שבמקרה שבו ייודע לי על אירוע אבטחה חמור, כהגדרתו בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017, אדווח על כך באופן מיידי.

אני הח"מ,

שם משפחה *	שם פרטי *	ת"ז *
סיסו	צור	032349250
* ישוב	כתובת	מספר *
רמלה	שושנה דמארי	10
מספר טלפון *	מספר טלפון נייד *	מספר פקס *
03	050	03
6210601	6888288	6210771

מצהירה בזה כדלקמן:

1. תפקידי: אני האחראית/על הטיפול במידע ממאגר המידע שיתקבל בעקבות הבקשה שלהלן.

2. קראתי והבנתי את כל החובות המוטלות עליי מכוח חוק הגנת הפרטיות תשמ"א 1981 ותקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז-2017.

3. אני מתחייבת/ש שבמקרה שבו ייודע לי על אירוע אבטחה חמור, כהגדרתו בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017, אדווח על כך באופן מיידי.

פרטים על מאגר מידע ממוחשב שבו ישתמשו במידע מהפנקס (להלן: "המאגר הקולט") ("מאגר קולט": העלאה ו/או שמירה על-גבי מחשב, סלולאר, iPod, iPad וכו')

2. פרטי בעל/מחזיק המאגר

* מס' תאגיד/ת.ז. מגיש הבקשה

* שם בעל/מחזיק המאגר

032349250

סיסו צורי

מיקוד *	ה.כ.ד.	מספר *	כתובת	* רחוב	* ישוב	רמלה
7220341		10	שושנה דמארי			

* מספר פקס

* מספר טלפון נייד

* מספר טלפון

▼	03	▼	050	▼	03
	6210771		6888288		6210601

* דואר אלקטרוני

zuri@likud.org.il

3. פרטי מנהל המאגר הקולט (= מי שהמפלגה/רשימה הסמיכה אותו לנהל את המאגר הקולט)

* ת"ז

* שם פרטי

* שם משפחה

032349250

צורי

סיסו

* מספר

* רחוב

כתובת

* ישוב

10

שושנה דמארי

רמלה

* מספר פקס

* מספר טלפון נייד

* מספר טלפון

▼	03	▼	050	▼	03
	6210771		6888288		6210601

* דואר אלקטרוני

zuri@likud.org.il

4. פרטי האחראי לטיפול במידע במאגר הקולט/מנהל אבטחה (יש למלא רק אם מדובר באדם אחד ממנהל המאגר)

שם משפחה	שם פרטי	ת"ז
ישוב	כתובת	מספר
מספר טלפון	מספר טלפון נייד	מספר פקס
בחר	בחר	בחר
דואר אלקטרוני		

5. מידע נוסף על המאגר הקולט:
 א. מיקום המאגר הליכוד תנועה לאומית

כתובת	מספר	ת.ד.	מיקוד
תל אביב	38		6229802
המלך גורג			
ישוב	רחוב	כתובת	

ב. * מהם השימושים במידע במאגר (חובה למלא לפחות 2 שימושים):
 שימוש פנימי ואימות נתונים, פילוחים סטטיסטיים
 ג. * מהם שדות המידע במאגר (כגון שם, משפחה, כתובת, ת.ד. וכו') - יש לפרט את כל השדות:
 ת.ו שם משפחה, שם פרטי, כתובת מלאה, שם הטא

ד. * מהו מספר נושאי המידע (יש למלא את מספר התושבים בעלי זכות בחירות על דרך האומדנא) 6339279
 ה. * נא לציין את מקורות המידע של פרטי מידע שלא התקבלו מקובץ הפנקס:
 מערכת מתפקדים של המפלגה הכללת פרטי חשבון בנק, זכרטיבי אשראי, כתובת מייל ומספרי טלפון.

6. פרטים על עיבודים במאגר זמורשי גישה
אני מצהיר כי אין גורמים המטפלים במאגר ואו עושים עליו עיבודים לסמן כאן:

כן לא *
א. נא לפרט את כל הגורמים החיצונים המטפלים במאגר ואו עושים עליו עיבודים:
(כגון יועצי מ/השב, חברות תמיכה, חברות סקרים, סלמרקטינג וכו')

שם הגורם /היועץ	שם איש קשר	מס' תאגיד/ ת.ז.	כתובת
		032349250	
		050	
		6888288	
			צורי סיסו

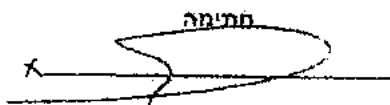
הוסף

ב * מהו מספר המשתמשים במאגר (יש לציין את כמות האנשים להם תהיה גישה למאגר) 5

7. הצהרה

אני מצהיר/ה כי כל הפרטים המופיעים בטופס זה נכונים למיטב ידיעתי ובדיקתי, כי זהו שמי, כי החתימה המופיעה מטה היא חתימתי וכי תוכן תצהירי אמת.

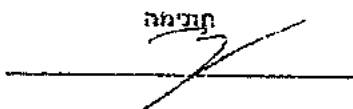
מגיש/ת הבקשה

חתימה

שם *

בטן דוד

האחראית על הטיפול במידע

חתימה

שם *

סיסו צורי

8. אישור ע"ד
אבי ע"ד הח"מ,

ת"ז	שם פרטי *	שם משפחה *	השם
056388044	אבי	הלוי	
12012020	* מכתובת: כנרת מושבה עמק הירדן 15105, מאשר/ת, כי " ביום	15092	" עו"ד מ.ר. הופיעו לפני מר
ת"ז	שם פרטי *	שם משפחה *	השם
0297 3706		ביטן	זמר
ת"ז	שם פרטי *	שם משפחה *	השם
037 341200		סיני	

והתמו/ על הצהרה זו בפניי לאחר שהזהרתי אותו/ם כי עליו/הם להצהיר את האמת וכו' יהיה/ו צפוי/ים לכל העונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה/ו כן.
אבי הלוי, עורך דין
מס' - 15092
לדת מושיקו העתק מידון

הדפס

טופס זה מנוסח בלשון זכר, אך הוא מתייחס לשי המינים כאחד.

תצהיר

אני הח"מ _____ מס' ת.ז. _____, שמכהן בתפקיד מנהל _____ בחברת _____ בע"מ ח.פ. _____, (להלן: "החברה") שקיבלה במסגרת השירותים שהעניקה לליכוד, מאגרי מידע ו/או רשימות מידע הכוללים פרטים של בעלי הזכות לבחור בבחירות הכלליות לכנסת ה- 23 ו/או פרטים של חברי הליכוד (להלן: "המידע"), מצהיר ומתחייב בזה בכתב כלפי תנועת הליכוד, בשמי באופן אישי ובשם החברה, כדלקמן:

1. כל המידע שהליכוד מסר לי ו/או לחברה בוער והושמד על ידי או בפיקוחי, כנדרש בחוק ובהתאם להנחיית רשם מאגרי המידע.
2. פעולת הביעור וההשמדה של המידע כללה מחיקה באופן בלתי ניתן לשחזור (או השמדה פיזית), של כל עותק עצמאי (מלא או חלקי) של המידע, לרבות העתק חלקי שלו ולרבות כל עיבוד שבוצע על המידע מכל אמצעי אחסנה מגנטי, ומכל אמצעי המדיה שברשותי ו/או ברשות החברה, לרבות דיסקים/כוננים קשיחים, תקליטונים, קלטות גיבוי, אמצעי אחסנה נדיפים וכיוצ"ב וכן השמדה של כל פלט מחשב של המידע, או של נגזרות מידע ממנו, הנמצאים בחזקתי ו/או בחזקת החברה לרבות השמדה של כל אמצעי אחסנה אופטי, לרבות תקליטורי WORM, DVD, CD-ROM וכיוצ"ב המכילים את המידע ו/או כל עותק חלקי שלו.
3. אני מצהיר בזה כי וידאתי באופן אישי כי פעולות הביעור וההשמדה של המידע בוצעו גם אצל כל מי שניתנה לו על ידי או על ידי החברה הרשאת גישה למידע.
4. זה שמי וזאת חתימתי ותוכן תצהירי דלעיל אמת.

אישור

אני הח"מ _____ ער"ד מאשר/ת בזה, כי ביום _____ הופיע בפני גב'/מר _____, המוכר/ת לי אישית, שהזדהה/תה בפני על פי תעודת זהות מס' _____, ולאחר שהזהרתי אותה/ו, כי עליו/ה לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה/תהיה צפויה/ה לעונשים הקבועים בחוק, אם לא יעשה/תעשה כן, אישר/ה את נכונות ההצהרה דלעיל וחתם/ה עליה בפני.

ער"ד,

לכבוד
הליכוד, תנועה לאומית ליברלית
בית 'בוטינסקי'
רחוב המלך ג'ורג' 38
תל אביב

אני החתום מטה:

ת.ז. _____ (כתובת)

מתחייב ומצהיר בזאת כדלהלן:

1. הנני משתתף/ נושא משרה/ בעל תפקיד במערכת הבחירות של הליכוד לכנסת ה-23 אשר תתקיימה ביום ה-23.20.2 (להלן: "הבחירות").
2. ידוע לי, כי במסגרת תפקידי ו/או התחייבויותיי במסגרת תעמולת הבחירות, יגיע לידיי באופן ישיר או עקיף מידע מפנקס הבוחרים שנמסר לתנועת הליכוד על ידי משרד הפנים לקראת הבחירות לכנסת ה-23 (להלן: "המידע")
3. הריני מתחייב בזאת לשמור על כל המידע שיגיע לידיי, בסודיות מלאה. הריני מתחייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות על מנת למנוע אובדן ו/או הגעת המידע לרשותו ו/או לידיעתו של אחר, בכפוף לקבלת אישור מראש ובכתב ממנכ"ל הליכוד, מר צורי סיסו.
4. אני מתחייב בזאת לנקוט בכל האמצעים כדי שגם עובדינו ישמרו על המידע בהתאם למסמך זה.
5. השימוש במידע יהיה אך רק לצורך ההתמודדות בחירות לכנסת, שנועדו ליום ה-23.20.2 ולצרכי קשר של הליכוד עם הציבור ולא לכל מטרה אחרת.
6. אני מתחייב שלא לעשות העתקים מהמידע או מחלק מימנו ולא להעבירו כולו או חלקו לכל אדם או גוף אחר, בין בתמורה ובין ללא תמורה.
7. אני מתחייב שלא למסור חומר שיופק כתוצאה מהעיבודים או חלק ממנו בין בתמורה ובין ללא תמורה, אלא לעוסקים בבחירות עבור הליכוד ומטעם הליכוד לצורך הכנת הבחירות וביצוען.
8. אני מתחייב בזאת להחזיר את כל הקבצים שנמסרו לי מייד עם תום תקופת הבחירות.
9. ידוע לי ששימוש במידע שלא בהתאם להוראות המפורטות לעיל, מהווה עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1985 וחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965.
10. במסמך זה לשון יחיד תכלול גם את צורת הרבים, לשון מין מסוים תתייחס אף למין האחר, והתייחסות לאדם, במשתמע, אף לכל תאגיד או ישות משפטית אחרת.

ולראיה באתי על החתום:

החתימה: _____ תאריך: _____

אישור עורך דין

אני החתום מטה, עו"ד _____ מאשר בזאת, כי, ביום _____ הופיע בפני מר/גב' _____ ת.ז. _____ אישר נכונות הצהרתו דלעיל והתם עליה בפני.

עו"ד

הנדון: התחייבות לשמירה על מידע

אני הח"מ _____ מס' ת.ז. _____, שמכהן בתפקיד מנהל _____ בחברת _____ בע"מ ח.פ. _____, (להלן: "החברה") שמקבלת, מעת לעת מהליכוד, במסגרת השירותים שהיא מעניקה לליכוד, מאגרי מידע ואור רשימות מידע הכוללים פרטים של בעלי הזכות לבחור בבחירות הכלליות לכנסת ה-23 ואור פרטים של חברי הליכוד (להלן: "המידע"), מצהיר ומתחייב בזה בכתב כלפי תנועת הליכוד, בשמי באופן אישי ובשם החברה, כדלקמן:

1. השימוש במידע שנקבל מהליכוד יהיה אך ורק למטרות הליכוד בלבד, שלשמך הוא נמסר לי ואור לחברה ולא לשום מטרה אחרת.
2. אני מתחייב לנקוט בכל האמצעים הדרושים כדי לשמור על המידע שיימסר לי ואור לחברה.
3. ידוע לי, כי הליכוד יהיה רשאי בכל עת, לפי שיקול דעתו הבלעדי, לדרוש ממני ואור מהחברה את כל המידע שמסר לי ואור לחברה ואני מתחייב בזאת להחזירו לליכוד תוך 7 ימים מיום הדרישה.
4. אני והחברה מתחייבים בזאת להחזיר לליכוד את המידע וכל חלק מימנו שנמסר לי ואור לחברה וכן להשמיד את כל המידע שהליכוד מסר לי ואור לחברה וכן להשמיד כל עיבוד שיופק מהמידע וכל תוצר מכל מן וסוג שהוא שהופק מהמידע, וזאת לא יאוחר מ 7 ימים, מתום ההסכם שלי ואור של החברה עם הליכוד לפיו אני ואור החברה סיפקנו לליכוד שירותים, שלצורך הענקתם, הליכוד מסר לי ואור לחברה את המידע.
5. אני והחברה מתחייבים בזאת, לא להעתיק את המידע או מכל חלק ממנו, לא לשכפלו ולא להעביר את המידע כולו או חלקו ואור כל תוצר שהופק מימנו, לכל אדם או גוף אחר, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, אלא לאחר קבלת אישור מנכ"ל הליכוד ואור מנהל אגף המחשב של הליכוד, מראש ובכתב. ידוע לי ולחברה כי במקרה שנפר התחייבותנו זאת, נישא באחריות בגין כל נזק שיגרם מהשימוש במידע, והאחריות בגין כל נזק כאמור תחול בלעדית עלי ואור על החברה.
6. ידוע לי, כי המידע שהליכוד מסר לי הוא מידע המוגן על פי חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 ותקנותיו וכי השימוש במידע, שלא למטרות הליכוד, שלצורך ביצוע הליכוד מסר לי ואור לחברה את המידע, מהווה עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981 וחוק מרשם האוכלוסין התשכ"ה-1965.

ולראיה באתי על ההתום:

_____ היום
שם פרטי ושם משפחה
חתימה וחותמת החברה

אישור עורך דין

אני החתום מטה, עו"ד מ _____ מאשר בזאת, כי ביום _____ הופיע בפני מר/גב' _____ ת.ז. _____ אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני

עו"ד _____

מסמך זה מנוסח בלשון זכר, אך הכוונה לגברים ולנשים כאחד.

נספח 4

תשובת המשיבה מס' 2

בעניין:

1. עו"ד שחר בן מאיר
2. עו"ד יצחק בן מאיר

שניהם מרתוב אבא הלל 12, רמת גן
טלפון 03-6127878 ; פקס : 03-6127979

המבקש

- נ ג ד -

1. הליכוד - תנועה לאומית ליברלית
ע"י עו"ד אבי הלוי ואו עו"ד ניבה הלוי
ואו עו"ד שמואל תמיר (שורקי)

מכנרת (מושבה) ד.נ. עמק הירדן, 15105
טלפון : 04-6709330, 052-4326312, פקס : 04-6709443
Email: avi.halevy@gmail.com

2. התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו
של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

3. אלקטור תוכנה בע"מ
ע"י עו"ד ירון דוד

מדרך זיבוטינסקי 33, מגדלי התאומים 1
רמת גן yaronda60@gmail.com
נייד : 054-7767710 ; טלפון : 03-7527792
פקס : 03-7527793

4. היועץ המשפט לממשלה

5. הרשות להגנת הפרטיות משרד המשפטים
משיבים 3 ו-4 באמצעות פרקליטות המדינה
מח' בג"צים

המשיבים

תגובה מטעם המשיבה 3

בהתאם להחלטת יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23, כבוד שופט בית המשפט העליון, ניל הנדל, מתכבדת בזה המשיבה 1, להגיש את תגובתה לבקשה, לפיה כבוד יושב ראש הוועדה מתבקש לסלקה על הסף ולחילופין לדחותה לגופה.

המשיבה 3 מצטרפת לבקשת המשיבה 1 מכבוד יושב ראש ועדת הבחירות, כי בטרם יתן החלטתו בנוגע לשימוש באפליקציה ביום הבחירות על ידי משקיף בקלפי, יבקש את עמדתם של כל הסיעות בכנסת, שכן, למיטב ידיעתה של המשיבה 3, רבות מהן משתמשות ביום הבחירות באפליקציה ואו בטכנולוגיה אחרת המופעלת על ידם מתוך מתחם הקלפי, באמצעותה הם מדווחים למטות הבחירות שלהן על הבחורים שמימשו את זכותם והצביעו, ולכן הן נוגעות בדבר ועלולות להיות מושפעות מההחלטה.

להלן נימוקי התגובה

מבוא

1. ייצוג משיבה 3 נמסר לח"מ אך פחות מ-24 שעות טרם המועד להגשת תגובתה, ולפיכך ינוסח בתמציתיות ובענייניות.
2. ראשית, ולמען הסדר הטוב יודגש כי המשיבה 2 אינה עושה שימוש ביישומון של המשיבה 3 ולא חתמה עמה על הסכם כלשהו.
3. המשיבה 3 היא המפתחת והבעלים בכל הזכויות ביישומון אלקטור, יישומון ייעודי למערכת בחירות שהזכיח את יעילותו במערכות בחירות קודמות (למשל, בבחירות לכנסות 21, ו-22) ואשר השימוש בו מותקף בעתירה בטענה העיקרית – והמופרכת – כי הוא פוגע בפרטיות האזרחים הרשומים בנקט הבחורים.
4. תיאור טענות העתירה מפורט היטב בתגובת המשיבה 1 (סעיפים 1-9 לתגובה) ואין המשיבה 3 נדרשת לחזור עליו.
5. הזכות לבחור והזכות להיבחר הן זכויות יסוד חוקתיות, בעלות מעמד על חוקי, בלעדיהן אין משטר דמוקרטי, והן מהוות תנאי לקיומו. היישומון נשוא העתירה חינו אך אמצעי טכנולוגי שנועד לייעל את מימוש הזכויות הגדולות האלה, באופן שמחליף את העט, את הנייר ואת הטפסים, לא בשונה משהגלגל החליף את הסוסים. כל המפלגות המתמודדות משתמשות בתוכנות מחשב ובאמצעים טכנולוגיים המופעלות מתוך מכשירי הטלפון הנייד. זוהי דרכה של הקידמה הטכנולוגית. אלא שהייאלקטור"י,

היישומון נשוא העתירה, מאפשר דרך פעולה ממוקדת יותר, מהירה יותר, חסכונית יותר במשאבים, ועל כן מאפשר את מימוש הזכות להיבחר באופן יעיל יותר מיישומונים אחרים, כאשר מטרתו היחידה של היישומון הוא אך ורק "לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים". זו הסיבה האמיתית לתקיפתו.

6. בניגוד לנטען בעתירה, וכמפורט להלן, אין בהתייעלות זו ובדרך פעולתו של היישומון כדי לפגוע בזכות הפרטיות, ודאי שאין בשימוש בו כדי חשש לעבירה על החוק.

7. נטען כי כל עתירה או טענה הבאה לצמצם את מימוש זכויות היסוד לבחור ולהיבחר, להגבילן, או את האמצעים שועזו למימושן, ראוי שתיבחן בקפידה.

8. הבקשה לסילוק על הסף של העתירה: המשיבה 3 מצטרפת, בכל הענווה, לטענות המשיבה 1 באשר לסילוק העתירה על סף, טענות המופיעות בסעיפים 10-30 לתגובתה. זאת הן לעניין היעדר סמכות ליו"ר הנכבד ל ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (סעיפים 13-21), הן בהיעדר עילה (22), הן בשל אי צירוף משיבים הנוגעים לדבר והעלולים להיפגע מהחלטת יושב ראש ועדת הבחירות (סעיפים 23-24), הן בל חוסר תום הלב של העותרים (סעיפים 25-27), והן בשל היעדר זכות העמידה של העותרים, שאינם עונים להגדרת "נוגעים בדבר" (סעיפים 28-31), ולפיכך, אינם זכאים לעתור לסעד של צו מניעה. כמו כן מצטרפת המשיבה 3 לטענת המשיבה 1 בסעיף 34 לתגובתה, לפיו אפילו היה בשימוש ביישומון משום פגיעה בפרטיות (והמשיבה סבורה שאין הדבר כך), בשל אופן השימוש במאגר המידע (פנקס הבוחרים) הרי שמחד הדבר בסמכותם העניינית של בתי המשפט האזרחיים ולא של יו"ר ועדת הבחירות הנכבד, ומאידך עומדות לה ההגנות הקבועות בחוק הגנת הפרטיות.

דחיית העתירה לגופה

9. את עתירת המשיבה 3 יש לדחות גם לגופה.

10. המשיבה 3 סבורה שהיישומון "אלקטור" שאיננו אלא יישומון לניהול בחירות, לא רק שאיננו פוגע בפרטיות ציבור הבוחרים יותר מבעבר, אלא נחפך הוא, פוגע בהם פחות מאשר בעבר, עת נעשה שימוש בקובצי אקסל ודפים מודפסים, צילומי נייר, שלא ניתן היה לשלוט לתעד או לבקר מי נחשף אליהם, מי העתיק אותם ומי שמר אותם. היישומון "אלקטור", לעומת זאת, לא רק שאינו זכר שלא נעשה קודם לכן באופן ידני, אלא מושתת על מערכת הרשאות מוגדרת, מוקפדת ומתועדת, המחייבת חתימת המנחלים המורשים על טופס סודיות בהתאם לדרישת ועדת הבחירות המרכזית, ומאבטח את השמירה

על בטחון המידע של פנקס הבוחרים, ומתעד כל כניסה של כל משתמש. בכך אבטחת המידע שבפנקס הבוחרים טובה יותר, מתועדת, ונתונה לביקורת יותר מאשר בכל מדיה אחרת ומכל עת אחרת בעבר.

11. אלקטור קיבלה את פנקס הבוחרים מהמשיבה 1 לצורך טיובו באמצעים טכנולוגיים, והיא כפופה לכל ההתחייבויות הנדרשות הן ע"י הליכוד (שמצידו התחייב כלפי משרד הפנים), והן ע"י הרשות להגנה על הפרטיות, עמה המשיבה 3 משתפת פעולה באופן רציף והדוק.

מצ"ב התחייבות המשיבה 3 כלפי הליכוד, נספח 1.

על היישומון ומערכת הרשאות בו

12. אופן פעילות המשיבה 1 מתואר בסעיפים 35-45 לתגובת המשיבה 1. תיאור היישומון נמצא בסעיף 46-47 לתגובת המשיבה 1.

13. בניגוד לנטען בעתירה, לאלקטור אין כל קשר או ממשק לאתר www.likud-2020.co.il, ולא לשום אתר אחר.

14. השימוש באפליקציה אינו ניתן לכל מבקש, אלא רק למי שקיבל הרשאה להשתמש באפליקציה והתחייב לשמור על המידע, לא להעבירו לאחר ולא להשתמש בו אלא לצרכי הבחירות. היישומון כפוף למערכת הרשאות מוגדרת והמשיבה 3 התחייבה לשמור על המידע, והיא נוהגת בהתאם לתקנה 7 לתקנות אבטחת מידע.

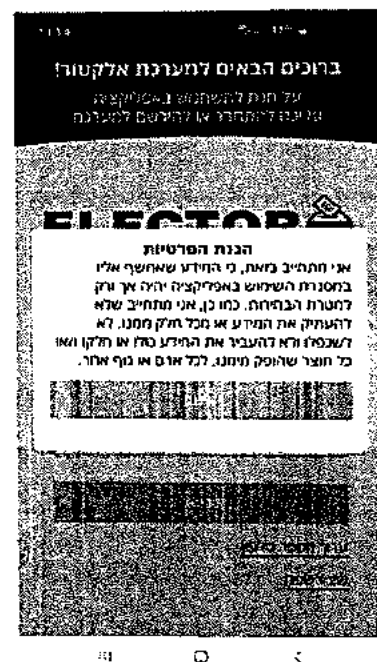
15. אלקטור עבדה בעשרות מערכות בחירות ועפ"י דיני הגנת הפרטיות משמידה את המידע בסיום כל מערכת בחירות, ומאשרת זאת בתצהיר חתום.

16. היישומון איננו מציג כלל מספר תעודת זהות: עד א מזמן, ניתן היה להציג 4 ספרות אחרונות, ורק בחיפוש ישיר. כיום אף דבר זה לא אפשרי.

17. היישומון איננו מאפשר לאיש, למעט מנהל מערכת (קיימת הרשאה אחת בלבד למנהל מערכת), לבצע חיתוכים שונים, אלא רק לחפש אדם ספציפי (לא בשונה מחיפושו בדפי זהב, שם ניתן גם לקבל את מספר הטלפון שלו, שאיננו בפנקס הבוחרים).

18. זהות המשתמשים באפליקציה מותרת על פי החוק והיא כוללת מנהלים בכירים במטה הבחירות שחתומים על התחייבות לשמירה על המידע שבמאגר המידע והשימוש שהם עושים במאגר הוא אך ורק לצורכי הבחירות ולא לשום מטרה אחרת.

19. המשתמשים שמבקשים לקבל הרשאה להשתמש במערכת חייבים לאשר הצהרה לפני כניסתם למערכת, תוך כדי שכתובת הק, ביחד עם הטלפון וזמן האישור שמורים במערכת. נוסח ההצהרה הוא :

20. חכניסה לאפליקציה של משתמש שהוא פעיל הינה רק בעת קבלת הרשאה ממנהלי המטה או מי מטעמו. בלי קבלת הרשאה המשתמש לא יוכל להיכנס למערכת.

21. משתמש שהוא פעיל, ואשר קיבל הרשאה להשתמש באפליקציה, יכול להשתמש בה שימוש מאוד מוגבל. הוא אינו יכול לצפות במספרי תעודות חזהות של הבוחרים, אינו יכול לייצא מידע או קובץ. המשתמש אינו יכול לשאוב את המידע של פנקס הבוחרים מהאפליקציה ואף לא את חלקו. המשתמש אינו חשוף לכל המידע שנמצא במאגר הבוחרים ובכל מקרה הוא אינו חשוף למידע רגיש כגון: למספרי תעודות

זהות של הבוחרים ו/או לאמונתם או דעתם הפוליטית של הבוחרים, שממילא אינם ידועים. המידע שהשתמש הפעיל נחשף אליו הוא שם פרטי, כתובת, מספר טלפון, וכמה פרטים אודות אנשים שהשתמש עשוי להכיר – שם, כתובת ושפה מדוברת.

22. משתמש בהרשאת פעיל לא יכול לחפש יותר מ-50 חיפושים בשה"כ, לא יכול לייצא דוחות או לבצע כל חיתוך כלשהו, לא יכול לראות תעודת זהות כלל. היחיד שזכאי להוריד דו"חות מהמערכת הוא מנהל מטה, אשר במידת הצורך יכול לתת הרשאה ספציפית למנהל איזור (בו הוא חשוף לאיזור שלו בלבד). יש סיסמה ספציפית לכל משתמש. מספר הטלפון של המשתמש אינו נתון שמקים הרשאה להשתמש באפליקציה. משתמש באפליקציה שהוא משקיף בקלפי, רואה אך ורק את שמות המצביעים ומספרם שרשומים ב"רשימת המחיקות" שמתבססת על "פנקס המחיקות" שמתנהל על ידי וועדת הקלפי.

23. המשתמש בן חורין לעדכן את פרטיו, ביניהם, את מספר הטלפון שלו, השפה שלו, ולעדכן האם הוא מתכוון להצביע בבחירות והאם הוא מעוניין להתנדב בליכוד.

24. הנה כי כן, השימוש של הבוחרים באפליקציה, אינו שימוש אסור ופסול, כפי שטוענים העותרים, אלא הוא מימוש של זכות הפוליטית להיות מעורבים בהליכי הבחירות הדמוקרטיים.

25. המשיבה 3, אלקטור תוכנה בע"מ, הינה בעלת ניסיון בתחום ניהול מידע אודות בוחרים והעניקה ומעניקה שירותים בתחום זה למפלגות רבות במערכות בחירות רבות לכנסת מערכות הבחירות לרשויות המקומיות ולטענתה היא בקשר שוטף עם הרשות להגנת הפרטיות ואף חתמה על תצהיר לרשם מאגרי מידע ולכן, כבעלת עסק המתמחה בתחום האמון על שמירת המידע ואבטחתו ועל הוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שהותקנו לפיו, מותר היה למסור לה את פנקס הבוחרים "לצרכי הבחירות" כלומר לצורך יצירת האפליקציה. יובהר, כי בתום מערכת הבחירות החברה תבער את כל המידע שברשותה ותחתום על תצהיר בנוסח המצ"ב תמאשר כי היא ביערה את המידע.

מצ"ב העתק כתב התחייבות לביעור מידע, נספח ג.

26. בניגוד לנטען בסעיף 52 לעתירה, טיוב הנתונים של הבוחרים, כגון הוספת מספרי הטלפון שלהם והכללתם בקבוצה של מצביעים פוטנציאליים למפלגה כלשהי, אינם אסורים על פי החוק. מדובר בפעולה מותרת המתבצעת על ידי כל המפלגות, שמטרתה להגדיל את אחוז ההצבעה בבחירות והיא נעשית "לצרכי הבחירות" בלבד. מידע זה משמש את לקוחות המשיבה 3, אך ורק לצרכי הבחירות המידע יושמד בסוף מערכת הבחירות.

27. טיוב המידע אינו יוצר בשום אופן מאגרי מידע חדשים שחייבים ברישום, ואולם ככל שיווצרו כאלה, עד לתום מערכת הבחירות, הליכוד ינקוט בהליכים הנדרשים לרישום אצל רשם מאגרי המידע. הואיל והמידע, יבוער בתום מערכת הבחירות, לא יהיה צורך ברישום.

28. הבוחרים שעושים שימוש באפליקציה ומעדכנים את המידע יודעים כי המידע הוא לצרכי הבחירות בלבד. אזרח שמעדכן באפליקציה שהוא תומך במפלגה העושה בו שימוש ומעדכן פרטים של בוחרים אחרים שהוא ממליץ לעניין אותם להצביע לליכוד, אינו מגלה את אמונתם או דעתם הפוליטית מה גם שמידע זה אינו בשום פנים ואופן נחלתו של הציבור.

29. פנקס הבוחרים שנמסר לליכוד, נמסר לו על ידי משרד הפנים שהוא רשות מוסמכת של המדינה ולכן, בוחר שמבקש להימחק מפנקס הבוחרים צריך לפנות בבקשה למשרד הפנים או לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ולא לליכוד שקיבל את פנקס הבוחרים ממשרד הפנים.

30. ניהול מערכות המידע של המשיבה 3 מוכר ומפוקח על ידי הרשות להגנת הפרטיות. אלקטור הייתה בקשר שוטף עם הרשות בעת הבחירות לכנסת ה-22, וכן בעת קיום הבחירות המוניציפליות.

31. המשיבה 3, נקטת באמצעי האבטחה הנדרשים והמקובלים לצורך שמירת המידע, ועוד יותר כך בימים האחרונים, הן מול הרשות להגנת הפרטיות, הן מול אמאזון, והן על ידי היועצות במומחים בתחום הסייבר ואבטחת המידע של מאגרי המידע שברשותה לרבות – ובעיקר – של האפליקציה. בשבת ה-8 בפברואר 2020, התגלתה פריצה ליישומון למשך פרק זמן קצר מאד (נמדד בשניות). המשיבה 3, נקטה בכל האמצעים הנדרשים לחסימת הפרצה ומניעת חדירות לא מאושרות למערכת. לאור הטענה בדבר חשיפה של פנקס הבוחרים כתוצאה מהפריצה ליישומון, הרשות להגנת הפרטיות ערכה, ביום 10 בפברואר, בדיקה של המערכת בדגש על רמת האבטחה של היישומון, במשרדי המשיבה 3. עד להשלמת הבדיקה שארכה כמעט יומיים, השימוש באפליקציה הופסק – לא בשל קיום הפירצה, שכן, היא תוקנה, אלא "ליתר בטחון". ביום 11.2.20 חזר השימוש באפליקציה לקדמותו, תחת מעקב זהיר ושוטף.

32. נטען כי עצם העובדה שפעילות היישומון ומאגר המידע מפוקחים, והחברה עובדת מול הרשות להגנת הפרטיות, היא הנותנת שפעילות היישומון כיום עונה על כל הדרישות מבחינת ההגנה על הפרטיות. בכך נשמט הבסיס לעתירה כולה.

33. הטענה בדבר קלות הורדת היישומון (סי' 35 לעתירה) – שובה לב, אך מופרכת: גם יישומוני בנק וקופות חולים אפשר להוריד באותה קלות. אין הדבר אומר שמי שהוריד את היישומון הבנק חשוף למידע בנקאי

על אחרים, או המוריד יישומון של אחת מקופות החולים, חשוף למידע רפואי דומה. השאלה היא האם מוריד היישומון חשוף למידע הגלום על אחרים בפנקס הבוחרים. הוא לא. לפיכך, אין בטענה דבר.

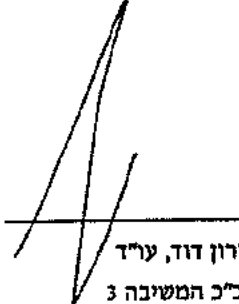
34. כאמור, בניגוד לאמור בעתירה בסעיפים 43-44, אין ליישומון קשר או מימשק, או הזנה אוטומטית לאתר הליכוד או ממנו. הטענה אינה אמת.

35. בסופו של יום, עיקר טענת המשיבה 3 לגופה היא שבניגוד לאמור בעתירה, המבוססת על הנחות עובדתיות לא נכונות והיסקים משפטיים שגויים, היישומון אלקטור עוצב באופן מוקפד לפעול אך ורק עפ"י הדין, כל משתמש יכול לתפעל את היישומון כמידת ההרשאה שקיבל, כל ההרשאות הן בדיוק עפ"י דין, אין בתפעולו משום פגיעה בפרטיות, אין שימוש בפנקס הבוחרים שלא כדין, .

36. לגבי השימוש ביישומון ביום הבחירות על ידי משקיפים, המשיבה 3 מאמצת לטענות המשיבה 1 בסעיפים 66 עד 80 לתגובתה.

37. תגובה זו נתמכת בתצהיר מנכ"ל המשיבה 3 לאימות העובדות הנטענות בה.

38. לאור האמור לעיל כבוד יושב ראש ועדת הבחירות הנכבדה, מתבקש לסלק את העתירה על הסף ולחילופין לדחותה לגופה ולחייב את העותרים לשלם למשיבה 3 הוצאות משפט.

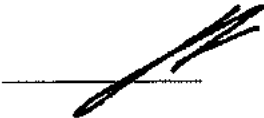

ירון דוד, ע"ד
ב"כ המשיבה 3

תצהיר

אני הח"מ, צור ימין, נושא ת.ז 300947256 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. הנני משמש כמנכ"ל אלקטור תוכנה בע"מ היא המשיבה מספר 3 בהליך דגן.
2. הריני עושה תצהירי זה בתמיכה לתגובת אלקטור תוכנה בע"מ בעתירה שהוגשה על ידי עו"ד שחר בן מאיר ועו"ד יצחק אבירם בעניין שימוש ביישומון אלקטור במסגרת הבחירות לכנסת ה-23.
3. כל העובדות המצויינות בתגובת אלקטור (2, 3, 4, 5 סיפא, 6, 10, 11, 12-25, 29-31, הם בידיעתי האישית, ועל בסיסן עוצבה התגובה.
4. זהו שמי וזו התימתי ותוכן תצהירי אמת ונכון.

צור ימין

אני הח"מ, עו"ד ירון דוד, בעל רישיון מס' 13976, מאשר בזאת כי ביום 12 בפברואר 2020 הופי בפני צור ימין, הנושא ת.ז מס' 300947256, והמוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי כי עליו להצהיר את האמת בלבד וכי אם לא יעשה כן, יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהיר זה.

ירון דוד עו"ד
מ.ר. 13976
ז'בוטינסקי 33, מגדל התאומים 1
רמת-גן 5251107
נייד: 054-7767710
E-mail: yarond60@gmail.com

ירון דוד, עו"ד

ירון דוד - עורך דין

רח' ז'בוטינסקי 33, רמת-גן * טל': 054-7767710 * פקס': 03-7527793 email: yaronda60@gmail.com

אני הח"מ: 13/10/17 ימין ת.ז. 300947256 ממנה בזאת את עורך הדין ירון דוד (להלן: "בא כוחי") להיות שליחי בא כוחי בהליכים המשפטיים המתקיימים או העומדים להתקיים בינינו לבין אחרים בכל הליכים שהם.

אני מסכים ומיפה את כוחו של בא כוחי לייצגני, להופיע ולטעון בשמי ובמקומי בעניין הנ"ל ומבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל יהיה בא כוחי רשאי ומוסמרת לפעול ולעשות בשמי ובמקומי את כל הפעולות ולא המעשים המפורטים להלן, כולם או מקצתם, והכול בקשר לעניין הנ"ל ולא לכל דבר הנובע ממנו, לרבות:

1. בדרך כלל לעשות כל פעולה ולא מעשה ולחתום על כל מסמך ככל שיהיה דרוש לפעולה בקשר לעניין הנ"ל;
2. לחתום על ולהגיש כל תביעה, תביעה שכנגד, ולא כל הגנה, התנגדות, בקשה לרשות לערער, ערעור, דיון נוסף, בקשות לכל סעד זמני ולא סעד ביניים ולא סעד ארעי, הודעות צד שלישי, וכן כל בקשה, הודעה, טענה, ולא הליך אחר הנובע ולא הקשור לעניין הנ"ל, וכן לתקן, לעכב, לבטל, ולא להפסיק כל הליך כאמור;
3. להזמין עדים, למנות מומחים, לבקש ולקבל כל חוות דעת, מקצועית ולא אחרת וכן לנקוט בכל הליך ולעשות כל פעולה לפי תקנות סדרי הדין, כפי שתהיינה בתוקף מזמן לזמן, ולא על פי כל דין שיחול מזמן לזמן על העניין הנ"ל;
4. להגיש ולהופיע בפני כל ערכאת ערעור, ועדת ערעור, בורר וכל גוף שיפטי ולא מעין שיפטי וכן בפני כל אדם, גוף, תאגיד, משרד, רשות או מוסד, בין שהם ממשלתיים, מוניציפאליים או אחרים;
5. להתפשר בכל דבר ועניין הנוגע לעניין הנ"ל או הנובע ממנו, לפי שיקול דעתה של באת כוחי, ובכלל זה להסכים לכל ויתור הכרוך בפשרה כאמור, ולחתום על כל הסכם פשרה, הן בבית משפט והן מחוץ לכותלי בית המשפט;
6. להוציא לפועל כל פסק דין, החלטה ולא צו לנקוט בכל הליך ולעשות כל פעולה של גביה ולא הוצאה לפועל על פי חוק ההוצאה לפועל ולא לפי כל דין אחר;
7. לגבות את סכום התביעה ולא כל סכום אחר בקשר לעניין הנ"ל, לרבות הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד, להשקיע כל כספים שיתקבלו בקשר לעניין הנ"ל ולא למסרם לניהולם של אחרים, וכן לתת קבלות ושחרורים בכל הנוגע לעניין הנ"ל;
8. לכפור בכל אישום ולא עובדה הכלולה או הקשורה בו ולא להודות בהם בכל הליך וזאת גם שלא במסמכותי באותו הליך ולא בהעדרו;
9. לצרף עורך דין אחר לטיפול בעניין הנ"ל ביחד עם באת כוחי ולא למנות עורך דין אחר לטיפול בעניין בשם באת כוחי ולא להעביר מזמן לזמן לעורך דין אחר ייפוי כוח זה, כולו או מקצתו, כולל כל זכות העברה לאחרים, ולבטל כל צירוף, מינוי ולא העברה כאלו;
10. באת כוחי תהיה רשאית לפעול במסגרת ייפוי כוח זה לפי שיקול דעתה הבלעדי ואני מסכים, מאשר ונותן תוקף מראש ולא בדיעבד לכל פעולה ולא מעשה של באת כוחי, או של כל ממלא מקום שלה, בקשר לייפוי כוח זה;
11. כל האמור בייפוי כוח זה בלשון רבים - אף לשון יחיד במשמע, וכן להיפך; וכל האמור בלשון זכר - אף לשון נקבה במשמע, וכן להיפך;

10 קטג התש"ב
ולראיה באתי על החתום, היום 10 בחודש אב 2017 שנה 5777
ח.פ. 57584708

הנני מאשר/ת את חתימת שליחי הנ"ל, עו"ד

נספח 5

תשובת משיבי המדינה לעתירה

1. עו"ד שחר בן מאיר

2. עו"ד יצחק אבירם

מרחוב אבא הלל 12 רמת גן
טל': 03-6127878; פקס: 03-6127979

העותרים

נגד

1. הליכוד תנועה לאומית ליברלית

על ידי עו"ד אבי הלוי
מהמושב כנרת
טל': 04-6709330; פקס: 04-6709443

2. התאחדות הספרדים שומרי תורה תנועתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל

על ידי עורך הדין ישראל באך ואחי
מרחי עם ועלמו, ירושלים
טל': 02-6505456; פקס: 02-6505457

3. אלקטור תוכנה בע"מ

על ידי עורך הדין ירון דוד
מדרך זיבוטינסקי 33, מגדלי התאומים 1, רמת גן
נייד: 054-7767710; טל': 03-7527792; פקס: 03-7527793
דוא"ל: yaronda60@gmail.com

4. היועץ המשפטי לממשלה

5. הרשות להגנת הפרטיות

באמצעות פרקליטות המדינה
רחוב צלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 073-3925059; פקס: 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים 4-5

1. בהתאם להחלטת כבוד השופט ניל הנדל, יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23, מיום 9.2.20, ולארכות שניתנו, מתכבדים המשיבים 4-5 (להלן: "המשיבים" או "היועץ המשפטי לממשלה") להגיש את התגובה מטעמם.

2. עניינה של העתירה בבקשת העותרים כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יוציא - מכוח סעיף 11ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: "חוק דרכי תעמולה") - צו המורה למשיבות 1-3 כדלקמן:

א. לאסור על המשיבה 1 (להלן: "הליכוד") ועל המשיבה מס' 2 (להלן: "ש"ס") לעשות כל שימוש באפליקציה אשר פותחה על ידי המשיבה (להלן: "החברה") הנקראת בשם "אלקטור" (להלן: "האפליקציה").

ב. לאסור על הליכוד וש"ס לאפשר לכל אדם שבוחר בכך (ומוזמן לעשות כן על ידי הליכוד ומי מטעמו) לקרוא נתונים ולהזין נתונים לאפליקציה, ולקבוע כי ככל שניתן לעשות שימוש באפליקציה, אזי השימוש יוגבל רק לעובדים בשכר של הליכוד אשר יתחייבו במפורש ובכתב לקיים את הוראות חוק הגנת הפרטיות ביחס לשימוש במאגר המידע.

ג. להורות לליכוד ולש"ס למחוק כל מידע שנאסף במסגרת האפליקציה על כל אדם ביחס לכוונות ההצבעה שלו או לתמיכה שלו בליכוד, ולהורות לליכוד להודיע במפורש לכל אדם שבכוונתו לאסוף עליו מידע כאמור, מהיום ואילך,

כי נאסף עליו מידע וכי אותו אדם רשאי לבצע לבצע מחיקה של המידע שהוא מסר ומחיקה של פרטי המידע שמסר. וכן לאפשר מבחינה טכנית אפשרות פניה של כל אדם כאמור לליכוד בבקשה לבצע opt-out ממאגר המידע אשר הליכוד מייצר באמצעות האפליקציה.

- ד. לאסור על הליכוד ועל ש"ס לבצע כל שימוש באפליקציה במהלך יום הבחירות מתוך מקום הקלפי בכל תחום מדינת ישראל.
- ה. בהתאם, לאסור על המשיבה 3 לבצע את הפעולות שפורטו לעיל, הן בעצמה והן כתמיכה לביצוע הפעולות על ידי הליכוד.
- ו. להורות למשיבה 3 למחוק את כל המידע שבאפליקציה ובכל מאגר מידע חלופי או מאגר גיבוי שבנתה, ולמנוע מסירת מידע לכל אדם אחר מהאפליקציה וממאגר המידע.
- ז. לאסור על המשיבה 3, לבצע את הפעולות שפורטו לעיל, ביחס לכל מפלגה אחרת וכן לאסור עליה ליתן שירות לכל מפלגה אחרת, אם שירות זה דומה או זהה לשירות כפי שהוא מתואר כאן.

בד בבד ביקשו העותרים צו מניעה ארעי למניעת הפרת החוק על ידי המשיבות 1-3.

3. ביום 10.2.20 הגישו העותרים בקשה דתופה "להתיר להם לצרף תצהיר של מומחה מחשבים בשם רן בר זיק" (להלן: "המומחה"). במסגרת התצהיר נמסר כי עקב ליקויי אבטחה באפליקציית "אלקטור", מערכת לניהול בחירות המספקת גם אפליקציה לשימוש המפלגות (להלן: "התוכנה"), התאפשרה חשיפה של פנקס הבחורים, וכן של המידע שהזינו לתוכו המשתמשים באפליקציה.

באותו יום, ניתנה החלטת כבוד יושב ראש ועדת הבחירות, המורה על צירוף התצהיר לתיק העתירה, וכן ניתנה הוראה כי המשיבים יתייחסו בתגובותיהם גם לאמור בתצהיר.

4. ביום 12.2.20 הוגשו תגובותיהן של המשיבות 1-3. ביום 13.2.20 הוגשה חוות דעת של חוקרות במכון הישראלי לדמוקרטיה (להלן - "המכון"), המבקשות להביא בפני כבוד יושב ראש ועדת הבחירות את עמדתן בסוגיה (הגם שאינן מבקשות מעמד פורמלי בהליך); נכון למועד כתיבת שורות אלה טרם ניתנה החלטה של יושב ראש ועדת הבחירות בעניין הבקשה הנ"ל.

5. העתירה במתכונתה המקורית בה הוגשה, העלתה טענות, בעיקרו של דבר, ביחס לשימוש השוטף באפליקציה - הן במהלך קמפיין הבחירות, הן במהלך יום הבחירות עצמו. לעומת זאת, תצהיר מומחה המחשבים שהוגש לאחריה, הציב את הדגש על שאלת קיומה של תקלת אבטחת מידע באפליקציה, שבגינה התאפשרה, על פי הנטען, חשיפה של פנקס הבחורים וכן של המידע שהזינו לתוכו המשתמשים באפליקציה, כאמור לעיל.

6. נקודת המוצא לענייננו היא כי על מנת לבסס סמכות לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לדון בעתירה (וככל שתתקבלנה טענות העותרים - להוציא צווי מניעה) על העותרים להראות הפרה לכאורה של אחד מהחיקוקים המנויים ברשימה הסגורה הכלולה בסעיף 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה, הקובע כדלקמן:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-

1965, או לפי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות) התשג"ד-1994, או המשכנו (להלן – צו מניעה); לענין זה, "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשל"ט-1969. [ההדגשה אינה במקור – הח"מ]

בשים לב לסעיף זה, אין די אפוא בהצגת טענות – חמורות ככל שתהיינה – להפרת חיקוקים אחרים.

7. בענייננו, מעלים העותרים טענות רבות להפרה עצמאית של דיני הגנת הפרטיות (קרי מכוח דברי חקיקה שאינם כלולים בסעיף 17ב(א) הנ"ל – לענייננו, חוק הגנת הפרטיות ותקנותיו); ובנוסף, נסמכים הם, על בסיס אותה מסכת עובדתית נטענת, על טענה להפרת הוראותיו של סעיף 118א לחוק הבחירות, שאכן מנוי על רשימת החיקוקים הכלולה בסעיף 17ב(א) הנ"ל. לשון סעיף 118 הנ"ל היא כדלקמן:

"העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבחורים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977" [ההדגשה אינה במקור – הח"מ]

8. ביחס לכלל הטענות הנוגעות להפרה עצמאית של דיני הגנת הפרטיות - לעמדת המשיבים דין העתירה להידחות בהיעדר סמכות יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית למתן צו מניעה בהתבסס על טענות להפרה לכאורה של דברי חקיקה שאינם מנויים בחוק דרכי תעמולה; מקומן של הטענות כפי שעולות בעתירה במישור דיני הגנת הפרטיות, חמורות ככל שתהיינה, להתברר, ככל שהעותרים יחפצו בכך, בערכאה המשפטית המוסמכת או בפני הרשות המוסמכת לכך.

משכך, על אף שעולות טענות חמורות בהיבטים הנוגעים לדיני הגנת הפרטיות המשיבים אינם נדרשים בתגובתם זו לטענות במישור דיני הגנת הפרטיות, מעבר לנדרש לענייננו, ולעמדת המשיבים, ראוי שלא לקבוע מסמרות בענייננו ביחס לטענות משדה הגנת הפרטיות לגופן, שעה שהן עוד עשויות להתברר בפני הפורום המוסמך.

9. ביחס לטענות הנוגעות להפרת סעיף 118א לחוק הבחירות:

אשר לשימוש השוטף באפליקציה, הן במהלך קמפיין הבחירות, הן במהלך יום הבחירות – עמדת המשיבים היא כי העתירה לא הניחה כל תשתית עובדתית או משפטית להפרת הוראות הסעיף הנ"ל, ונציין, בתמצית, כי התשתית העובדתית והמשפטית שהונחה בעתירה אינה מצביעה על תכלית של שימוש בפנקס או במידע ממנו לצרכים החורגים מהתמודדות בבחירות או יצירת קשר עם ציבור הבחורים; או להעברתו לאחר לצרכים החורגים מן האמור. לפיכך, דינה של העתירה בהקשר זה להידחות בהיעדר עילה, שהרי הגם שאין מחלוקת כי דיון בהפרת הוראות סעיף 118א הנ"ל מצוי בסמכותו של כבוד יושב ראש הוועדה, הרי שלא הונחה, כאמור, כל תשתית ממנה עולה כי הופרו או צפויות להיות מופרות הוראות הסעיף, ודין הטענות להידחות בהיעדר עילה.

אשר למצב הדברים בכל הנוגע לתקלת אבטחת מידע אשר עלולה להביא לדליפת פנקס הבוחרים
 – כפי שצוין בבקשות הארכת המועד, הרשות להגנת הפרטיות מצויה בימים אלה ממש בהליך בדיקה ופיקוח ביחס לאירועים הקשורים לעתירה;

ממצאי הביניים של הליך הפיקוח, ויודגש כי טרם נקבעה קביעה סופית בעניין, וטרם ניתנה זכות שימוע בענייננו, הם כי המשיבה מס' 3 [אשר היוותה מחזיק של מספר מאגרי מידע, בין היתר של המשיבה מס' 1], לא עמדה לכאורה בדרישות החוק ובתקנות הגנת הפרטיות.

נעדין כי הליך זה טרם מוצה, והוא עודנו מצוי בעיצומו; הליך הפיקוח המתנהל הצביע כבר עתה על ליקויי אבטחה חמורים לכאורה שאותרו שכתוצאה מהם נוצר דלף מידע וניתנו הוראות לתיקונם. יצוין, כי מאחר שהליך הפיקוח מצוי בעיצומו התמונה העובדתית עשויה להשתנות, ככל שיוורה על כך יושב ראש ועדת הבחירות המשיבים יוכלו לעדכן בהתפתחויות בהקשר זה.

הליך הפיקוח עודנו מצוי בעיצומו, לא ניתן לקבוע מסמרות באופן סופי בעניין זה נכון לשעת כתיבת שורות אלו, ולא ניתן לומר באופן חד משמעי כי תקלה שהתרחשה, איננה עלולה לשוב על עצמה.

יצוין, כי אף אם כך יהיה, דהיינו, תאותר תקלה משמעותית, עדיין תתעורר לעמדת היועץ המשפטי לממשלה שאלה טעונה ליבון, באשר לתחולתה של הוראת סעיף 118א לחוק הבחירות בנסיבות של דליפה של פנקס הבוחרים לרשת האינטרנט ונגישותו לכל דיכפין, בשים לב כמובן למהות הדליפה ולהיקפה. לפיכך, אף במצב דברים בו תאותר תקלה כאמור, עשויות להתעורר שאלות הנוגעות לפרשנותו של סעיף 118א הנ"ל (ולפרשנות סעיף 39 לחוק הבחירות שאליו מפנה סעיף 118א הנ"ל, ושכותרתו "מסירת מידע מפנקס הבוחרים"), זאת מאחר שמדובר בדליפה, קרי לא בשימוש מכון במידע לתכליות החורגות מהתמודדות בבחירות או מיצירת קשר עם הבוחר, או בהעברתו המכוונת לאחר לתכליות החורגות מכך. בשאלות אלו, אין צורך לעמדת המשיבים לקבוע מסמרות לעת הזו, בוודאי לא בשים לב ללוחות הזמנים להגשתה של תגובה זו. ככל שיוורה על כך כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, יעדכנו המשיבים בהמשך עמדתם בנושא זה, בהתאם להתפתחויות העובדתיות שיתרחש.

תמצית הרקע העובדתי

10. נסקור עתה את עיקר הרקע העובדתי הרלוונטי, בשים לב לטענות המועלות בעתירה ובתגובות המשיבות האחרות. יובהר, כי אין בהיעדר התייחסות לתיאור עובדתי כלשהו שנכלל בטענות הצדדים ביחס לאופי השימוש באפליקציה, משום אישורו או הכחשתו. שעה שהליך הפיקוח טרם מוצה, הרי שהתייחסות כוללת בכתב טענות גלוי זה לטענות הצדדים האחרים ביחס למהות השימוש באפליקציה, עלולה להקשות על המשך הליך הפיקוח ואף לסכלו, בוודאי בשעה שטרם קיים הליך שימוע למעורבים. בנסיבות אלו, וככל שכבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יסבור שיש מקום להרחבה עובדתית, יבקשו המשיבים להציג עמדתם לעניין אופן הצגתו של מלוא החומר העובדתי הרלוונטי, ולקבל הוראות בעניין מאת כבוד יושב ראש ועדת הבחירות.

11. הטענות המועלות בעתירה נוגעות הן לשימוש השוטף (במהלך קמפיין הבחירות וכן שימוש צפוי ביום הבחירות עצמו) הנעשה בתוכנה אשר פיתחה המשיבה 3, מערכת לניהול בחירות המספקת גם אפליקציה לשימוש המפלגות (להלן: "התוכנה"); והן לאירוע נקודתי בהקשרו הביעו העותרים חשש, על בסיס תצהיר מומחה המחשבים, כי עקב ליקויי אבטחה באפליקציית "אלקטור", התאפשרה חשיפה של פנקס הבוחרים, וכן של המידע שהזינו לתוכו המשתמשים באפליקציה.
12. על פי הנטען בעתירה ולפי האמור בתגובת המשיבה 1, במסגרת קמפיין הבחירות של מפלגת הליכוד לכנסת ה-23, עשתה האחרונה שימוש בתוכנה האמורה, אותה פיתחה המשיבה 3, לצורך ניהול המידע שברשות המפלגה על אודות הבוחרים. כן עולה כי אין מחלוקת על כך שמפלגת הליכוד העלתה לתוכנה את מאגר המידע של פנקס הבוחרים, אשר ניתן לה על ידי שר הפנים מכוח הוראות סעיף 39 לתוק הבחירות.
13. כל זאת, כאשר לשיטת המשיבה 1, כפי שעולה מהתגובה מטעמה, השימוש שהמפלגה עשתה בתוכנה, הוא שימוש דומה לפעולות שהמפלגה עשתה בעבר באופן ידני, כחלק מניהול המידע במסגרת קמפיין הבחירות. כך בנוגע לפעילות האפליקציה ביום הבחירות נטען בסעיף 66 לתגובה כי "האפליקציה מחליפה פרקטיקה עתיקת יומין שבה חברי ועדת הקלפי והמשקיפים נהגו לסמן "ברשימת המחיקות" את הבוחרים שהצביעו ולעדכן את מטה הבחירות שלהם בנוגע לבוחרים שטרם הצביעו. המידע אפשר למפלגות להמריץ את אוהדיהם הפוטנציאליים לקלפיות".
14. באשר להרשאות השימוש בתוכנה, לפי האמור בתגובות המשיבות 1 ו-3, המפלגה נתנה הרשאה לשימוש בתוכנה לשלושה סוגים של משתמשים: משתמש מהסוג הראשון הוא מנהלים בכירים במטה הבחירות החתומים על התהייבות לשמירה על המידע שבמאגר המידע וכן על התחייבות לפיה השימוש שהם עושים בתוכנה הוא אך לצרכי בחירות ולא למטרה אחרת; משתמש מהסוג השני הוא משתמש מסוג פעיל, אשר יכול להשתמש בתוכנה רק לאחר קבלת הרשאה ממנהל המטה או מי מטעמו; משתמש מהסוג השלישי הוא משקיף בקלפי, אשר רואה אך ורק את שמות המצביעים המשויכים לקלפי שבה הוא מוצב וכן את מספר הטלפון שלהם, ויכול לעדכן בתוכנה מי מהם כבר הצביע.
15. עוד עולה מתגובות המשיבה 1 ו-3, כי בעוד שהמנהלים הבכירים במפלגה חשופים לכלל המידע שבמאגר שבתוכנה, הרי שמשתמש מסוג פעיל יכול לעשות שימוש מוגבל בתוכנה. במסגרת כך, בין היתר משתמש מסוג פעיל יכול היה עד לאחרונה לצפות בארבע הספרות האחרונות של מספר הזיהוי וכיום לא יכול לצפות במספרי זיהוי כלל, באמונתם הפוליטית; אינו יכול לייצא מידע או קובץ מהתוכנה ואף לא לשאוב מידע; משתמש זה לא יכול לייצא דוחות או לבצע חיתוכים; משתמש מסוג פעיל אף מוגבל לביצוע של 50 חיפושים בתוכנה. מכאן, לשיטת המשיבה 1, משתמש מסוג פעיל נחשף רק לשמו המלא של הבוחר, כתובתו, מספר הטלפון שלו וכן מספר פרטים, שלא פורט במלואם מהם, אודות אנשים שהמשתמש עשוי להכיר.
- בכפוף לסייגים שהוצגו לעיל, ביחס לכך שהפיקוח נמצא בעיצומו מוצאת לנכון הרשות להגנת הפרטיות לציין כי להבנתה את ממצאי הפיקוח עד כה, היא חלוקה על היבטים שונים הנוגעים למאפייני העבודה במערכת, כפי שהוצגו על ידי המשיבות 1 ו-3.

התייחסות תמציתית לטענות בנוגע לאירוע דליפת פנקס הבחורים

16. כאמור לעיל, בעתירה ובתצהיר שצורף לה מועלה חשש כי עקב ליקויי אבטחה באפליקציית "אלקטור", התאפשרה חשיפה של פנקס הבחורים, וכן של המידע שהזינו לתוכו המשתמשים באפליקציה.
17. כפי שצינו המשיבים בבקשת הארכה מיום 11.2.20, הרשות להגנת הפרטיות מצויה בהליך בדיקה ופיקוח ביחס לאירועים הקשורים לעתירה; נעדכן עתה כי הליך זה טרם מוצה, והוא עודנו מצוי בעיצומו.
18. בתמצית, מטרת ההליך שמנוהל על ידי רשות הגנת הפרטיות, היא, בין היתר, לבחון האם אירעו בהקשר הנדון ליקויי אבטחה על ידי גורמים אלו ואחרים, שעשויים ללמד על אי עמידה של גורמים כלשהם בדרישות סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות"), שכותרתו "אחריות לאבטחת מידע", ושל חלק מהוראות תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017 (להלן: "תקנות הגנת הפרטיות") ואף על הפרה אפשרית של הוראות נוספות מחוק הגנת הפרטיות. מטרה נוספת של ההליך היא להורות למפקוחים על ביצוע תיקון ליקויים, בדגש על ליקויים המהווים הפרה של הוראות חוק הגנת הפרטיות, שעלולים לאפשר גישה בלתי מורשית למידע.
19. הרשות להגנת הפרטיות טרם פרסמה קביעה רשמית בעניין, ופועלת בהתאם לנחליה המקובלים, לרבות מותן זכות שימוע לגורמים הרלוונטיים כפי שמקובל בהליכי פיקוח עם סיומם; בשל אופיין וחשיבותן של הסוגיות הנוגעות בדבר, ובשים לב ללוחות הזמנים הנוגעים לענייננו, נעשה מאמץ לסיים את הליך הפיקוח בהקדם אפשרי, תוך השקעת המשאבים הנדרשים לעניין.
20. למעלה מן הנדרש, תציין הרשות להגנת הפרטיות כבר עתה, כי מבלי להביע עמדה ישירה לגופם של דברים, הרי שהיא חלוקה על טענות אלו ואחרות שהועלו בתגובת המשיבה 3 (כפי שהומצאה לפרקליטות המדינה ביום 13.2.20); מכל מקום, עצם העובדה שהרשות מקיימת הליך פיקוח אצל מאן דהוא אינו מלמד על עמידה בהוראות הדין, ודאי לא במקרה שבפנינו. כבר בשלב זה, ממצאיו הראשוניים של הפיקוח מלמדים שהוראות חוק הגנת הפרטיות ותקנות הגנת הפרטיות, הופרו לכאורה והמשיבה 3 כמפורט בתגובתה כבר קיבלה הנחיות רבות לתיקון ליקויים משמעותיים שאותרו. רק עם סיומו של ההליך האכיפתי תוכל הרשות לקבוע באופן סופי אלו הוראות דין הופרו; את היקפן של ההפרות ומי נושא באחריות להן; וכיו"ב.
21. שעה שהליך הפיקוח עודו תלוי ועומד, ושעה שטרם התבררו מסקנותיו בכלל המישורים, הרי שההתייחסות המובאת בתגובה זו להליך הפיקוח, היא תמציתית וראשונית בלבד; ככל שיורה על כך כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, תרחיב הרשות להגנת הפרטיות עמדתה בסוגיה הנדונה, בהתאם לנדרש, ובהתאם לשלב שבו ימצא הפיקוח באותה עת.
22. מכל מקום, מסקנות הליך הבדיקה והפיקוח – שאינן סופיות – הצביעו כבר לעת הזו, על אירועי אבטחה חמורים לכאורה ועל חולשות ופרצות שהתגלו לכאורה במערכת, החל מיום שבת 8.2.20.

23. כבר בשלב זה ניכרת אי עמידה לכאורה בהוראות סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות ובתקנות הגנת הפרטיות, לאור ליקויים שהתגלו הכוללים כשלי אבטחה חמורים אשר אפשרו לגורמים ללא הרשאה לקבל גישה למידע ולבצע פעולות בלתי מורשות במערכת. בהתאם, ועל פי הממצאים נכון למועד זה, וגם על פי פרסומים פומביים, נראה כי קובץ אוזדות יותר מ- 6,400,000 אזרחי המדינה המכיל מידע פנקס מפנקס הבוחרים לבחירות לכנסת ה- 23 דלף לרשת האינטרנט. ממצאי הביניים של הליך הפיקוח מעלים כי ככל הנראה מקור הדלף הוא בכשלי אבטחה חמורים שהתגלו באפליקציה אשר פותחה על ידי המשיבה 3, המחזיקה במאגרים של מספר לקוחות.
24. בה בעת, כאמור לעיל, הוראות לתיקון ליקויים בוצעו. יחד עם זאת, הליך הפיקוח עודנו מצוי בעיצומו, לא ניתן לקבוע מסמרות באופן סופי בעניין זה נכון לשעת כתיבת שורות אלו, ולא ניתן לומר באופן חד משמעי כי תקלה שהתרחשה, איננה עלולה לשוב על עצמה.
25. למען שלמות התמונה יוער כי ביום 9.2.20 פנו העותרים (לאחר הגשת עתירתם שבכותרת לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית) לרשות להגנת הפרטיות, ודרשו את התערבותה המיידית של הרשות בקשר עם האירועים מושא עתירתו שבכותרת. העותרים ציינו בפנייתם כי "על פי חוק לאף גורם (גם לא למפלגה) אין פטור מהוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שתוקנו מכוחו"; העותרים דרשו בפנייתם "לעשות שימוש (סוף סוף) [ב]סמכויות שהוקנו לכם בחוק ולעצור באופן מיידי את יצירת מאגר המידע הבלתי חוקי של הליכוד"; וכמו כן ציינו העותרים כי ככל שלא תפעל הרשות להגנת הפרטיות בהתאם לאמור, "אנו נשקול הגשת עתירה כנגדכם לבית המשפט הגבוה לצדק".
- צילום מכתב העותר לרשות להגנת הפרטיות מיום 9.2.20 מצורף ומסומן מש/1.
26. ללמדנו, בכל הנוגע לסמכות הדיון בהפרה לכאורה של דיני הגנת הפרטיות - כי גם העותרים עצמם סבורים (ונעיר כי ברשות התקבלו פניות נוספות לטיפול בסוגיה) כי טענותיהם במישור דיני הגנת הפרטיות צריכות להתברר בפני הפורום המוסמך (וזאת מבלי לקבוע מסמרות בשאלת הערכאה המוסמכת; לענייננו עתה, די בכך שהסמכות לדון בטענות העותרים אינה מוקנית לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית).

עמדת המשיבים

27. לעמדת המשיבים, דין הטענות לחפרת דיני הגנת הפרטיות, הגם שהן מעלות שאלות כבדות משקל, להידחות בהיעדר סמכות יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית למתן צו מניעה בהתבסס על טענות להפרה לכאורה של דברי חקיקה שאינם מנויים בחוק דרכי תעמולה; מקומן של הטענות כפי שהן מועלות בעתירה במישור דיני הגנת הפרטיות, על אף שהן לכאורה חמורות, להתברר, ככל שהעותרים ירצו בכך, בפורום המתאים.

הכול כפי שיפורט להלן.

היעדר סמכות להוצאת צו מניעה להפרה לכאורה של הוראות חוק שאינו קשורות לבחירות

28. העותרים מבקשים להקנות סמכות לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לדון בעתירתם, לאור הפרות נטענות של דיני הגנת הפרטיות (ובעיקרו של דבר, הפרת הוראות חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן – "חוק הגנת הפרטיות")), ובהסתמך על סעיף 118א' לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט-1969, שלשונו היא כדלקמן:

"118א. העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס כהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבחורים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

סעיף 118א' הנ"ל נכלל בפרק י"א לחוק הבחירות, ועל כן סבורים העותרים כי קנויה סמכות לכבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, לדון בעתירה, שהרי בהתאם לסעיף 17(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), מוסמך כבוד יו"ר ועדת הבחירות ליתן לצו מניעה גם על עבירות על "פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969."

29. עמדת היועץ המשפטי לממשלה, המעוגנת בלשון החוק ובהלכה הפסוקה, היא כי בהתאם לסעיף 17(ב) לחוק דרכי תעמולה, סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות ליתן צווי מניעה מוגבלת למתן צו למניעת עבירה על אחד מהחיקוקים המנויים בסעיף זה.

30. סעיף 17(ב) לחוק דרכי תעמולה שכותרתו "צו מניעה" קובע כדלקמן:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשל"ה-1965, או לפי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, או המשכתו (להלן – צו מניעה); לענין זה, "נוגע-בדבר" – חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הטיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי חוק זה, או בא כוח רשימה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשל"ט-1969." [ההדגשה אינה במקור – הח"מ]

כעולה מציטוט זה, בסעיף מנויה רשימה של חיקוקים – חוק דרכי תעמולה וחוקים נוספים – אשר יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית מוסמך להוציא צו המונע ביצוע מעשי עבירה לפיהם.

31. לאורך השנים זנו יושבי ראש ועדת הבחירות בבקשות למתן צווי מניעה ואף החליטו על הוצאת צווי מניעה האוסרים על פרסום מודעות במקרים בהם מצאו כי "קיימת דאות קרובה כי הפרסום יביא לפגיעה קשה וחמורה בשלום הציבור וברגשות האוכלוסיה המוסלמית של מדינת ישראל" (ראו תר"מ 177/20 בר לב נ' נוימרק; תר"מ 178/20 בר לב נ' גלעדי (17.10.2013) (בפיסקה 37, להלן: "יעניין בר לב") וראו גם תב"כ 1/19 פרנקטלר נ' אלוד (12.12.2012).

32. אולם, לאחר שניתנו החלטות אלה נדונה סוגיית היקף סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לפי סעיף 17ב(א) בהרכב מורחב של שבעה שופטים במסגרת דנג"ץ 1525/15 ח"כ ד"ר אחמד טיבי נ. מפלגת ישראל ביתנו (פורסם באר"ש, 23.8.2017, להלן: "דנג"ץ שרלי הבדוי"). בפסק דין זה נדונה שאלת סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות להוציא צו המונע את חלוקת השבועון שרלי הבדוי (Charlie Hebdo) - כחלק מהתעמולה של מפלגת "ישראל ביתנו" והשר אביגדור ליברמן - מכוח סעיף 17ב(א) לחוק, בין אם בשל כך שמדובר במתנה אסורה לפי סעיף 8 לחוק דרכי תעמולה ובין אם בשל הפגיעה ברגשות הציבור המוסלמי.

ביחס לסמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות לפי סעיף 17ב(א) נקבע בפסק הדין כי סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות מוגבלת למתן צו למניעת עבירה על אחד מהחיקוקים המנויים בסעיף 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה.

כבי הנשיאה מ' נאור קבעה בפסק דינה, בין היתר, כי רשימת החיקוקים המנויה בסעיף 17א(ב) היא רשימה סגורה, וכי היעדר ההתייחסות לחיקוקים נוספים אינו בגדר חסר (לקונה) אלא בגדר הסדר שלילי, ולפיכך "מניעת חלוקת השבועון בגין הפגיעה הנטענת כתוצאה מכך ברגשות דתיים אינה בגדר סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לפי סעיף 17ב(א) לחוק התעמולה" (ראו סעיפים 22-25 לפסק דינה). כבי השופטים י' דנציגר, ע' פוגלמן וני סולברג וני הנדל ציינו בפסקי דינם כי הם מצטרפים לדעתה של כבי הנשיאה נאור בשאלת הסמכות.

מנגד, כבי המשנה לנשיאה (בדימו') א' רובינשטיין, בדעת המיעוט, סבר כי נתונה ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות ליתן צווי מניעה אף כאשר אין מדובר בעבירה על דבר חקיקה המנוי בסעיף, אולם "השימוש בה צריך להיות זהיר ומוקפד" (סעיפים ב'-ה' לפסק הדין).

כבי השופט ח' מלצר ציין בפסק דינו, כי ביחס לסוגיה "הנוגעת בהיקף סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית - למען נקיין הדעת - אמנע מכל התייחסות אליה, וזאת בשים לב לכך שביני לבנינו, לאחר שמיעת הדנג"ץ, נתמנתי ליר"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21" (סעיף 1 לפסק הדין).

33. לאור האמור, בהתאם לפסק דינו של בית המשפט הנכבד בהרכב מורחב בדנג"ץ שרלי הבדוי, הרי שאין ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות להוציא צו מניעה ביחס לשימוש באפליקציה על ידי המפלגות, על בסיס החוראות בחוק הגנת הפרטיות, שאליהן מפנים העותרים ותוך שהלכה למעשה מסתמכת עתירתם על אותן החוראות בהן עוסקת העתירה בהרחבה תוך שהיא מתמקדת בשימוש השוטף באפליקציה (וזאת אף מבלי שנתווה דעה ביחס להתקיימות החוראות אלה בנסיבות העניין, וכאמור לעיל, הליך הפיקוח של הרשות להגנת הפרטיות מצוי בעיצומו וטרם מוצה).

34. היועץ המשפטי לממשלה יטען כי די בכך כדי להביא לדחיית עתירה זו על הסף (ראו גם, למשל, את עמדת היועץ המשפטי לממשלה, כפי שהובאה בהחלטת כבי השופט הנדל (ממלא מקום יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית דאז), מיום 28.10.18, שניתנה במאוחד בתר"מ 124/21 המטה למאבק בגזענות נ' רשימת הליכוד בעיר תל אביב-יפו ובתר"מ 135/21 מפלגת מרץ נ' מפלגת הליכוד, שעניין היה במודעות שנתלו מטעם המשיבים בהליכים דשם לקראת הבחירות למועצת העיר,

בעיר תל אביב-יפו; יצוין כי עמדה זו נתקבלה על דעת כבי השופט הנדל בנסיבות העניין שבתר"מ הנ"ל כמו כן ראו את החלטת כבי השופט מלצר (יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית) בתב"כ 13/22 מפלגת ש"ס נ' ח"כ יאיר לפיד ואח', שעניינה היה בסרטון שהופץ על ידי ח"כ יאיר לפיד בשמה של המשיבה 2 להליך דשם וכן בתב"כ 39/22 רשימת המחנה הדמוקרטי נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית ואח'.

אכן, חוק הגנת הפרטיות עליו נסמכים העותרים אינו נמנה על החיקוקים המנויים ברשימת החיקוקים הסגורה הנתונה לסמכות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, ולפיכך לא ניתן להסתמך עליו לצרכי קניית סמכות לדון בעתירה הנוכחית. מכאן, שדינה של העתירה, ככל שהיא מבקשת להסתמך על טענות להפרת חוק הגנת הפרטיות או תקנותיו, להידחות על הסף.

היעדר תשתית עובדתית המגבשת עילה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב(א) על בסיס סעיף 118א

35. בנוסף ונוכח הקושי להסתמך במישרין על חוק הגנת הפרטיות, מבקשים העותרים להסתמך על סעיף 118א לחוק הבחירות, כמקור סמכות בענייננו;

לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, במסגרת טענותיהם להפרת דיני הבחירות לאור הוראת סעיף 118א הנ"ל, לא הניחו העותרים כל תשתית עובדתית או משפטית לכך שנעשה במסגרת מערכת הבחירות ובקשר עם תעמולת בחירות, שימוש במידע או מסירת מידע הסותרים את הוראת סעיף 118א הנ"ל; בהתאם יש לדחות את טענתם המבוססת על סעיף זה.

36. נזכיר כי סעיף 39 לחוק הבחירות שכותרתו "מסירת מידע מפנקס הבוחרים למפלגות", קובע כדלקמן:

י"א) בסעיף זה –
[..]

"מידע פנקס" – רשימה הכוללת את שם המשפחה, השם הפרטי, שם האב או האם, המען ומספר הזהות במרשם האוכלוסין של בעלי הזכות לבחור שימלאו להם ביום הבחירות 18 שנים לפחות;
"מפלגה" – מפלגה שיש לה ייצוג בכנסת או מפלגה שנושמה לפי חוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (בחוק זה - חוק המפלגות), שבא כוחה הודיע בכתב לשר הפנים כי בכוונתה להגיש רשימת מועמדים בבחירות.
(ב) שר הפנים ימסור למפלגה או לטיעה בכנסת, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, מידע כמפורט להלן:

(1) מידע פנקס, וכן רשימה של אזורי הקלפי ותחומיהם ושל מקומות הקלפי, הנכונים ליום הקובע, לרבות בדבר מקומות של קלפיות הנגישות לאנשים המוגבלים בניידות - לא יאוחר מעשרה ימים לאחר היום הקובע;

(2) מידע פנקס כאמור בפסקה (1), הנכון ליום שליפת הפנקס - לא יאוחר משבוע לאחר יום כניסתו של פנקס הבוחרים לתוקף.

(ג) מידע פנקס כאמור בסעיף קטן (ב) ימסור למפלגה או לטיעה, לאחר שתתחייב בכתב, בנוסח שקבע שר הפנים, בידי בא כוחה שמונה לפי סעיף 19ב לחוק המפלגות, או לפי סעיף 25, או ממלאי מקומו ובידי האחראי לטיפול במידע מטעם המפלגה או הטיעה, שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים.

(ד) שר הפנים רשאי להורות כי באמצעי האלקטרוני או המגנטי הנמסר לפי סעיף זה יכלל אמצעי הגנה; לענין זה, "אמצעי הגנה" - לרבות הוספת מידע לזיהוי הקובץ.

[..] [ההדגשה אינה במקור - הח"מ]

בעולה מהמצוטט לעיל, שר הפנים יעביר לכל מפלגה או סיעה את פנקס הבחירות, באמצעי אלקטרוני או מגנטי, וזאת בכפוף לכך שאותה המפלגה תתחייב שלא לעשות שימוש בפנקס הבחירות "אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".

37. בהקשר זה ומעבר ללשונו הברורה של סעיף 118א הקובעת מפורשות מהם השימושים האסורים לפיו (קרי "שלא לצרכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים"), נבקש להפנות גם להיסטוריה החקיקתית כפי שהיא באה לידי ביטוי למשל בדברי ההסבר בהצעת החוק הממשלתית - הצעת חוק לתיקון דיני בחירות לכנסת ולרשויות המקומיות (פנקס הבוחרים), התשס"ב-2002 (הצעת חוק 3149, כ"א בתמוז התשס"ב 1.7.2002 בעמ' 728), אשר קדמה לתיקון סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת ובמסגרתה עוצבה מתכונתו הנוכחית של הסעיף (כמו גם של מקבילו בדיני הרשויות המקומיות). בהקשר זה נפנה לדברי ההסבר לפסקה 28 בסעיף 1 להצעת החוק - הוספת סעיף 118 לחוק הבחירות (דברי ההסבר מתייחסים גם לפסקה 20 בסעיף 2 להצעת החוק - הוספת סעיף 85 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 שהוא המקבילה בדיני הרשויות לסעיף 118א). וכך נאמר בדברי ההסבר באשר לרקע שעמד ביסוד החוראה שנקבעה בסעיף 118 לחוק הבחירות כדלקמן:

"במערכות הבחירות האחרונות התגלו מקרים שבהם מסרו נציגי מפלגות שונות את הקובץ המגנטי של פנקס הבוחרים לגופים מסחריים; מוצע לקבוע, כי העושה שימוש במידע הנמצא בפנקס הבוחרים לכנסת או לרשויות המקומיות שלא לצרכי התמודדות בבחירות או לצרכי קשר עם ציבור הבוחרים, עובר עבירה פלילית".

38. בעניינו, על פי הנטען, המשיבה 1 עשתה שימוש בתוכנה שפותחה על ידי "אלקטור" לצורך ניהול קמפיין הבחירות לכנסת ה-23. כן נטען כי במסגרת השימוש בתוכנה העלתה המשיבה 1 לתוכנה את פנקס הבוחרים שהעביר לה שר הפנים, בהתאם לאמור בסעיף 39 לחוק הבחירות, וכן הוסיפה על הנתונים שבפנקס הבוחרים כפי שהועברה לרשותה, באמצעות עובדי המפלגות ומתנדבי המפלגות כגון: מספר טלפון והכללת הבוחרים בקבוצה של מצביעים פוטנציאליים של הליכוד.

39. לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, השימוש הנטען של המשיבה 1 בפנקס הבוחרים, ובכלל כן העלאת פנקס הבוחרים לתוכנה והוספת נתונים עליו, הוא שימוש לגיטימי ומקובל לצורך התמודדות בבחירות ולצורך יצירת קשר עם הבוחרים. בהקשר זה יש להזכיר גם כי כתבי ההתחייבות אשר נכללים בתוספת לתקנות הבחירות, התשל"ג-1973 תוך שהם משלימים את חוראת סעיף 39(ג) לחוק הבחירות, מתייחסים במפורש לאפשרות של עיבוד הנעשה במידע פנקס (ראה למשל טופס 1ה "כתב התחייבות סיעה / מפלגה לאופן השימוש במידע פנקס לפי סעיף 39(ג) לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969). משכך, שימוש מן הסוג הנטען, אינו עולה לכדי שימוש בפנקס הבוחרים העומד בניגוד לחוראת סעיף 118 לחוק הבחירות. משכך לא ניתן בנסיבות העניין להתבסס על סעיף 118א לשם מתן צו מניעה על-ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית. ברי עם זאת כי גם השימושים המותרים לפי סעיף 118א כפופים לחוראות חוק הגנת הפרטיות ותקנות הגנת הפרטיות אף שעל רקע הניתוח לעיל, אין בכך כדי להביא גם חוראות חוק ותקנות אלה בגדרי סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות תוך ניסיון לקרוא אותם אל תוך "השימוש" בו מדבר סעיף 118א כפי שנטען בעתירה.

בהמשך לכך יודגש, כי השימוש של המשיבה 1 בפנקס הבוחרים והמאגר ה"מטוויב" מחייב לפיכך, לכל הפחות נקיטת פעולות אלה, כפי שמופיעות בפרסומי הרשות בדבר: "ריענון הוראות חוק הגנת הפרטיות לקראת הבחירות לכנסת ה-23 מגבלות השימוש במידע מפנקס הבוחרים ומגבלות השימוש במידע אישי" מיום 2.2.2020 (שאף פורסם לפני מערכת הבחירות האחרונה וקודמתה) ובמסמך "קווים מנחים בעניין שימוש באפליקציות ובספקים חיצוניים לצורך ניהול מערכת בחירות" שפורסם ביום 11.2.2020 וכפי שהודרכו נציגי המפלגות אשר השתתפו בכנסים שערכה הרשות למפלגות לקראת כל הליך בחירות, בשיתוף עם המפקחת על הבחירות. להלן עיקרי ההנחיות --

- להימנע מלעשות במידע מפנקס הבוחרים שימוש שאינו קשור להתמודדות בבחירות לכנסת ה-23 וליצירת קשר עם הבוחר, לרבות הימנעות מהעברתו לצד שלישי לשימושים אחרים;
- להימנע מלעשות שימוש במידע אשר הגיע מפנקסי עבר.
- לקיים את כל הוראות תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז – 2017 הנוגעות למאגר ברמת אבטחה גבוהה או בינונית, לרבות –
 - תקנות 8-9 - הגבלת הגישה למידע רק למורשי הגישה החיוניים ובהיקף הנדרש:
 - תקנה 6 - אבטחה פיזית של מערכות המידע המכילות את המאגר;
 - תקנה 7 – מיון והדרכת כוח אדם;
 - תקנה 11 - דיווח מיידי לרשות להגנת הפרטיות על אירועי אבטחה חמורים;
 - תקנה 14 - אבטחת תקשורת ורשתות;
- קיום דרישות חוק הגנת הפרטיות בנושא דיוור ישיר - הקובע, כי כל פנייה בדיוור ישיר תכיל ציון לפיו הפנייה נעשתה בדיוור ישיר, זהות השולח והמקורות שמהם קיבל בעל המאגר מידע זה ואת זכותו של הנמען להימחק מהמאגר שעל פיו בוצעה הפנייה.
- עריכת בחינה מוקדמת של התאמת האפליקציות והספקים לציות להוראות הדין, חתימה על הסכם התקשרות מסודר עימם, ופיקוח ובקרה בפועל על פעולותיהם.
- בתום הבחירות לבער את כל עותקי המידע שמקורו בפנקס הבוחרים שנמצא אצל המפלגה ולוודא ביעור המידע אצל כל הספקיות במיקור חוץ של המפלגה, של כל נגזרת של מידע פנקס אשר הגיע לידם.

40. בהקשר זה ומעבר לאמור לעיל באשר לשימושים המותרים לפי סעיף 118א, יודגש גם כי נראה שאין בשימוש בתוכנה אשר פותחה על ידי אלקטור, במסגרת השימוש השוטף בה, משום "העברה לאחר", האסורה לפי סעיף 39(ג) לחוק הבחירות, כי אם הסתייעות בתוכנה ובמי שאחראי להפעלתה כספק שירותי מיקור חוץ, אשר לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, היא אינה בבחינת "העברה לאחר". כן יודגש כי לעמדת היועץ המשפטי לממשלה העברת המידע שבפנקס הבוחרים לפעילי המפלגות בוודאי שאינה מהווה "העברה לאחר", וזאת שכן פעילי המפלגה בשים לב לשימושיהם המוגבלים, הם חלק מהמפלגה עצמה. כל זאת מעבר לכך כי כאמור לעיל עסקינן בהקשר הנדון בשימושים "לצרכי התמודדות או לצרכי קשר עם ציבור הבוחרים", אשר מותרים לפי סעיף 118א כמו גם לפי סעיף 39(ג) לחוק הבחירות,

41. כן יובהר כי לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, ובניגוד לאמור בסעיפים 53 ו-94 לעותרת, חוק הבחירות אינו אוסר במפורש או במשתמע על חוספת פרטים למידע הפנקס ואף לא על יצירת מאגר מידע כדין על בסיסו, ובלבד שלא ייעשה במידע מפנקס הבוחרים שימוש שאינו לצורך התמודדות בבחירות או לצורך יצירת קשר עם ציבור הבוחרים. למעשה, ניתן ללמוד מכך שהסעיף מורה על העברת המידע מפנקס הבוחרים באופן אלקטרוני או מגנטי, כי שימוש מסוג זה הוא מותר כשלעצמו. זאת מבלי לגרוע כמצוין לעיל מן המגבלות החלות מכוח דיני הגנת הפרטיות.
42. אשר לשימוש באפליקציה ביום הבחירות עצמו: שאלות העולות מן העתירה והנוגעות, בין היתר, לאיסוף מידע על מימוש ההצבעה ביום הבחירות בידי חברי ועדת הקלפי והמשקיפים המוצבים בה מטעם רשימות המתמודדים, עלולות, אכן לעורר שאלות מתחום דיני הגנת הפרטיות; יחד עם זאת, גם שאלות אלו אינן מעניקות, לעמדת המשיבים, תשתית עובדתית או משפטית להפרת הוראות סעיף 118א; ועוד יצוין, כי שאלות הנוגעות למעקב אחר מימוש ההצבעה ביום הבחירות, אינן קשורות ישירות לעצם השימוש באפליקציה הנדונה, ולפיכך חורגות מגדרה של עתירה זו.
43. לפיכך, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה בענייננו לא הצביעו העותרים על הפרה של הוראות סעיף 118א לחוק הבחירות במהלך קמפיין הבחירות או במהלך יום הבחירות הצפוי, ועתירתם בהקשר זה היא נעדרת עילה.
44. אשר לטענה כי תקלת אבטחת המידע שאירעה עשויה לבסס הפרה של הוראות סעיף 118א:
- הליך הפיקוח המתנהל, הצביע לכאורה כבר עד עתה על ליקוי אבטחה חמורים שאותרו בפעולת המשיב 1, שכתוצאה מהם נוצר לכאורה דלף מידע, וניתנו הוראות לתיקונם. מכיוון שהסעדים המבוקשים בעתירה הם, מטבע הדברים, צופים פני עתיד, אמנם לא ניתן לומר באופן חד משמעי כי תקלה שהתרחשה, אינה עלולה לשוב על עצמה, אך לא די בכך לשם קבלת הסעד במועד כתיבת תגובה זו.
45. לעמדת המשיבים, היה ויתברר כי מתרחשת או עומדת להתרחש תקלה נוספת, תתעורר שאלה טענה ליבון באשר לתחולתה של הוראת סעיף 118א לחוק הבחירות, בנסיבות דליפה של פנקס הבוחרים לרשת האינטרנט ונגישותו לכל דיכפין ובשים לב כמובן למהות הדליפה ולהיקפה. על רקע זה עשויות להתעורר גם שאלות הנוגעות לפרשנותו של סעיף 118א הני"ל (ולפרשנות סעיף 39 לחוק הבחירות שאליו מפנה סעיף 118א הני"ל, ושכותרתו "מסירת מידע מפנקס הבוחרים"), זאת מאחר שמדובר בדליפה, קרי לא בשימוש מכוון במידע לתכליות החורגות מהתמודדות בבחירות או מיצירת קשר עם הבוחר, או בהעברתו המכוונת לאחר לתכליות החורגות מכך. זאת גם בשים לב לתכליות שביסוד הסעיף, להיסטוריה החקיקתית שלו כמו גם קיומן של חלופות. בשאלות אלו, אין צורך לעמדת המשיבים לקבוע מסמרות לעת הזו, ובוודאי לא בשים לב ללוחות הזמנים להגשתה של תגובה זו.
46. לפיכך, גם בהקשר זה דינה של העתירה להידחות, ואולם בהקשר זה, מטבע העובדה כי הליך הפיקוח טרם מוצה, ככל שיהיה צורך בכך, וככל שתשתנה תמונת המצב העובדתית, יבקשו המשיבים לעדכן בדבר את כבוד יושב ראש הוועדה בהמשך.

סוף דבר

47. כאמור לעיל, הטענות אודות דליפת פנקס הבחורים עוון מצויות בבדיקה ופיקוח של הגורמים הרלוונטיים ברשות להגנת הפרטיות, ובשיתוף פעולה מצד המשיבה 3, ניתנו הנחיות לתיקון ליקויים חמורים שהתגלו במערכת אשר תוקנו על ידי המשיבה וליקויים אחרים אשר נמצאים בהליכי תיקון על ידי המשיבה. עם זאת, הליך הפיקוח טרם מוצה. ככל שורה על כך כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, יעדכנו המשיבים בהמשך עמדתם בנושא זה, בהתאם להתפתחויות העובדתיות שיתרחשו.

48. מכל מקום, לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, הטענות בנוגע להפרות לכאוריות של דיני הגנת הפרטיות, כשלעצמן ובנפרד מטענות להפרת סעיף 118א לחוק הבחירות, אינן מצויות בסמכות כבוד יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית; בנוסף העותרים לא הניחו תשתית עובדתית או משפטית כלשהי להפרת דיני הבחירות בהתאם להוראת סעיף 118א לחוק הבחירות, במסגרת השימוש השוטף באפליקציה במהלך קמפיין הבחירות או ביום הבחירות הצפוי; אמנם לא ניתן לקבוע מסמרות באופן סופי בעניין זה נכון לשעת כתיבת שורות אלו, ולא ניתן לומר באופן חד משמעי כי תקלה שהתרחשה, איננה עלולה לשוב על עצמה. ככל שתאותר תקלת אבטחה נוספת, תתעורר שאלה טעונה ליבון באשר לתחולתה של הוראת סעיף 118א לחוק הבחירות כמפורט לעיל.

49. תגובה זו מוגשת על דעתו של עו"ד רז נורי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, הממלא את מקומו של היועץ המשפטי לממשלה בהעדרו, בשעת כתיבת שורות אלה.

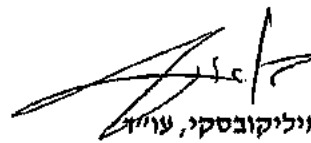
50. העובדות המפורטות בתגובה זו נתמכות בתצהירו של עו"ד עלי קלדרון ראש מחלקת האכיפה ברשות להגנת הפרטיות.

היום, כ"א בשבט תש"פ

16 בפברואר 2020

אילנית ביטאן, עו"ד
סגנית במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

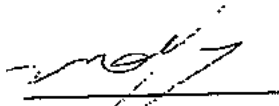

אבי מיליקובסקי, עו"ד
סגן בכיר א' במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תצהיר

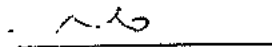
אני הח"מ, עו"ד עלי קלדרון, מצהירה בזאת כלהלן:

1. אני משמשת בתפקיד מנהל מחלקת אכיפה ברשות להגנת הפרטיות.
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה לאמור בהודעה מטעם המשיבים לעתירה בתבי"כ 14/23 עו"ד שחר בן מאיר ואח"י הליכוד ואח"י.
3. העובדות המפורטות בהודעה מטעם המשיבים הן אמת למיטב ידיעתי ואמונתי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חתימה

אישור

אני הח"מ, א"י כסמן, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 16.2.2023 הופיע בפני מרצ"י א"י קלדרון, המוכרת לי אישית, ולאחר שהוזהרה כי עליה לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוייה לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על התצהיר

מש/1

צילום מכתב העותר לרשות
להגנת הפרטיות מיום 9.2.20

י. אבירם ושות'
משרד עו"ד
אבא הלל 12 רמת גן
טל: 03-6110505
פקס: 03-7522095

שחר בן מאיר
משרד עו"ד
אבא הלל 12 רמת גן
טל: 03-6127878
פקס: 03-6127979

09/02/2020

פניה דחופה בהולה

לכבי
גבי שלומית וגמן
ראש הרשות להגנת הפרטיות
במשרד המשפטים
באמצעות המייל והפקס
ג.ג.

הנדון: פניה דחופה למניעת יצירת מאגר מידע לא חוקי

הננו לפנות אליכם בקשר לנדון כדלקמן:

1. ביום 6.2.2020 הוגשה על ידי החיימ עתירה ליו"ר תעודת הבחירות, כבי השופט הנדל, על שימוש לא חוקי ופסול שמבצעת רשימת המועמדים הליכוד (להלן: "הליכוד"), במידע פנקס, דהיינו בפנקס הבוחרים, אשר נמסר לליכוד מכוח הוראות סעיף 39 לחוק הבחירות לכנסת, וזאת במסגרת אפליקציה בשם "אלקטור".
2. למותר לציין כי העתירה הוגשה בין היתר כי אתם אינכם מתחילים אפילו לבצע את חובתכם על פי חוק לשמור על פרטיות אזרחי מדינת ישראל.
3. נוכח הגשת העתירה, ולטעמנו רק בגינה, הליכוד "שינה" את האסטרטגיה שלו מבחינת איסוף מידע, וכעת הוא אוסף באופן יזום ברשתות החברתיות מידע על אזרחים ותומכים, מידע הכולל שם ושם משפחה, תעודת זהות וכתובת מגורים.
4. להלן צילום מסך של פניית הליכוד לאזרחים ברשתות החברתיות:

הממשלה!

הבחירות לכנסת ה-23 הן ההזדמנות שלנו, אזרחי ישראל, לומר באופן ברור ומוחלט – העשור האחרון בהובלת הליכוד וראש הממשלה בנימין נתניהו, הוא הטוב ביותר למען עם ישראל בבטחון, בכלכלה ובחברה.

הצטרפו לתמיכה בראש הממשלה בנימין נתניהו ומפלגת הליכוד, מלאו את פרטיכם האישיים והוסיפו עוד ועוד תמיכה בדרך לניצחון הליכוד בע"ה.

ביחד נעבור את מיליון התומכים ונאמר באופן ברור ומוחלט: ראש ממשלה עם נבחרת טובה לא מחליפים.

להצטרפות:

שם מלא	תעודת זהות
טלפון נייד	עיר

לחץ כאן לאישור, תודה!

מטעמי פרטיות, הפרטים לא תוזכרו שמיים כגון זמשימים כמידע

5. מותאמר לעיל עולה, במפורש כי הליכוד "יוצר" לעצמו מאגר מידע, הכולל את הפרטים האמורים, וזאת בהתעלמות (ככל הנראה) ממידע הפנקס שנמסר לו, כאשר הוזכר כי מידע הפנקס כפי שהוטמע באפליקציית "אלקטור" גורם לעבירות המורדת לרבות פגיעה בפרטיות כפי שמוכח בעתירה.

6. כאן שוב נדרשת התערבות מיידית שלכם.
7. על פי חוק לאף גורם (גם לא מפלגה) אין פטור מהוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות שהותקנו מכוחו.
8. יצירת מאגר מידע, כפי שהליכוד מבצע כאמור, מחייב רישום מאגר המידע ומחייב קיום הוראות ברורות וחד משמעיות של הגנה על המאגר.
9. ברור כי מדובר במאגר מידע שנוצר, ברגעים אלו ממש, בניגוד לחוק, ללא רישום, וללא כל פיקוח.
10. אשר על כן הננו פונים אליך בזאת בפניה דחופה, לעשות שימוש (סוף סוף) סמכויות שהוקנו לכם בחוק ולעצור באופן מידי את יצירת מאגר המידע הבלתי חוקי על ידי הליכוד.
11. ככל שלא תעשו כן, אנו נשקול הגשת עתירה כנגדכם לבית המשפט הגבוה לצדק.

בכבוד רב,

שחר בן מאיר, עו"ד יצחק אבירם, עו"ד

העתק:

היועץ המשפטי לממשלה.

נספח 6

חוות דעת אלטשולר ארידור

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

www.idi.org.il

מר אמיר אלטריין
י"ד והנהג המנהל
מר יוחנן פלשט
נשיא
מר כרמל מרובס
י"ד במילאמי
מר ז'ורז' גורודז קוטנר
י"ד המערכת הבינלאומית
י"ד ג'ורג' שוץ
י"ד של כבוד

המזכיר המנהל
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי

המחשבה הבינלאומית

המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית
המחשבה הבינלאומית

שגריר זר

מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי

אשריות בידי

מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי
מר דניאל לוי

מייסד המוסד לישראל

מר דניאל לוי

13 פברואר 2020

י"ח שבט תש"פ

לכבוד

כבוד שופט בית המשפט העליון ניל הנדל

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לבגרות ה - 23

כבודנו,

הנדון: שימוש באפליקציות לניהול מאגר בוחרים בדוגמת "אלקטור" כפי שעולה מתב"כ 14/23

בן מאיר ואח' ב' הליכוד תנועה לאומית ליברלית ואחרים

1. את מבקשות להביא בפני יו"ר ועדת הבחירות את עמדתנו בעניין זה. איננו צד לעתירה ואנו סבורות שנושא השימוש באפליקציות הבחירות איננו נוגע אך למפלגה מסוימת או לאפליקציה מסוימת אלא דורש התייחסות חתבית.
2. אנו גם לא מבקשות מעמד פורמלי של "ידידות ועדת הבחירות" הואיל ומנסד זה ככל הנראה אינו קיים במשפט מדינת ישראל. ואולם, נבקש כי יו"ר ועדת הבחירות יאפשר לנו להביא את עמדתנו בהסתמך על המבצחים שהתווה בית המשפט לצירוף צד כידיד בית המשפט, המפורטים במ"ח 7929/96 קוזלי ב' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 529 (1999): "בטרם תינתן לגוף או לאדם הזכות להביע עמדתו בהליך בו אין הוא צד מקורי, יש לבחון את תרומתה הפוטנציאלית של העמדה המוצעת. יש לבחון את מהות הגוף המבקש להצטרף. יש לבדוק את מומחיותו, נסיונו והיצוג שהוא מעניק לאינטרס בשמו מבקש הוא להצטרף להליך. יש לברר את סוג ההליך ואת הפרוצדורה הנהגת בו. יש לעמוד על הצדדים להליך עצמו ועל השלב בו הוגשה בקשת ההצטרפות. יש להיות ערים למהותה של הסוגיה העומדת להכרעה" (להלן "פרשת קוזלי").
3. אנו חוקרות במכון הישראלי לדמוקרטיה, שהוא מכון מחקר א-מפלגתי בישראל. בעבודתנו אנו מבקשות לתרום לדמוקרטיה בישראל באמצעות הגשת המלצות מעשיות המבוססות על מחקר אקדמי בהיבטים הנוגעים לתפר שבין טכנולוגיה ומדיניות.
4. מזה שנים אנו עוסקים במכון הישראלי לדמוקרטיה בדיני תעמולת הבחירות בישראל. אחת החתומות מטה פרסמה בשנת 2015 יחד עם ד"ר גיא לוריא את מחקר המדיניות "רפורמה בדיני תעמולת הבחירות"¹. בספטמבר 2018 פרסמה יחד עם ד"ר לוריא מחקר מדיניות קצר בשם "חוסן דיגיטלי – תעמולת הבחירות לרשויות המקומיות"² ובימים אלה השלימה יחד עמו מחקר מדיניות חדש בשם "תעמולה דיגיטלית בהליכי בחירות", שטייטה סופית שלו מצורפת גם היא

¹ <https://www.idi.org.il/books/2490>

² <https://www.idi.org.il/parliaments/24572/24586>

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

למכתבנו. הבענו את דעתנו בפני הוועדה הציבורית לבחינת חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 והשתתפנו בדיוני ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת בנושא. השתתפנו בדיונים בפני כבוד יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-21, המשנה לנשיאה השופט מלצר, בהליכים בעניין תב"כ 8/21 שחר בן מאיר ואח' ב' מפלגת הליכוד ואח' ובפני כבוד יו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-22 בעניין ה"ש 7/22 עדאללה ואח' ב' מפלגת הליכוד ואח' בהיבטים הנוגעים לתפר שבין חוקי הבחירות להתפתחויות טכנולוגיות. לאורך השנים קיימנו שולחנות עגולים וכנסים בנושאים אלה, בין השאר בהשתתפות יושבי ראש ועדת הבחירות השופטים רובינשטיין ומלצר.

5. במיוחד רלוונטיים ניסיוננו ומומחיותינו באשר לשימוש באמצעים ובטכניקות תעמולתיות בעולם הדיגיטלי ובניסיונות בעולם להתמודד עם אמצעים אלה. נוסף על כך אחד מתחומי עיסוקנו המרכזיים בשנתיים האחרונות הוא הזכות לפרטיות בעידן הדיגיטלי. פרסמנו בשנת 2018 מחקר מדיניות בשם "אתגר הפרטיות בפתוח מאגרי מידע ממשלתיים"³. בקיץ 2019 פרסמנו, לאחר עבודה של שנתיים ביחד עם צוות מומחים מן האקדמיה, התעשייה, השוק הפרטי והחברה האזרחית, הצעה רחבה ושלמה לחוק הגנת פרטיות חדש למדינת ישראל⁴. שני אלה מצורפים גם הם. כתבנו מסמכים נלווים שבתוכם הצעה לתיקון חוק הגנת הפרטיות הקיים, כדי לסייע בתהליך התאימות של החקיקה הישראלית מול התקנות האירופיות להגנת מידע⁵, וחונת דעת, למשל על תוכיר תקנות מכוח חוק זכויות החולה בנושא של שימושים שניוניים במאגרי מידע בריאותיים⁶. אנו סבורות, לפיכך כי קיימת תרומה פוטנציאלית לשמיעת עמדתנו כי יש בה "כדי לתרום תרומה מחדשת, שהיא בעלת משמעות בהקשר לסוגיה המתבררת" (כאמור בפרשת קוזלי) בדיון זה.

6. ההליכים בפני כב' יו"ר ועדת הבחירות הם לא פעם בעלי אופי ציבורי החורג מעניינם של הצדדים המשתתפים בו. הדיון המכחי הוא בעל אופי ציבורי החורג מגדר הרגיל בהליכים אלה, ניזום על ידי עותרים ציבוריים, ובעל השלכות פוטנציאליות רחבות היקף על הדמוקרטיה ועל כל אזרחי ישראל. המשיבים להליך הינן המפלגות, הרשות להגנת הפרטיות והיועץ המשפטי לממשלה וכן חברה פרטית. אנחנו מביאות אל הדיון זווית ראייה רחבה של החברה האזרחית שהיא לא מפלגתית, לא מדינתית ולא פרטית. הסוגיה העומדת להכרעה בדיון מערבת שיקולים חברתיים, מדיניים, טכנולוגיים, כלכליים, משפטיים ופוליטיים רחבים מאוד – החורגים גם מגבולות מדינת ישראל. זכויות אדם, כמו הזכויות לבחור ולהיבחר והזכות לפרטיות, עומדות על הפרק. בסוגיה מעין זו מן הראוי שישמע גם קולה של החברה האזרחית.

7. לכאורה, לפי סעיף 5 להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), תשע"ה-2015, ישנה רשימה סגורה של גורמים (לרבות "נוגעים בדבר") הרשאים להצטרף נמשיבים לעתירה. אולם סדרי הדין בהליכים אלה הם גמישים יותר מאשר בהליכים שיפוטניים רגילים. כך, כפי שקבוע בסעיף 33 להוראות האמורות: "היושב ראש רשאי לסטות מהוראות אלה

³ <https://www.idi.org.il/books/18840>

⁴ <https://www.idi.org.il/media/12964/privacy-protection-bill-2019-5779-a-proposed-draft.pdf>.

⁵ <https://www.idi.org.il/media/13252/privacy-protection-bill-addition-to-the-law.pdf>.

⁶ <https://www.idi.org.il/media/13451/privacy-hospital.pdf>

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

בהיבטים דינאמיים, בכל הנוגע, וכפי שזורה, אם נראה לו כי יעיל וצודק להורות על כך בגסיבות העניין, מטעמים שיירשמו". אנו סבורות, כמובן, כי לא נעבד או נפגע ביעילות הדיון. נשמח להעמיד לרשות יו"ר ועדת הבחירות הנכבד כל סיוע שיתבקש בדיון.

8. עמדתנו בתמצית היא:

9. הזכות לפרטיות כתנאי מוקדם למימוש הזכות לבחור והזכות לשוויון ולהוגנות בבחירות, איננה זוכה למעמד מספק במשפט הישראלי, אף שאנו נמצאים בעיצומו של "עידן הביג דאטה" שיש המכנים אותו "עידן קפיטליזם המעקב", בביטוייה של הפרופ' שושנה זנובוף מאוניברסיטת הרווארד⁷. לתפיסתנו יש להתחשב בזכות לפרטיות גם בפרשנות דיני הבחירות ולראות בה תנאי מוקדם לעצם היכולת לקיים הליך דמוקרטי תקין. בוודאי שאין לראות בה זכות שאדם דש בעקבו כפי שעולה מחלק מן התגובות לעתירה.

10. ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית הסמכות לעסוק בנושא זה וזאת מכוח סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) המקיים סמכות לגבי סעיף 118(א) לחוק הבחירות. לתפיסתנו חזקה על המחוקק שכאשר איפשר את עצם השימוש בפנקס הבוחרים לצרכי הבחירות לא ביקש לאפשר מכותו עבירה על חוקים אחרים, כגון חוק הגנת הפרטיות, וכאשר איפשר את השימוש לצרכי קשר עם הבוחר לא ביקש לאפשר מניפולציה על הבוחרים, כעומק וברחב שלא הכרנו בעבר; בנוסף, קמה ליו"ר הנכבד הסמכות מכוח הוואקום החקיקתי הקיים לאור הפער המשמעותי שבין הטכנולוגיה לאסדרה ככל שהדברים אמורים בחוקי בחירות. אין לאפשר, לתפיסתנו, למפלגות, להנות מן הוואקום הזה בדרך שתוביל לאיזון היכולת לקיים הליך בחירות הוגן וחופשי.

11. השימוש באפליקציה מהווה פגיעה בזכות לפרטיות בהתאם לחקיקת הפרטיות הקיימת במדינת ישראל, זאת בשל כך שהוא נוגע למידע פרטי ורגיש – הן הפרטים המצויים בפנקס הבוחרים, הן הפרטים הנוגעים לדעותיהם הפוליטיות של הבוחרים, הן הפרטים של מי שבחרו שלא לצאת לבחור. על אף זאת, האפליקציות ואתר איסוף המידע על הבוחרים אינם עומדים בדרישות חוק הגנת הפרטיות ובתקנות אבטחת מידע שנתקנו מבוחו – הסכמה מדעת לאיסוף המידע, עיקרון צמידות המטרה, אחריות בעל המידע להעברת המידע, ואבטחת המידע. לכן, לתפיסתנו יש לאסור את השימוש באפליקציות עד שתוסדר העמידה בדרישות החוק והתקנות.

12. יש לאסור על משקיפים וחברי ועדות קלפי להשתמש באפליקציות מתוך מתחם הקלפי לצורך העברת פרטי בוחרים וזאת לאור עיקרון החוקיות ופסיקה קודמת הקובעת כי בהיותם ממלאים תפקיד על פי דין אין להם אלא מה שהתיר להם הדיון. תפקידם של משקיפים הוא להבטיח את טוהר הבחירות ולפקח על פעולתו התקינה של הליך ההצבעה, ולא להעביר מידע אל המפלגות. אנו מודעות לכך שמדובר בנוהג שהשתרש בשנים האחרונות אך אין זה אומר שנוהג זה הוא חוקי. הפתח לפגיעה בזכויות הבוחרים והחשש העולה ביחס לזיכוי בחירות מחייב חשיבה מחודשת על העניין.

⁷ Shoshana Zuboff, *The Age of Surveillance Capitalism: The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power*, Hachette Book Group, New York 2019

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

13. לתפיסתנו, בעיקר נכח החקירות המתנהלות או התנהלו ברחבי העולם בנושא והעובדה שבמרבית מדינות העולם שוקדים בצורה זו או אחרת על כללים לעניין שימוש והצלבת מידע אישי גיש עם מידע מפנקס הבוחרים, יש מקום להקפיד את כלי איסוף המידע וההצלבה שמציעות אפליקציות כמו אלקטור ודומיה, עד לגיבוש כללים מספקים על ידי המחוקק או הרשות להגנת הפרטיות. למצער, ראוי להגביל את יכולתן של מפלגות לעשות שימוש בשכבות של מידע המהוות מידע גיש על אודות בוחרים, וזאת בדרך של פרשנות מצמצמת לסעיף 118 (א) לחוק הבחירות.
14. נשמח לעמוד לרשותך בכל הבהרה נוספת שתידרש

בכבוד רב,

ג'היה אלתשולר

ד"ר תהילה שוורץ אלטשולר

עמיתה בבירה

עו"ד רחל ארידור הרשקוביץ

חוקרת

התוכנית לדמוקרטיה בעידן המידע

המכון הישראלי לדמוקרטיה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

(1) הבעיה: היעדר כללים וזאקום של אסדרה

א. הדמוקרטיה הישראלית איננה ערוכה למצב שבו ביום הבחירות יודע מנהל קמפיין עבור מפלגה מסוימת לנטר את מצב רוחו או את התחושה הרגשית של בוחר כלפי המפלגה, יודע באמצעות כלי מעקב האם הוא טרם הלך להצביע, ויכול להציע עבורו קמפיין לחץ שיפגוש אותו בכל אמצעי המדיה שאותם הוא צורך באותו יום.

התפקיד ההולך וגדל של שיווק דיגיטלי בעולם הפוליטי הקיים משנה את הפוליטיקה בדרכים יסודיות, ומשפיע על מערכות היחסים בין מתמודדים, מפלגות, המדיה המסורתית וכמו גם – הבוחרים. אין מחלוקת ביחס לכך שלמרחב הדיגיטלי תרומה אדירה בשידרוג ההליך הפוליטי – באמצעות הרחבת מקורות מידע, אפשרויות להשתתפות אזרחית, העצמה של פרטים, קשר ומעורבות בין בחירות לבחירות, מימון המון ועוד. אבל יחד עם אלה מגיעים מניפולציות על התודעה ותהליכי הבחיה. כל אלה יכולים להזיק ליכולת לקיים בחירות דמוקרטיות המבוססות על ערכים של בחירה חופשית ואוטונומיה של פרטים. לכן, כאשר מדובר בתהליכי פרסום ושכנוע הנוגעים להליך הדמוקרטי ולא לשוק המסחרי, נדרשת מסגרת תפיסתית ואסדרתית חדשה.

מידע על פרקטיקות השפעה מבוססות נתונים ותעמולה חישובית נשאר לחב בידי מספר מועט של חברות ענק ומנהלי קמפיינים כך שמעריך חיצוני, אזרח מזדאג, חוקר, או רגולטור מטעם ועדת הבחירות מתקשים לעקוב אחר, ולנטר את, השימוש בכלים אלה. לכך מתווסף גם החוסר באוריינות דיגיטלית מספקת של גפי אכיפה ביחס לנושאים אלה בשל ההתפתחות המהירה שלהם. כל אלה יוצרים סיכון של ממש לעצם היכולת לנהל הליך דמוקרטי תקין.

ב. מבחינה חוקית המרחב הדיגיטלי של תעמולת הבחירות בישראל הוא מערב פרוע. השינויים הטכנולוגיים המהירים של שני העשורים האחרונים יצרו מצב משפטי לא הגיוני: מצד אחד בכל הנוגע לאמצעי התקשורת הוותיקים - עיתונות, רדיו וטלוויזיה - החוק מסדיר בנוקשות ולפרטי פרטים את הפרסום הפוליטי ואת היקפו במהלך הבחירות, וכך אמצעים אלה מפוקחים ונתונים באסדרה נוקשה ודקדקנית אף שתעמולת הבחירות בהם מאבדת בהדרגה את השפעתה על ציבור הבוחרים; לעומת זה בפלטפורמות הדיגיטליות, שהשפעתן על ציבור הבוחרים הולכת וגוברת, מועמדים, מפלגות וגורמים אחרים ("גופים חוץ-מפלגתיים") פועלים ללא מסגרת חוקית מוסדרת.

תחקירים שונים שהתפרסמו בשנתיים האחרונות לגבי הבחירות הכלליות והמקומיות בישראל, מלמדים על שימושים דיגיטליים בטכניקות של הפצת פייק ניוז; יצירת פרופילים פיקטיביים או דפי פייסבוק שנחזים כשייכים ליריב; הקמה ושימוש ברשתות אוטומטיות ואוטומטיות למחצה של

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

בוטים אנושיים (תוכנות אוטומטיות שנראות כמישתמשים) ברשתות החברתיות⁸, וכן שימוש במוצרי מידע שמטרתם יצירת פרופילים התנהגותיים של גולשים למטחת הטיה של דעת הקהל ועלייה ניכרת ברמת התחכום של קמפיינים פוליטיים דיגיטליים העושים שימוש באיגום וניתוח מידע כדי לזהות בוחרים יחידים וליצור אינטראקציה עימם¹⁰⁹.

מתחקירים אלה אפשר ללמוד כי בכל הנגע לפרקטיקות תעמולה רבות, הסרים גבולות בחורים של מותר ואסור בתוך דיני תעמולת הבחירות. במובנים רבים הטכניקות של הפרסום והשיווק הפוליטי הדיגיטלי הן שזה לא חרש גם כשאין מדובר בתעמולת בחירות ויש שאלה אם יש בהן עבירה על הוראות חוק כלליות כגון דיני הגנת הפרטיות. יתרה מזאת, בשתי מערכות הבחירות של 2019 הסתבר כי גם ברמה המוסדית אין קשר מספק בין רשויות הגנת הפרטיות וועדת הבחירות המרכזית ועל כן גם במקרים של הפרות פרטיות אין גורם יחיד שתפקידו להחליט באלו בלי אכיפה יש להשתמש.

כאמור, היעדר האסדרה של תעמולת הבחירות במרחב הדיגיטלי הרה אסון במישור ההגנה על הערכים העומדים בבסיסן של בחירות דמוקרטיות: ריבוי דעות, שוויון הזדמנויות, פרטיות, הוגנות וטוהר הבחירות. אין זה סוד שנחוץ עדכון של חוק הבחירות (דרכי תעמולה) מזה למעלה מעשור. לשם כך פרסמנו את מחקרנו בשנת 2015 "רפורמה בדיני תעמולת הבחירות"¹¹. חסר מרכזי בחקיקה ובהצעות החקיקה הוא ההבנה שהזכות לפרטיות, שלא נתפסה באופן מסורתי ככזאת שיש לה קשר הכרחי אל תעמולת הבחירות, היא תנאי מוקדם ליכולת לקיים הליך דמוקרטי תקין. בשנים האחרונות מסתבר כי היבטים שונים של הזכות לפרטיות עשויים להיות משמעותיים בכל שהמדובר בשימוש במידע פרטי (איסוף, עיבוד ויצירת פרופילים מדויקים) לצורך יצירת תהליכי שכנוע חודדניים המהווים בתורם "מלכודת" על האוטונומיה של בוחרים. כוונתנו במושג זה היא למצב שבו אפשר לאסוף מידע ממקורות רבים, לרכז אותו ולעבד אותו, בין השאר באמצעות מערכות למידת מכונה ולמידה עמוקה, כדי לייצר מערכות המלצות מתוחכמות ותפוחות לפי מידה לקבלת החלטות, וכדי לפתח יכולות שכנוע ברמת דיוק, תחכום ואפקטיביות שלא היו קיימות בעבר. כך, הזכות לפרטיות, לא פחות מאשר הזכות לחופש ביטוי, הופכת לתנאי מוקדם באשר לעצם היכולת לממש הליך דמוקרטי תקין המבוסס על בחירה חופשית.

כפי שקבע כבוד השופט הנזל בדנג"צ 15/1525 ח"כ טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו:

⁸ רן בר זיק, "צבא בוטים שהגיב לטובת בוגי יעלון נתפס ברשת", אינטרנט ישראל, 19.8.2018; נועם רותם, "איר נחשפה רשת של ציצינים פוליטיים בעברית", 5.8.2018. <https://www.themarker.com/technation/premium-1.6595597>

⁹ שחר גינסר וגיא ליברמן, עבודה שחורה, ידיעות אחרונות, מוסף 7 ימים 9.8.2018; גיא ליברמן ושחר גינסר, "מענות ושנאה? זה עובד הכי טוב בבחירות", ידיעות אחרונות, 7 ימים, 15.8.2018.

¹⁰ דוד גלברמן, "תחקיר המוסיפים שהקפיץ את הפוליטיקאים", אתר מאקו, 23.08.2018.

¹¹ גיא לוריא ותהילה שורץ אלטשולר, רפורמה בדיני תעמולת הבחירות, המכון הישראלי לדמוקרטיה 2015.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

"בחירות חשובות לא רק במהות השפעתן על החברה הדמוקרטית – אלא גם בסמליותן. לא בכדי נאמר שוב ושוב בימי בחירות כי זהו "יום חג לדמוקרטיה". הבחירות בסמל. סמל זה מתנופף מעלה מעלה ככל שהציבור נהנה מניקיון הדעת".

האם יכול הציבור להינות מניקיון הדעת כאשר מופעלים עליו מהלכי שכנוע בעומק וברחב שלא ידענו בעבר?

(2) שימוש בנתוני עתק ובאיסוף מידע אישי לצורך תעמולת בחירות

א. פוליטיקה חישובית (computational politics) היא יישום של טכניקות מבוססות מיחשוב, לצורך שימוש בקמפיינים פוליטיים במטרה לזהות, להגיע אל - ולייצר אינטראקציה עם – אזרחים ובוחרים. שימוש מאורגן בקמפיינים של פוליטיקה חישובית מתבצע כיום בכל המדינות המפותחות. מדובר בתחום הצומח במהירות. למשל, לפי דו"ח שהתפרסם בבריטניה בתחילת 2018¹², אם בשנת 2011 0.3% מכספי הקמפיין הושקעו בתעמולה דיגיטלית, הרי שבשנת 2017 דובר ב - 42%. ספקי השירותים בתחום הפוליטיקה החישובית הן רשת של חברות מתמחות, שבראשן פלטפורמות הרשתות החברתיות הגדולות כמו יוטיוב, פייסבוק וטוויטר ומסעי החיפוש ובראשם גוגל, אבל בנוסף להן קיימות גם חברות המספקות שירותי נתונים ובינה מלאכותית לציוד הנתונים, סוכנויות פרסום ועוד.

כבר מאמצע שנות התשעים הסתמך השיווק הדיגיטלי על איסוף נתונים מתמשך ועל ניטור של דפוסי התנהגות דיגיטלית של משתמשים¹³. אלה, יחד עם המעבר האינטנסיבי לשימוש ברשתות חברתיות ובמכשירים ניידים, קידמו איסוף של מידע על היבטים נרחבים בחייהם של המשתמשים, עיבוד שלו וטרגוט מסרים מסחריים בחזרה אליהם.¹⁴ כיום מדובר בארסנל הולך וגדל של כלי ניתוח ותוכנות, ניתוח למטרות של חיזוי, מזרוג (רייטינג) וניקוד (סקורינג) ובעיקר סיווג וחלוקה של אנשים פרטיים, שמסתמכת על מערכת מדויקת של מאפיינים וסמנים של מידע דמוגרפי, פסיכוגרפי וזהותהגותי.

איסוף הנתונים והניתוח שלהם הם הדלק של התעשייה, ואלה הולכים ונעשים ממוכנים יותר ויותר ואף עוברים בל הזמן תהליכי אופטימיזציה באמצעות מערכות לומדות ובינה מלאכותית. החידוש הוא שהטווח הרחב של הטכניקות לאיסוף ולטרגוט של מידע יוצרות כוח חסר תקדים לקמפיינים ושונוי איכותי בינם ובין מה שהיה מקובל במסעות תעמולה פוליטיים בעבר. בזמן קמפיין פוליטי,

¹² <https://ourdataourselves.tacticaltech.org/posts/overview-uk/>

¹³ K. C. Montgomery, "Safeguards for Youth in the Digital Marketing Ecosystem", in D. G. Singer and J. L. Singer (Eds.), *Handbook of Children and the Media* (2nd ed.), Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2011, pp. 631-648

¹⁴ C. Smith, "Reinventing Social Media: Deep Learning, Predictive Marketing, and Image Recognition will Change Everything", *Business Insider*, 20.3.2014

יכולים רשימת מועמדים או מתמודד בבחירות לאסוף מידע על אודות בוחרים פוטנציאליים מגופים פוליטיים וכן מברוקרים של מידע ומחברות המציעות שירותי מידע; ולשכור את שירותיה של חברה לניהול מדיה חברתית וזרבה ליצור פילוח של קהלים לפי סמנים שונים. החברה תיצור עבורם ערוץ של כלים שיפגשו את מושי הקמפיין בעת ובעונה אחת בכל מיני פלטפורמות, תוך יצירת ממשק עם רשתות שונות כמו פייסבוק, טוויטר ויוטיוב סימולטנית, לצורך הגברת האפקט ויצירת קמפיין מתוזמן.

ב. ההיבט המיוחד של תעמולה דיגיטלית נעוץ בשלושה מאפיינים חשובים. ראשית, מדובר בטכניקות שיווקיות שהוסבו לשימוש לצורך העברת מסרים פוליטיים. שנית, חלק ניכר מן החידוש בתעמולה דיגיטלית איננו במישור יצירת התוכן אלא במישור העברת המסרים באופן מדויק לקהלים וליחידים. שלישית, אם בעולם הקדם-דיגיטלי עבודה פרסומית ושכמעית מול קהלים ספציפיים היתה מזע לא מדויק, עולם ניתוח נתוני העתק משנה מצב זה באופן יסודי. מידע אודות פרטים הוא נכס של מודיעין פוליטי, במובן זה שהוא מאפשר להבין את הנטיות, הקהלים, דרכי ההשפעה, ההעדפות והיעילות של קמפיינים¹⁵, ולכן גם הסחר בו הופך להיות אחת הפעולות החשובות בניהול קמפיינים פוליטיים.

ג. "פוליטיקה חישובית" היא תהליך שתחילתו באיסוף, איגום ועיבוד של מידע; המשכו בעיבוד המידע ויצירת פרופילים אישיתיים מדויקים; וסופו במסרים "מטורגטים" ליחידים ולקבוצות באופן שעשוי להיראות כמסר פרסומי או כתוכן אורגני ברשתות חברתיות או באמצעי ממסר אחרים.

שוק שירותי הפוליטיקה החישובית כולל מרכיבים שונים שכולם שותפים בהפעלתו ונהנים מן החושים שהוא מייצר המרכיב האחד הוא חברות לאיסוף מידע, חברות טכנולוגיה המתמחות במוצרי איסוף, ניטור, ניתוח ואיגום מידע והפיכתו למשאב בר שימוש, וברוקרים של מידע. המרכיב השני הוא פלטפורמות פרסום וספקי טכנולוגיות אלגוריתמיות של מיצב תוכן ובראשן פלטפורמות המדיה החברתית הגדולות – פייסבוק, יוטיוב, טוויטר, אינסטגרם והכלים שהן מייצרות; חברות המספקות שירותי ניהול חשבונות ברשתות החברתיות, סוכנויות פרסום, חברות מותגים, ומשרדי ייעוץ אסטרטגי דיגיטלי. המרכיב השלישי הוא שוק מנועי החיפוש ומי שעוסקים בנגזרותיו, למשל באופטימיזציה של תוצאות במנועי חיפוש. כל אלה יחד מבקשים ליצור תכנים רלבנטיים וממוקדים עבור מושי התכנים, מתוך כוונה לייצר מעורבות שלהם בתוכן וגם השפעה על עמדותיהם, בחירותיהם ודעותיהם.

חוליית הבסיס של מבנה הפוליטיקה החישובית היא החברות המתמחות בכריית מידע ועיבודו למידע מקוטלג וממוין אודות בוחרים - data management platforms (DMP). חברות אלה, כגון

¹⁵ <https://ourdataourselves.tacticaltech.org/posts/influence-industry/>

המכון הישראלי לדמוקרטיה

אדובי, אוראקל, סילספורס, נילסן וIBM, מציעות שירותים וכלים של איסוף, ארגון, מיון ושיווק של מידע אישי. נתוני העתק מאוחסנים באמצעות שירותי ענן וממכרים כצבירי נתונים הכוללים מידע פוליטי בצירוף מידע צרכני מפורט ביחס לכל נושא מידע, למשל היסטוריית שימושי האשראי שלו, תחומי העניין הפרטיים שלו, דפוסי הצריכה, דפוסי הצפייה בטלוויזיה.

מדובר ב"שכבות" שונות של מידע:

- מידע "יד ראשונה" שנאסף מן המשתמש עצמו (מהיסטוריית קניות בסופרמרקט ועד כל הפעילות הדיגיטלית שכוללת שימוש באפליקציות סלולריות, היסטוריית גלישה, ושימוש במוצרים דיגיטליים לבישים ובמוצרים אחרים מעולם האינטרנט של הדברים);
- מידע "יד שניה" שנאסף על ידי חברות אחרות אוזות המשתמש ונמכר הלאה באמצעות בחקרים של מידע;
- מידע "יד שלישית" - מידע סטטיסטי, דמוגרפי ובלכלי - גזע, אתניות, גיל הילדים - שנאסף מצבירי נתונים נוספים כגון אלה שנמצאים בידי המדינה - בעיקר ספר הבחורים ומידע של מרשם האוכלוסין.

ד. איסוף מידע דיגיטלי יכול להיעשות בדרכים שונות. בראש ובראשונה באמצעות מעקב אחר הפעילות המקוונת דרך רשת האינטרנט. מתבצע בעיקר באמצעות קובצי עוגיות (Cookies) או web beacons, על ידי האתר שבו מתבצעת הגלישה או על ידי צד שלישי, המייצג סוכנות פרסום או מותג אחר. השימוש בקובצי עוגיות נעשה כדי לבצע תהליך של רישום או לצרכי מעקב אחר התנהגות באתר, או בזמן שימוש בתוכנות דואר אלקטרוני (מה שמאפשר לזעת מתי נפתח המייל ואיזה חלק ממנו נקרא). היתרון שלו מנקודת הראות של מי שמתקין אותו הוא בכך שהנתונים שאוגמים הקבצים מקושרים לכתובת IP של הגולש ולכן יכולים לשמש מסמנים, לקשר אותו למקומות אחרים שבהם הוא מופיע או לדמות בעולם האמיתי ולאפשר בהמשך טירגוט מסרים בחזרה אל אותה כתובת.

מעקב אחר דפוסי שימוש ברשת אינו חדש, אבל הניתוח שלו הולך ומשתכלל כל העת. אם בעבר דובר ב browser fingerprinting, שמשמש המידע שניתן לקבל ממערכת ההפעלה והדפדפן - לאן גולשים, מהן ההעדפות במערכת ההפעלה (האם המשתמש הפעיל מאפייני "אל תעקוב אחרי", באלו שפות הוא משתמש) ועוד, הרי שכלים נוספים נוספים כל העת, כמו למשל Facebook pixel שהוא כלי שמפתחי אתרים מטמיעים בשלב הפיתוח של האתר כדי לאפשר להכניס פרסומות מטורגטות דרך פייסבוק לאתר, ולכן כל כניסה לאתר מאפשרת לפייסבוק לקבל מידע אודות הגולש.

השגת תמונה כוללת על זהותו הדיגיטלית של אדם, ויצירת "גרף זהות" אודות הרגלי הצריכה שלו היא תנאי מוקדם ליכולת לטרגט אליו מסרים באופן דינמי ודווקא באותם מכשירים שבהם הוא

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

נמצא ומשתמש. לכן, קיימות חברות המספקות ניתוח "רב עוצי" – של הרגלי השימוש בטלפון הנייד, טלוויזיה, מכשירי "אינטנט של דברים" ושירותי סטרימינג של תוכן. זיהוי "חוצה מכשירים" מאפשר למשווקים לקבוע באלו מכשירים אדם משתמש, באלו פלטפורמות הוא נמצא, ולטרגט את המסגרים בהתאם. כך אפשר ליצור "קריאייטיב דינמי" כלומר תפירת פרסומות באופן מתפתח, לאורך זמן ובצורה מתאימה כל פעם לאותו נושא מידע. דוגמא לכך היא חברת Drawbridge, חברת שיווק מובילה של שיווק cross device אשר הציעה במהלך קמפיין בחירות 2016 בארצות הברית חבילות של שירותים ובכללן - "Political, Voter-Centric Cross Device Storytelling", "Influencer Identification", "Real-Time Voter Attribution Measurement"

בעשור האחרון הדרך הקלה למצוא מיקום של אנשים היא כמובן דרך מכשירי הג'י פי אס של הטלפונים שלהם, רשתות וויי פי ובלו טוט', והכל בזמן אמת וברמות דיוק גבוהות. יש להניח שיכולות מיקום ישתכללו עוד ככל שמערכות כמו מצלמות העושות שימוש בבינה מלאכותית ידעו להגיד על איזה רקע צולמה תמונה, גם בלא שימוש במערכות הזיהוי הקיימות. באמצעות מערכות זיהוי מקום ניתן לדעת האם אנשים נמצאים בבית, ברכב, בקניון, ואפילו בתוך הנות מסויימת. נתוני מיקום יכולים לאפשר מידע איפה חיים אנשים, איפה הם עובדים, איך הם נוסעים לעבודה, איפה מבליים את זמנם הפנוי, מה עושים בו ועם מי והיכן עורכים קניות. נתונים אלה יכולים לתת דרך אפקטיבית להעביר מסרים מטורגטים. ואכן, סביב יכולות מציאת המיקום התבססה רשת של שירותי שיווק מבוססי מיקום המשתמשות בין השאר, בלמידת מכונה. המידע על המיקום נמצא בידי יצרן המכשיר הסלולרי, מפעיל הרשת המקומית, מי שמפעיל את מערכת ההפעלה של המכשיר וכמובן מי שנתנו לו גישה למידע דרך אפליקציות. העובדה שלא בחרו תמיד מה מותר ומה אסור משפטית לעשות עם הדאטא הגיאוגרפי שנאסף, מובילה לכך שהחוב תלוי בתנאי השימוש, ובהסכמה של משתמשים הניתנת לרוב בלאחר יד.

בהקשר של בחיחות, חברות כמו L2, HaystaqDNA, מציעות שילוב של מידע מבוסס מיקום עם מידע אחר על בוחרים, במגוון נושאים כמו חוקי נשק, נישואי להט"ב, שוחד בחירות ואיכות מערכת החינוך. גם חברת הפרסום הוותיקה קונדה נאסט מציעה שירותים דומים.

השגת מידע על אודות גולשים אינה נעשית רק באמצעות מעקב ישיר אחריהם אלא גם באמצעות ניתוח מאגרי מידע גדולים כדי לאתר פרטים וקבוצות שאינם נמצאים תחת מעקב, אבל עשויים להיות בעלי מאפיינים דומים לכאלה שיש מעקב כזה לגביהם. הטכניקה של LOOK-A-LIKE MODELLING מאפשרת למשווקים לטרגט פרט מסוים מבלי שהם צריכים לעקוב אחר התנהגות שלו או להשיג את הסכמתו, וזאת באמצעות מעין "שיבוט" של לקוחות בעלי ערך כדי לזהות ולטרגט פרטים אחרים בעלי מאפיינים דומים. למשל, Stirista, חברת שיווק דיגיטלי שמשרתת את העולם הפוליטי, מציעה look-a-like modelling לזיהוי אנשים בתומכים או בוחרים פוטנציאליים. היא טוענת בפחפיל שהיא מציעה ללקוחות כי הצליחה להתאים עבור 155 מיליון בוחרים בין כתובות המייל שלהם, העוגיות העוקבות אחר ההיסטוריה הדיגיטלית שלהם, וההתנהלות ברשתות

– לבין תרבות, דת, תחומי עניין, עמדות פוליטיות ומאות מקודות זאטא נוספות ליצירת פרופילים עשירים ומלאי פרטים.

אם למותג מסויים יש רשימה של 5000 לקוחות עם כתובות מייל והוא רוצה למצוא עוד לקוחות כמוהם, הוא יכול למסור את רשימת כתובות המייל של לקוחות פייסבוק, והיא תקשר אותם אל חשבונות הפייסבוק שלהם, תיצור פחפילים של המשתמשים ואז תציע עוד חמישים אלף משתמשים שדומים לפרופילים האלה – על בסיס קריטריונים הנעים ממגדר ומוצא אתני ועד עניין בספורט מסויים או נטיות רגשיות. לאורך זמן, אפשר להמשיך, לשכלל ולחדד את הרשימה תוך שימוש בבלי מדידה של מידת ההצלחה של הקמפיין ומידת המעורבות של הקהלים המטורגטים עם המסרים שלו.

חברת פייסבוק מציעה מגוון של כלי look-a-like modelling דרך פלטפורמת הפרסום "Lookalike Audiences" שלה. לפייסבוק יש מוצר נוסף בשם "Custom Audiences" המאפשר למשווקים יכולים להעלות את הדאטה שלהם למאגר ולייצר מתאמים ביים לבין משתמשי פייסבוק בעלי מאפיינים דומים, ואז לטרגט אותם.

מעל כל המידע ה"פיסי" שנאסף באמצעות מעקב דיגיטלי, משתכלל גם המעקב אחר מאפיינים פסיכולוגיים, המכונה "טירגוט פסיכוגרפי". פסיכוגרפיה, מדידת מצבי רוח, וניסויים לבדיקת תגובות רגשיות למסרים ולמצבים רגשיים שונים, הם טכניקות שנעשו בהן שימוש גם ב"עולם הישן", גם בחלק אינטגרלי מקמפיינים פוליטיים. התעשייה הדיגיטלית יוצרת ומשכללת כל העת כלים שמיועדים לבדיקת הגרמי של מגוון רגשות ותגובות מודעות ולא מודעות, שתכליתם להעמיק את מערכות היחסים עם מותגים או עם מסרים או לייצר קשר רגשי ביניהם.¹⁶ חברות כמו פייסבוק וכמו נילסן משתמשות במה שמכונה "ניויר-שיוק": יישום כלים של מחקר במדעי המוח כדי לקבוע את ההשפעה הרגשית שיש למסרים פרסומיים.

אחת הטכניקות היא ניתוח רגשות (Emotion Analytics) אשר פותחה במעבדות חברת גוגל מתוך ניצול סוגים חדשים של נתונים ומעקב אחר תגובות המשתמשים כדי לאפשר למפרסמים להבין את ההשפעה של קמפיינים ושל הנכסים הרגשיים שהם יוצרים.¹⁷ כבר ב-2016 הציעה חברת הנתונים *Experian Marketing Services for Political Campaigns* למנהלי קמפיינים צבירי נתוני עתק שארגו יחד דמוגרפיה, פסיכוגרפיה והתייחסות למאפיינים רגשיים כדי להגיע אל בוחרים בדרך שתאפשר למנהלים לבדוק את ה"לב, הנשמה והתודעה" של מושאי הטרגוט, בעיקר בכל

¹⁶ C. McLenny, "Ford and Xaxis Score in Vietnam Using Emotional Triggers Around the UEFA Champions League", *The Drum*, 16.10.2016.

¹⁷ T. Kelshaw, "Emotion Analytics: A Powerful Tool to Augment gut Instinct", *Think with Google*, August 2017.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

הנוגע לפרופיל הפוליטי שלהם כשהוא מאוגם עם גישות כלפי פוליטיקה בכלל, ציפיות, התנהגות, סגנון חיים, נתוני קניות והעדפות המדיה שלהם.

חברת "קיימברידג' אנליטיקה", השתמשה ב"מודל אישיות בעל חמישה פקטורים" - שנקרא OCEAN - שנועד לקבוע את אישיותו של כל מבוגר בארצות הברית.¹⁸ המודל יצר פרופיל של כל פרט ופרט בהתבסס על חמישה מאפיינים: פתיחות, מודעות, החצנה, נעימות ונירוטיות (openness, conscientiousness, extroversion, agreeableness, and neuroticism). הניתוח הסתמך על נתונים מפיסבוק, על ההיסטוריה של הבוחרים שהייתה בידי המפלגות ועל נתונים מתחום השיווק שהתקבלו מחברות מובילות כמו Nielsen, Experian, Acxiom, Data Trust, L2, Infogroup. כך הצליחה קיימברידג' אנליטיקה לפתח מאגר מידע פנימי עם אלפי "נקודות" לאדם, לזהות חולשות ולטרגט כלפיהן תוכן וכן לעצב פרסומות שבסופו של חשבון הופיעו בערוצים דיגיטליים שונים, בכללם הטלוויזיה (שעדיין נתפסת כמדיום משפיע).¹⁹ האסטרטגיה שגובשה התבססה, אפוא, על חולשות שנמצאו אצל בוחרים פרטיים.²⁰ גם אם היו מי שהטילו ספק ביעילות המודל ובהשפעתו, העבודה של קיימברידג' אנליטיקה היתה מספיק משכנעת כדי שקמפיינים של מפלגות בכל העולם ישכרו את שירותיה.

(3) סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות לרונ בסוגיה.

א. סעיף 17ב(א) לחוק דרכי התעמולה מסמיך את יו"ר ועדת הבחירות המרכזית "ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה [...] או המשכתו". בשנים האחרונות נהג יושבי ראש ועדת הבחירות לתת צווי מניעה נגד הפצת תעמולה גם מסיבות אחרות, כלומר לא רק כדי למנוע עבירה לפי חוק דרכי תעמולה, כגון בשל גזענות הגלומה בתעמולה.²¹ בשנת 2016, בפרשת חלוקת עותקי השבועון Charlie Hebdo על ידי "ישראל ביתנו" בבחירת 2015, בשאלה אם מוסמך יו"ר ועדת הבחירות למנוע את החלוקה הזו בגין פגיעה ברגשות דתיים, פסק בית המשפט העליון כי אין הוא

¹⁸ J. Albright, "What's Missing from the Trump Election Equation? Let's Start with Military-Grade Psyps", *Medium*, 11.11.2016; M. Kranish, "Trump's Plan for a Comeback Includes Building a 'Psychographic' Profile of Every Voter", *The Washington Post*, 27.10.2016

¹⁹ Advertising Research Foundation. (2017). Cambridge Analytica: Make America Number One. Case study. https://www.warc.com/content/article/Cambridge_Analytica_Make_America_Number_One/110517

A. Nix, "The Power of Big Data and Psychographics in the Electoral Process", Presented at the Concordia Annual Summit, New York, 2016. Youtube.

²⁰ D. Karpf, "Will the Real Psychometric Targeters Please Stand Up?", *Civictist*, 1.2.2017; N. Confessore, and D. Hakim, "Data Firm Says 'Secret Sauce' Aided Trump; Many Scoff", *New York Times*, 6.3.2017; M. Schwartz, "Facebook Failed to Protect 30 Million Users from Having Their Data Harvested by Trump Campaign Affiliate", *The Intercept*, 30.3. 2017

²¹ לדוגמא: תב"כ 2/19 לואיס פרנקנטלר ואח' נ' ח"כ פרופסור אריה אלרד ואח' (12.12.2012)

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

מוסמך לכך. בית המשפט פסק ברוב דעות, כנגד דעתו החולקת של השופט אליקים רובינשטיין, כי "סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות ליתן צווי מניעה מוגבלת למתן צו למניעת עבירה על אחד מהחוקים המנויים" בסעיף 17ב (מדובר בעבירה על חוק דרכי תעמולה או על שני פרקים מחוקי בחירות אחרים ובכללם פרק י"א לחוק הבחירות).²²

בהתאם לדעת הרוב לא יכול לעשות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית זכר כדי למנוע תעמולת בחירות שיש בה עבירות על חוקים אחרים שאינם מנויים בסעיף 17ב לחוק דרכי תעמולה. כך, אם מועמדים בבחירות משפיעים על בוחרים ספציפיים תוך שימוש במידע אישי רגיש ותוך הפרת חוק הגנת הפרטיות, אין ליו"ר ועדת הבחירות סמכות לעשות דבר.

ב. לתפיסתנו, בפרקי הזמן הקצרים של מערכת בחירות, המשמעות היא חוסר אפשרות לאזן בין חופש הביטוי – שזוכה כך להעדפת יתר – לבין הערכים האחרים העומדים בבסיס חוק דרכי התעמולה, ובהם, לענייננו, השוויון בזכות ההיבחר, הוגנת הבחירות והזכות לפרטיות.

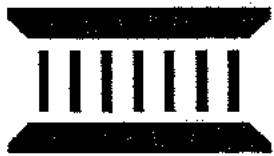
אנו סבורים כי דווקא בהקשר הדיגיטלי, שבו לעולם תפגר הרגולציה אחר הטכנולוגיה, עמדה זו היא בעייתית. יש להבין כי קיימים מקרים שבהם שימושים חדשים במידע פרטי, הפצה מכוונת של מידע שקרי ודיס-אינפורמציה, מיפולציה על מנעי חיפוש, פאניקה מוסרית ברשתות חברתיות סגורות כמו ווטסאפ – שבהם תיחדש התערבות לצורך הפסקתם, ואין לדעת מראש מה יהיו הטכניקות הבאות שבהן ניתן יהיה לעשות שימוש.

אנו סבורים כי בכדי למנוע ניצול לרעה של טכנולוגיות חדשות יש להעדיף את עמדתו של השופט רובינשטיין בדעת המיעוט שלו בפרשת Charlie Hebdeo: "פרשנות דווקנית ומצמצמת של סמכות יו"ר ועדת הבחירות משמעה פגיעה של ממש ביכולתו להגן על הערכים ועל התכליות שביסוד דיני הבחירות, לרבות חוק דרכי תעמולה, שעליהם הוא מופקד. יש לטעמי לפרש את סמכותו של יו"ר הוועדה באופן שיאפשר לו תגובה בזמן אמיתי לנושאים העולים לפניו, בלא הצורך לסרב על-ידי הפניה להליכים אורחיים כאלה או אחרים, שלוח הזמנים שלהם שונה והתמחותם שונה".²³

נוסיף עוד כי דווקא בהקשר זה, צמצום סמכויות יו"ר ועדת הבחירות עשוי להותיר ואקום אותו ימלאו ארגוני הביטחון כמו השב"כ או מערך הסייבר. לגופים אלה מבנה ארגוני בטחוני, הם פועלים ללא שקיפות ומי שממנה עליהם הוא ראש הממשלה, שלרוב עשוי להיות מתמודד בבחירות בעצמו. כך, עשוי להיווצר מצב שלפיו דווקא הגוף שיש בו איזונים ובלמים נכונים יותר – ועדת הבחירות והעומד בראשה, מנועים מלקבל החלטות, שאותן יקבלו גופים מאוזנים פחות.

²² ת"ג 1525/15 ח"כ ד"ר אהמד טיבי ב' מפלגת ישראל ביתנו (פורסם בבנו, 23.8.2017).

²³ שם, בפסקה ג' לפסק דימו של השופט רובינשטיין.

המכון הישראלי לדמוקרטיה

אנו סבורים שאין ברירה אלא להקנות ליו"ר ועדת הבחירות סמכות להתערב במקרים חריגים ובמסגרת גם הצענו את המסמך הבא להוראה מעין זו: "לא ייעשה שימוש בתעמולת בחירות בתוכן שפרסומו יפר הוראה מכוח כל חוק, או בדרכי שכנוע והפצה המפחת הוראה מכוח כל חוק. יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי ליתן צו המונע פרסום תעמולה כאמור, בהתאם ובכפוף להוראות האמורות בסעיף 17ב, אם שוכנע כי לא ניתן להסתפק בהליכים, בסעדים ובאמצעים אחרים הקבועים בכל חוק, בשים לב לחיוניות ההגנות, השוויון וחופש הביטוי בתקופת הבחירות".²⁴

ג. יתרה מזאת. בשנים האחרונות פסקו יושבי ראש ועדות הבחירות כי בסמכותם להתערב בהטעיה צורנית, אם יש וזדאות קרובה להטעיה, וכדברי השופט הובינשטיין "בראיות בהחלטות וחד משמעיות, והדברים צריכים להיות ברורים על פניהם, אפשר לומר – זעקים"²⁵. כלומר, גם אם לא יתערבו בהטעיה מהותית (כלומר בתוכן), משום שאין להם סמכות להחליט אם יש אמת בפרסומים²⁶, מכל מקום ככל שמדובר במניפולציה שאינה קשורה לתוכן, קל יותר להתערב. מניפולציה המבוססת על טירגוט בוחרים, כפי שנפרט להלן, עשויה להיכנס בגדר זה.

ד. עוד נסיף כי בפרק י"א לחוק הבחירות, שכאמור, כן נמצא בטווח הסמכות של יו"ר ועדת הבחירות מכוח סעיף 17ב לחוק דרכי תעמולה, נכלל גם סעיף 118 א' הקובע כי:

העושה שימוש במידע פנקס או המוסר מידע ממידע פנקס בהגדרתו בסעיף 39 שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, דינו – מאסר שנתיים או הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

לתפיסתנו, ניתן לפרש סעיף זה ככולל אך ורק שימושים בפנקס הבוחרים המהווים התמודדות הוגנת והגונה בבחירות. התמודדות כזאת איבנה יכולה לכלול פרקטיקות המהוות הפרת חקיקה אחרת, כגון חוק הגנת הפרטיות. קשה להניח כי המחוקק התיר למפלגות לפרוץ כל חוק רק מפני שמדובר בהתמודדות בבחירות, וחוקה עליו שהתיר את הגישה לפנקס הבוחרים למטרות התמודדות בדרכים חוקיות בלבד.

עוד נסיף כי כאשר חיונה המחוקק את דעתו שפנקס הבוחרים מיועד למטרות "קשר עם הבוחר", אין להניח כי סבר שמדובר בקשר מניפולטיבי עם הבוחר ובוודאי לא צפה את עומק ורוחב

²⁴ גיא לוריא ותהילה שורץ אלטשולר רפורמה בדיני תעמולת הבחירות.

²⁵ תב"כ 9/19 ח"כ הרב ישראל אייכלר – סיעת יהדות התורה ב' מפלגת קדימה (26.12.2012).

²⁶ תב"כ 18/20 הליכוד – תנועה לאומית ליברלית ב' רשימת המחנה הציוני בראשות יצחק הרצוג וציפי לבני ואח' (16.2.2015); תב"כ 28/20 הליכוד – תנועה לאומית ליברלית ב' רשימת המחנה הציוני בראשות יצחק הרצוג וציפי לבני" (2.3.2015); תב"כ 45/20 כולנו בראשות משה כחלון ב' רשימת הליכוד בהנהגת בנימין נתניהו ראש הממשלה ואח' (17.3.2015). הגישה בעבר הייתה מצמצמת עוד יותר. בעבר הייתה פסיקה לפיה אין ליו"ר ועדת הבחירות סמכות לבדוק את אמיתות התעמולה או לפסול אותה בשל כך, וודאי לא כשהתעמולה נעשית באמצעים אחרים מלבד תשדירי התעמולה בטלוויזיה או ברדיו. תב"מ 15/2001 סיעת ש"ס ב' סיעת שינוי (29.1.2001); תב"כ 19/17 מפלגת העבודה הישראלית ב' מפלגת קדימה (22.3.2006); תב"כ 4/18 רא"ל (מיל") משה יעלון ב' מפלגת קדימה (27.1.2009).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

ההשפעה שניתן להפעיל על בוחרים תוך שימוש בצירוף המידע שבפנקס הבוחרים עם שכבות מידע נוספות על אודותיהם.

(4) איגום מידע, שימוש באפליקציה והפגיעה בזכות לפרטיות

א. הזכות לפרטיות היא זכות יסוד במדינת ישראל ומעוגנת במפורש בסעיף 7(א) לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו הקובע כי "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו".²⁷ חוק הגנת הפרטיות בישראל נחקק בשנת 1981²⁸ ומאז תוקן פעמים ספורות, אולם הוא אינו מציג הסדר ההולם את פרקטיקות איסוף, איגום ועיבוד המידע האישי שהתרחבו דרמטית בעשור האחרון ושעליהן מבוססת הכלכלה הדיגיטלית כיום. כן הוא מצוי הרחק מאחור לעומת חוקי הגנת פרטיות שנחקקו בשנים האחרונות במדינות אחרות ברחבי העולם ובראשם תקנות הגנת הפרטיות באיחוד האיחופי – ה-GDPR.²⁹ אלו נתנו דעתם להיותו של מידע אישי - איסוף, איגום ועיבוד שלו, ליבת הכלכלה הדיגיטלית, ולצורך לתת בידי נושאי המידע בלים להגן על זכותם לפרטיות. כך או כך, אנו סבורות כי גם לפי החקיקה הנוכחית ניתן לומר שהשימוש באפליקציית "אלקטור" (ונדגיש: גם באפליקציות דומות מסוגה) פוגע גם בחקיקת הפרטיות הקיימת בישראל. המידע שנאסף על ידי אפליקציית אלקטור או מוחזק על ידה הוא מידע פרטי ועל כן יש לבחון אותו בתוך המסגרת החוקית של חוק הגנת הפרטיות.

ב. פנקס הבוחרים

מאגר המידע הנגיש באמצעות אפליקציית אלקטור כולל את מה שמוגדר כ"מידע פנקס". בלומר, כל המידע מפנקס הבוחרים שנמסר למפלגה המתמודדת בבחירות. המדובר בפרטי המידע הבאים: שם פרטי ושם משפחה, שם האב או האם, כתובת, מספר הזהות של כל בעלי זכות הבחירה במדינה, בלומר כל האזרחים מעל גיל 18 וחיים, הקלפי אליה משויך נושא המידע ומספרו בקלפי.³⁰

העברת פנקס הבוחרים נעשית לפי הסדר הקובע בחוק הבחירות לכנסת ובכפוף להתחייבות המפלגה "שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדותה בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".³¹

²⁷ חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ס"ח תשנ"ב 1391 (להלן: "חוק היסוד").

²⁸ חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות").

²⁹ General Data Protection Regulation 2016/67 (להלן: "GDPR"). בינואר השנה נכנס לתוקפו חוק ברוח ה-GDPR בקליפורניה (California's Consumer Privacy Act), גם ביפן תוקן חוק הגנת הפרטיות ברוח ה-GDPR (The Act on the Protection of Personal Information (Act No. 57 of 2003 as amended in 2017)).

³⁰ כך לפי הגדרת "מידע פנקס" שבסעיף 39(א) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט – 1969. המידע יש לציין מעודכן עד 150 יום לפני יום הבחירות לפי הגדרת ה"יום הקובע" באותו סעיף, ולכן ניתן שימצאו בו אי דיוקיים למשל בנוגע לבעלי זכות הצבע שנפטרו בתקופת הזמן הזו.

³¹ סעיף 39(ג) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט – 1969.

המכון הישראלי לדמוקרטיה

"מידע פנקס" הוא מידע שיש בו סוג של כפיה שלטונית, שהרי אזרח אינו יכול לסרב להיכלל במרשם האוכלוסין ובפנקס הבוחרים. בנוסף, מספר הזיהוי של כל אזרח הוא המפתח לקבלת שירותים ציבוריים ופרטיים רבים וכתובתו של אדם מאפשרת הפצת תכתובת כתובה או אף פנייה אישית לביתו הפרטי של אדם. משום כך, מדובר במאגר מידע יקר ערך שכן הוא מאפשר פילוח וזיהוי צרכנים, הצלבה עם מאגרי מידע אחרים ושיווק ממוקד.³² כמאגר מידע, בהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, חלות עליו הוראות פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות העוסקות בהגנה על הפרטיות במאגרי מידע.³³

המידע שברשות המדינה אינו מידע אישי שאזרחים מסרו מראונם החופשי בתמורה לכסף או לטובת הנאה או ללא תמורה. מדובר במידע שאזרחי המדינה חויבו בחוק למסור לרשויות השלטון כדי שהן יוכלו לבצע בעילות את תפקידן. בידי האזרחים לא נתונה הבחירה אם להיכלל במרשם האוכלוסין, שממנו נגזר פנקס הבוחרים. אף שהאזרחים, הוגם ככולם, מעוניינים בתפקוד התקין של המפלגות, אין בכך כדי לבטא את הסכמתם להעברת מידע מלא ורגיש עליהם לכל אחת מהמפלגות המתמודדות בבחירות.³⁴

אין מחלוקת שמידע אישי על אזרחי המדינה הוא מרכיב חיוני והכרחי בתפקודה היעיל והתקין של המערכת הפוליטית. אולם, כאשר מדובר במידע אישי שהושג בכפייה שלטונית, על המדינה ורשויותיה לעשות בו שימוש זהיר לאורך כל שלבי תהליך זרימת המידע, ובכפוף למשפט החוקתי ולמשפט המינהלי. במקרה הנכחי המידע האישי מהווה את נקודת הממשק בין מרשם האוכלוסין לבין המפלגות באמצעות העברת "מידע פנקס" לאחרונות. לנקודת השקה זו נכנסים דיני הגנת הפרטיות, שתפקידם לשמור על היושרה וההגינות של העברת המידע האישי מההקשר האחד (מרשם האוכלוסין ופנקס הבוחרים) להקשר השני (מידע פנקס המועבר למפלגות).³⁵

כלומר, פגיעה בפרטיות עקב שימוש במידע אישי שהושג בכפייה שלטונית חייבת להיעשות תוך הקפדה יתרה על העקרונות של הסכמה מדעת של נושא המידע,³⁶ מזעור המידע ומניעת מידע עודף, שימוש בהתאם לעיקרון צמידות המטרה,³⁷ והבטחת סודיות ואבטחת המידע.³⁸ עמדה זו תואמת גם את עמדת הרשות להגנת הפרטיות לפיה "השימוש בנתונים שמקורם בפנקס

³² מיכאל בירנהק, המדסת פרטיות ציבורית: המקרה של העברה מידע ממרשם האוכלוסין למפלגות, דין ודברים יב, 15, 44-45 (תשע"ט).

³³ כפי שנקבע על ידי הרשות להגנת הפרטיות בריענון הוראות חוק הגנת הפרטיות לקראת הבחירות לכנסת ה-23 מגבלת השימוש במידע מפנקס הבוחרים ומגבלות השימוש במידע אישי (02.02.20), בסעיף 8.

³⁴ רחל ארידור הרשקוביץ ותהילה שוורץ אלטשולר, אתגר הפרטיות בפרסום יזום של מאגרי מידע ממשלתיים, הצעה לסדר 14, המכון הישראלי לדמוקרטיה (ספטמבר 2017); מיכאל בירנהק, המדסת פרטיות ציבורית: המקרה של העברה מידע ממרשם האוכלוסין למפלגות, דין ודברים יב, 15 (תשע"ט).³⁵ מיכאל בירנהק, המדסת פרטיות ציבורית: המקרה של העברה מידע ממרשם האוכלוסין למפלגות, דין ודברים יב, 15 (תשע"ט).

³⁶ סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981.

³⁷ עיקרון צמידות המטרה משמעו שימוש במידע אישי למטרה לשמה נאסף או נמסר, לפי סעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981.

³⁸ סעיפים 16, 17, 17 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 ותקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז – 2017.

הבוחרים, כפוף גם למגבלות המחמירות שמטיל חוק הבחירות לכנסת...³⁹ השמירה על עקרויות אלו בדרשת גם ביחס לשימוש בפרטי המידע האישי והרגיש הנוספים המוחזקים במאגר המידע של אפליקציית אלקטור. לצערנו, אין זה המצב היום. עוד חכיר כי זליגתם של פרטים אלו לידים שאינן שוחרות טוב, עלולה להוות פגיעה חמורה בשליטתו של אדם במידע על אודותיו, שהינה הבסיס לתפיסת הזכות לפרטיות בישראל, ועלולה אף להוביל לגניבת זהות.

ג. שכבות מידע נוספות במאגר ובאפליקציה

בנוסף, נאספים, נאגמים ומעובדים באפליקציה פרטי המידע הבאים: תאריך לידה, מידת התמיכה במפלגת הליכוד, מספר טלפון, קשרי משפחה, שפת הדיבור, כתובת דוא"ל והאם בכוננת נושא המידע להצביע ביום הבחירות.

פרטים אלו מוזנים על ידי משתמש שהוריד את האפליקציה למכשירו האישי מחנות האפליקציות (אפליקציית האלקטור היתה זמינה להורדה בחנות האפליקציות של אנדרואיד ושל iOS) או באמצעות אתר האינטרנט הנמצא בכתובת www.likud-2020.co.il (להלן: "אתר גיוס התומכים"). אתר זה מבקש מהגולש למלא את פרטיו האישיים לטובת הבעת תמיכה בליכוד בראשות ראש הממשלה בנימין נתניהו. פרטי מידע אלו הם מידע אישי וחלקם - מידע אודות מידת התמיכה של נושא המידע במפלגה, שהינו מידע על דעה פוליטית, וכתובת הדוא"ל - מהווים מידע רגיש.⁴⁰

נדגיש כי בשונה מן האמור בתגובת המשיב מס' 1 והמשיב מס' 3 לעתירה, קשה להניח שהמאגר והאפליקציה אינם מחוברים. זאת משום שכפי שנראה להלן, אחד מן המאפיינים החשובים באפליקציה הוא עמדתו הפוליטית של הבוחר. קשה להניח שמידע כזה, ככל שנמסר באתר, לא מגיע לסינכרון עם המידע באפליקציה.

שכבת המידע החשובה ביותר לשימוש אפקטיבי באפליקציה, היא דעותיו הפוליטיות של נושא המידע, וליתר דיוק - מידת תמיכתו במפלגה. מידע זה ישמש בתוח כדי לתכנן את תוכנית הפעולה המותאמת אישית ביחס לכל אחד מן הבוחרים. האם תהיה אליו פניה ביום הבחירות מצד המפלגה, באיזה שלב של היום, על ידי מי ובאילו טכניקות. נדגיש, כי בשונה מן הנתען על ידי המשיבה מס' 1 ועל ידי המשיבה מס' 3 בהליך זה, כי אין מדובר בעמדה פוליטי של הבוחרים אלא ב"פוטנציאל" בלבד, בחרו לתפיסתנו כי מדובר במאגר הכולל את דעותיהם הפוליטיות של הבוחרים.

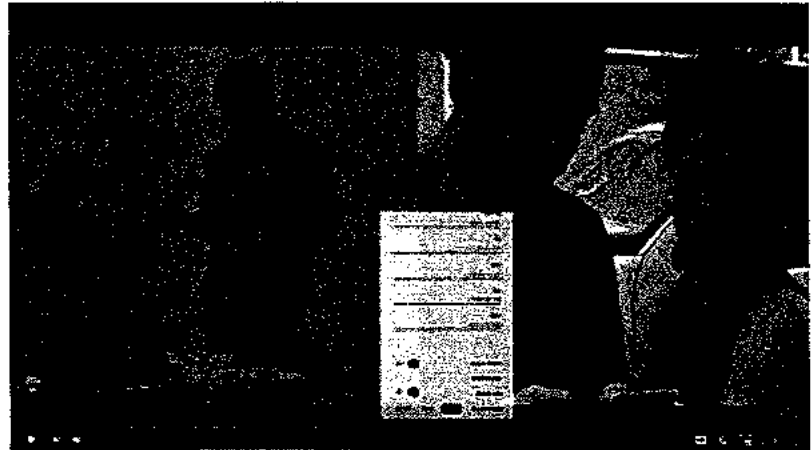
לפי סרטוני פרסומת והדרכה של מערכת אלקטור ניתן לראות כי המערכת מחלקת את האנשים

³⁹ הרשות להגנת הפרטיות, אחריות המפלגות לקיום הוראות חוק הגנת הפרטיות בשימוש באפליקציות ובספקים חיצוניים לצורך ניהול מערכת בחירות (11 בפברואר, 2020), בסעיף 5.
⁴⁰ סעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות מגדיר "מידע רגיש" כ(1) נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו; (2) מידע ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, שהוא מידע רגיש. "כתובת דוא"ל הוגדרה על ידי הרשות להגנת הפרטיות כמידע אישי רגיש, ראו הרשות להגנת הפרטיות, גילוי דעת: האם אוסף של שמות וכתובות דוא"ל מהווה "מאגר מידע"? (28 בנובמבר, 2018).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

המצויים במאגר המידע שבה לארבע קבוצות בהתאם למידת תמיכתם במועמד שהאפליקציה מופעלת לשם בחירתו: תומכים, תומכים פוטנציאליים, לא ידוע או לא תומך. הזנת נתונים אלו מתחילה כבר על ידי פעילי השטח המגייסים תומכים ומזינים את הנתונים עליהם לאפליקציה. לצד פרטים אישיים הפעיל מסמן בפי שיתן לראות בתחתית המסך "סטטוס תמיכה: תומך; מתלבט; לא ידוע".⁴¹

מיון האזרחים שפרטיהם נמצאים במאגר המידע בהתאם למידת תמיכתם במועמד שהאפליקציה פועלת לבחירתו, מוזגשת גם בדברי ההסבר בסרטון ההדרכה. בסרטון מוסבר כי ביום הבחירות ההתמקדות צריכה להיות בנושאי המידע שידוע שעדיין לא באו להצביע וששייכים לקבוצת ה"תומכים" או "תומכים פוטנציאליים".⁴² בנוסף, בפני מנהל הקמפיין מוצגים במסך הראשי נתוני זמן האמת ביום הבחירות בחלוקה לארבע קבוצות: תומכים, תומכים פוטנציאליים, לא ידוע, לא תומך.⁴³

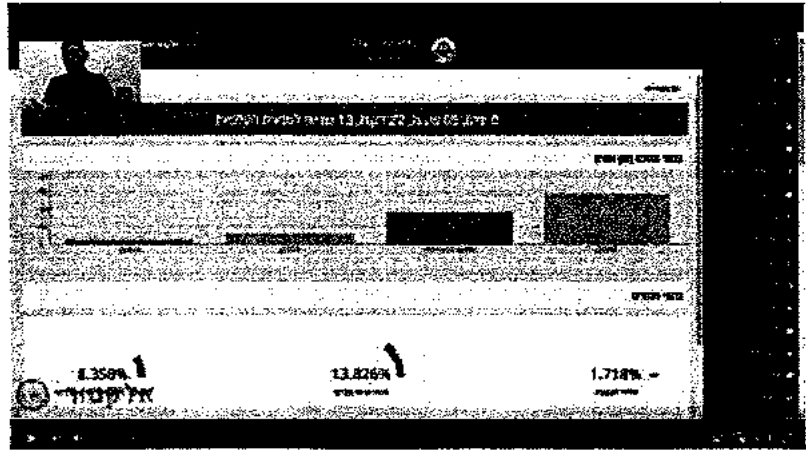
⁴¹ ראו דקה 00:18 בסרטון "מערכת לניהול בחירות – אלקטור", <https://www.youtube.com/watch?v=scQo5KWRBxc>; (להלן: "סרטון הפרסומת").

⁴² סרטון ההדרכה, דקה 01:52 – 02:25.

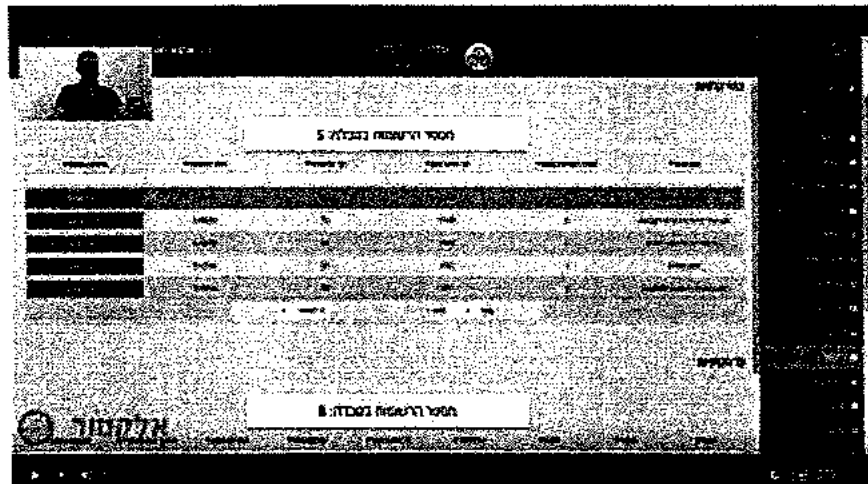
⁴³ ראו דקה 00:59 בסרטון "הדרכה על אפליקציית אלקטור", <https://www.youtube.com/watch?v=hdz6wFgPHhc>; (להלן: "סרטון ההדרכה").

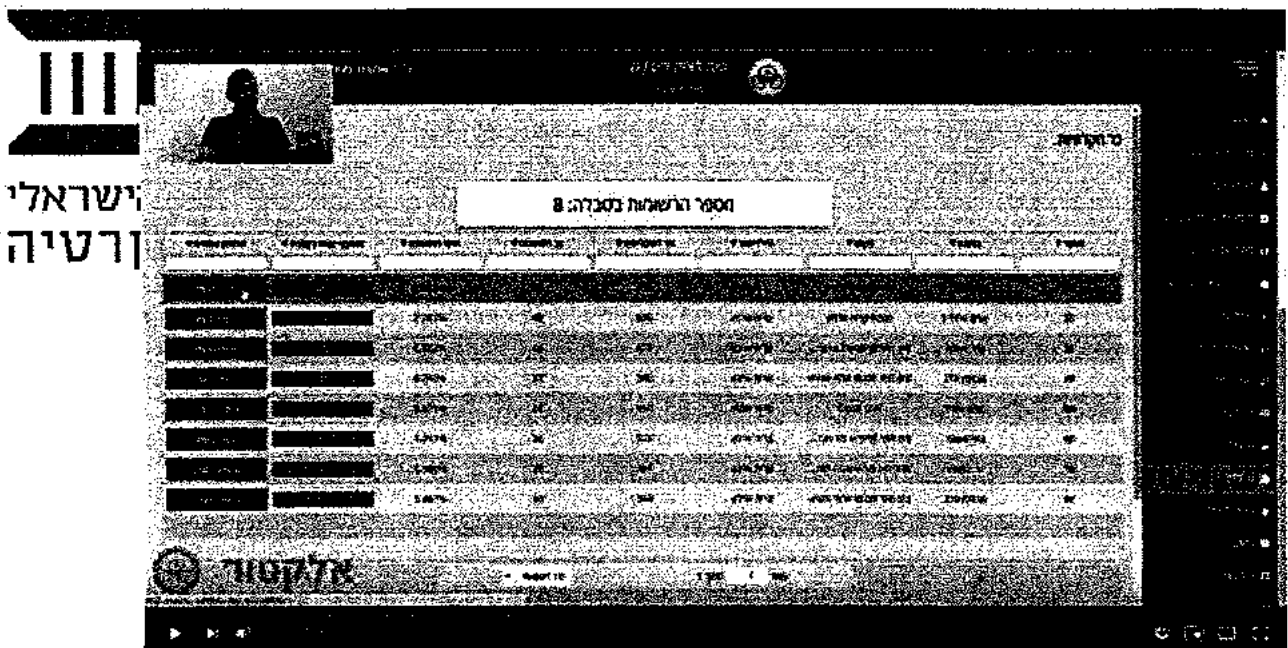

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

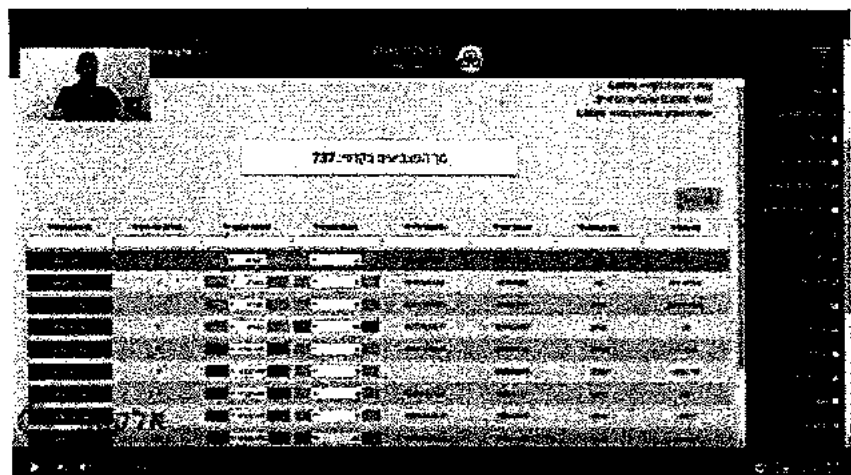

ביכולתו של מנהל הקמפיין לצפות בתונוי זמן האמת גם בחתך לפי קלפיות, כאשר ביחס לכל קלפי מוצג סך התזמנים שהצביעו במספרים ובאחוזים:

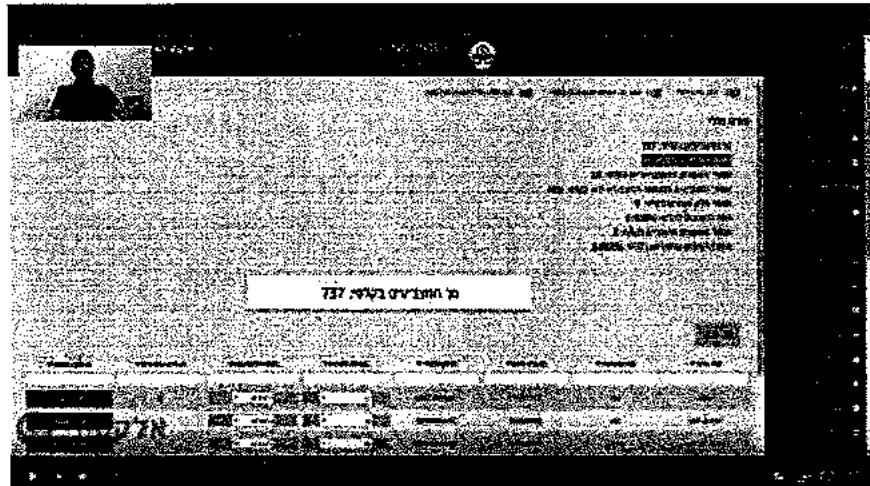
במסך זה יכול מנהל הקמפיין ללמוד מי מהמצביעים בקלפי תומך או לא תומך והאם הצביע.

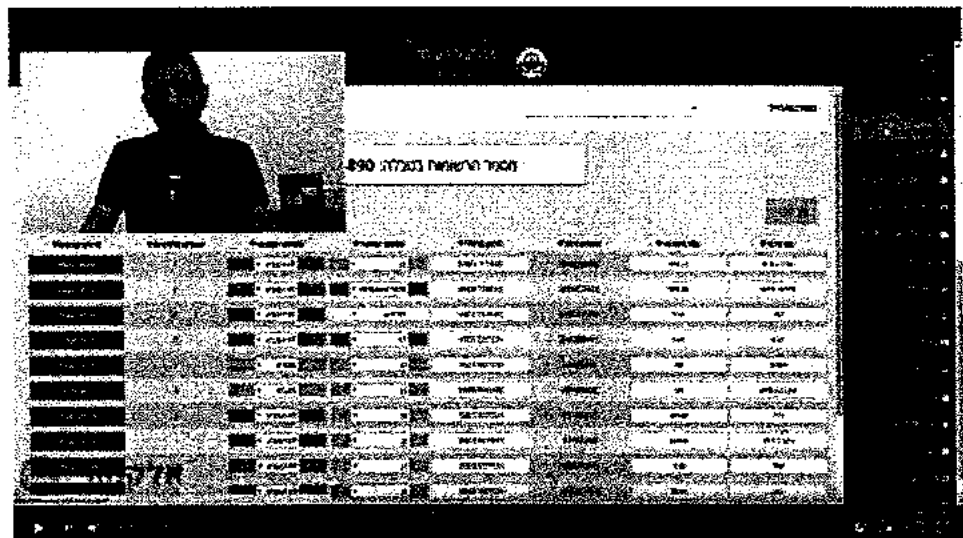
ובעמוד זה מוצג בפני מנהל הקמפיין מידע בחרתך לפי קלפי לגבי מספר התומכים שהצביעו, מספר המצביעים שהוגדרו כתומכים פוטנציאליים, מספר המצביעים בסטטוס תמיכה לא ידוע ומספר המצביעים הלא תומכים.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

כאן יכול מנהל הקמפיין לקבל את התמונה המפורטת יותר של כלל נושאי המידע, שמותיהם, מספר זיהוי, מספר טלפון, האם תומכים, תומכים פוטנציאליים, לא ידוע האם תומכים או לא תומכים, והאם הצביעו.

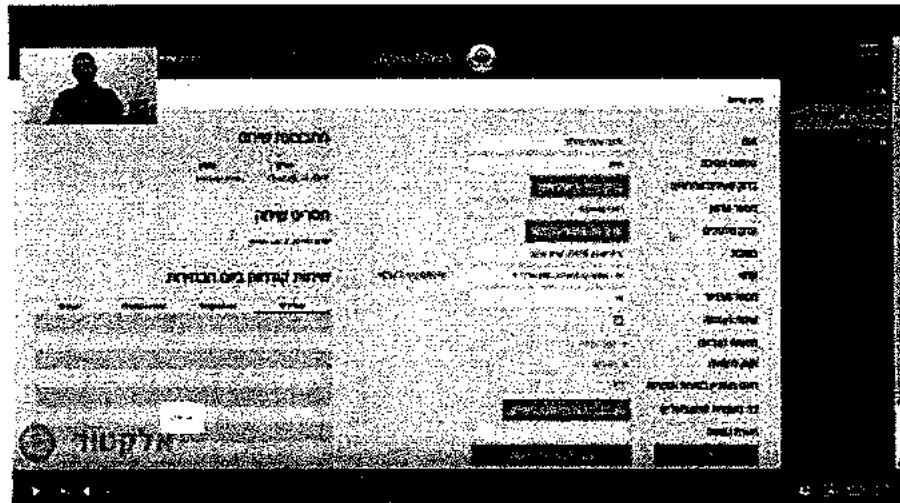
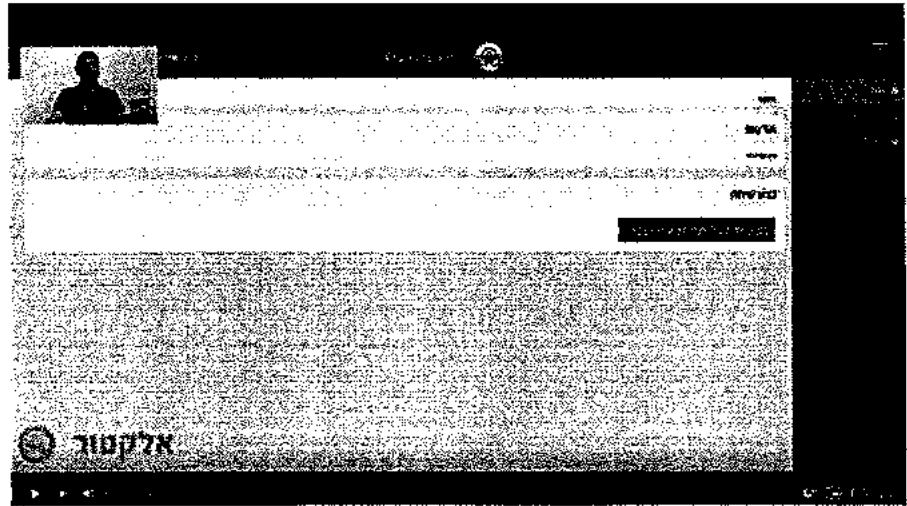

חלוקה נושאי המידע לפי מידת תמיכתם מוזכרת גם בהקשר של תיעוד שיחות הטלפון שיבוצעו ביום הבחירות על ידי המוקדנים. מוסבר שבפני הטלפן מוצגת רשימה של נושא מידע שטרם הצביעו עלפי סדר העדיפות הבא, כדי שיפנה את מאמצי ההתקשרות שלו בהתאם: תחילה תומכים, אחר כך קולות צפים ולבסוף מי שיש לגביו אינדיקציה שאינו תומך.⁴⁴

⁴⁴ סרטון הפרוטומת, דקה 1:33 – 1:54.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

מכל המקובץ עולה כי פרטיו של אזרח/בוחר המזונים לאפליקציה כ"תומך במפלגה" או כ"לא תומך בה", יש בהם כדי להצביע בבירור על דעתו הפוליטית והם מהווים מידע פרטי ורגיש בהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות.

ד. העברת פרטי המגיעים להצביע ביום הבחירות באמצעות האפליקציה

ביום הבחירות מתווספת למאגר שכבת מידע נוספת - סטטוס ההצבעה. משקיפים וחברי וועדות קלפי מטעם המפלגה, הנמצאים בקלפי כחוק, מעדכנים באופן שוטף באמצעות האפליקציה האם בעל זכות בחירה פלוגי הצביע בקלפי. סטטוס ההצבעה מספק, אם כן, מידע - מי מבעלי זכות ההצבעה לפי פנקס הבחורים בחר לממש את זכותו הדמוקרטית ולהצביע בבחירות או שמא בחר לעת עתה שלא לממש את זכותו לבחור.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

אין מחלוקת בנוגע לכך שעמדתו הפוליטית של אדם, כמו גם תוכן ההצבעה מאחורי הפרגוד בחדר הקלפי הם מידע אישי רגיש. אולם מה בנוגע לעצם הידיעה כי פלוני בחר או לא? כבוד השופט מלצר בעניין עדאלה סבר כי:

"זוהי שאלה נכבדה שטרם הוכרעה בפסיקה, וטעונה עוד ליבון ואינני רוצה לקבוע בה מסמרות, במיוחד בשים לב לכך שרשימת הבחורים שהצביעו איננה, לכאורה, חסויה בפני סיעות הכנסת ששלחו נציגים לוועדת הקלפי".

הטיעון המרכזי התומך בכך שעצם ההגעה להצביע אינה מידע פרטי הוא שניתן לעמוד מחוץ לקלפי ולראות מי נכנס אליה ומי יוצא ממנה. אכן, בשנים האחרונות התפתח נוהג לפיו משקיפים או חברי וועדות קלפי מסמנים באופן ידני את פרטיהם של מי שהגיעו להצביע.

אלא, שהחידוש המשמעותי בשימוש באפליקציות לעומת הסימון הידני הוא בקלות ההגעה אל זהותם של מי שלא הגיעו להצביע. מידע על מי לא ניגש להצביע לא ניתן היה ללמוד באותה הקלות בעבר רק לפי תצפית במרחב הציבורי או רישום ומחיקת פרטי האזרחים שהגיעו לקלפי. המדובר במידע שניתן לגבשו רק על בסיס ניתוח הנתונים של כלל בעלי זכות ההצבעה לפי פנקס הבחורים לעומת אלו שהגיעו להצביע בקלפי. בעוד שבעבר מידע זה היה נתון רק בידי ועדת הבחירות המרכזית, שכן ביזדה היתרה היכולת לבצע בקלות השוואה מקיפה כזו, כיום, האפליקציה מאפשרת למפלגות להחזיק במידע על מי לא מימש את זכותו להצביע, וזאת במהירות ובאפקטיביות וכן למשך פרק זמן לא ידוע. לכך יש השפעות מרחיקות לכת.

לתפיסתנו, השימוש באפליקציה מיועד בעיקרו להתנקז ליום הבחירות בשעות אחר הצהריים. משמועברים פרטים אלה אל ה"מוח המרכזי", ניתן לעשות שימוש בשכבות המידע שנמצאות במאגרים על מנת ליצור תהליכי השפעה חוזרניים על בוחרים. למשל, עידוד הצבעה באמצעות קשרי משפחה הנמצאים כשכבת מידע באפליקציה עשוי להתבטא בדרך של יצירת קשר עם בני משפחה כדי שיפעילו לחץ על בן משפחתם לצאת להצביע. עידוד הצבעה באמצעות ראשי רשויות מקומיות או וועדים מקומיים, מזכירי חצרות חסידיות או ראשי חמולות יכול ליצור לחץ דומה. בעולם שבו המידע פתוח ניתן אפילו לחשוב על הפעלת לחץ באמצעות מנהלים או ראשי וועדי עובדים. כל אלה עשויים להביא לחשש של אורח מפני פגיעה במעמדו המקצועי, החברתי או האישי עקב החשיפה כי גמנע מלממש את חובתו האזרחית להצביע.

כך, למשל, בארצות הברית נאלצה זמות מוכרת להסביר שנמנעה מלהצביע בשנה מסוימת כיוון שלקתה בדיכאון לאחר לידה באותה התקופה ומצבה הנפשי לא איפשר לה ללכת ולהצביע.⁴⁵ בנוסף, מהימנעותו של פלוני להצביע בבחירות ניתן להסיק גם על עמדותיו הפוליטיות. למשל, אי ההצבעה יכולה ללמד על חוסר אמון במוסדות השלטון. ניתן גם להפעיל עליו לחץ מבוסס מיקום – למשל, כאשר ידוע כי אדם הוא סטודנט ונמצא ליד מוסד הלימודים והרחק ממקום הקלפי, ניתן לעודד אותו לצאת להצביע בקלפי נגישה תוך שהוא מזייף את העובדה שאיננו בעל מוגבלות. בכיוון

⁴⁵ Meta S. Brown, *Voter Data: What's Public, What's Private*, FORBES (Dec. 28, 2015, 9:30^{PM}); Natasha Singer, *Did You Vote? Now Your Friends May Know (and Nag You)*, N.Y. TIMES 21A (Nov. 5, 2018).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

ההפוך, ניתן לחשוב על מצב שבו הודעות שקריות מגיעות באופן מכוון אל בוחרים ספציפיים. למשל, הודעה לפיה במצוות הרבנים יש להוסיף את האותיות בס"ד על פתק הקלפי, שתישלח למי שידוע שהיא שומרת מצוות אך לא משכילה; הודעה המיועדת למי שאינו תומך המפלגה לפיה בקלפי המסויימת שאליה הוא משתייך – התורים ארוכים וכיוצא באלה.

משום כך, יש לדעתנו להתייחס למידע על סטטוס ההצבעה כאל מידע אישי רגיש שהשימוש בו מותר רק בהתאם להוראות חוק הגנת הפרטיות. מדגיש, כי שכבת מידע זו איננה כלולה במה שמאפשר החוק להעביר למפלגות – כלומר בפנקס הבוחרים עצמו.

נציין שהרשות להגנת הפרטיות קבעה שכל מידע שנאסף במהלך הפעלת אפליקציית בחירות נחשב למידע אישי המוגן בהוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981.⁴⁶ כלומר, בכל מקרה עדכון סטטוס ההצבעה אינו יכול להיחשב מידע לא מוגן.

ה. חובות מכוח חוק הגנת הפרטיות

ה.1 הסכמה מדעת

כחלק מתפיסת הזכות לפרטיות כשליטה, כלומר כזכותו של אדם לשלוט במידע אישי עליו, מתנה חוק הגנת הפרטיות כל פגיעה בזכות לפרטיות בקבלת הסכמה מדעת של נושא המידע.⁴⁷ הגדרת הסכמה מדעת בסעיף 3 לחוק הגנת הפרטיות הינה תולדה של תיקון מספר 9 לחוק הגנת הפרטיות, תשס"ז – 2007. בדברי ההסבר להצעת החוק נאמר כי מטרת התיקון הינה להבהיר, בעיקר בעידן הדיגיטלי שבו היתור על הפרטיות נעשה בהסכם סמוי מעיניו של הנפגע, כי לשם פגיעה בפרטיות יש לקבל הסכמה מדעת ולשם כך יש להבטיח "שבידי האדם הנמסכים לפגיעה בפרטיות יהיה מידע, הדרוש לו, באורח סביר, כדי להחליט האם להסכים או לא, והמידע יימסר לו בצורה מובנת."⁴⁸

מהפסיקה הקיימת בנוגע לדרישת ההסכמה עולה כי יש לקבל את הסכמתו מדעת של הנפגע לכל

⁴⁶ הקביעה כי מדובר במאגר מידע נתמכת גם בקביעת הרשות להגנת הפרטיות. ראו הרשות להגנת הפרטיות, אחריות המפלגות לקיום הוראות חוק הגנת הפרטיות בשימוש באפליקציות ובספקים חיצוניים לצורך ניהול מערכת בחירות (11 בפברואר, 2020), בסעיף 4.

⁴⁷ סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 קובע כי "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו". סעיף 3 לחוק מגדיר "הסכמה" כ"הסכמה מדעת, במפורש או מכללא". נציין שתפיסת הפרטיות כשליטה היא התפיסה המקובלת במרבית מדינות העולם, ולדרישת ההסכמה תפקיד חשוב בחוקי הגנת הפרטיות במרבית המדינות, למשל סעיפים 4(11) ו-7 ל-GDPR. עם זאת, בניגוד לדין בישראל, במרבית מדינות העולם ההסכמה היא אומנם כלי חשוב אך לא יחיד להכשרת פגיעה בפרטיות. למשל, בסעיפים 6 ו-9 ל-GDPR מפורטת רשימה של מקרים בהם לגיטימי וסביר לפגוע בזכותו של אדם לפרטיות. עמדנו על כך ועל הצורך לשנות גם את המעמד שניתן לזכות לדרישת ההסכמה בהצעת חוק הגנת הפרטיות שנמסרה על ידנו. ראו ⁴⁷ הצעת החוק הגנת הפרטיות, התשע"ט – 2019 זמינה באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה: <https://www.idi.org.il/media/12964/privacy-protection-bill-2019-5779-a-proposed-draft.pdf> וגם הצעה לתיקון חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 לצורך שימור ההכרת האירופאית בתאימות הדין בישראל, זמינה אף היא באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה: <https://www.idi.org.il/media/13252/privacy-protection-bill-addition-to-the-law.pdf>. עם זאת, הדין שלפינו עוסק בדין המצוי ולא בדין הראוי ומכאן ששאלת מעמדה של דרישת ההסכמה אינה רלוונטית לעת עתה.

⁴⁸ הצעות חוק – הממשלה 230, מיום כ' בכסלו התשס"ו (21 בדצמבר 2005).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

אחד ואחד מן השימושים העלולים לפגוע בפרטיותו, ואין די בהסכמה לפגיעה חלקית עקב שימוש ספציפי. כך, למשל, בפרשת מינקין נ' קו אופ⁴⁹ בדון היקף הסכמתו של לקוח במרכז לשימוש בתמונתו לקמפיין פרסומי של הרשת. נפסק כי הסכמתו החלקית של התובע לפגיעה מסוימת בפרטיותו אינה תקפה לגבי כל אפיקי הפרסום שנעשו. הסכמה לפרסום מודעה על גבי חלון אחד הסיפיים אינה זהה להסכמה לפרסום בעיתונות בכל רחבי הארץ, על גבי אוטובוסים ועל לחות שנה הנשלחים ללקוחות והיא מחייבת הסכמה נפרדת ומפורשת לפרסום מסוג זה.⁵⁰ בפרשה נוספת אשר נדונה בבית משפט השלום בהרצליה נפסק ברוח דומה כי הסכמתו של אדם לפרסום תמונות שצולמו בביתו לפני שלושים שנה אינה תקפה ביחס לפרסום אותן התמונות ברבים שלושים שנה אחר כך זאת משום שבעת מתן ההסכמה לא יכל היה הנפגע להעלות בדעתו את דרכי הפרסום הקיימות כיום (באינטרנט, בפייסבוק וכו') ומשמעותן.⁵¹

המלומד פרופ' מיכאל בירנהק מציע כי בהקשר של פרטיות במידע, הסכמה תהיה הסכמה מדעת בהתחשב בשלושת הפרמטרים הבאים: (1) ידיעה – הנפגע יודע על הפעולה הצפויה לפגוע בפרטיותו. ידיעה זו מושגת באמצעות חובת ההודעה; (2) הבנה – האדם מבין את משמעות הפעולה הנבוקשת מבחינת הפגיעה הצפויה בזכותו לפרטיות; ו- (3) הסכמה – על בסיס הידיעה וההבנה. כל אחד מהפרמטרים צריך להתקיים ביחס לכל אחד ואחד מהשימושים אשר אוסף המידע מבקש לעשות במידע.⁵²

מהמתאר בעתירה, מן הפרסומים בתקשורת ומעיון באתר גיוס התומכים עולה תמונה עגומה של התעלמות מוחלטת מזרישת ההסכמה מדעת. איש לא מבקש את הסכמתם של כלל בעלי זכות הבחירה לעידכון סטטוס ההצבעה לגביהם או לסימונם פוליטי כ"מצביעים בטוחים" של מפלגת הליכוד, "מתנדדים" או כאלה שבוודאות לא יצביעו למפלגה. לא ברור אם המשתמשים פעילי השטח מבקשים את הסכמת נושאי המידע שהם מזינים את פרטיהם, וגם אם הם מבקשים את ההסכמה - האם היא ניתנת ביחס לכל השימושים הצפויים במידע האישי הנאסף מהם. ולבסוף, אתר גיוס התומכים אינו כולל כל הסבר מה ייעשה במידע המוזן על ידי התומכים. ניתן להניח כי גולשים רבים הממלאים את פרטיהם באתר עושים זאת מתוך ידיעה שהדבר משמש להבעת תמיכתו במפלגת הליכוד בראשות ראש הממשלה בנימין נתניהו, ותו לא.

ה.2 חובת הודעה

באמור, לצד המידע המועבר לאפליקציה מפנקס הבחורים, מוזנים לאפליקציה באופן תדיר נתוני מידע נוספים כגון מספרי טלפון, מידת התמיכה במפלגה, שפת דיבור וקרובי משפחה. המידע

⁴⁹ ת"א (ס-08) 20901/08 מינקין נ' קו אופ י-ם רשת סופרמרקטים 1992 בע"מ ואח', (20 בפברואר, 2011).

⁵⁰ ת"א (ס-08) 20901/08 מינקין נ' קו אופ י-ם רשת סופרמרקטים 1992 בע"מ ואח', (20 בפברואר, 2011).

⁵¹ ת"א (הרצליה) 21945-07-14

⁵² מיכאל בירנהק, שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות, משפט וממשל יא (תשס"ה) 9, 50-54.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

הנוסף מוסף לאפליקציה על ידי המשתמש בה או באמצעות אתר גיוס התומכים. בדרך זו נותר, למשל, בידי מפלגת הליכוד ואפליקציית אלקטור מאגר מידע המסווג את כלל בעלי זכות הבחירה על פי העדפותיהם הפוליטיות.⁵³

לפיכך, בהתאם לסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות, על הפונה לקבלת המידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע, לספק לנושא המידע הודעה במעמד איסוף המידע ממנו. על הודעה לכלול מידע בדבר תחולתה של חובה חוקית למסור את המידע, המטרה לשמה מבוקש המידע, למי יימסר המידע ומטרת המסירה.⁵⁴

חובת מתן הודעה לנושא מידע טרם איסוף המידע ממנו מבטאת את תפיסת הפרטיות כשליטתו של נושא המידע במידע עליו. ההודעה מאפשרת לנושא המידע לקבל מידע מלא הדרוש לו לשם קבלת החלטה מודעת ומושכלת האם ברצונו למסור את המידע האישי עליו או להימנע מכך.

חובת ההודעה היא אחת החובות שהתפתחו בצורה משמעותית בחקיקת פרטיות ערכנית בעולם מתוך הכרה בחשיבותה להבטחת שקיפות והגינות בהליך איסוף ועיבוד המידע האישי.⁵⁵ כך, למשל, ב-GDPR נדרש המבקש לאסוף מידע לספק לנושא המידע, טרם איסוף המידע, הודעה הכוללת מידע בנושאים כגון פרטי הזהות ויצירת הקשר של מבקש הפרטים, מטרת איסוף המידע ועיבודו והבסיס המשפטי לכך, למי יימסר המידע, האם המידע יועבר למחוז לגבולות האיחוד האירופי, משך הזמן בו ישמר המידע והקריטריונים לקביעת פרק זמן זה ומידע על זכויותיו של נושא המידע לבקש לעיין במידע האישי, לתקנו, למוחקו או לניידו.⁵⁶

עיון באתר גיוס התומכים של הליכוד מגלה שהאתר אינו כולל כל קישור למדיניות פרטיות או הסבר כלשהו בדבר הכללת המידע במאגר מידע ומטרות השימוש בו, לבד מגילוי תמיכה במפלגת הליכוד.

⁵³ הרשות להגנת הפרטיות, אחריות המפלגות לקיום הוראות חוק הגנת הפרטיות בשימוש באפליקציות ובספקים חיצוניים לצורך ניהול מערכת בחירות (11 בפברואר, 2020).
⁵⁴ סעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות: "פנייה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע תלויה בהודעה שיצוינו בה – (1) אם תלה על אותו אדם חובה חוקית למסור את המידע, או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו; (2) המטרה אשר לשמה מבוקש המידע; (3) למי יימסר המידע ומטרות המסירה."
⁵⁵ ראו, למשל, סעיף הקדמה 60 ל-GDPR:

"The principles of fair and transparent processing require that the data subject be informed of the existence of the processing operation and its purposes. The controller should provide the data subject with any further information necessary to ensure fair and transparent processing taking into account the specific circumstances and context in which the personal data are processed. Furthermore, the data subject should be informed of the existence of profiling and the consequences of such profiling. Where the personal data are collected from the data subject, the data subject should also be informed whether he or she is obliged to provide the personal data and of the consequences, where he or she does not provide such data. That information may be provided in combination with standardised icons in order to give in an easily visible, intelligible and clearly legible manner, a meaningful overview of the intended processing. Where the icons are presented electronically, they should be machine-readable."

⁵⁶ סעיפים 13 ו-14 ל-GDPR. הוראות דומות מצויות גם בחוק הפרטיות הקנדי (PIPEDA, Schedule 1, §4.2), ובחוק הפרטיות האוסטרלי (Privacy Act of 1988, Schedule 1, §1).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

באשר למידע המוזן על ידי פעילים לאפליקציית אלקטור, לא נמצאה כל אינדיקציה לכך שהפעיל מפרט בפני נושא המידע את המדרש בהתאם לחובת ההודעה, טרם הזנת פרטי המידע אודותיו. יתרה מכך, לא ברור כלל האם כאשר פעיל מזין נתונים על אנשים המופיעים בתגובה לשאילתת חיפוש שמית המורצת על ידו או כשמשקיף מעדכן את סטטוס ההצבעה של בעל זכות הצבעה שהגיע לקלפי, הוא מחויב לעשות כן רק לאחר שפירט בפניהם את הדרוש בחובת ההודעה. ההודעה אותה נדרש המשתמש לאשר על מנת להשלים את הליך התקנת האפליקציה והפעלתה מתייחסת רק לשימוש במידע אליו ייחשף המפעיל ואינה מציגה כל דרישה בנוגע להליך איסוף והזנת מידע על ידי המשתמש.⁵⁷

ה. עיקרון צמידות המטרה והגישה אל האפליקציה

אחד מתנאי היסוד להתרת פגיעה בפרטיות בדרך של עיבוד מידע אישי או רגיש הוא ההקפדה כי העיבוד יעשה אך ורק למטרה לשמה נאסף או נמסר.⁵⁸ בדרך זו מובטחת גם שליטתו של נושא המידע במידע האישי עליו שכן הוא יודע ומסכים מדעת לשימוש למטרה ספציפית. במקרה דנן, מידע מפנקס הבוחרים נמסר למפלגות "לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים".⁵⁹ המידע האישי המוזן על ידי נושאי המידע עצמם לאתר גיוס התומכים נמסר למטרת הבעת תמיכה במפלגת הליכוד. המידע האישי המוזן על ידי משתמשים על נושאי מידע אחרים שהם מכירים או יזעמים את פרטיהם מוזן אף הוא למטרת תמיכה בליכוד והצלחתה בבחירות. אולם, לפי הדיווחים בתקשורת למפלגת הליכוד ולמפתחי האפליקציה אין שליטה אמיתית על השימוש שעושים המשתמשים במידע הנגיש להם באמצעות האפליקציה. באסיפות בחירות המשודרות גם בשידור חי בעמוד הפייסבוק של ראש הממשלה, בערוצי יוטיוב⁶⁰ וברשתות החברתיות⁶¹ מופצים סרטונים ובהם מספר טלפון. כל שנדרש הוא לשלוח הודעת SMS למספר הטלפון המצוין ולקבל קישורית עם סיסמא להורדת האפליקציה ולהפעלתה. בנוסף, סיסמאות להפעלת האפליקציה שותפו ברשתות החברתיות.⁶² בדרך זו מופצת הגישה אל האפליקציה לכלל הציבור ולכל דכפין. כל אחד בישראל ומחוצה לה, ולא רק פעילי ועבדי מפלגת הליכוד, יכול היה

⁵⁷ נכון ל 6 בפברואר 2020, לשון ההודעה שאישורה נדרש כדי להשלים את תהליך התקנת האפליקציה אלקטור והפעלתה היה: "הגנת פרטיות. אני מתחייב בזאת, כי המידע שאחשף אליו במסגרת השימוש באפליקציה יהיה אך ורק למטרת הבחירות. כמו כן, אני מתחייב שלא להעתיק את המידע או מכל חלק ממנו, לא לשכפל ולא להעביר את המידע כולו או חלקו ו/או כל תוצר שהופק ממנו, לכל אדם או גוף אחר."⁵⁸ עיקרון צמידות המטרה מעוגן בסעיף 2(9) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981. המדובר בעיקרון מקובל גם בחקיקות זרות. ראו למשל סעיף 1(5) ל-GDPR.

⁵⁹ סעיף 39(ג) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), תשכ"ט – 1969.

⁶⁰ ראו את הסרטון הבא הזמין באתר יוטיוב: <https://www.youtube.com/watch?v=Q9PunESuK0g>.

⁶¹ כמו, למשל, עמוד הפייסבוק בבחובת:

<https://www.facebook.com/24israelnews/videos/184828496060976>

⁶² עומר כביר, פרצת האבטחה באפליקציה של הליכוד: הפרטים האישיים של כל הבוחרים נחשפו, **בלכליסט** (9 בפברואר, 2020, 20:00); איתמר ב"ר, נתיחה: אלקטור, אלקטור, אלקטור. איפה האלקטור?, **העין השביעית** (9 בפברואר, 2020); רפאלה גויכמן, נתיחה המליץ – ואפליקציה של הליכוד חשפה מידע על מיליוני ישראלים, **דה מרקר** (9 בפברואר, 2020); מורן אזולאי, **למרות פרצת האבטחה: בליכוד עדיין משתמשים ב"אלקטור"**, **Ynet** (11 בפברואר, 2020, 00:23).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

להורידה ולחפש מידע על כתובת, קשרי משפחה ולעיתים אף מספר תעודת זהות של כל אחד מבעלי זכות הבחירה בישראל. איש לא בחן או התנה את השימוש במאגר המידע הזמין באמצעות האפליקציה רק למטרת תמיכה במפלגת הליכוד בבחירות. יתרה מכך, אפליקציית אלקטור איפשרה לייצא נתונים ממאגר המידע באפליקציה לקובץ חיצוני ולשמור אותו לשימוש אחר. בדרך זה יכול היה כך החפץ בכך לקבל את מאגר המידע הרגיש שנאגר באפליקציית אלקטור לידיו.⁶³

ה.4 אבטחת מידע

חוק הגנת הפרטיות ותקנות אבטחת מידע מטילות על כל אחד מבעלי התפקידים - בעל מאגר מידע, מחזיק או מנהל מאגר מידע - אחריות לאבטחת המידע שבמאגר המידע.⁶⁴ תקנות אבטחת מידע מחזקות את נושא האחריות לאבטחת מידע וקובעות כי חובה על בעל מאגר המתקשר עם גורם חיצוני לקבלת שירות הכרוך במתן גישה למאגר מידע, לכוון את סיכוני אבטחת המידע הנרכשים בהתקשרות ולקבוע בהתקשרות עם אותו גורם חיצוני את אופן יישום החובות בתחום אבטחת המידע בהן הוא חייב לפי התקנות. כן על בעל מאגר המידע לנקוט אמצעי אבטחה, בקרה ופיקוח על עמידתו של הגורם החיצוני בהוראות ההסכם עמו ובהוראות תקנות אבטחת המידע.⁶⁵ בנוסף, מבהיחת תקנות אבטחת המידע שחובות אבטחת המידע לפי התקנות חלות לא רק על בעל מאגר המידע אלא גם על מנהל המאגר ומחזיק המאגר.⁶⁶

לפיכך, האחריות לאבטחת המידע מוטלת הן על מפעילי האפליקציה והן על המפלגה. יתרה מזאת, כבעלת מאגר המידע באחריות המפלגה לוודא שהגורם החיצוני עמו התקשרה עומד בדרישות אבטחת המידע. עמדה זו תואמת גם את קביעת הרשות להגנת הפרטיות לפיה "האחריות לקיום הוראות חוק הגנת הפרטיות וחוק הבחירות מוטלת בראש וראשונה על המפלגות עצמן. המפלגות הן "בעלי המאגר" אשר לפי החוק, עלולות לשאת באחריות פלילית או אזרחית, לפי העניין, גם להפרות שיבוצעו באפליקציה או בידי ספק שירות חיצוני עבור המפלגות עצמן או מטעמן."⁶⁷

אולם, לפי הפרסומים השונים בתקשורת מאגר המידע ובו מידע הפנקס זלף ונחשף לעיני כל עקב פרצת אבטחה. אפליקציית אלקטור איפשרה להוריד את מידע פנקס כולו בקלות למחשב האישי של מי שחפץ בכך. קוד המקור של האפליקציה היה גלוי ואפשר בלחיצת כפתור להגיע לשמות המשתמש והסיסמאות של מנהלי המערכת. שימוש בנתונים אלו אפשר להתחבר למערכת בקלות ולהיחשף לכל המידע שהועבר למפלגת הליכוד במסגרת העברת פנקס המידע לפי חוק הבחירות לכנסת.⁶⁸ כך נוצרה אחת מדליפות המידע החמורות במדינת ישראל, שאת

⁶³ איתמר ב"ז, נתניהו: אלקטור, אלקטור, אלקטור. איפה האלקטור?, העין השביעית (9 בפברואר, 2020).
⁶⁴ סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 קובע: "בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע, כל אחד מהם אחראי לאבטחת המידע שבמאגר המידע."
⁶⁵ תקנה 15 לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז – 2017 (להלן: "תקנות אבטחת מידע").
⁶⁶ תקנה 19 לתקנות אבטחת מידע.

⁶⁷ הרשות להגנת הפרטיות, אחריות המפלגות לקיום הוראות חוק הגנת הפרטיות בשימוש באפליקציות ובספקים חיצוניים לצורך ניהול מערכת בחירות (11 בפברואר, 2020), בסעיף 6.

⁶⁸ דן בר-זיק, הכשלים שהיו באפליקציית אלקטור, אינטרנט ישראל (9 בפברואר, 2020); רפאלה גויכמן, דליפת המידע על אזרחי ישראל מאפליקציית הליכוד: הפרקליטות ורשות הפרטיות פתחו בתקורה, דה מרקר (10 בפברואר, 2020); רפאלה גויכמן, נתניהו המליץ – ואפליקציה של הליכוד חשפה מידע על מליוני

השלכותיה הבלתי הפיכות לא ניתן בכלל לשער כרגע.

(5). סמכותם של חברי ועדות קלפי ומשקיפים לעשות שימוש באפליקציה ביום הבחירות

א. לתפיסתנו, אין לחברי ועדות קלפי ומשקיפים סמכות לעשות שימוש באפליקציה לצורך העברת שמות ומספרי תעודות זהות של בוחרים שהגיעו להצביע. לפי סעיף 79 לחוק הבחירות לכנסת רשאי משקיף להוסיף בפחטוקול ועדת הקלפי את הערותיו העובדתיות המגיעות לפעולות הוועדה ולבדוק את תא ההצבעה מעת לעת על מנת לוודא שיש כמות פתקים מספקת לרשימה שהוא מייצג או לכל רשימה אחרת⁶⁹.

ב. לפי תקנות 58, 60(ב) ו- 61 לתקנות הבחירות התשל"ג 1973 מטרת ה"זהותון", כלומר הרשימה הכוללת את שמות הבוחרים ומספרי תעודות הזהות שלהם, מסופקת לחברי ועדת הקלפי כאמצעי עזר לזיהוי הבוחרים בקלפי. בשום מקום לא קיימת הסמכה לחברי ועדת הקלפי או למשקיפים לעשות שימוש בפרטים אישיים אלה לצורך העברתם בחזרה אל מרכזי המפלגות. נוהג זה שהשתרש, בחטא יסודי. יתרה מזאת, אם בעבר נעשתה הרשימה באמצעים ידניים, מכל מקום ככל שעברה המשימה לביצוע באמצעות האפליקציה מתעורר סעיף 45 לתקנות אלה, הקובע כי ביום הבחירות, בשעה שבה מצוי מצביע בקלפי ובעת ספירת הקולות, לא ישוחח אדם ממכשיר טלפון נייד או מכשיר קשר בחדר שבו פועלת ועדת קלפי, אלא לצורך ניהול ההצבעה בקלפי או במקרי חירום. כלומר, השימוש במכשיר טלפון נייד הוא כעיקרון אסור, אלא לצורך ניהול ההצבעה.

ג. זאת ועוד. מהות התפקיד של חברי ועדת הקלפי והמשקיפים הוא פיקוח על טוהר הבחירות, זו תכלית הימצאותם במתחם הקלפי ולשם כך קבעו המחוקק ומחוקק המשנה את סדרי החלוקה בין נציגי המפלגות השונות. בעניין עדאלה אימץ כבוד השופט מלצר את עמדת היועץ המשפטי לממשלה וקבע כי נציגי המפלגות ממלאים במקום הקלפי תפקיד ציבורי על פי דין בחברי ועדת הקלפי או כמשקיפים, ולכן עקרון החוקיות מונע מהם לבצע, בתפקידם זה, פעולות שלא הוסמכו בדין לעשותן במפורש. חברי ועדת הקלפי והמשקיפים, קבע השופט מלצר, בעת שהם פועלים במסגרת זו – אינם אנשים פרטיים. הם מפעילים סמכויות מכוח הדין. לפיכך, חל עליהם עקרון חוקיות המנהל. על-פי עקרון זה, כוחו של מפעיל הסמכות מוגבל למה שהחוק והתקנות הסמיכו אותו לעשות – ולא יותר מכך. באותו עניין דובר על כך שאין למשקיפים כל הסמכה להציב מצלמות או לצלם דרך קבע, ולפיכך הדבר בעיקרון אסור. בהחלטת יו"ר ועדת הבחירות בעניין עדאלה נדונה גם השאלה האם ניתן לראות בסעיף 4 לחוק יסוד הכנסת מכשיר לרפא את האיסור, מבוח הצורך להגשים את תכלית הסעיף – שמירה על טוהר הבחירות. אלא, שבמקרה שלנו מדובר בהפך הגמור. לצורך מימוש טוהר הבחירות אין כל צורך במחיקת שמות בוחרים והעברתם אל המפלגות, ועל אחת כמה וכמה אין כל צורך בהעלאת שמות המצביעים ומספר הזהות שלהם

ישראלים, זה מרקר (9 בפברואר, 2020); עומר כביר, פרצת האבטחה באפליקציה של הליכוד: הפרטים האישיים של כל הבוחרים נחשפו, בלכליסט (9 בפברואר, 2020, 20:00).⁶⁹ ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 מטה ההדרכה, תדריך ונהלי עבודה למזכיר ולבעל תפקידים בוועדות הקלפי, עמ' 2.

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

לאפליקציה. התוצאה של מהלך כזה, הפעלת לחץ מניפולטיבי על בוחרים במקרה הטוב ושליחת מסרי דיסאינפורמציה או זיופים במקרה הרע, היא בשלעצמה רעה.

(6) אפליקציות לניהול בחירות וההתייחסות אליהן במדינות אחרות

אפליקציות שאוגמות מידע על בוחרים ומאפשרות תקשורת עמם והמרתם לצאת ולהצביע עבור מועמד מסוים הפכו בשנים האחרונות לכלי חשוב בתעמולת הבחירות במקומות שונים בעולם. במרבית ממדינות ארצות הברית מידע האם אזהר פלוגי הצביע בבחירות נחשב מידע לא פרטי.⁷⁰ בשנים האחרונות אף התפתחו בארצות הברית אפליקציות המאפשרות לכל העושה בהן שימוש לדעת האם מי מאנשי הקשר המופיעים במכשיר הטלפון הנייד שלו הצביע בבחירות לנשיאות או לקונגרס. אפליקציות אלו גם מדרגות את אנשי הקשר בהתאם להיסטוריית ההצבעה שלהם, מזגישות באדום את מועדי הבחירות שאיש הקשר המסוים לא הצביע בהן ומאפשרות למשתמש לשלוח מסרים בפלטפורמות שונות על מנת לעודד את איש הקשר לצאת ולהצביע.⁷¹ האפליקציה המוכרת בתחום זה בעולם מכונה NationBuilder.⁷² אפליקציה זו שימשה את הפרלמנט האירופי בקמפיין להגברת מעורבות האזרחים ולעידוד הצבעה בבחירות שהיו באביב 2019. אתר אינטרנט ייעודי שהוקם לשם כך (thistimeimvoting.eu) שימש כפלטפורמה להעברת מידע שהוזן על ידי בעלי זכות ההצבעה לאפליקציה. האתר הציע לגולשים להירשם לקבלת מידע בנוגע לבחירות מהפרלמנט האירופי. הנרשמים התבקשו לספק מידע אודות תחומי העניין שלהם ומידע זה שימש להעברת מסרים ממוקדים אישית לכל אחד. באנגליה נמצא שלמעלה מ-200 מתמודדים או קבוצות קמפיין השתמשו ב-NationBuilder בבחירות הכלליות במדינה בשנת 2017.⁷³ כן נעשה שימוש באפליקציה בקמפיין הברקזיט.⁷⁴ בארה"ב עשה הנשיא טראמפ שימוש ב-NationBuilder בבחירות לנשיאות בשנת 2016. האפליקציה, על פי הדיווחים, רכשה את מאגר המידע על הבוחרים מרשויות כל מדינה בארה"ב ועידכנה אותו במידע נוסף שאספה מסוחר מידע ורשתות חברתיות.⁷⁵

⁷⁰ Dave Maas, *Voter Privacy: What You Need to Know About Your Digital Trail During the 2016 Election*, EFF (Feb. 29, 2016); Meta S. Brown, *Voter Data: What's Public, What's Private*, FORBES (Dec. 28, 2015); Natasha Singer, *Did You Vote? Now Your Friends May Know (and Nag You)*, N.Y. TIMES 21A (Nov. 5, 2018); Marrian Zhou, *Midterm Elections: How Politicians Know Exactly How You're Going to Vote*, CNET (Nov. 5, 2018).

⁷¹ Gilad Edelman, *The Next Campaign Text You Get May Be From a Friend*, WIRED (Jan. 22, 2020); Amy Chozick, *Can Peer Pressure Defeat Trump in 2020?*, N.Y. TIMES (Feb. 23, 2019).

⁷² <https://nationbuilder.com>.
⁷³ Natash Lomas, *European Parliament's NationBuilder Contract Under Investigation by Data Regulator*, TECHCRUNCH (Nov. 28, 2019).

⁷⁴ Marrian Zhou, *Midterm Elections: How Politicians Know Exactly How You're Going to Vote*, CNET (Nov. 5, 2018).

⁷⁵ Marrian Zhou, *Midterm Elections: How Politicians Know Exactly How You're Going to Vote*, CNET (Nov. 5, 2018).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

נשיא צרפת עמנואל מקרון השתמש אף הוא בשירותי האפליקציה בבחירות לנשיאות ולפרלמנט.⁷⁶ המפלגה הסוציאל דמוקרטית בסקוטלנד (Scottish National Party) עשתה שימוש באפליקציית NationBuilder במשך כשבע שנים לשם כרית מידע אישי מרשתות חברתיות ומקורות אחרים זמנים באינטרנט על בעלי זכות הצבעה בסקוטלנד. כל גולש שהביע אהדה או תמיכה למפלגה הסוציאל דמוקרטית ברשת חברתית כלשהי (פייסבוק או טוויטר) הפך למושא למעקב על ידי NationBuilder ופרטיו נאספו ונשמרו במאגר המידע שהחזיקה המפלגה. המידע שנאסף כלל מידע שהוגדר על ידי המשתמשים כפומבי לרבות תמונות, ביוגרפיה, כתובת דוא"ל, מיקומים ותחומי עניין. מטרת האיסוף היתה לאפיין מצביעים פוטנציאליים לפי תכונות האופי שלהם ודעותיהם הפוליטיות ולשלוח להם מסרים ממוקדים אישית.⁷⁷

לאחרונה החלו רשויות הגנת פרטיות ברחבי העולם לבחון מקרוב את השימוש ב NationBuilder. בפברואר 2019 היתה זו נציבות הפרטיות באיחוד האירופי שהביעה חשש שעיבוד מידע על בוחרים על ידי NationBuilder עלול להשפיע לרעה על הגנות הבחירות ולאפשר מניפולציות מבוססות מידע על בוחרים. הנציבות קבעה שהפרלמנט האירופי הפר את התקנות הנוגעות לאופן השימוש במידע אישי על ידי מוסדות אירופיים בכל הקשור לבחירה ולאישור מעבדי משנה על ידי NationBuilder. זאת משום שהפרלמנט לא היה מודע להיקף עיבוד המידע האישי שנעשה על ידי צדדים שלישיים ללא אישור מראש. בנוסף נמצא שאתר האינטרנט ששימש כפנייה לציבור הבוחרים להזין את פרטיהם האישיים על מנת לקחת חלק בקמפיין עידוד ההצבעה לא כלל מדיניות פרטיות כנדרש לפי ה-GDPR. בהודעה מטעם נציבות הפרטיות באיחוד האירופי הודגש שחקיקת הגנת פרטיות במידע נוקשה הינה הכרחית לשמירה על המשטר הדמוקרטי בעיקר בעידן המידע. זאת משום שחוקי הגנת הפרטיות מסייעים לבניית אמון הציבור במוסדות השלטון ובהליך הדמוקרטי על ידי עידוד שימוש אחראי במידע אישי וכיבוד זכויות אדם.⁷⁸

בצרפת קיימה נציבות הפרטיות מספר דיונים עם נציגי אפליקציית NationBuilder בנוגע לכריית המידע הנעשית על ידה מאתרי רשתות חברתיות ולהצלבת עם מידע אישי שמזינים גולשים מרצונם באתר ייעודי או מידע השאוב מפנקס הבוחרים. הנציבות קבעה שברצונה לקיים בדיקות נוספות בנושא אולם הביעה חשש שפעולת כרית המידע והצלבתו ללא ידיעת משאי המידע עלולה להוות הפרה של חוקי הגנת הפרטיות במדינה. בתגובה השעתה NationBuilder את השימוש

⁷⁶ Chris O'Brien, *How NationBuilder's Platform Steered Macron's En Marche, Trump, and Brexit Campaigns to Victory*, VENTUREBEAT (July 14, 2017, 6:03 AM); Brad Jones, *Meet NationBuilder, the Mercenary Software that Powered Trump and Brexit*, DIGITAL TRENDS (Dec. 21, 2016).

⁷⁷ Ben Borland, *'Utterly Hypocritical' SNP Have Been Harvesting Voters Social Media Data for SEVEN Years*, SCOTTISH EXPRESS (March 26, 2018).

⁷⁸ Natash Lomas, *European Parliament's NationBuilder Contract Under Investigation by Data Regulator*, TECHCRUNCH (Nov. 28, 2019).

ציטוט מההודעה לעיתונות של נציבות הפרטיות באיחוד האירופי:

"Strong data protection rules are essential for democracy, especially in the digital age. They help to foster trust in our institutions and the democratic process, through promoting the responsible use of personal data and respect for individual rights."

בכלי זה בצרפת.⁷⁹

באנגליה הבהירה נציבות הפרטיות שהיא מזדאגת מהשימוש שעושות מפלגות בכלי זה מבלי ליידע על כך את נושאי המידע המושפעים מפעולות אלו. לפיכך נקבע שעל מפלגות לספק הודעה לנושאי מידע על כך שהמידע עליהם נאסף ומוצלב ממקורות ציבוריים כגון עמוד פייסבוק. בנוסף, קראה נציבות הפרטיות להפסקה אתית בניתוח מידע אישי לשם הפקת פרופיל האישיות של הבוחרים עד לגיבוש כללים מנחים בנושא המוסכמים על כל המעורבים.⁸⁰

בארה"ב המליץ ה-FTC (Federal Trade Commission) לקונגרס לדחוש שקיפות מוגברת מסוחר מידע מכח הסחר במידע על בוחרים. המלצתו טרם זכתה להתחייסות בחוק.⁸¹ אומנם מדיניות הפרטיות באירופה שונה מזו שבארה"ב, ושיטת הבחירות בארה"ב שונה מזו שבמדינות אירופה ומזו הנהוגה בישראל. אולם, סקירה זו מדגישה את חוסר הנחות המורגשת בכל מקום בעולם מכריית מידע אישי מרשתות חברתיות ומקורות זמינים אחרים באינטרנט ללא ידיעת נושאי המידע ומהצלבתו של מידע אישי רגיש זה עם מידע מפנקס הבוחרים ואת החשש להגינות ההליך הדמוקרטי ולחזק המשטר הדמוקרטי מכח ההשלכות האפשריות של מניפולציות מבוססות מידע אישי על ההליך הדמוקרטי והמשטר הדמוקרטי.

(7) סיכום

איגום מידע פרטי על בוחרים ושימוש באפליקציות של בחיחת מהווה אתגר בתפר שבין טכמולוגיה לבין משפט ובתפר שבין זכות האדם לפרטיות לבין הזכות להיבחר וחופש הפעולה של מפלגות פוליטיות. לתפיסתנו, פרקטיקות שונות שהתפתחו בשנים האחרונות צריכות להיות מוסדרות – אם על ידי יו"ר ועדת הבחירות הנכבד ואם על ידי המחוקק לכשתוכשר השעה. לתפיסתנו:

יש לראות באיגום מידע רגיש על בוחרים פגיעה בפרטיות, המחייבת בעמידה בהוראות חוק הגנת הפרטיות. על כן, אין לאפשר איגום מידע כזה, במאגרים ובאפליקציות ללא שתהיה התייחסות לדרישת ההסכמה, לדרישת צמידות המטרה ולשמירה על אבטחת מידע הן על ידי מי שהוא בעל המאגר הן על ידי מי שמחזיק בו.

אין לאפשר שימוש באפליקציות על ידי חברי ועדות קלפי ומשקיפים לצורך הוצאת פרטי בוחרים בזמן אמת אל מוח מרכזי ואיגומם עם מאגרים מרכזיים. זאת, הן בשל היעדר סמכות והן בשל הפגיעה בפרטיות הבוחרים.

ליו"ר ועדת הבחירות הסמכות ליון החלטות והוראות בעניינים אלה, וזאת הן לאור פרשנות בצרפת

⁷⁹ CNIL, *Elections 2016/2017: What Rules Must Candidates and Parties Respect?* (Nov. 8, 2016); Flore Blondel-Goupil, *NationBuilder Match in France*, NationBuilder (March 31, 2017).

⁸⁰ Natash Lomas, *European Parliament's NationBuilder Contract Under Investigation by Data Regulator*, TECHCRUNCH (Nov. 28, 2019); Information Commissioner's Office, *Democracy Disrupted? Personal Information and Political Influence 11-12* (July 11, 2018).

⁸¹ Marrian Zhou, *Midterm Elections: How Politicians Know Exactly How You're Going to Vote*, CNET (Nov. 5, 2018).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

למילוי החלל שבין האסדרה והטכנולוגיה ולמניעת ניצולו לרעה, והן בשל פרשנות סעיף 17ב לחוק התעמולה וסעיף 118 לחוק הבחירות. נדמה שאפשר לחזור בעניין זה לדברי בית המשפט בעניין שרון, עוד משנות השבעים של המאה הקודמת:

"חובה להקפיד על כך, שהבחירות תהיינה חופשיות וטהורות מכל רבב של כפייה, השפעה לא הגונה ושחיתות, וכי יהיה ברור שהאזרח הבוחר, כשמימש את זכותו להצביע ומיצה את רצונו הפוליטי בפתק הבוחר, עשה כן כבן-חורין ועל-פי שיקול-דעתו החופשי... חופש הבחירה משמעו לא רק החופש הפיסי להטיל לקלפי את פתק ההצבעה, אלא גם, ובעיקר, החופש הגמור לעבור כבן-חורין את תהליך ההצבעה מהבחינה הנפשית והשכלית. לכן, כל מעשה, שיש בו כדי לצמצם או לבטל, בין במישרין ובין בעקיפין, את חירות חשיבתו של הבוחר ויכולתו לתת ביטוי אמיתי לתכנית הפעולה הרצויה בעיניו ולהשקפת עולמו, על שיקול-דעתו העצמי...פוגע בעיקרון הבסיסי של טוהר הבחירה ואי-תלותה."⁸²

⁸² ע"פ 83/71 שרון נ' מדינת ישראל, פ"ד ל"ח (2) 757 בעמ' 765 (1984).

נספח 7

החלטת כבי יו"ר ועדת הבחירות

18.2.2020

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 23
The Central Elections Committee for the 23rd Knesset

Justice Neal Hendel
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي نيل هندل
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט ניל הנדל
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 14/23

העותרים: 1. עו"ד שחר בן-מאיר
2. עו"ד יצחק אבירם

נגד

המשיבים: 1. הליכוד – תנועה לאומית ליברלית
2. התאחדות הספרדים שומרי תורה, תנועתו של מר"ן הרב עובדיה יוסף זצ"ל
3. אלקטור תוכנה בע"מ
4. היועץ המשפטי לממשלה
5. הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים

המבקשות להגיש חוות דעת: די"ר תהילה שוורץ אלטשולר; עו"ד רחל ארידור הרשקוביץ

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותרים: עו"ד יצחק אבירם; עו"ד שחר בן-מאיר
בשם משיבה 1: עו"ד אבי הלוי; עו"ד ניבה הלוי; עו"ד שמואל תמיר (שורקי)
בשם משיבה 2: עו"ד ישראל באך
בשם משיבה 3: עו"ד ירון דוד
בשם משיבים 4-5: עו"ד אבי מילקובסקי; עו"ד אילנית ביטאו

החלטה

1. העתירה המונחת לפני מופנית כלפי השימוש באפליקציה בשם "אלקטור", אשר לטענת העותרים משמשת את משיבים 1-2 – רשימות הליכוד וש"ס – במסגרת מסע הבחירות שלהן. לפי הנתען בעתירה, רשימת הליכוד פעלה לשם העלאת פנקס הבוחרים – המכיל פרטים אישיים כגון שם, כתובת ומספר זהות, של כל בעלי זכות ההצבעה בישראל – על גבי מסד הנתונים של האפליקציה. העותרים סבורים כי השימוש באפליקציה במסגרת תקופת הבחירות וביום הבחירות עצמו מנוגד לדין.

עמוד 1 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون، اورشليم القدس، 9195015
טלפון חاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

ומבקשים כי אוציא צווים שונים למניעת או הגבלת השימוש באפליקציה מכוח סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 ("חוק דרכי תעמולה").

ביחר פירוט, העותרים טוענים כי השימוש באפליקציה מפר את הדין במספר צורות: ראשית ועיקר, נטען כי המידע המועלה לאפליקציה גלוי לכל אדם, ללא כל פיקוח ובקרה, תוך פגיעה תמורה בפרטיותם של כל הרשומים בפנקס, ותוך הפרת הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ותקנות שהותקנו מכוחו. שנית, נטען כי עצם העלאת פנקס הבוחרים על גבי האפליקציה מנוגדת לדין, המחייב רשימה לקבל היתר לשם העברת הפנקס לידי גורם אחר. שלישית, האפליקציה משמרת את המידע המצוי בפנקס גם לאחר הבחירות, בניגוד לדין המחייב למחקו בתום הבחירות. רביעית, נטען כי הוספת נתונים לפנקס הבוחרים – כגון נטייתו הפוליטית של בוחר מסוים – מנוגדת לדין, שכן היא יוצרת למעשה מאגר נתונים חדש ועשיר יותר בנתונים. חמישית, נטען כי הליכוד מתכוונת להשתמש באפליקציה ביום הבחירות כדי לסמן בה את זהות האזרחים שהגיעו להצביע, תוך פגיעה מהותית בחשאיות הבחירות והפרת תקנה 45 לתקנות הבחירות לכנסת, התשל"ג-1973, האוסרת על שיחת טלפון או הפעלת מכשירי רדיו וטלוויזיה בעת ההצבעה בקלפי. שישית, נטען כי השימוש באפליקציה שחואר לעיל מפר את הוראת סעיף 118א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 ("חוק הבחירות"), האוסרת שימוש בפנקס הבוחרים "שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים". העותרים הוסיפו וציינו כי לא מיצו הליכים ולא פנו אל מי מן המשיבים. הם הסבירו התנהלות זו בכך שלשיטתם אין בפניה זו תועלת, שכן "סביר מאוד להניח (אם לא בוודאות מוחלטת) כי הליכוד לא היה נעתר לפניה מוקדמת".

2. הליכוד ומשיבה 3 – שפיתחה ומתפעלת את האפליקציה – סבורות כי יש לדחות את העתירה. משיבות אלה העלו טענות רבות לגופו של עניין: נטען כי העלאת הפנקס לאפליקציה ואופן השימוש בה אינם מפרים את הפרטיות; כי העלאת הפנקס על גבי האפליקציה והשימוש בה, בתקופת הבחירות וביום הבחירות עצמו, תואמים את הוראות החוק; וכי אמנם התגלה בתקופה האחרונה פרצת אבטחה באפליקציה שעל פי הנטען הובילה לדליפת פנקס הבוחרים, אולם תקלה זו טופלה והעניין נבדק בידי הרשויות המוסמכות. לא נרחיב לתאר את הטענות לגופן של דברים, או טענות סף אחרות שהעלות משיבות אלה, שכן לענייננו חשובה בעיקר טענתן כי יש לדחות את העתירה על הסף בהעדר סמכות עניינית ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית. להלן נידרש לטענה זו בהרחבה.

רשימת ש"ס הודיעה כי היא אינה משתמשת באפליקציה, ומלינה על כך שהעותרים לא פנו אליה בשאלה האם היא משתמשת באפליקציה בטרם צירפו אותה כמשיבה לעתירה.

היועץ המשפטי לממשלה סבור גם הוא כי יש לרחות את העתירה מחוסר סמכות עניינית. לשיטתו דברי החקיקה שעליהם מתבססים העותרים אינם מנויים בין דברי החקיקה המקנים ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להוציא צווי מניעה בגין הפרת, ולמצער העותרים לא הניחו תשתית קונקרטית המלמדת אחרת. עוד הוסיף היועץ המשפטי לממשלה כי על פני הדברים חלק מהטענות העובדתיות של הליכוד ושל משיבה 3 אינן נכונות וכי לכאורה הופרו הוראות חוק הגנת הפרטיות והתקנות מכוחו, וכי דליפת פנקס הבוחרים מהאפליקציה ועמידת משיבים אלה בדרישות הדין מצויות כעת בהליכי בדיקה ופיקוח בידי הרשות המוסמכת – הרשות להגנת הפרטיות.

לאחר הגשת העתירה הוגשה בקשה מטעם שתי חוקרות במכון הישראלי לדמוקרטיה להגיש חוות דעת, התומכת באופן עקרוני בקבלת העתירה. די אם נציין כעת כי עמדת המבקשות בסוגיית הסמכות הייתה דומה לעמדת העותרים. עיינתי בחוות הדעת, ובנסיבות אלה – ובהתחשב בתוצאה שאליה הגעתי על נימוקיה – אין צורך לקבל את הבקשה, אשר נמחקת בזאת.

אלה טענות הצדדים לעתירה, ומכאן להכרעה.

3. סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית להוציא את הסעד המבוקש בעתירה – צו מניעה – קבועה בסעיף 17 ב לחוק דרכי תעמולה, הקובע בחלק הרלוונטי לענייננו:

“יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי, לאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא טענותיו לפניו, ליתן צו המונע ביצוע מעשה עבירה לפי חוק זה, לפי פרק י"א לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, לפי פרק ט' לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, או לפי סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (מועד בחירות כלליות), התשנ"ד-1994, או המשכתו (להלן – צו מניעה)“ (ההרגשות הוספו).

הסעיף קובע רשימה מוגדרת של דברי חקיקה, שביחס אליהם ניתן להוציא צו מניעה. בעבר פירשו חלק מיושבי ראש ועדת הבחירות את הסעיף באופן רחב יחסית, המקנה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להוציא צווי מניעה מעשים שאינם כלולים בדברי החקיקה המצוינים בסעיף. כך נהגו, כנראה, לתח מענה לבעיה שהתעוררה בתקופת הבחירות. ברם, בשנת 2017 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בהרכב מורחב, אשר קבע בדעת הרוב (מפי הנשיאה נ' נאור, בהסכמתי ובהסכמת השופטים י' דנציגר, ע' פוגלמן ונ' טולברג, וכנגד דעתו החולקת של המשנה לנשיאה (ברדימ) א' רובינשטיין) כי אין ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להוציא צווי מניעה שלא מכוח דברי

החקיקה המנויים במפורש בסעיף 17 ב (דנג"ץ 1525/15 טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017) ("עניין טיבי").

הפרשנות לפיה חוק דרכי תעמולה קובע הסדר שלילי בעניין הסמכות התבססה על מספר נימוקים. ראשית, ומבחינה לשונית, הסעיף אינו מסתפק בציון דברי החקיקה, אלא מוסיף וקובע חלקים ספציפיים מתוך אותם דברי חקיקה, שרק ביחס אליהם או מכוחם ניתן להוציא צו מניעה. שנית, נקבע כי הפרשנות המצמצמת משקפת את ההכרעה הערכית לפיה "ישנה הצדקה להגביל את סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות לתת צו מניעה רק במקרים מסוימים, שבהם בוצעו עבירות הקשורות בעבותות לדיני התעמולה, שהם לחם תוקן, ולא בכל מקרה של הפרת איסור פלילי באשר הוא" (שם, פסקה 25 לפסק דינה של הנשיאה נאור). ודוקו, באותו עניין רובר על שאלת הסמכות למנוע פגיעה ברגשות דתיים באמצעות תעמולת בחירות. אותה פגיעה שנדונה בעניין טיבי נעשתה במסגרת תעמולה, ותכליתה המרכזית הייתה השפעה על הבוחרים ועל תוצאות הבחירות. חרף כל אלה, נקבע כי ליושב ראש הוועדה אין סמכות להעניק צו למניעת עבירה מסוג זה, שכן המוקד מצוי בפגיעה ברגשות ולא בגרעין דיני הבחירות, למרות שתכלית העבירה היא להשפיע על הבוחר ועל הצבעתו ביום הבחירות. לשון אתר, בית המשפט העליון הקפיד ל"הצמיד" את היקף הסמכות של יושב ראש ועדת הבחירות לדרישות הפורמליות של סעיף 17 לחוק דרכי תעמולה.

טעם נוסף שהוזכר בעניין טיבי עוסק בקיומן של סמכויות מקבילות. ככל שמדובר בתעמולת בחירות שתוכנה הוא מעבר על החוק – קיימת סמכות לגורם אחר למנוע את ההפרה: "היעדר סמכות כאמור ליו"ר ועדת הבחירות אין משמעה היעדר הסדרה. תעמולה שתהווה הפרה של חוק, שאינו מגוי בסעיף 17ב(א), תוסדר במסגרת הדינים הרלוונטיים ובאמצעות פנייה לערכאה המתאימה" (שם). מבחינה פרשנית, יש להבחין אפוא בין תחומים שכלל אינם מוסדרים, לבין תחומים שהוסדרו באופן עקרוני, ושביחס אליהם הסעד המבוקש מיושב ראש ועדת הבחירות המרכזית הוא לפעול במקביל לרשות או הערכאה המוסמכת, בהערך פעולה מצידם (וכן השוו וראו תב"כ 8/20 הליכוד נ' העבודה (22.02.2015), סעיף 18 להחלטת כב' השופט ס' ג'ובראן).

המחוקק שקל היטב מהן הסמכויות שיש להעניק ליושב ראש ועדת הבחירות. ממלא תפקיד זה הוא שופט מכהן של בית המשפט העליון, ובמסגרת תפקידו כיושב ראש ועדת הבחירות מוענקות לו סמכויות רחבות, בתחומים השונים מתחומי סמכות השיפוט הרגילות, כגון קביעת תקנות, הוראות שעה והשפעה על תקציב הוועדה. ככל הנראה, הדין הגביל את סמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות להוציא צווים למניעת ביצוע מעשי עבירה מסוימים ומוגדרים כדי לאזן את כוח ההכרעה שניתן לו, דהיינו הכוח לעצור פעילות בניגוד לדין. זאת בסעיפים מוגדרים וכתובים עלי ספר חוקים.

עמוד 4 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון מאת: 02-6753407, פקס פאקס: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadabB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

4. כאן, קריאה וקריאה חוזרת של העתירה מבהירה בבירור כי היא עוסקת, למעשה, בפגיעה בפרטיות של האזרחים המופיעים במאגר, הגישה שיש לגורמים שונים למידע האישי שלהם, וטענות בדבר פרצות האבטחה המצויות באפליקציה. כך הצהירו העותרים עצמם וכך עולה מהפרק העובדתי והפרק המשפטי של העתירה. אלה סוגיות חשובות ואף חשובות מאוד. כך במדינה דמוקרטית, כך במדינה יהודית. ברם, וכפי שטענו העותרים עצמם, דברי החקיקה שהפרו משיבים 1-3, לשיטת העותרים, מצויים בחוק הגנת הפרטיות או בתקנות מכוחו. דברי חקיקה אלה אינם מנויים בדברי החקיקה שנקבעו ושפורטו בסעיף 17 ב לחוק דרכי תעמולה, ולכן לפי הלשון אין ליושב ראש ועדת הבחירות סמכות להוציא צווים למניעת הפרתם. תוצאה זו אף אינה מסכלת את התכלית הראויה – למנוע הפרה של הנוראות חוק הגנת הפרטיות, לרבות בהקשר של בחירות. ישנה רשות האמונה על אכיפת דינים אלה – הרשות להגנת הפרטיות – שצורפה כמשיכה לעתירה. לא זו אף זו, בעתירה צוין במפורש כי "הרשות להגנת הפרטיות... אינה ממלאת את תפקידה ומאפשרת למפלגות ובהן הליכוד, להפר את פרטיות אזרחי ישראל בריש גלי בתקופת מערכת הבחירות, ועל כן עתירה זו". לאמור, ובלתי להביע עמדה לגבי נכונות הטענה, העותרים עצמם מכירים בסמכות הרשות, ותכלית העתירה היא לגרום לרשות לבצע את תפקידה או לעקוף את הרשות באמצעות מתן צו מניעה לפי חוק דרכי תעמולה.

לא למותר להדגיש שוב כי כפי שצוין – העותרים לא מיצו הליכים קודם להגשת העתירה. אין לקבל את טענתם לפיה לא עשו כן מפני שקיימת מלכתחילה הסתברות נמוכה כי הפניה המוקדמת תישא פרי ותיענה בחיוב. הפניה המוקדמת אינה נתונה לאומדנא של העותר. לא פעם מעוניין האחרון להגיע מיד לבית המשפט, מבלי לצעוד בדרך מקדמית. בהקשר זה יוזכרו שלוש הנקודות הבאות: ראשית, לעיתים פניה מוקדמת מייצרת עתירה או חלקה, גם באופן בלתי צפוי. שנית, הפניה המוקדמת עשויה להוביל לליבון עובדתי טוב יותר בטרם הגשת עתירה, ובכך לתרום למיקוד המחלוקת. שלישית, העותרים לא פנו אל אף אחד מן המשיבים, ולא רק אל הליכוד. כאמור, רשימת ש"ס טענה כי כלל אינה משתמשת באפליקציה, וכי לא היה מקום להוסיפה לעתירה. בנוסף, מן החומר עולה כי העותרים לא פנו גם אל הרשות המוסמכת בטרם הוגשה העתירה, חרף הכרתם בכך שהסמכות למניעת הפרת דיני הפרטיות מצויה לפתחה. בראי זה עולה כי תכלית העתירה היא, למעשה, להורות לרשות המוסמכת על אכיפת הדין. מעבר לכך שסמכות זו בוודאי אינה מצויה בידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, מדובר באי-מיצוי הליכים בסיסי ביותר במשפט המינהלי.

העותרים נתנו דעתם לקושי במישור הסמכות, וציינו את סעיף 118 א לחוק הבחירות. סעיף זה אוסר שימוש או מסירת מידע מפנקס הבוחרים "שלא לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים". ברם, אצלנו התשתית העובדתית – גם זו שפרשו העותרים – אינה מלמדת כי השימוש

עמוד 5 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون، أورشليم القدس، 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 دוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

באפליקציה נועד לצורך אחר מלבד התמודדות בבחירות או קשר עם בוחרים. לפי התשתית שהונחה, כל כולה של האפליקציה לא נועדה אלא לשם קשר עם בוחרים שלא הצביעו ביום הבחירות, ולצורך הנסיון לשכנעם להצביע. אין תשתית עובדתית או משפטית לתחולת סעיף 118 א לחוק הבחירות במקרה דנן. החוק, על פניו, מתיר מסירת מידע מפנקס הבוחרים לצורכי התמודדות בבחירות או לצורכי קשר עם ציבור הבוחרים, מבלי שהוספה הסתייגות למונחים אלה. יוצא כי על סמך החוק והפסיקה הקיימים, אין בכוחו של סעיף זה להעניק סמכות ליושב ראש ועדת הבחירות לדון בעתירה זו.

5. המסקנה היא שליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית אין סמכות להעניק צווים בגין הפרת הוראות הדין שלהן טענות העותרים. התוצאה האופרטיבית היא דחיית העתירה על הסף. המחוקק קבע גורם המוסמך לדון בסוגיית הפרטיות של היחיד, גם בשרה הבחירות, והוא הרשות להגנת הפרטיות. כולי תקווה כי הרשות תמצה את הליכי הבדיקה והפיקוח, ביעילות וביסודיות הנדרשת בסד הזמנים של מערכת הבחירות ועל הצד הטוב ביותר. יוטעם, ככלל, שביקורת שיפוטית על פעולת הרשות להגנת הפרטיות מתבצעת על ידי בית המשפט לענינים מינהליים בעניינים המפורטים בהתאם לפרט 28 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לענינים מינהליים, התש"ס-2000.

עם זאת, דליפת פנקס הבוחרים, על המידע האישי הרב שבו, לגורמים מגורמים שונים – מעוררת קושי. כך גם מתוך ההנחה שלא הייתה כל כוונה ליצור פרצה ובהנחה שהיא אכן נסגרה. אשר לאבטחת המידע – בא כוח הליכוד טען כי בעבר הפנקס היה מועבר על גבי נייר. על פי הקו שהציג, אם העברה כזו מותרת, יש לשאול מדוע שכלול התהליך ושילוב טכנולוגיה מתקדמת יהפוך את המותר לאסור. גם אם הרבר נכון, הטיעון חושף את מחיר הקדמה בהקשר זה ואת הסיכונים שטמונים בה. נדמה כי זו נחלת טכנולוגיה מתקדמת.

6. הדברים הובאו שכן בסופו של דבר העניין נוגע לבחירות אף אם אין ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להוציא צווי מניעה ביחס לכך. בהקשר זה יצוין כי לצד הטענות המצויות במישור הסמכות של הרשות להגנת הפרטיות, מעלה העתירה שתי סוגיות הנטועות כדיני הבחירות, שמעוררות מחשבות על היחס בין דיני הבחירות, דיני הפרטיות, וההתקדמות הטכנולוגית העצומה שחלה בעשורים האחרונים. לנוכח חשיבות הסוגיות, והגם שאין סמכות להוציא במסגרת הליך זה צו מניעה בגינן, מצאתי לנכון להעלות את האפשרות של בחינה נוספת של הדין הנוהג על פני המציאות המשתנה.

שימוש בפנקס הבוחרים. חוק הבחירות קובע, בסעיף 39:

“ שר הפנים ימסור למפלגה או לסיעה בכנסת, באמצעי האלקטרוני או מגנטי... מידע פנקס, וכן רשימה של אזורי הקלפי ותחומיהם ושל מקומות הקלפי... לאתר שתחייב בכתב, בנוסח שקבע שר הפנים... שלא תעשה שימוש במידע פנקס, לרבות העברתו לאחר, אלא לצורכי התמודדות בבחירות ולצורכי קשר עם ציבור הבוחרים.”

סעיפים 39(ד)-(ה) מוסיפים כי “שר הפנים רשאי להורות כי באמצעי האלקטרוני או המגנטי הנמסר לפי סעיף זה יכלל אמצעי הגנה... שר הפנים יודיע לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, לאילו מפלגות או סיעות נמסר מידע פנקס”. במילים אחרות, שר הפנים חייב למסור לסיעה ולמפלגה עותק מפנקס הבוחרים. לא מדובר על עותק מודפס אלא על עותק דיגיטלי, כזה שניתן לעבד באמצעות מחשב. המחוקק אף מתייחס לאפשרות שרשימה תעביר עותק מן הפנקס לידי גורם אחר, ולכאורה מאפשר זאת ככל שהשימוש הוא לצורכי התמודדות בבחירות וקשר עם הבוחר, ובכפוף למתן התחייבות על כך בכתב. המחוקק נתן אמנם דעתו לאספקטים של בטיחות ופרטיות, בדמות הרשאה לשר הפנים לקבוע הוראות בדבר אמצעי הגנה ועדכון רשויות הפרטיות. בפועל, שרי הפנים לא מצאו לנכון להתייחס לסוגיה, כנראה מפני שהשיטה עבדה. ואולם, התפתחויות טכנולוגיות מן השנים האחרונות מעלות את השאלה האם אין צורך באסדרת אלמנטים נוספים של המידע: האם המגבלות הקיימות כיום מספיקות, האם ראוי להגביל את אופן השימוש בפנקס גם לצורך יצירת קשר עם בוחרים בקשר לבחירות, האם ניתן להוסיף לפנקס נתונים וליצור מאגר עשיר יותר על בסיס הפנקס, האם אין מקום לקבוע הסדרים מפורטים יותר הנוגעים לאבטחת מידע וכיוצא באלה. הלא יהא זה נכון לכוון את הרשימות כיצד ראוי להשתמש בפנקס? השימוש ההולך וגובר באפליקציות ומאגרי מידע, שמגדיל גם את החשש מפני פגיעה בפרטיות, מצריך לשקול חשיבה נוספת בנושא, לשם קביעת הסדרים נוספים על אלה הקבועים בחוק. כמובן שראוי להתחשב גם בשאלה של אפקטיביות האכיפה בפועל בידי הרשויות, ולהביא עניין זה בחשבון בעת עיצוב ההסדרים.

חשאיית הבחירות. סעיף 4 לחוק יסוד: הכנסת קובע, בין היתר, כי “הכנסת תיבחר בבחירות כלליות, ארציות, ישירות, שוות, חשאיות, ויחסיות, לפי חוק הבחירות לכנסת”. אחת מדרישות חוק היסוד – שאותה נועד לפרוט חוק הבחירות – היא חשאיות הבחירות. ודאי שדרישת החשאיות כוללת את חשאיות תוכן ההצבעה, דהיינו למה הצביע כל מצביע. זהו גבול גזרה אחד של החשאיות. אך האם יש גזרות נוספות? ומהן? בענייננו נטען כי ניתן לסמן באפליקציה אם אדם מסוים הצביע. מתגובות הצדדים אף ניתן היה ללמוד כי באופן עקרוני אין לכל אזרח בישראל גישה לסטטוס ההצבעה של חברו, אך ככל שגורם כלשהו העלה את המידע לאפליקציה ביום הבחירות – גורמים מפלגתיים כאלה ואחרים יכולים לצפות בו. אפשרות זו מעלה מספר שאלות: האם דרישת החשאיות בחוק היסוד כוללת גם חשאיות בדבר עצם ההצבעה ביום הבחירות? האם יש הבדל בהקשר זה בין ידע שהוא נחלת הכלל,

עמוד 7 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirots.gov.il

ידע הקיים רק אצל מפלגות או ידע הקיים אצל גורמי המדינה? והעיקר – הכיצד להתמודד עם הטכנולוגיה החדשה גם כאשר אוחזים בעקרונות ישנים? כה"ש 7/22 עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' הליכוד – תנועה לאומית ליברלית, פסקה 60 (26.8.2019) התייחס לסוגיה זו יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, המשנה לנשיאה ח' מלצר, וקבע כך:

המבקשים טוענים כי לא רק הזכות לפרטיות נפגעת כאן אלא גם הזכות לחשאיות בבחירות. המשיבים טוענים לעומתם כי החשאיות חלה רק בשלב ההצבעה בפועל, קרי – בחירת הפתק והכנסתו למעטפה מעבר לפרגוד שבתא ההצבעה, ולא על עצם העובדה שהתייצב לבחור. האם החשאיות בבחירות משתרעת גם על הידיעה כי פלוני בחר אם לאו, זוהי שאלה נכבדה שטרם הוכרעה בפסיקה, וטעונה עוד ליבון ואינני רוצה לקבוע בה מסמרות, במיוחד בשים לב לכך שרשימת הבוחרים שהצביעו איננה, לכאורה, חסויה בפני סיעות הכנסת ששלחו נציגים לוועדת הקלפי".

באותו עניין נדונה השאלה באילו מקרים ניתן לצלם תמונות של בוחרים שהגיעו להצביע, באופן שעלול לחשוף את עצם הגעתם להצביע בבחירות. כפי שעולה מהציטוט, לא הוכרעה השאלה האם עצם חשיפת העובדה כי בוחר מסוים הצביע או לא הצביע מפרה את עקרון החשאיות. יצוין, כפי שגם צוטט, שהנוהג מזה שנים רבות הוא כי נציגים מטעם מפלגות שונות המצויים באתר הקלפי – חברי ועדת הקלפי או משקיפים – מסמנים על גבי עותק מן הפנקס המצוי ברשותם את זהות המצביעים בקלפי. זאת לשם העברת מידע זה לחברי מפלגתם, כדי שינסו לפנות אל מי שעשוי לתמוך במפלגה וטרם הצביע. שאלה היא האם נוהג זה מתיישב עם עקרון החשאיות, וגם אם התשובה לכך חיובית – האם זה המצב גם כאשר עוברים אנו מדפי הנייר אלי אפליקציה ומרשתת. לעיתים הטכנולוגיה וההכרעות הכרוכות בעקבה מאירים באור שונה גם תופעות בלתי טכנולוגיות שקרמו להתפתחות המדע והמשפט. אף אני לא אביע עמדה בסוגיות אלה במסגרת החלטה זו, ולו מן הטעם שמסקנתי הסופית היא כי איני מוסמך להיעתר לעתירה. יתר על כן, הסוגיות מורכבות וניתן להשיב עליהן באופנים שונים.

7. הדילמה אינה רק עניין של זמן, אלא אף של מקום. נדמה כי המאפיינים הייחודיים של שיטת הבחירות בישראל ותרכוה המשפטית – גם הן שיקולים רלוונטיים. אך לא יהא זה מיותר לציין כי בעת הזאת אף מקיימים דיונים שונים בנושא הכללי בעידן המחשב במדינות מעבר לים:

"As public records have been made available in computerized form and posted on the Internet, public concerns about protecting the privacy of personally identifiable information in these records have intensified. Before computers and information technology, those who wished to see and copy information in public records had to traipse to a public building, request a record, wait for the staff to

עמוד 8 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון מאת: 02-6753407, פקס פאקס: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

find it, carefully read through the record to find the item(s) of interest, and then copy the desired information manually. The physical presence and labor involved resulted in "practical obscurity," that is, the work involved in obtaining access and duplicating information had the effect of protecting the privacy of the information. In the networked world, those built-in protections are removed and there is little or no obscurity. Records can be easily accessed, searched, analyzed, and reconstituted in new forms from nearly anywhere in the world." (Deborah G. Johnson, Priscilla M. Regan, and Kent Wayland, Campaign Disclosure, Privacy and Transparency, 19 Wm. & Mary Bill Rts. J. 959 (2011), <https://scholarship.law.wm.edu/wmborj/vol19/iss4/7>)

מובן, שאין להתעלם מן הנוהג בכגון דא, שמצוי בתוקף עשרות שנים, אך יש לשים אל לב להתפתחויות הטכנולוגיות והשינויים שהן מביאות (ראו למשל מיכאל בירנהק, מרחב פרטי – הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה (תשע"א)).

8. נסכם: מתן צו מניעה ביחס לשתי הסוגיות אינו מצוי בסמכותי העניינית, וזאת גם אם הייתי מניח כי גפלו פגמים שונים בהתנהלות המשיבים – ואיני מביע עמדה בעניין זה, לכאן או לכאן. עם זאת, הסוגיות מעלות שאלות מעוררות מחשבה בדבר התאמת הדין למציאות הטכנולוגית. חוק הבחירות נחקק בשנת 1969, ומאז נכתבו אפליקציות ושורות קוד רבות, גם בקשר עם מערכת הבחירות. ניתן לומר שהטכנולוגיה שינתה את פני הבחירות, במובנים ישירים ועקיפים, גלויים וסמויים. לצד הטכנולוגיה – במקביל ובאופן שלוב – השתנו גם התפיסות לגבי מושגים הקשורים לפרטיות וחשאיות. הטכנולוגיה, כשלעצמה, עשויה לשנות לבדה את היחס למושגים אלה מקצה לקצה או, למצער, להשפיע על האיזונים הראויים. אין לגזור בהכרח גזירה שווה בין נתונים המופיעים על גבי דף ונייר, שיש לצלמם ולהעבירם באופן פיזי, ובין נתונים שניתן לשלוח לכל קצווי חבל בלחיצת כפתור. מדובר בשאלה המחייבת הבנה מעמיקה בפרטים טכנולוגיים לצד בחינה נורמטיבית מחודשת של הסדרים שונים בחוק הבחירות, והתאמתם לימינו אנו. יתכן שראוי לשנות את הדין הקיים, מבחינה עקרונית או מעשית, ולו בהיבט כזה או אחר.

בנסיבות העניין אין מקום לפעול בעניין כבר בבחירות הקרובות. אלה צפויות להיערך בעוד כשבועיים, וממילא מדובר על בחינה מחודשת של הדין הנוהג. אף ישנן הסתמכות והיערכות של הרשימות על המצב הקיים. לבסוף, הסוגיות סוגיות הן, ומצריכות הליך תשיבה כולל ומורכב. סבורני אפוא כי נכון שאשקול למנות לאחר מערכת הבחירות הקרובה ועדה ציבורית בראשות שופט בדימוס של בית המשפט העליון, שתבחן לעומק נושאים בדיני הבחירות המקיימים ממשק עם דיני הגנת

עמוד 9 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, اورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

הפרטיות על כל ענפיה, לרבות חשאיית הבחירות, תוך התייחסות גם לפיתוחים הטכנולוגיים שהפכו דומיננטיים במערכות הבחירות בשנים האחרונות. הוועדה, ככל שתוקם, תגיש את המלצותיה לכנסת, לשם בחינת הליכי חקיקה בעקבות מסקנות הוועדה והמלצותיה. יוער כי מלבד שתי הסוגיות האמורות, ישנן סוגיות נוספות הדורשות בחינה במשקפי הפרטיות והטכנולוגיה, למשל הסוגיה של הפצת תעמולת בחירות בניגוד לדין, באמצעים טכנולוגיים שונים המקשים על איתור מפרי הדין. ככל שמדובר בדין שאכיפתו "הופרטה" ומצויה בידי גורמים פרטיים כגון רשימות או מועמדים, ולא בידי כוחות הבטחון השונים, עשויות להתעורר שאלות של ממש באכיפת הדין, בשל שיקולים של סדרי הדין, חיי המעשה והוראות של המשפט המהותי. ראוי אפוא לשקול הקמת ועדה אשר תיתן דעתה על כל הנושאים המתעוררים בדיני הבחירות, לרבות תעמולת הבחירות, הקשורים לפרטיות ולהתפתחויות טכנולוגיות מן השנים האחרונות. אתן דעתי לשאלת מינוי הוועדה הציבורית לאחר הבחירות. אני רואה בחיוב את עמדת היועץ המשפטי לממשלה, בדבר שליחת דוח מסכם של עבודת הרשות עם סיום המלאכה. חלוקת הסמכויות באשר למקרה מושא העתירה מחייבת את ההדגשה כי איני מביע כל עמדה במלאכה לא לי.

9. סוף דבר, דין העתירה להדחת על הסף בהעדר סמכות עניינית. יחד עם זאת, בכוונתי לשקול הקמת ועדה ציבורית לאחר תקופת הבחירות, לשם בחינת מכלול הסוגיות המתעוררת בנקודת המפגש שבין פרטיות וטכנולוגיה בדיני הבחירות. בנסיבות אלה ועל אף התוצאה, לנוכח חשיבות הסוגיה רעתי היא כי אין מקום להשתת הוצאות על העותרים ביחס למשיבים 1, 3, 4 ו-5. אשר למשיבה 2 – רשימת ש"ס – נדמה כי פניה מוקדמת עשויה הייתה לגלות כי אין לה עניין במחלוקת בין הוצרדים, ובהתאם העותרים יחויבו בהוצאותיה בסך של 1,500 ש"ח.

ניתנה היום כ"ג בשבט התש"ף (18.02.2020).

ניל הנדל

**שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-23**

עמוד 10 מתוך 10

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

נספח 8

פניית העותרים

מיום 7.2.2019

י. אבירם ושות'
משרד עו"ד
אבא הלל 12 רמת גן
טל: 03-6110505
פקס: 03-7522095

שחר בן מאיר
משרד עו"ד
אבא הלל 12 רמת גן
טל: 03-6127878
פקס: 03-6127979

07/02/2019

פניה דחופה בהולה

לכבי
עו"ד עלי קלדרון
הממונה על האכיפה המנהלית
הרשות להגנת הפרטיות במשרד המשפטים
באמצעות המייל והפקס

א.ג.

הנדון: פניה דחופה למניעת יצירת מאגר מידע לא חוקי ושימוש בו

הננו לפנות אליכם בקשר לנדון כדלקמן:

1. סעיף 8 (א) לחוק הגנת הפרטיות (להלן: "החוק") אוסר על קיום ושימוש במאגר מידע שלא נרשם בהתאם להוראות החוק אצל רשם מאגרי המידע.
2. סעיף 7 לחוק מגדיר מידע רגיש כמידע אשר כולל "נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו"; (ההדגשה שלנו).
3. סעיף 10 לחוק מסמך את רשם מאגרי המידע לנקוט בפעולות פיקוח בין היתר בהקשר של הקמת מאגרי מידע לא חוקיים.
4. עוד מסמך סעיף 10 את גורמי הפיקוח:

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו ידיעות ומסמכים המתייחסים למאגר מידע;

(2) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי מופעל בו מאגר מידע, לערוך בו חיפוש ולתפוס חפץ, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע חוק זה וכדי למנוע עבירה על הוראותיו; על חפץ שנתפס לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969; סדרי כניסה למיתקן צבאי או למיתקן של רשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19(ג) ייקבעו על ידי שר המשפטים בהתייעצות עם השר הממונה על רשות הבטחון, לפי הענין; בפסקה זו, "חפץ" - לרבות חומר מחשב, ופלט מהגדרתם בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995;

5. ונדגיש, לגורמי הפיקוח הסמכות להיכנס לכל מקום כאמור גם בלא צו של בית המשפט אלא אם מדובר במקום המשמש למגורים בלבד.
6. הרשות להגנת הפרטיות שבמשרד המשפטים מפרסמת אף באתר האינטרנט שלה, את הפעולות המנהליות והפליליות שלה:

"פעילויות האכיפה הפלילית, המנהלית והפיקוח, אשר מתבצעות על ידי החוקרים והמפקחים המוסמכים ברשות להגנת הפרטיות, נועדו להטמיע את הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "החוק") ואת חשיבותן בקרב הציבור, להגביר את הציות לחן (בין היתר בדרך של הרתעה באמצעות הגשת כתבי אישום פליליים, הטלת קנסות מנהליים ושליחת האפשרות לעשות שימוש במידע במקרים של הפרת הוראות החוק), להעלות את תחושת המוגנות הציבורית ולהסדיר את התנהלות המשק. הפנמת הגופים הרלוונטיים במשק את ערך הפרטיות ואמונו הגדל של הציבור בהם, עקב כך, תורמים לפיתוח הצמיחה הכלכלית במשק ועל כן חשובים לאין שיעור. לחוקרים ולמפקחים ברשות סמכות לדרוש ידיעות ומסמכים. הם גם רשאים להיכנס לכל מקום שיש יסוד להניח שמופעל בו מאגר מידע, לערוך בו חיפוש ולתפוס חפץ בהתאם להוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, אם שוכנעו כי הדבר זרוש לשם הבטחת ביצוע החוק וכדי למנוע עברה על הוראותיו. עוד הם רשאים לבצע חקירות מחשב, כאשר לצורך כך ולצורך כניסה למקום המשמש למגורים בלבד, נדרש צו של שופט בית משפט שלום. חוקרי ומפקחי הרשות להגנת הפרטיות הם חוקרי מחשב מיומנים מוסמכים.

הרשות להגנת הפרטיות פועלת לחשיפת מקרים של הפרת הוראות החוק באמצעות פעולות אכיפה יוזמות ובאמצעות מידע שהיא מקבלת ממודיעין סמוי וגלוי (רגולטורים וגופים ציבוריים, תקשורת, אודחים מודעים, תלונות של נפגעים או מתחרים וכלי מודיעין ואיסוף).

כאשר מתגלה הפרה של החוק, בידי הרשות מספר כלים להתמודדות עם ההפרה. הכלים יופעלו בהתאם לחומרת ההפרה ולאופייה והם כוללים את האפשרות לפתוח בחקירה פלילית או לחלופין לפתוח בהליך אכיפה מנהלי (פיקוח) ובמסגרתו לדרוש תיקון מבוקר של הליקויים, לאסור שימוש במידע בדרך של התליית תוקפו של הרישום או ביטולו, קביעת הפרת החוק והטלת קנס מנהלי בגין חלק מההפרות של חוק הגנת הפרטיות. קנס מנהלי מוטל בהתאם לחוק העבירות המנהליות, התשמ"א-1985 ולהנחיית היועץ המשפטי בנושא, כאשר החפירה היא כזו שבגינה ניתן להטיל קנס וכאשר רף הראיות בתיק הוא מעל לספק סביר, מאחר שמדובר בסנקציה שהיא חלופה להגשת כתב אישום פלילי.

ברשות להגנת הפרטיות נצבר ידע רב וחשוב על מגוון רחב של גופים ציבוריים וגופים פרטיים ממגזרים שונים במשק ועל הדרך שבה הם מנהלים את מאגרי המידע שבהחזקתם. כמו כן נצבר ידע על הפרויקטים השונים, על סוגי המידע שנאספים ועל דרכי האיטוף, על מטרות השימוש במידע, על מגוון השימושים שנעשים בפועל, על העברות מידע בין גופים ומטרותיהן, על אמצעי אבטחת המידע שננקטים או לא ננקטים ועוד. הידע הזה משמש למיפוי תופעות כלל מגזריות או כלל משקיות ומהווה בסיס לגיבוש הנחיות שוק של הרשות להגנת הפרטיות וקביעת מדיניות בתחומים שונים (בין היתר בנושא של אכיפה), הנוגעים לניחול התקין של מידע אישי.

7. במסגרת דרישה זו, אנו מתכבדים למסור לכם **ראיות** להקמתו של מאגר מידע בלתי חוקי, במסגרת מערכת הבחירות, אשר יש בו הפרה בוטה וגסה של הוראות החוק, ואשר יש בו אף פגיעה מהותית בעקרון חשאיות הבחירות ואף בנושא ההגנות של דרכי תעמולה.

8. מובן כי אין אנו מבקשים מכם, אלא אכיפה של הוראות חוק הגנת הפרטיות עליו אתם ממונים, ונסביר להלן את הסוגיות.

9. בימים האחרונים, וממש במועד כתיבת מכתבנו זה, נשלחו מטעם סיעת הליכוד ובאופן אישי מטעם ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, מאות אלפי הודעות "אישיות" כביכול, הן בדרך של הודעת טקסט (סמס) והן בדרך של הודעה באמצעות אפליקציית מסרים מיידיים הכלולה ברשת החברתית פייסבוק (להלן: "ההודעות").

מצ"ב דוגמא של הודעות מסוג זה מסומנות כנספח 1:

10. מבלי להיכנס לשאלה האם משלוח ההודעות הוא חוקי או לא, שלא בכך עסקינן, אזי עצם משלוח ההודעות, והשאלות הנזכרות בהן, אשר עליהן מבוקש כי יענה נמען ההודעה, מעידות באופן חד משמעי על כוונת השולח לייצר מאגר מידע לא חוקי מהתשובות שמתקבלות לאותן הודעות.

11. השאלות אינן שאלות של סקר (אשר כידוע נעשה באופן אנונימי ולא אישי) אלא הן שאלות אשר מבקשות לברר עמדות פוליטיות והעדפות פוליטיות של נמען ההודעה, או במונחי סעיף 7 לחוק מידע על דעותיו ואמונתו של אדם.

12. זאת ויותר מכך. כאשר ההודעה נשלחת על גבי רשת הפייסבוק, אזי יש אפשרות חד משמעית למקבל התשובות לדעת פרטים אישיים על מי שעונה, שכן הוא בעלים של עמוד פייסבוק הכולל בתוכו שלל פרטים אישיים של האדם, לרבות גילו, מקום מגוריו, השכלתו, זהות חבריו, תחומי העניין שלו ועוד ועוד. בהתאם נכון הדבר גם בהודעה הממוענת לפי מספר טלפון מיוחד.

13. משלוח ההודעות וקבלת התשובות כאמור, ממי שחבר ברשת פייסבוק, מאפשרת למי שיצר את מאגר המידע הבלתי חוקי, לא רק לקיים מאגר מידע בלתי חוקי בעליל, אלא אף להצליב את המידע שנאסף עם המידע הפומבי המופיע ברשת הפייסבוק ולבנות בדרך זו פרופיל אישי ספציפי של אותו אדם בנוגע לדעות שלו, לרבות הדעה הפוליטית שלו, לרבות חבריו ומכריו, שנתבררו מהתשובה להודעת המסר המיידית. ובכך יש יצירת מאגר מידע לא חוקי נוסף הנובע מאיסוף ומחיבור נתונים של מאגרי מידע שונים, אשר כל אחד מהם כשלעצמו הוא מאגר מידע לא חוקי.

14. ונדגיש שוב, אין פניה זו עוסקת בעצם משלוח ההודעה, אלא בכך שהמפלגה, מפלגת הליכוד וראש הממשלה, במקרה זה, בונה ויוצרת, לאחד קבלת התשובות מאגר מידע של מידע רגיש ביותר באופן לא חוקי לחלוטין, לכאורה.

15. מובן שיתכן כי גם מפלגות נוספות מעורבות במעל, אלא שהראיות שבידינו מצביעות על סיעת הליכוד ועל ראש הממשלה, וכמובן שראוי כי הנושא ייבדק ביחס לכל המפלגות, אך ראשית ובעיקר של מפלגת הליכוד הפועלת כך כעת.

16. אין לאף מפלגה ואף לא לראש הממשלה, כל סמכות או היתר או פטור מהוראות חוק הגנת הפרטיות, והקמת מאגר מידע כאמור היא פגיעה בפרטיות שאין חמורה ממנה, וכאמור הדבר אף פוגע באופן מהותי בשאלת התשואיות וההוגנות בבחירות, כאשר מפלגה מסוימת (ואולי אף אחרות) מקימות מאגר מידע בלתי חוקי ועושות בו שימוש לצרכי תעמולת בחירות.

17. חמור מכך, גם לא ניתנת כל אזהרה לנמען כי נאסף עליו מידע וכי נבנה מאגר מידע על אודותיו.

18. יתרה מכך. גם עצם העובדה שאדם מסכים למסור את המידע הרגיש שלו כגון דעותיו, ואפילו אותו אדם יסכים שהמידע ישמר, וכאמור אין כל הסכמה כאמור, אינם מהווים ולא יכולים להוות הסכמה ליצירת מאגר מידע בלתי חוקי ולשימוש בו.

19. ראו לעניין זה למשל עע"מ 1386/07 עיריית חדרה נ' שגרום בע"מ, ע"י מנהלה עמנואל דויד, שם נאמר כי גם הסכמה למסירת מידע "תמים" אינה יכולה לשמש בסיס להפרת הפרטיות:

"הנה כי כן, הדין עם המערערת בטענתה כי מסירת המידע למבקשת עלול לפגוע בפרטיות המחזיקים בנכסים. אותו המידע ה"תמים" לכאורה בדבר גודל וסיווג הנכסים, כשמצטרפים אליו נתונים בדבר שמותיהם וכתובתם של האנשים המחזיקים בו - מאפשר גם הסקת מסקנות בנוגע לטבע השימוש בנכס וקבלת מידע על המשתמש בו, כגון: יכולתו הכלכלית של המחזיק, עיסוקו וכיוצא בזה. האפשרות להסקת נתונים אלה חודרת שלא כדין את מעטה הפרטיות של המחזיק, ויש למנוע אותה. השוו לעניין זה גם לאמור בפסק דיני (בדעת מיעוט) ב-בג"צ 3809/08 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משטרת ישראל (לא פורסם, 28.5.2012) [פורסם בגב], שם הזכרתי מספר מצבים שבהם מסירת נתונים "טכניים" כביכול באופיים - לרשויות האכיפה יכולה להוביל לפגיעה עקיפה בחסיונות מוגנים (עיינו גם: מיכאל בירנהק מרחב פרטי: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה 169-175 (תשע"א) (להלן: בירנהק))."

20. מכאן שאף הסכמה מודעת, ובמקרה שלנו אין ספק כי אין כל הסכמה מודעת, אינה יכולה לשמש בסיס להפרה בוטה של החוק בדרך של הקמת מאגר מידע לא חוקי ושימוש נרחב באותו מאגר.

21. זו חובתכם על פי חוק לאכוף ולמנוע יצירת מאגר מידע בלתי חוקי כאמור, ויש בפניכם ראיות מספיקות לשם ביצוע חובתכם זו, בוודאי כאשר מדובר לא רק ביצירת מאגר מידע בלתי חוקי, על "דרך הסתם" אלא ביצירת מאגר מידע בלתי חוקי, אשר עלול ומאפשר לבצע תעמולת בחירות ישירה לנמענים, בדרך של הפרה בוטה של החוק ושימוש לא חוקי במאגר מידע לא חוקי למטרה זו.

22. אשר על כן, ונוכח האמור לעיל, הננו דורשים מכם בזאת לפעול לפי הסמכות שנתונה לכם ולהיכנס לכל אחד ממשרדי מפלגת הליכוד, ולבצע בדיקה יסודית כי במקום לא מנוהל מאגר מידע לא חוקי, וככל שמנוהל מאגר מידע לא חוקי כאמור, לתפוס כל חפץ שבו מנוהל מאגר המידע הבלתי חוקי, על מנת למנוע את המשך ביצוע העבירה האמורה.

23. נוכח שמדובר ביצירת מאגר מידע בלתי חוקי, אשר נעשית לפי החשד, בימים אלו ממש, ונוכח מועד הבחירות שמתקרב, אזי הנכם נדרשים לבצע את פעולות האכיפה האמורות באופן מיידי.

24. ככל שלא תעשו כן, בתוך 7 ימים ממועד מכתבנו זה, נראה עצמנו חופשיים לפנות בעתירה לבית המשפט הגבוה לצדק. יש לראות במכתבנו זה משום מיצוי הליכים.

שחר בן מאנר, עו"ד
בכבוד רב,
יצחק אברם, ע"ד

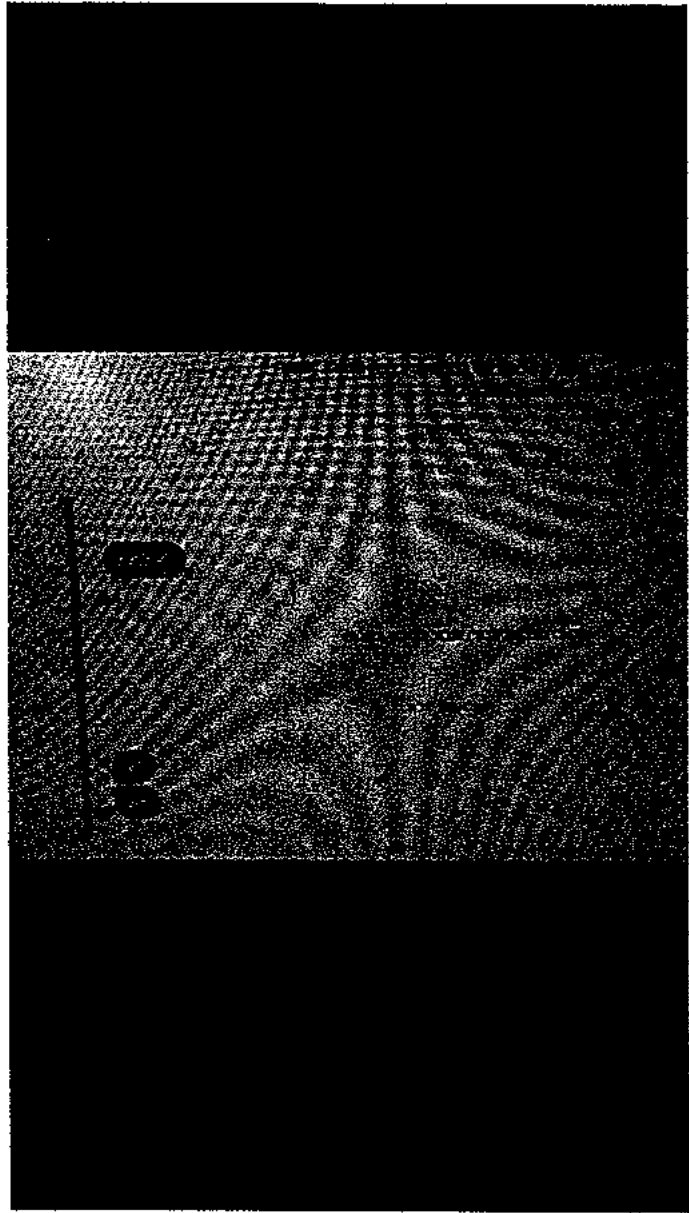
העתק:

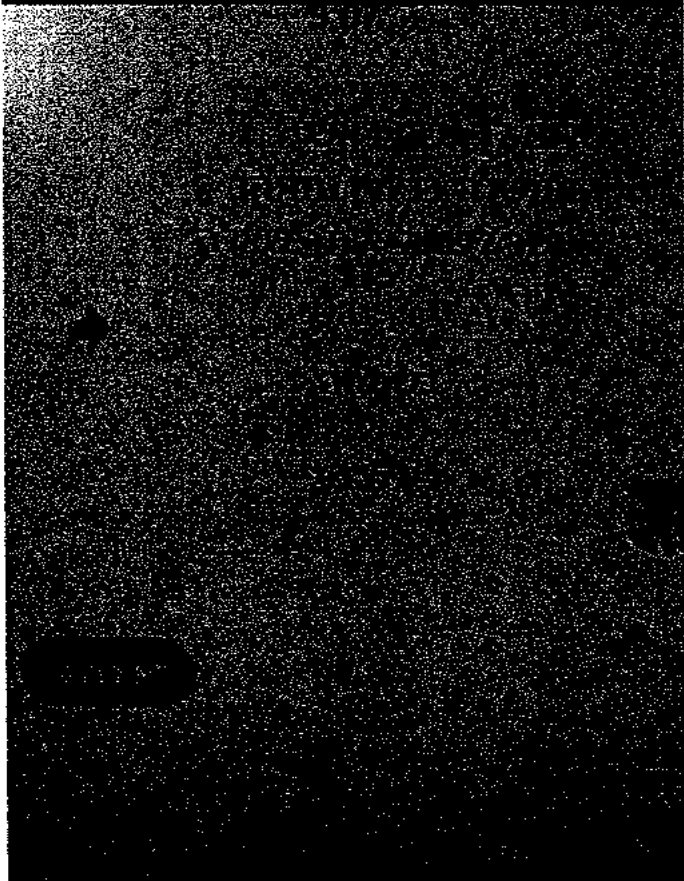
ראש הרשות להגנת הפרטיות

היועץ המשפטי לממשלה.

מבקר המדינה.

1 no/

אין את המערכת שלך

Benjamin Netan...

23:36

שלום לך, כאן ראש הממשלה
 בנימין נתניהו. בבחירות הקרובות
 אני זקוק לך יותר מתמיד, אשמח
 להיות בקשר כאן בפייסבוק ולשלוח
 לך מידי פעם מסרים אישיים,
 ממני אליך.

שלום גם לך, כאן ניר גונטל. גם
 אני אשמח להיות בקשר ולשלוח
 אליך מדי פעם מסרים אישיים
 (ממני אליך:)

המסר הראשון הוא, שאשמח אם
 תצלצל אלי. ניסיתי כמה פעמים
 במשרד ובבית, אבל לא הצלחתי.
 גם אל שרה צלצלתי, אבל היא
 ניתקה לי בפרצוף. אגב, גם
 יאיר ואבנר ניתקו לי. בסך הכל
 רציתי, דרכם, למסור לך שאני
 מחפשת אותך.

תודה,

ניר, 0525558285

*מחפש

Delivered

צייץ את התשובה שלך

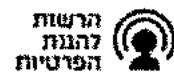
נספח 9

התשובה לפניה מיום 7.2.2019

סיום פניה בעניין חשדות לקיומו של מאגר...

מדינת ישראל
משרד המשפטים

מחלקת ייעוץ משפטי ואסדרה

18 במרץ 2019
סיפורין: 1744
באמצעות: דואר אלקטרוני

כבוד

עו"ד שרן בן מאיר ועו"ד יצחק אברם

שלום רב,

הנדון: פנייתכם בעניין החשדות לקיומו למאגר של מאגר פירע לא חשף

1. הני אשר קבלת מייכתם שבמסגרת פנים 07/02/2019.
2. מבדיקת וחומר המסרף פנייתכם, לא הצלחנו לאתר ראיות לכאורה החוסרות בסעתכם לניה פגלפת הליכוד או ראש ממשלת ישראל, סר בניסין נתניהו, מעלים לכדי הקמת מאגר מידע בלתי חוקי, השמד בסתירה להוראות חוק הגנת הפרטיות. על כן טיטלנו פנייתכם חסתיים.
3. אנו מודים לכם על פנייתכם אלינו, ועומדים לרשותכם בכל הנוגע לסמכיות המקטות לפי לני חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

בכבוד רב,

שרן עזן אברהם

העתקים:

עו"ד עלי קלדרון, מכותה על מחלקת האכיפה, רשות להגנת הפרטיות
עו"ד וריות שלמון-סוזן, ממנה קשרי ציבור וממשל, רשות להגנת הפרטיות

נספח 10

מכתבו של כבי השופט חשין

שצורף לתב"כ 14/23

100/1

לכבוד

חברי ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 ולראשות הממשלה

לחברי בוועדה המרכזית שלום,

הודון: העברת מידע שלא כדין ממונח פנקס הבחורים

לפי בקשת מרביתכם, נמסרה לכם רשימת הבחורים לראשות הממשלה לקראת הבחירות הפיועיות להיערך ביום י"ג בשבט תשס"א, 6 בפברואר 2001. רשימת בוחרים זו מפרטת את שמות הבחורים - שם פרטי ושם משפחה - שם האב או האם, שנת הלידה, מעט של הבחר ומספר זהותו במירשם האוכלוסין. בפועל קיבלתם לידיכם על-פי בקשתכם, רשימת הבחורים על-דרך של מאגר מידע ממוחשב הכולל בתקליטור.

2. למותר לומר כי מידע זה הנמסר לנציגי המפלגות, נמסר להם רק - ואך-ורק - לשימוש לצורכי הבחירות, ולצורכי הבחירות בלבד.

3. במערכות בחירות קודמות הועלתה טענה כי רשימות בוחרים שהומצאו למפלגות, מצאו את דרכן - בדרך שלא נבחרה אך שלא כדין - לידיהם של גורמים פרטיים שונים. כך, למשל, הגיע המידע לאתר אינטרנט בו הופץ בלתי לעיני-כל; ובאומרי לעיני-כל, כוונתי היא לעיני כל אדם המצוי על-פני הגלובט.

4. ברור לכל, ואין צורך בדמיון מולגי כדי להבין, כי דליפת המידע לגורמים בלתי מוסמכים ובלתי מורשים פירושה פגיעה חמורה בפרטיותם של הבודדים. יתר-על-כן, דליפת המידע לידי גורמים עוינים עלולה להביא, במישרין או בעקיפין, לפגיעה כביטחון המדינה.

5. לפני מספר ימים פותה המועצה להגנת הפרטיות אל יושב-ראש ועדת חוקה וחוק ומשפט של הכנסת זאליי - יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית - בנבשה כי נקוט בצעדים למניעת הישנות תופעה חמורה זו של דליפת מידע באורח בלתי מורשה. אני נענה ברצון לכקשתה של המועצה, ומכאן מכתבי אליכם שייעודו להעמידכם על חומרת התופעה ועל האספקט הפלילי הנוסוה אליה.

6. חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, מייחד הוראות להגנה על הפרטיות במאגרי מידע, ולפיו אסור השימוש במידע הנכלל במאגר מידע - ומאגר מידע כולל את מקס הבודדים ואת התקליטור הניתן בדיכס - אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר (סעיף 8(ב) לחוק). נדע מכאן, כי שימוש במוקט הבודדים - ובמידע הנכלל בתקליטור - שלא למטרה שלשמה נוצרו הפוקט והתקליטור, מהווה עבירה על הוראות החוק; ועובר עבירה זו דינו מאסר.

7. ניקשוני להזכירכם כי עם קבלת רשימות הבודדים נטלתם על עצמכם התחייבות מפורשת, לעמוד על המידע שומסר לכם על דרך שלא תעשו בו שימוש כלשהו שלא לצורכי הבחירות הספציפיות העומדות במתח; כי לא תשכנלו אותו; כי לא תעבירו אותו לאדם אחר שלא בהיתר; וכי תחזיר את התקליטורים לוועדת הבחירות לאחר הבחירות. יתר-על-כן: במקום בו תבקשו ותקבלו היתר להעביר את המידע לאדם שלישי למטרה ספציפית שתציין, חייב אותו אדם ליסול על עצמו אותן התחייבויות שנטלתם אתם על עצמכם.

אכן, אין אתם אלא בגדר מי ששאלו את רשימות הבודדים למטרה ספציפית, וכל הריגה מאותה מטרה עלולה לחייב את החורג בעבירה פלילית ובעונש המתחייב מן הדין.

8. כשאני לעצמי, אראה בראיה יתירה מסירת מידע שלא בהיתר לאדם שלישי, תהא המטרה של מסירת המידע אשר תהא וגם אם יעשה מוסר המידע שלא בכוונת זדון. מסירת מידע אסורה בפשטות, ואין לעבור על איסור זה. אם חלילה תישנה תופעה שאירעה במשרכת הנחירות הקודמת, אעשה מיידית לעריכתה של הקרית משטרה בקיפה עד למיצוי הדרך עם האחראים לדבר.

בכבוד רב,

מישאל חשין
שופט בית-המשפט העליון
יושב-ראש ועדת הנחירות המרכזית
לכנסת ה-16 ולראש הממשלה

העתק: שר המשפטים

שר הפנים

יושב-ראש ועדת חוקה חוק ומשפט, הכנסת

רשמת מאגרי מידע

עו"ד חיים קלוגמן, יו"ר המועצה להגנת הפרטיות

גב' תמר אדרי, מנכ"ל ועדת הנחירות

עו"ד אהוד שילית, משרד הפנים

נספח 11

תצהיר מטעמו של ניר יסעור

שצורף לתב"כ 14/23

2 חספ

תצהיר

אני הח"מ, ניר יסעור ת.ו. 23774771 לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

הקדמה

1. אני עורך תצהיר זה לבקשת עו"ד שחר בן מאיר, אשר ביקש ממני לאור מידע שמסרתי לו ושפרט להלן, להצהיר על היכולות ואופן הפעולה של השימוש שנעשה על ידי הליכוד באפליקציית אלקטור.
2. בעבר, עסקתי בתחום אפיון מערכות וממשקי משתמש, וכיום אני עוסק באיתור ידע קודם בתחומי חדשנות למיניהם.
3. לאחר הבחירות לכנסת ה-21 נחשפתי לתחקירים שפורסמו בעיתונות בנוגע לטוהר הבחירות. המשכתי לעקוב אחר הנושא גם במהלך ולאחר הבחירות לכנסת ה-22.
4. עניין אותי במיוחד נושא השימוש באפליקציות המעקב אחר הבוחרים. חקרתי את הנושא באופן עצמאי ואיתרתי באינטרנט וברשתות החברתיות מידע רב אודותיו.
5. מהמידע שנחשף בפני אודות אפליקציית אלקטור למעקב חצבעה ואיסוף נתונים אודות מצביעים וניהול בחירות, עלתה תמונה בעייתית שנוגעת בנושאים של פגיעה קשה בפרטיות כלל אזרחי המדינה הרשומים בפקס הבוחרים. ובשמירה על סודיות פרטים אלו. פגיעה קשה זו בפרטיות האזרחים אינה מבדילה בין אלו המוגדרים במערכת כתומכי המפלגה שעושה שימוש במערכת אלקטור לבין אלו שאינם מוגדרים כך במערכת.
6. במסגרת חיפוש המידע אודות מערכות המעקב אחר המצביעים בשימוש המפלגות בישראל, נחשפתי בקבוצת וואטספ להזמנה להורדה, התקנה ושימוש במערכת 'אלקטור', כמו גם לסיסמא המאפשרת כניסה אל תוך אפליקציית אלקטור.
7. לאחר ששלחתי בקשת סיסמא באמצעות הקישור שנלווה אל ההזמנה – התקבלה באמצעות סמס הסיסמא המאפשרת כניסה אל תוך האפליקציית אלקטור.
8. השגת האפליקציה, התקנתה, קבלת הסיסמא והתפעול של המערכת הינם כה פשוטים, באופן שהופך את הגישה אל בסיס נתוני פקס הבוחרים והנתונים הנוספים המוזנים במערכת לנגישים מאוד לכל.
9. המידע שאפרט להלן על מערכת האלקטור מבוסס על תפעול בלתי אמצעי של האפליקציה, ועל מידע וסרטוני הדרכה שהופצו על ידי חברת אלקטור לצורך הכשרת המפעילים השונים של המערכת.
10. על מנת שלא לפגוע בפרטיות, הושחרו לטובת הכנת מסמך זה הפרטים המזהים מדוגמאות המסכים שיוצגו להלן.

רקע על מערכת אלקטור

11. מערכת אלקטור הינה מערכת הפועלת על גבי מסד נתונים המבוסס על מידע מתוך פנקס הבוחרים שאליו מתווסף מידע נוסף שנאסף ממקורות שונים.
12. המערכת תומכת בפעילות המפלגה הן במהלך הקמפיין, והן ביום הבחירות עצמו.
13. המערכת מאפשרת לאתר כל אזרח בעל זכות הצבעה (להלן ייקרא "בוחר") על פי שמו או על פי מספר תעודת הזהות שלו. לאחר איתור הבוחר במערכת, מוצגת כתובתו המלאה, הקלפי בה הוא מצביע ורשימת קרובי משפחתו המשוערים המשויכים אליו באופן אוטומטי על ידי המערכת באמצעות השוואת שם המשפחה וכתובת המגורים.
14. המערכת מאפשרת למשתמש להעשיר את הפרטים אודות הבוחר במידע אישי נוסף רב ומגוון – לרבות: מידת תמיכתו במפלגה, כוונותיו להצביע בבחירות, ומידע בזמן אמת ביום הבחירות עצמו לגבי האם הבוחר הצביע בקלפי או לא הצביע בקלפי.
15. המערכת מאפשרת לבצע חיתוכי מידע שונים על בסיס פריטי המידע השונים לרבות, חיתוך על פי תמיכה, מקום מגורים, סטטוס הצבעה וכיו"ב.
16. המערכת מיועדת למשתמשים מסוגים שונים – מידת ההרשאה והיכולות השונות תלויות בסוג המשתמש.
17. המערכת מתופעלת הן באמצעות מכשירי טלפון ניידים אישיים והן באמצעות כל מחשב Desktop PC או מחשב נייד המחובר לאינטרנט. הכניסה למערכת באמצעות מחשב מבוצעת באמצעות LOGIN הדורש הזנת מספר טלפון וסיסמא.
18. הכניסה למערכת באמצעות מחשב אפשרית למשתמשים מסוג מנהל מערכת/מנהל קמפיין, ראשי פעילים ומוקדן.
19. במערכת אלקטור המתופעלת באמצעות מחשב PC, מוטמע מחולל דוחות המאפשר להפיק ולייצא מתוך המערכת קבצי נתוני פרטי בוחרים בחיתוכים ופילוחים שונים. הקבצים אותם מייצר המחולל הינם מסוג אקסל והם נשמרים בכונן המחשב או בכונן חיצוני, הם ניתנים להעלאה לכונן ביעף, ניתנים להדפסה, ולשליחה בדוא"ל.
20. בתפעול אפליקציות אלקטור תוך שימוש במכשיר טלפון נייד, ניתן לבצע צילומי מסך ולתעד תצוגות המערכת והמידע אודות הבוחרים. צילומי מסך אלו נשמרים באלבום התמונות של הטלפון הנייד וניתנים לשליחה ולשיתוף באמצעות שליחתם בוואטספ, דוא"ל כמו גם באמצעות אפליקציות תקשורת ומסרים נוספות.

סוגי המשתמשים העיקריים במערכת אלקטור:

21. **מנהל מערכת / מנהל קמפיין אלקטור** – משתמשים אלו חשופים למירב היכולות והפונקציות של מערכת אלקטור, לרבות צפייה וניטור נתוני כלל הבחורים בפקס הבחורים בפילוח לפי קלפיות, גושי קלפיות, אזורי מגורים וכיו"ב. באפשרותם לבצע יבוא מייע חישובי למערכת אודות הבחורים, ויצוא מידע החוצה מהמערכת אודות הבחורים. באפשרותם לבצע משלוח הודעות ומסרים לבחורים (לאו דווקא תומכים) בפילוח ממוקד, לבצע מעקב ובקרת פעילות מוקדנים ופעילים, להקצות סיסמאות והרשאות שונות, להציג סטטיסטיקות ביחס לנתוני ההצבעה, אחוזי התמיכה, בפילוחים רבים ושונים ועוד.
22. **פעיל אלקטור** – תפקידו נחלק לשניים: במהלך הקמפיין, תפקידו לאסוף מידע רב ככל שניתן אודות הבחורים ולהזינם באמצעות ממשק אפליקציית אלקטור המופעל באמצעות הטלפון הנייד האישי שברשותם אל תוך המערכת ולמאגר הנתונים המרכזי. ביום הבחירות עצמו, הפעיל מבצע מעקב חי אחר סטאטוס ההצבעה של הבחורים, ותפקידו העיקרי הינו ליצור קשר עם בוחרים המפולחים על ידי המערכת כתומכים בעלי פוטנציאל להצביע עבור המפלגה שטרם מימשו את זכות ההצבעה שלהם.
23. **משקיף אלקטור** – תפקידו בא לידי מימוש ביום הבחירות מתוך הקלפי עצמה. המשקיף משמש בתוך הקלפי כחבר ועדת קלפי, או כמשקיף מטעם המפלגה. המשקיף מאתר באמצעות ממשק אפליקציית אלקטור המופעל באמצעות הטלפון הנייד שברשותו את פרטי המצביעים המגיעים אל הקלפי על פי שמם או מס תעודת הזהוי שלהם או ספרורים בפקס הבחורים, ומשדר באמצעות אפליקציית אלקטור את עובדת הגעתם אל הקלפי לצורך הצבעה.
24. **מוקדן אלקטור** – חשוף לרשימות מפולחות של בוחרים ומידע מפורט אודותיהם לצורך יצירת קשר טלפוני איתם המבוסס על תסריטי שיחה מותאמים המוגדרים עבורו מבעוד מועד.
25. **נהג אלקטור** – חשוף לרשימות בוחרים שזקוקים להסעה. לנהג יש גישה לפרטי הקשר של הבחורים ולכתובתם. ביום הבחירות, יוצר הנהג קשר טלפוני ישיר עם בוחרים הזקוקים להסעה ודואג להסעתם אל הקלפי.

פירוט יכולות המערכת

התקנת והפעלת אפליקציית אלקטור:

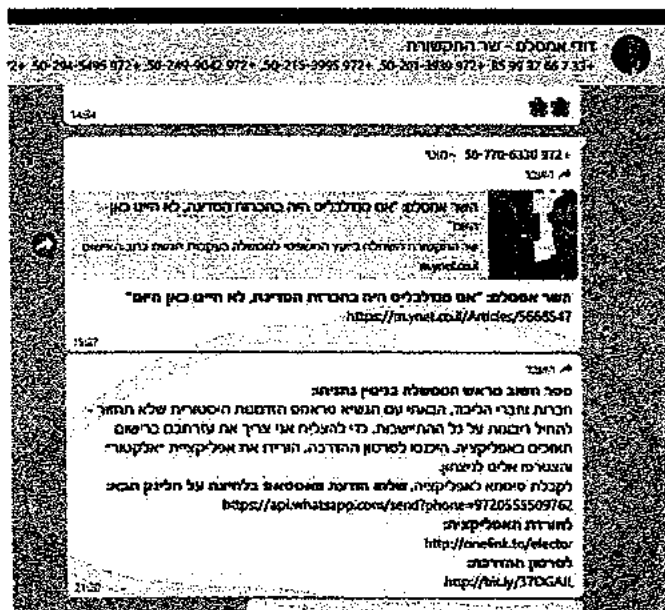
26. אפליקציית אלקטור ניתנת לאיתור עצמאי בחנותי האפליקציות. הורדת והתקנת המערכת ניתנת לביצוע על ידי כל משתמש בעל טלפון נייד אנדרואיד או IOS - ללא כל מגבלה מכל סוג שהוא.
27. הזמנה להורדה ושימוש באפליקציית אלקטור נשלחה בתפוצה רחבה באמצעות הודעת אימייל, הודעות וואטספ, והודעות פייסבוק מטעם הליכוד וראש הממשלה בנימין נתניהו.
28. ההזמנה כוללת קישור להורדת האפליקצייה והתקנתה, קישור לסרטון הדרכה מפורט, וקישור נוסף המשמש לבקשת סיסמא באמצעות הודעת וואטסאפ לטלפון שמספרו: 055-5509762, המזוהה בשם "מטה בחירות הליכוד בראשות בנימין נתניהו" ומוגדר כציאט המתנהל עם חשבון עסקי.

29. הכניסה אל אפליקציית אלקטור אפשרית באמצעות הזנת נתוני מספר טלפון נייד, וסיסמא ללא כל צורך באימות נוסף כלשהו.
30. ניתן להיכנס ולתפעל את אפליקציית אלקטור ממספר בלתי מוגבל של מכשירי טלפון ניידים, זאת באמצעות אותו מספר הטלפון ואותה הסיסמא – זאת ללא קשר למספר הטלפון של המכשיר שממנו מתופעלת האפליקציה.
31. בכניסה הראשונה אל האפליקציה לאחר הזנת הסיסמא מוצג סרטון הדרכה, אשר בסיומו מתקבלת גישה לתפעול האפליקציה. בשום שלב לא מוצגת למשתמש כל הודעה בהקשר לרגישות המידע הנגיש באפליקציה או כל אזהרה אחרת באשר לשימוש בו או להפצתו.

פרוט יכולות משתמש מסוג פעיל אלקטור:

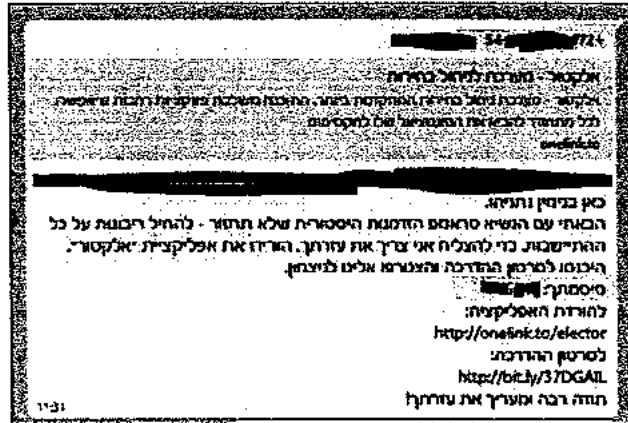
32. למשתמש מסוג פעיל אלקטור האפשרות לאתר כל אדם המופיע בפנקס הבוחרים כבעל זכות בחירה בבחירות לכנסת ה-23, בין אם על מנת להזין פרטים אודותיו ובין אם על מנת לצפות בפרטי פנקס הבוחרים והפרטים הנוספים אודותיו.
33. למשתמש מסוג פעיל אלקטור האפשרות לאתר בוחר על פי הזנת שם ושם משפחה:
34. לאתר איתור הבוחר באמצעות שם ושם משפחה, מקבל פעיל אלקטור את האפשרות לצפות בפרטי הבוחר מתוך פנקס הבוחרים (כתובת מגורים, כתובת קלפי אליה הוא משויך, 4 ספרות אחרונות של ת.ז. ופרטי בני משפחתו).
35. למשתמש מסוג פעיל אלקטור האפשרות לאתר בוחר על פי הזנת מספר תעודת זהות:
36. לאחר הזנת מספר ת.ז. מקבל פעיל אלקטור את האפשרות לצפות בנתוני פנקס הבוחרים לרבות שמו המלא של בעל תעודת הזהות, כתובתו המלאה, כתובת הקלפי אליה הוא משויך, ובנוסף, באפשרותו לצפות בפרטי בני משפחתו ובפרטים נוספים אותם הוא גם יכול לערוך ולשנות כפי שיפורטו בהמשך.
37. לפעיל אלקטור האפשרות לאתר רשימת בוחרים באמצעות פרטים חלקיים של שם ואו שם המשפחה. במקרה שכזה, תוצג לפעיל רשימת בוחרים העונה על קריטריון החיפוש והוא יוכל לעיין בכל הרשימה ואו לבצע חיפוש ממוקד ברשימה הנתונה על ידי הזנת פרטי כתובת או עיר המגורים של הבוחר במידה וזו ידועה לו.
38. עבור כל בוחר, מקבל פעיל אלקטור את האפשרות לצפות ולערוך פרטים נוספים אודות הבוחר, לאחר שאלו הוזנו קודם לכן אל תוך המערכת ממקורות שונים. פרטים אלו כוללים: מסי, טלפון (ראשי, משני, שלישי), שפה, כוונת הצבעה ועוד. המשתמש מסוג פעיל אלקטור רשאי לעדכן ולערוך את הפרטים הנ"ל.
39. לפעיל אלקטור האפשרות לערוך באמצעות האפליקציה את פרטי הטלפון, השפה, וכוונת ההצבעה של הבוחר.
40. לפעיל אלקטור האפשרות לסמן ולהוסיף את הבוחר (ובני משפחתו) כ'תומך' לרשימת ה'תומכים' שאותם אותו פעיל הצליח לגייס.
41. לפעיל אלקטור האפשרות לצפות ברשימת התומכים שגויסו על ידו, ובאפשרותו להתקשר או לשלוח הודעת וואטספ לכל בוחר או תומך במערכת בעל נתוני טלפון מוזנים.

42. לפעילי אלקטור בעלי הרשאה מתאימה, קיימת האפשרות לנהל פעילי אלקטור נוספים תחתם.
43. מסכי האפליקציה של משתמש פעיל אלקטור משתנים אוטומטית ביום הבחירות ממסכים להזנת נתונים והוספת תומכים למסכי המרצת מצביעים וניהול יום הבחירות. מסכים אלו ניתנים לצפייה רק ביום הבחירות, בסרטוני ההדרכה ובמצב סימולציה.
44. ביום הבחירות עצמו, מתווספת לפעיל אלקטור האפשרות באפליקציה לצפייה בסטאטוס הצבעת הבחור (הצביע/לא הצביע).
45. להלן דוגמא להזמנה להתקנת האפליקציה כפי שהופצה ברשתות החברתיות ובקבוצות מרובות משתתפים:

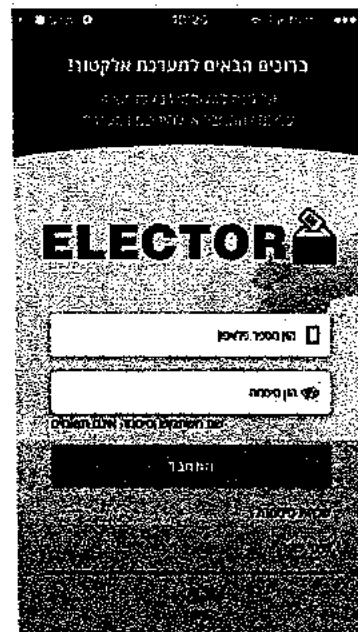
הזמנה להתקין את אפליקציית אלקטור כהודעת וואטספ

46. להלן דוגמא להודעה המכילה סיסמא ומספר טלפון כפי שהופצה בקבוצת וואטספ אשר כל מי שנחשף אליה, יכול באמצעותה להיכנס לתוך האפליקציה ולקבל גישה לנתוני כלל הבחורים מפנקס הבחורים והמידע הנוסף שהוזן אודותיהם על ידי המפלגה:

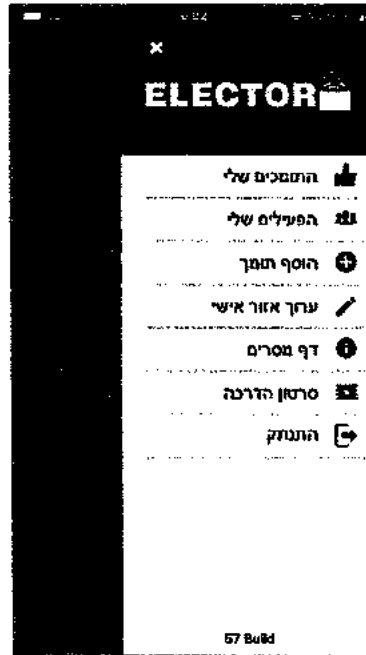

הודעה ובה שיתוף סיסמא ומספר טלפון המאפשרים כניסה למערכת וגישה לנתוני פנקס הבוחרים

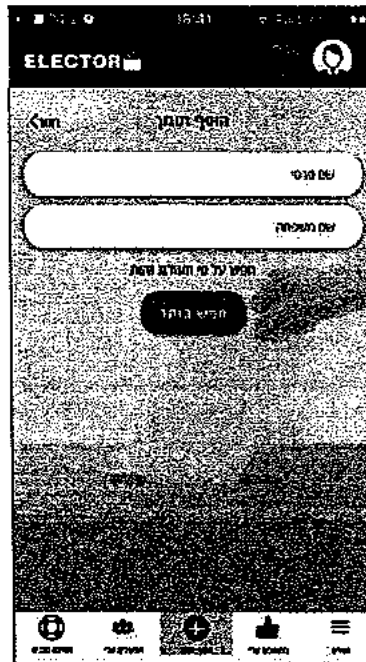
47. להלן דוגמאות מסכי משתמש מסוג פעיל אלקטור:

מסך כניסה למערכת

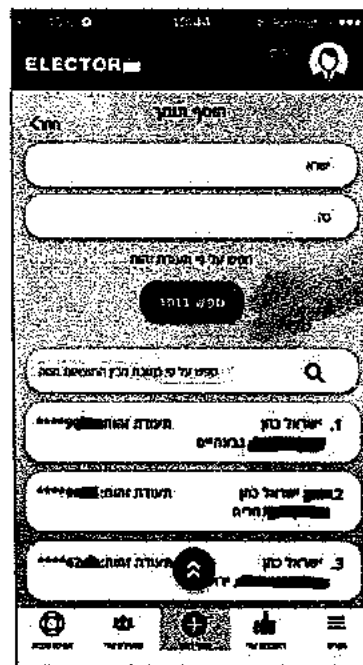
משתמש מסוג בעיל – פרוט תפריט ראשי

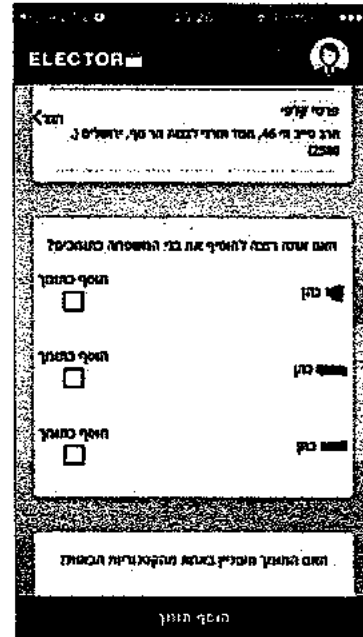
איתור בוחר על פי שם ושם משפחה

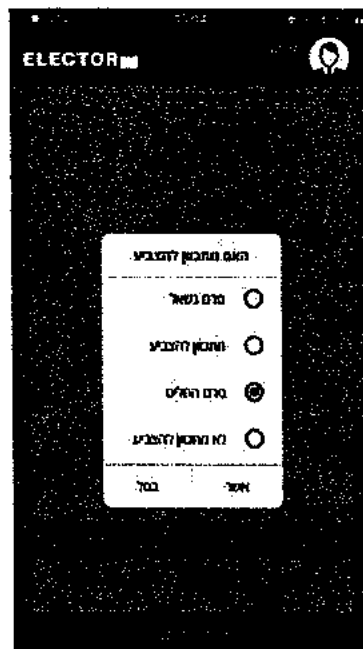
איתור בוחר על פי תעודת זהות

חיפוש על פי כתובת

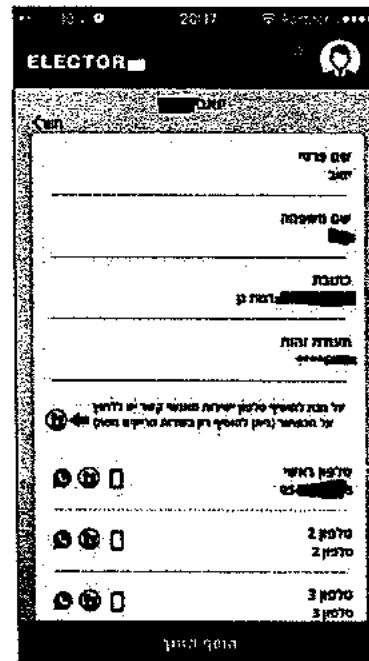
איתור אוטומטי של בני משפחה המבוצע על ידי אלקטור

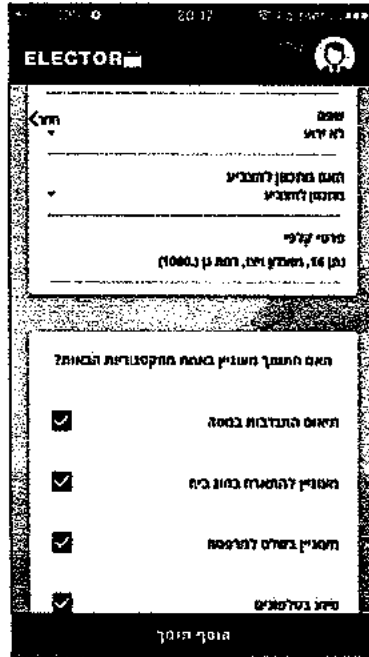
כוונת הצבעה – לא מתכוון להצביע / טרם החליט / מתכוון להצביע / טרם נשאל

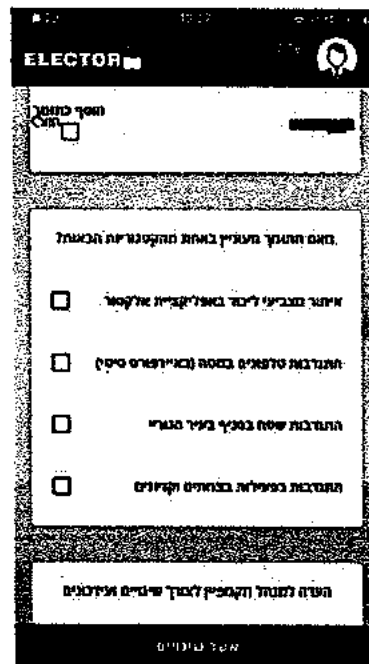
רשימת תומכים של הפעיל

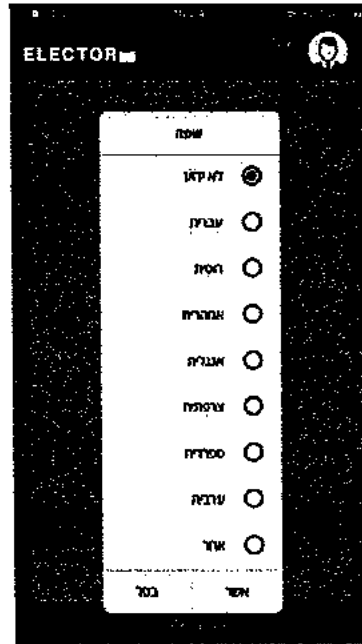
פרטי בוחר נוספים (טלפון נייד) – כפי שכבר הוזנו מבעוד מועד למערכת

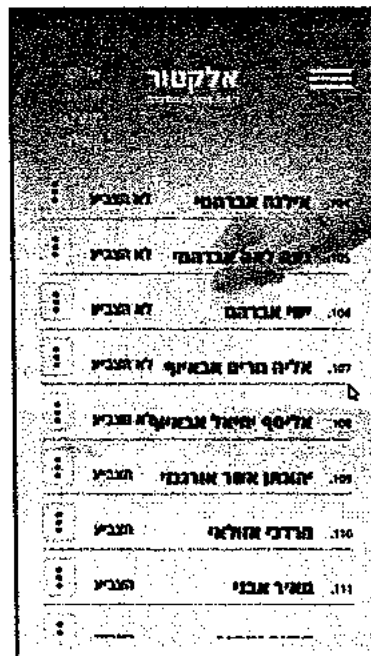
כוננת הצבעה והעדפות - נתוני בוחר קיימים כפי שכבר הוזנו מבעוד מועד למערכת

סימון פעילויות התנדבות מועדפות של התומך

שפת התומך – בחירה מתוך רשימה

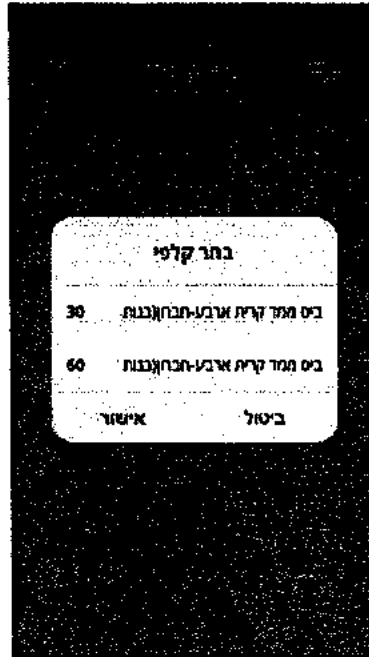

משתמש מסוג פעיל – תצוגת האפליקציה ביום הבחירות - רשימת בוחרים בתוספת נתון סטאטוס הצבעתם.

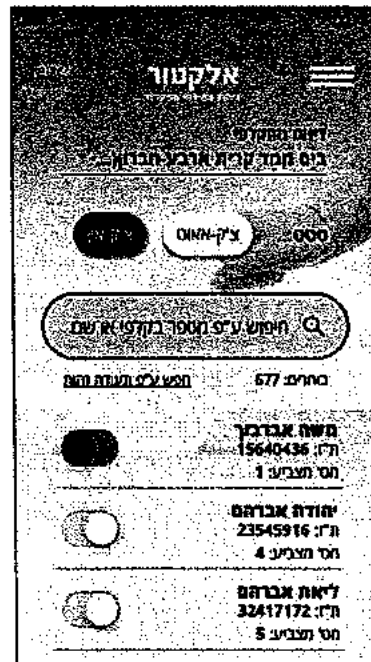
48. פרוט יכולות משתמש מסוג - משקיף:

49. משתמש מסוג משקיף מפעיל את אפליקציית אלקטור ביום הבחירות מתוך הקלפי עצמה.
50. משתמש מסוג משקיף מתפעל את האפליקציה מתוך הקלפי אשר בה הוא רשאי לחימצא מתוקף היותו בעל כתב מינוי מטעם המפלגה לשמש כחבר ועדת קלפי (יו"ר/ס. יו"ר, חבר) או כמשקיף מטעם המפלגה.
51. מנהל הקמפיין משבץ ומשייך את משתמשי אלקטור מסוג משקיף בקלפי אחת או יותר באמצעות מסכי המערכת הייעודיים לצורך כך.
52. משתמש מסוג משקיף מבצע פעולת צ'ק-אין באפליקציה בהגעתו אל הקלפי. פעולת הצ'ק אין מעודכנת בכלל המערכת ומנהל הקמפיין מקבל על כך אינדיקציה בתצוגה שלו.
53. לאחר ביצוע פעולת צ'ק-אין, יכול משתמש מסוג משקיף לעדכן באמצעות אפליקציית אלקטור את סטאטוס ההצבעה (הצביע/לא הצביע) של הבוחרים המגיעים אל הקלפי.
54. על מנת לבצע עדכון סטאטוס הצבעה לבוחר המזדהה בפני חברי ועדת הקלפי במעמד ההצבעה, המשקיף מאתר את פרטי הבוחר באמצעות אפליקציית אלקטור על ידי הזנת שמו המלא של הבוחר או על ידי הזנת מסי תעודת הזהות של הבוחר או על ידי הזנת מספרו הסידורי של הבוחר כפי שמופיע ברשימת המצביעים בקלפי.
55. לאחר שהמשקיף עדכן באפליקציית אלקטור את סטאטוס ההצבעה של הבוחר לסטאטוס הצביעי, משודר בזמן אמת הדיווח למאגר הנתונים הכללי של מערכת אלקטור, והבוחר מסומן במערכת כהצביעי. בנוסף לכך, מקבל באופן מיידי הפעיל האחראי על אותו הבוחר התראה באפליקציית האלקטור שלו כי אותו בוחר מסוים הצביע.
56. למשתמש מסוג משקיף היכולת לדווח סטאטוס הצבעה של בוחרים ביותר מאשר קלפי אחת, זאת על ידי ביצוע צ'ק-אאוט מקלפי אחת, וביצוע צ'ק-אין לקלפי האחרת.
57. למשתמש מסוג משקיף היכולת לצפות באפליקציית אלקטור בפרטי רשימת כלל הבוחרים בקלפי לרבות שם מלא, ומספר תעודת הזהות במלואו.
58. למשתמש מסוג משקיף היכולת לשלוח הודעות שונות באמצעות האלקטור למנהל הקמפיין. הודעות אלו מוצגות למנהל הקמפיין במערכת האלקטור תוך שיוכן לקלפי ממנה נשלחה ההודעה.

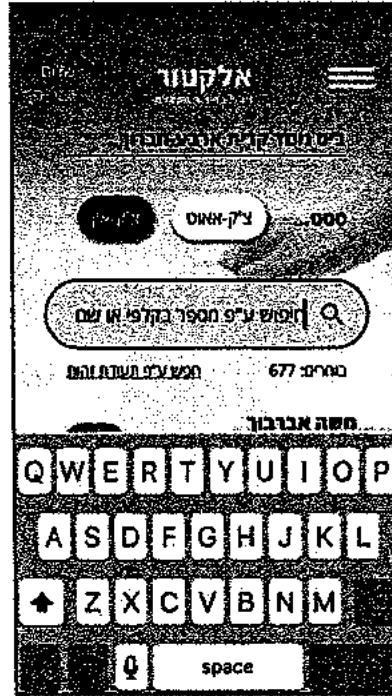
59. להלן דוגמאות מסכי משתמש מסוג משקיף אלקטור:

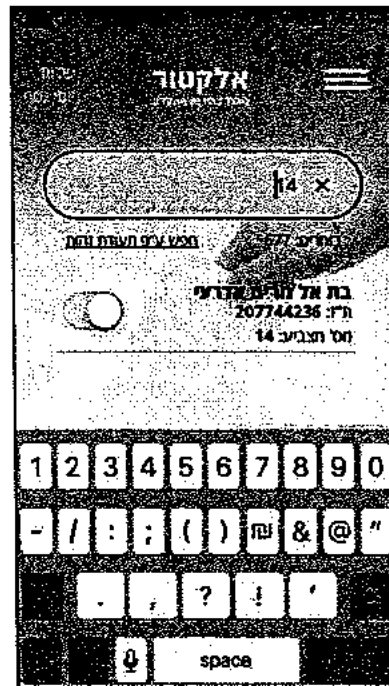
בחירת קלפי על ידי משקיף אלקטור לצורך ביצוע צק-אין

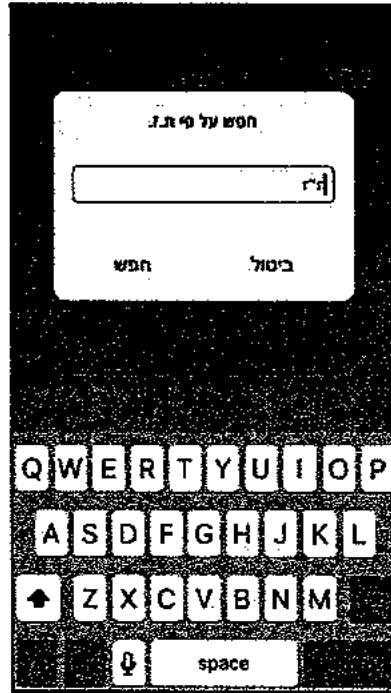
צפייה בפרטי המצביעים בקלפי (שם מלא, מסי ת"ז מלא, סטאטוס הצבעה)

חיפוש ואיתור בוחר על פי שם

חיפוש ואיתור בוחר על פי מסי מצביע

חיפוש ואיתור בוחר על פי מסי תעודת זהות

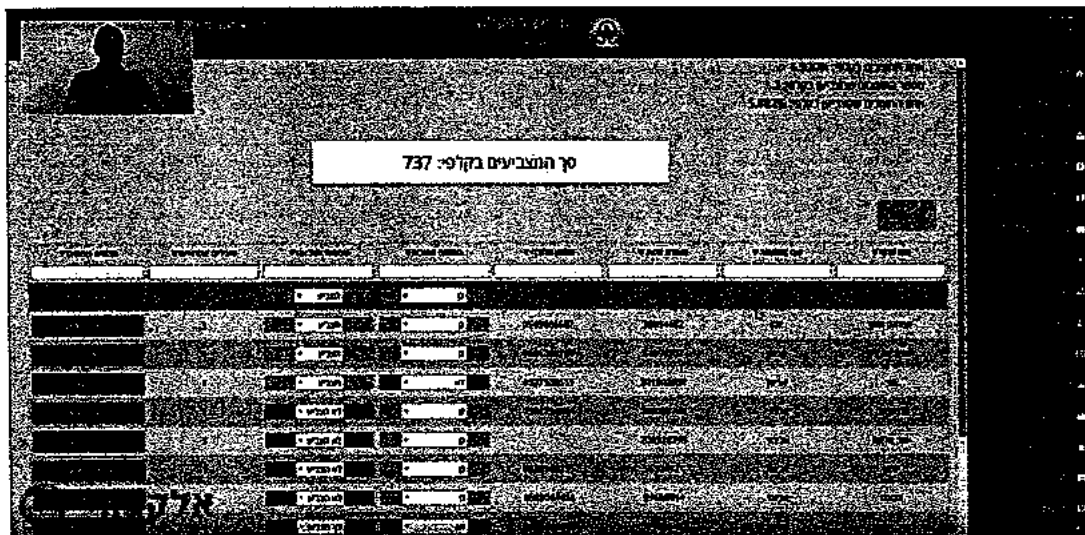

שינוי סטאטוס הצבעה של בוחר ל-הצביעי

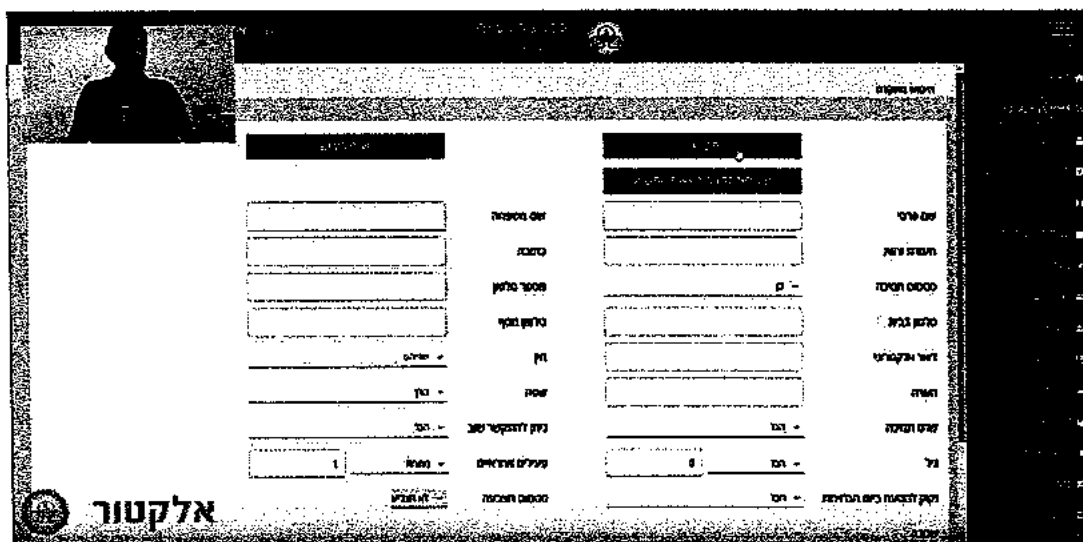
פרוט יכולות משתמש מסוג מנהל קמפיין אלקטור:

60. מנהל הקמפיין במערכת אלקטור משתמש בממשק המיועד לתפעול באמצעות מחשב נייד/שולחני המחובר לרשת האינטרנט. בדומה לאפליקציית אלקטור, הכניסה אל המערכת מבוצעת באמצעות LOGIN המבוסס על שילוב של מספר טלפון וסיסמא.
61. למנהל הקמפיין באלקטור גישה לכלל פרטי המידע הנאספים ומוזנים אל המערכת אודות כלל הבוחרים מפנקס הבוחרים בכל שלב ושלב במהלך הקמפיין ויום הבחירות לרבות גישה לצפייה בשדות מידע פרטי הבוחר הבאים: שם מלא, מסי ת"ז מלא, סטטוס תמיכה במפלגה (תומך/לא תומך/תומך פוטנציאלי/לא ידוע), סטטוס הצבעה, סטטוס כוונה להצביע (מתכוון להצביע/לא מתכוון להצביע/טרם החליט/טרם משאל), כתובת, מסי טלפון, דוא"ל, מגדר, שפה, זקוק להסעה, ועוד.
62. למנהל הקמפיין באלקטור יכולת להציג טבלאות נתוני בוחרים וקלפיות בחתכי מידע שונים ובפילוחים שונים המבוססים על כלל פרטי המידע הקיימים במערכת הן מפנקס הבוחרים והן מידע נוסף שנאסף אודות הבוחרים ממקורות שונים.
63. למנהל הקמפיין באלקטור היכולת להפקת והדפסת דוחות הן במהלך הקמפיין והן ביום הבחירות עצמו המבוססים על שאילתות וחיטוכי מידע שונים כדוגמת הפקה, יצוא והדפסת קובץ אקסל המפרט את פרטי ונתוני כלל התומכים שטרם הצביעו.
64. למנהל הקמפיין באלקטור היכולת לשלוח הודעות לבוחרים מפנקס הבוחרים בפילוח ממוקד המבוסס על נתוני הבוחרים וסטטוס הבוחרים.
65. למנהל הקמפיין באלקטור הרשאות לביצוע כלל הפעולות המרכזיות הדרושות לניהול הקמפיין על כל שלביו השונים הן בימים שלפני יום הבחירות והן ביום הבחירות עצמו לרבות:
- a. ניהול והגדרת משתמשים ומתן הרשאות שימוש במערכת: פעיל, משקיף, נהג, מוקדן
 - b. טעינה והזנת נתונים למערכת
 - c. עריכת תסריטי שיחה ממוקדי בוחר ושיוכם למוקדנים
 - d. יצוא נתוני שיחות לאקסל
 - e. שיוך קלפיות למשקיפים
 - f. מעקב אחר רשימת התומכים המקושרת לכל פעיל
 - g. מעקב ובקרה אחר שיחות המוקדנים למצביעים

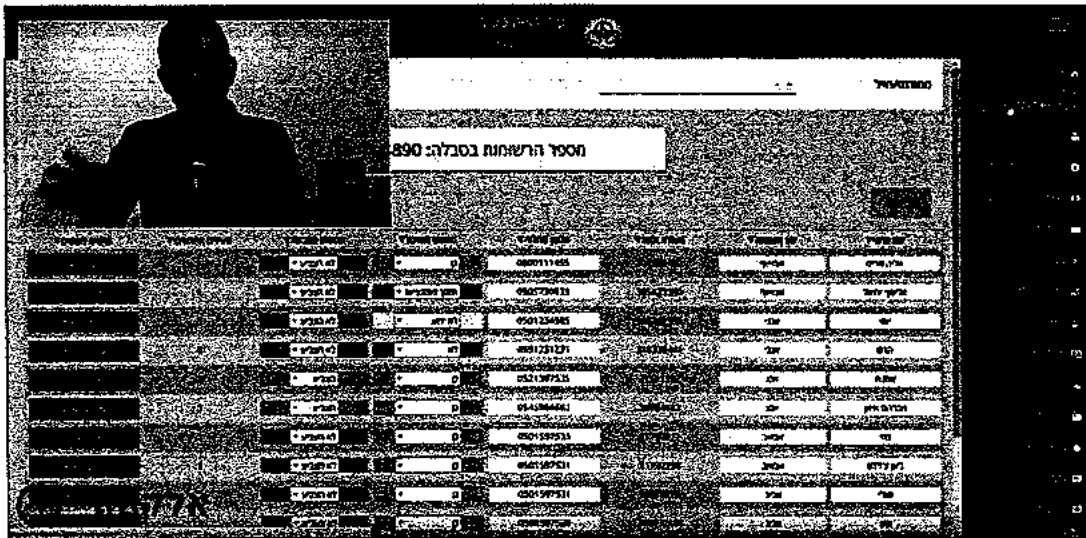
66. להלן דוגמאות מסכי משתמש מסוג מנהל קמפיין אלקטור:

פרטי מצביעים בקלפי (שם, ת"ז, סטטוס תמיכה במפלגה, סטטוס הצבעה, טלפון, גישה לפרטים נוספים מלאים)

מסך חיפוש מצביעים ומחולל הדוחות – חיפוש מתקדם המשלב פרמטרי מידע שונים (לדוגמא: הצג את כל התומכים במפלגה שטרם הצביעו ואין פעיל מעליהם). יכולת יצוא כלל נתוני פנקס הבוחרים והנתונים האישיים הנוספים אודות הבוחרים לקובץ אקסל

תוצאת שאילת חיפוש מצביעים (שם, ת"ז, סטטוס תמיכה במפלגה, סטטוס הצבעה, טלפון, גישה לפרטים נוספים מלאים)

מידע כללי וניתוח ברמת הקלפי בדגש על סטטוס תמיכה וסטטוס הצבעת תומכים/לא תומכים

מספר התשומות בסבלה: 24

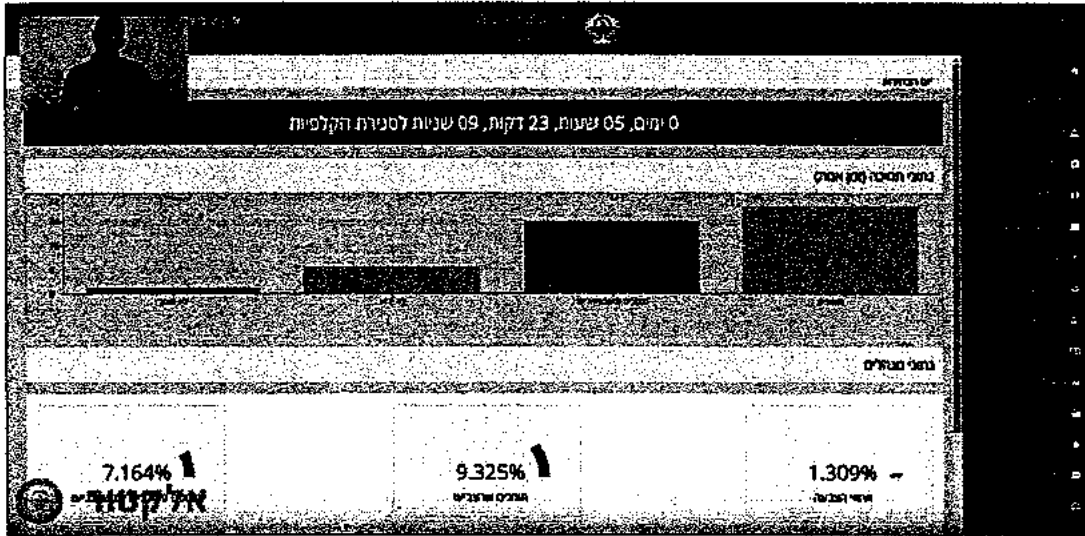
מספר התקשרות	מספר הטלפון	שם הלקוח	שם המנהל	מצב התקשרות
050211111	050211111	התקשרות	התקשרות	קול
050211112	050211112	התקשרות	התקשרות	קול
050211113	050211113	התקשרות	התקשרות	קול
050211114	050211114	התקשרות	התקשרות	קול
050211115	050211115	התקשרות	התקשרות	קול
050211116	050211116	התקשרות	התקשרות	קול
050211117	050211117	התקשרות	התקשרות	קול
050211118	050211118	התקשרות	התקשרות	קול
050211119	050211119	התקשרות	התקשרות	קול
050211120	050211120	התקשרות	התקשרות	קול
050211121	050211121	התקשרות	התקשרות	קול
050211122	050211122	התקשרות	התקשרות	קול
050211123	050211123	התקשרות	התקשרות	קול
050211124	050211124	התקשרות	התקשרות	קול
050211125	050211125	התקשרות	התקשרות	קול
050211126	050211126	התקשרות	התקשרות	קול
050211127	050211127	התקשרות	התקשרות	קול
050211128	050211128	התקשרות	התקשרות	קול
050211129	050211129	התקשרות	התקשרות	קול
050211130	050211130	התקשרות	התקשרות	קול

מסך ניהול פעילים – סך תומכים של כל פעיל בהתאם לסטטוס ההצבעה של התומך.

מספר התשומות בסבלה: 10

מספר התקשרות	מספר הטלפון	שם הלקוח	שם המנהל	מצב התקשרות
050211131	050211131	התקשרות	התקשרות	קול
050211132	050211132	התקשרות	התקשרות	קול
050211133	050211133	התקשרות	התקשרות	קול
050211134	050211134	התקשרות	התקשרות	קול
050211135	050211135	התקשרות	התקשרות	קול
050211136	050211136	התקשרות	התקשרות	קול
050211137	050211137	התקשרות	התקשרות	קול
050211138	050211138	התקשרות	התקשרות	קול
050211139	050211139	התקשרות	התקשרות	קול
050211140	050211140	התקשרות	התקשרות	קול

ניהול מוקדנים (עריכת שיוך תסריטי שיחה, יצוא נתוני שיחות לאקסל)

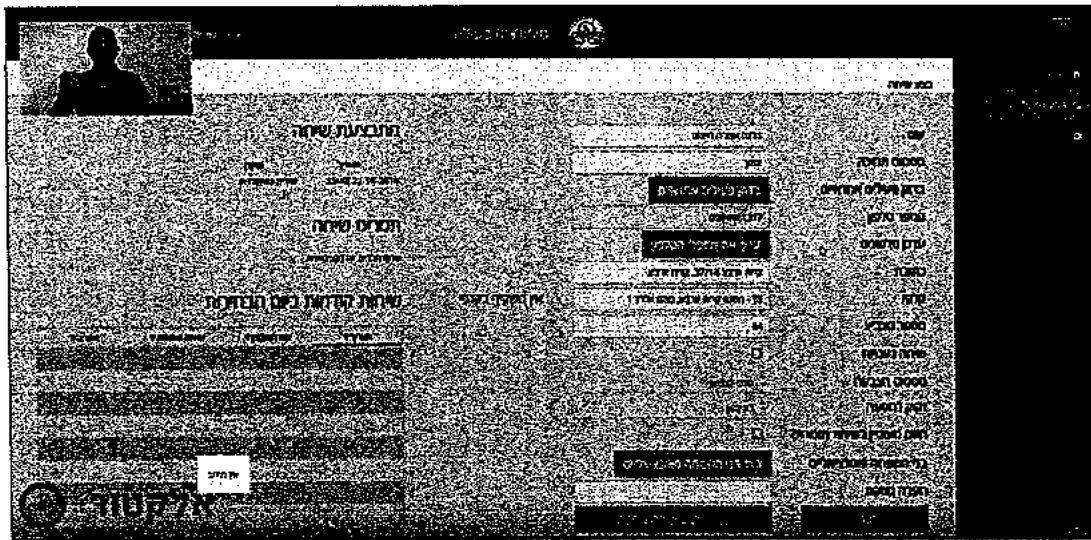

נתוני הצבעה זמן אמת ביום הבחירות בחלוקה על פי סטטוס תמיכה במפלגה (תומכים/לא תומכים/תומכים פוטנציאליים/לא ידוע).

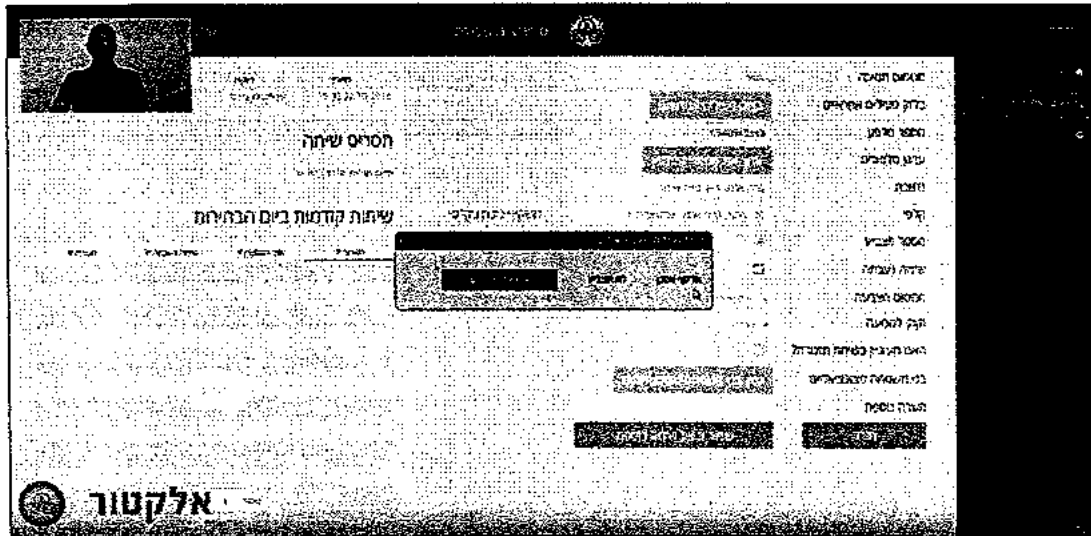
פרוט יכולות משתמש מסוג מוקדן אלקטור:

67. משתמש מסוג מוקדן אלקטור משתמש בממשק המיועד לתפעול באמצעות מחשב נייד/שולחני המחובר לרשת האינטרנט. בדומה לאפליקציית אלקטור, הכניסה אל המערכת מבוצעת באמצעות LOGIN המבוסס על שילוב של מספר טלפון וסיסמא.
68. מוקדן אלקטור מקבל רשימת בוחרים אליהם יש לבצע שיחת טלפון.
69. רשימת הבוחרים משויכת אל מוקדני אלקטור באופן אוטומטי על ידי מערכת אלקטור פי קריטריוני עדיפות המוגדרים במערכת, בהתאם לסטטוס התמיכה של הבוחר במפלגה ועוד.
70. למוקדן אלקטור גישה אל כל שדות פרטי הבוחר לרבות שם, שם משפחה, כתובת ופרטי התקשרות, סטטוס תמיכה, בני משפחה משויכים, צורך בהסעה ועוד.

71. להלן דוגמאות מסכי משתמש מסוג מוקדן אלקטור:

מסך ניהול שיחה לבוחר מפנקס הבוחרים על ידי משתמש מסוג מוקדן אלקטור (תצוגת פרטי בוחר, לרבות סטטוס תמיכה במפלגה, סטטוס הצבעה, פרטי בני משפחה, ועוד)

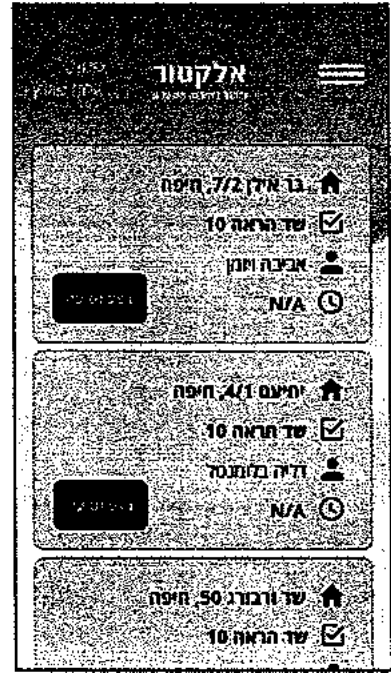

מסך ניהול שיחה לבחור על ידי מוקדן אלקטור - תצוגת שיוך בני משפחה טוטנציאלים

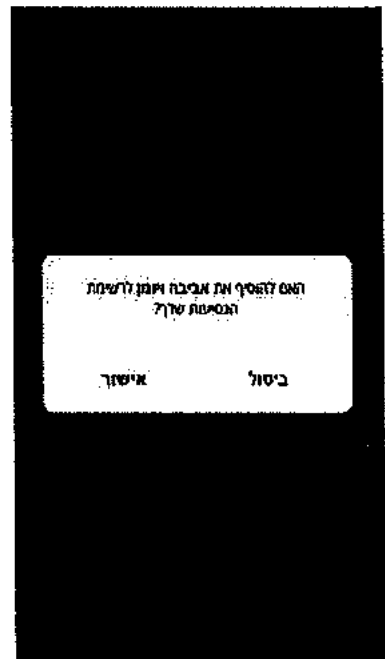
פרוט יכולות משתמש מסוג נהג אלקטור:

- 72. משתמש מסוג נהג אלקטור משתמש בממשק אפליקציה המיועד לתפעול באמצעות טלפון נייד אישי.
- 73. מערכת אלקטור מקצה לנהגי אלקטור רשימת בוחרים הזקוקים להסעה אל הקלפי ביום הבחירות בהתאם לסטאטוס תמיכתם במפלגה, זמן הנסיעה המבוקש ובהתאם לנתונים נוספים.
- 74. למשתמש מסוג נהג אלקטור ממשק המאפשר לו לצפות בנתוני הבוחרים הזקוקים להסעה, לרבות כתובתם מפקס הבוחרים ומאפשר לו ליצור עימם קשר טלפוני ישירות מתוך אפליקציית אלקטור.
- 75. במידה ומשתמש נהג אלקטור לוחץ על כפתור 'בצע נסיעה' מוצגים לו פרטי שם הבוחר, מספר הטלפון של הבוחר, כתובת מגוריו של הבוחר וכתובת הקלפי של הבוחר.
- 76. בלחיצה על כפתור 'בצע נסיעה', על ידי משתמש נהג אלקטור אחד, מוסרים מהתצוגה של נהגי אלקטור האחרים פרטי הבוחר מרשימת הבוחרים הזקוקים להסעה.
- 77. בלחיצת המשתמש מסוג נהג אלקטור על כפתור 'הנסיעה בוצעה', הבוחר מוסר מרשימת הבוחרים הזקוקים להסעה בכלל המערכת.

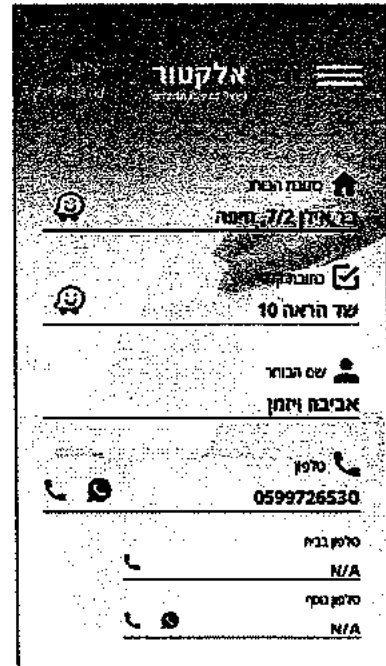
78. להלן דוגמאות מסכי משתמש מסוג נהג אלקטור:

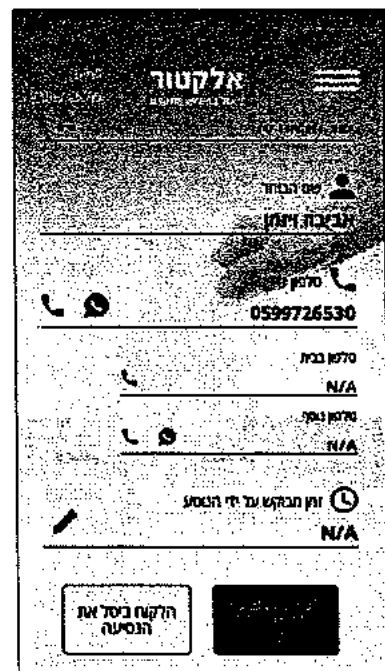
תצוגת רשימת הבחורים הזקוקים להסעה אל הקלפי ביום הבחירות

לחיצה על 'ביצע נסיעה'

תצוגת פרטי בוחר הזקוק להסעה (שם מלא, כתובת מגורים, כתובת קלפי, מסו טלפון)

עדכון השלמת ביצוע הנסיעה / ביטול הנסיעה.

אלקטור - קישור לחומרים נוספים

- 79. דף חבית של החברה: <https://elector.co.il/>
- 80. סרטון הדרכה כלל מערכות: <https://youtu.be/ASct-IgWxcA>
- 81. סרטון הדרכה - אפליקציית אלקטור בנייד: <https://www.youtube.com/watch?v=ztN0x5xq-b4>
- 82. סרטון תדמית: <https://youtu.be/scQo5KWRBxc>
- 83. דף פייסבוק: <https://www.facebook.com/elector.software/>

אישור

המנכ"ל א.מ.

אני הח"מ, עו"ד אריאל רייבנט מאשר בזאת כי ביום 5.2.20 הופיע בפני ניר יסעור ת.ז. 23774771, וכי לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בדין אם לא יעשה כן, אפשר את נכונות תצהירך ולעיל וחתם עליו בפני.

~~עדות איננה עולה~~
מ"ס 25839
עו"ד אריאל רייבנט
25839

נ"ל
נ"ל

נספח 12

חוות הדעת של ד"ר ענת בן דוד

שצורפה לתב"כ 14/23

3100/

Dr. Anat Ben-David

ד"ר ענת בן-דוד

חוות דעת מומחה

שם המומחה: ד"ר ענת בן-דוד

מען: אסתר המלכה 8, תל אביב

מקום עבודה: האוניברסיטה הפתוחה

אני הח"מ, ד"ר ענת בן-דוד, התבקשתי על ידי עו"ד שחר בן-מאיר, לחוות דעתי בסוגיות הקשורות בשימוש באפליקציית "אלקטור" למעקב ולניהול בוחרים לקראת בחירות מארס 2020.

חוות דעת זו ניתנת במקום עדות בבית משפט. אני מצהירה בזאת כי ידוע לי שלעניין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית משפט דין חוות דעת זו, כשהיא חתומה, כדין עדות בשבועה הניתנת בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי:

- תואר ד"ר (Ph.D) במדע, טכנולוגיה וחברה מאוניברסיטת בר-אילן (2013).
- תואר שני (M.A) בלימודי מדיה ותרבות (בהצטיינות), מאוניברסיטת אמסטרדם (2004).
- תואר ראשון (B.A) בפסיכולוגיה וספרות, (בהצטיינות) מהאוניברסיטה העברית בירושלים (2001).

ואלה פרטי ניסיוני: ניסיון אקדמי-מקצועי:

- מרצה בכירה במחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת באוניברסיטה הפתוחה.
- מייסדת שותפה של המעבדה הפתוחה למדיה ולמידע של האוניברסיטה הפתוחה.

ואלה פרטי ניסיוני: ניסיון ציבורי

- חברה במועצה הציבורית להגנה על הפרטיות, משרד המשפטים.
- יוזמת אתר polibook.online לניטור פעילות חברי הכנסת ה-20 בפייסבוק.
- יוזמת פרויקט "מטורגטים" לניטור מודעות פוליטיות ממומנות בבחירות לכנסת ה-21, ה-22, וה-23.
- במסגרת עיסוקי האקדמי אני מבצעת מעקב מתמשך אחר פעילות המפלגות ברשתות החברתיות ואף הגשתי (ביחד עם עו"ד שחר בן מאיר) עתירה ליו"ר ועדת הבחירות לכנסת ה-22 בתב"כ 57/22 בקשר להפעלת הצ'ט-בוט על ידי הליכוד ופרסום סקרים בתקופה האסורה בפרסום כאמור.

א. פתח דבר

1. לצורך הכנתה של חוות דעת זו עיינתי בחומרים הבאים:
 - 1.1. בתצהיר שערך מר ניר יסעור
 - 1.2. בסרטי ההדרכה לאפליקציית "אלקטור"

<https://www.youtube.com/watch?v=ztNQx5xq-b4&feature=youtu.be>
 - 1.3. בצילומי מסך מתוך האפליקציה "אלקטור" (המובאים מטה)
 - 1.4. בכתובות אינטרנט המובילות אל האפליקציה ובנתוני גלישה אליהן דרך כתובות מקוצרות: www.bitly/elector-android, www.bitly/elector-apple.
 - 1.5. כתובות אינטרנט המובילות אל האפליקציה של אתר הליכוד - likud-2020.co.il, דרכו מתבצע איסוף מידע על תומכי ליכוד, על דפי הנחיתה הנלווים אליו בשפות רוסית, עברית, צרפתית, אמהרית ואנגלית.
 - 1.6. בספריית המודעות הפוליטיות של פייסבוק,

www.facebook.com/ads/library ובצילומי מסך של מודעות פוליטיות ממומנות אשר אני עורכת באופן תדיר ומתמשך החל מבחירות אפריל 2019 ועד היום, במסגרת פרויקט מחקר.
2. בשל סד הזמנים הצפוף מאד אשר הוקצב לי לצרכי עריכת חוות דעת זו אבקש להביא כבר את מסקנותיי, בקצירת האומר. ככל שאתבקש, אוכל להרחיב את האמור מטה ולספק הסברים נוספים.

למיטב הבנתי המקצועית:

א. אפליקציית "אלקטור" מעניקה לאלפי אנשים גישה מרחוק למידע מפנקס הבוחרים ולמידע רגיש נוסף אודות אזרחים. הגישה הוענקה באמצעות אוטומציה, באופן רחב-היקף ללא נקיטת אמצעי אבטחה מספקים והובילה לפרצה המאפשרת לגורמים מחוץ לישראל לגשת למידע רגיש אודות מרשם האוכלוסין, והמהווה סכנה ממשית לפגיעה בפרטיותם של אזרחי ישראל.

ב. אפליקציית "אלקטור" מסמנת אזרחים לפי נטייתם הפוליטית (תומך ליכוד, מתנגד, תומך פוטנציאלי) ולפי כוונתם להצביע ביום הבחירות. כמו כן, האפליקציה מאפשרת למנהלי קמפיין לראות עבור כל מצביע מהי עמדתו הפוליטית, ולייצא בזמן אמת נתוני הצבעה מהקלפי אל מטות הבחירות, באופן שמעלה חשש כבד שהמידע העומד לרשות מנהלי הקמפיין עלול לפגוע בפרטיות המצביעים, בחשאיות הבחירות, ובאופן המאפשר נקיטת פעולות ממוקדות – בין אם באמצעים דיגיטליים ובין אם באמצעים פיזיים – העשויים לפגוע בטוהר הבחירות.

ג. אפליקציית "אלקטור", ודף האינטרנט "likud-2020.co.il" דרכו מתבצעת הזנת מידע על עמדתם הפוליטית של תומכי ליכוד אל תוך האפליקציה, למעשה מתפקדים כ"מלשינונים". נעשים מאמצים כבירים מצד קמפיין הליכוד להגיע אנשים להזין מידע אל תוך האתר ואל האפליקציה, כאשר האזרח התמים הנענה לבקשה להזין את המידע אינו יודע לאיזו מטרה הוא משמש, והאזרח התמים אודותיו מוזן המידע לא מיועד על כך שעמדתו הפוליטית ומספר הטלפון שלו הוזנו במאגר מידע, וכאשר אזרחי ישראל – בהיותם רשומים בפנקס הבוחרים – הגם למעשה "לקוחות שבויים" של האפליקציה והמשתמשים בה, אך להם עצמם אין אפשרות לעיין במידע המטויב המופיע אודותיהם, ולא עומדת להם הזכות לבקש שהמידע אודותיהם יוסר.

ב. חוות הדעת

השימוש באפליקציות ניהול ומעקב בחירות

1. בשנים האחרונות עושות מפלגות שימוש באפליקציות ניהול ומעקב בוחרים כחלק מהמערך הדיגיטלי של קמפיין הבחירות. המפלגות מספקות לאפליקציות את מידע מפנקס הבוחרים המגיע להם כדין, ואילו המערכות הממוחשבות מאפשרות את טיוב המידע בדרכים שונות. ככלל, אין פסול בשימוש באמצעים דיגיטליים במסגרת קמפיין בחירות של מפלגה, אולם החוק אינו מתייחס לשימושי מחשב

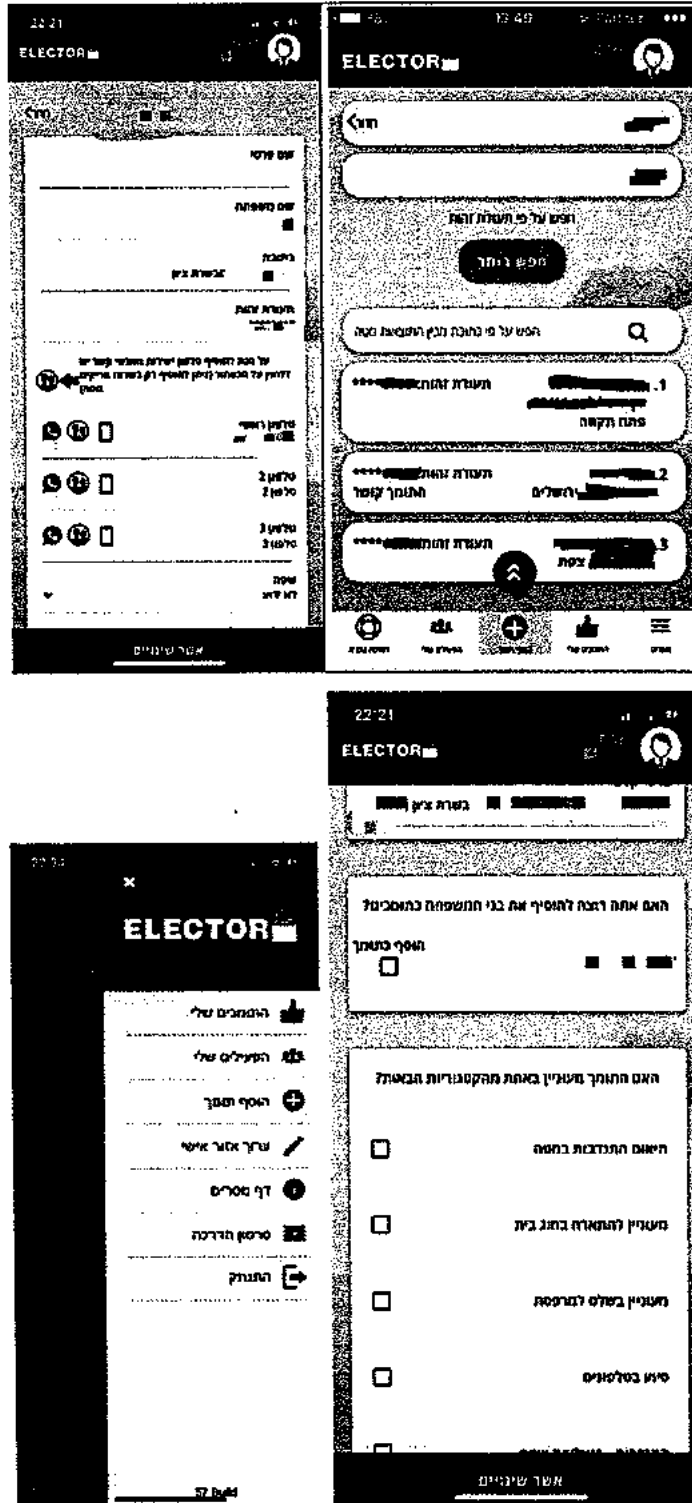
חדשים המתאפשרים באמצעות עיבוד נתוני עתק והצלבות מאגרי מידע שונים עם מידע מפנקס הבוחרים באופן העלול לפגוע בפרטיותם של האזרחים ולצמצם את חירויותיהם.

2. מטרת בקרתם של משקיפי המפלגות בקלפיות הנה שמירה על טוהר וסדר הבחירות, ולא דיווח החוצה מהקלפיות על הצבעתם או אי הגעתם של תומכים ומתנגדים אל הקלפי. קיימת לפיכך סכנה שהשימוש באפליקציות המעקב מתוך הקלפי עושה שימוש במידע רגיש החורג מהמטרה אשר מתירה את איסופו כדין, ומוביל לפגיעה מהותית בחסיון הבחירות של אזרחים המעדיפים, בשל עמדותיהם הפוליטיות, שלא להגיע לקלפי.

אפליקציית "אלקטור"

1. האפליקציה "אלקטור" פותחה ע"י חברת אלקטור תכנה בע"מ בהנהלת צוריאל ימין מגן יבנה.
2. נתוני גלישה לדף הורדת האפליקציה מחנות האפליקציות של מכשירי אנדרואיד מראים כי למעלה מ-6000 משתמשים נכנסו לקישור הורדת האפליקציה, ולמעלה-3000 משתמשים נכנסו לקישור הורדת האפליקציה ממכשירי טלפון מסוג אפל.
3. הגישה לאפליקציה מתבצעת באמצעות הקלדת מספר טלפון, וסיסמא מספרית בת 6 ספרות הנשלחת באופן יזום על ידי מטה קמפיין הליכוד באמצעות SMS.
4. מצילומי מסך של האפליקציה שהובאו לידיעתי, ניתן לראות שפעילים שנכנסים אל האפליקציה יכולים לחפש כל אדם לפי שם פרטי ושם משפחה, או לפי מספר תעודת זהות. השדות המוצגים אודות כל אדם הם מידע מפנקס הבוחרים (שם, כתובת, ארבע ספרות אחרונות של מס' זהות, הקלפי אליה האדם משויך), ושדות מידע נוספים בהם יוצג מידע ככל שפרטיו של האדם טובבו או יטויבו על ידי

משתמשי המערכת: שפה, האם מתכוון להצביע, פעולות שמוכן לבצע כתומך (למשל, סיוע בטלפונים או תליית דגל במרפסת).

צילומי מסך מתוך אפליקציית "אלקטור" – הרשאת משתמש "פעיל", 3.2.2020

5. משתמשי האפליקציה מסוג פעיל יכולים להיכנס לרשומה של אדם, לסמן אותו כתומך, לקשר אליו בני משפחה ולסמן אם הם תומכים, ואם בכוונתם להצביע. ביום הבחירות, הם יכולים לעקוב על נתוני ההצבעה של האנשים אותם הם הזינו, וליצור איתם קשר על מנת לשכנע אותם להצביע.
6. מצילומי מסך הלקוחים מתוך מצגות וסרטוני הדרכה על המערכת שפרסמה חברת אלקטור ברבים, עולה כי משתמשים בעלי הרשאות גבוהות יותר יכולים לגשת לשכבות שונות של מידע: מוקדן טלפוני מקבל גישה לפרטי אנשים שהוזנו על ידי משתמשי המערכת, בחתכים של סטטוס תמיכה. משקיף יכול לחפש כל אדם לפי שם או תעודת זהות ולסמן אם הצביע. מנהל הקמפיין, יכול לגשת לחתכים שונים של המידע, בפילוחים לפי קלפיות, סטטוס הצבעה, סטטוס תמיכה. כן ביכולתם לייצא ולייבא את הנתונים אל ומקבצים חיצוניים.

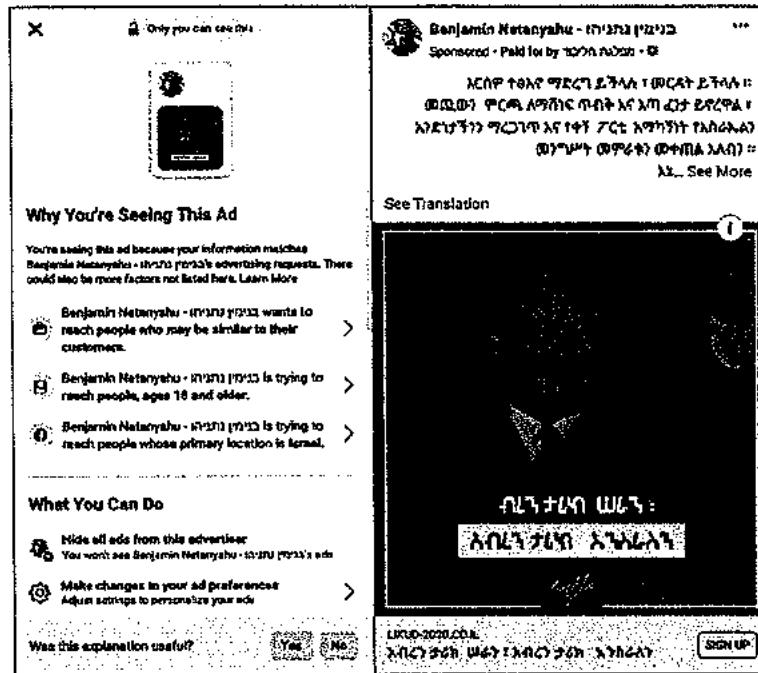
צילום מסך מתוך סרטון הדרכה על מערכת אלקטור, שהועלה ליו-טיוב על ידי מפתח האפליקציה.

אתרים חיצוניים המקושרים לאפליקציית אלקטור

1. במקביל לפרסום האפליקציה ומתן הגישה למשתמשים ראשוניים, קמפיין הליכוד השיק אתר מרכזי לאיסוף מידע על תומכי ליכוד בכתובת www.likud-2020.co.il. האתר ממותג כעצומת תמיכה בליכוד בראשות בנימין נתניהו, ובהחלת הריבונות. בראש הדף מוצג יעד – 1,000,000 חתימות. במרכז הדף מוצג מד, המציג בכל רגע נתון כמה אנשים הצטרפו עד כה לתמיכה.

צילום מסך של הדף likud-2020.co.il, 4.2.2020

2. מבדיקה שערכתי עולה כי הפרטים המוקלדים אל האתר מוזנים אל תוך מערכת אפליקציית "אלקטור", וכי האתר משמש במה מרכזית לסימון אזרחים כתומכים.
3. האתר אינו מציג כל מידע על מטרת איסוף המידע.
4. בימים שבין 27.1 ו-4.2 קמפיין הליכוד קידם את האתר באמצעות מודעות ממומנות ברשתות החברתיות ובאמצעות הצ'ט-בוט של דף הפייסבוק של ראש הממשלה בנימין נתניהו, בחמש שפות (עברית, רוסית, אמהרית, אנגלית וצרפתית). דפי נחיתה ייחודיים קיימים לכל שפה. ישנה אינדיקציה לכך שקידום המודעות עבור קהלים מסוימים בפייסבוק נעשה לאחר הזנה ראשונית של פרטי משתמשים על ידי קמפיין הליכוד, כאשר קהל היעד לטרגוט המודעה הממומנת הוא אנשים שפייסבוק מזהה שהם בעלי מאפיינים דומים לאנשים אלו ("lookalike campaign").

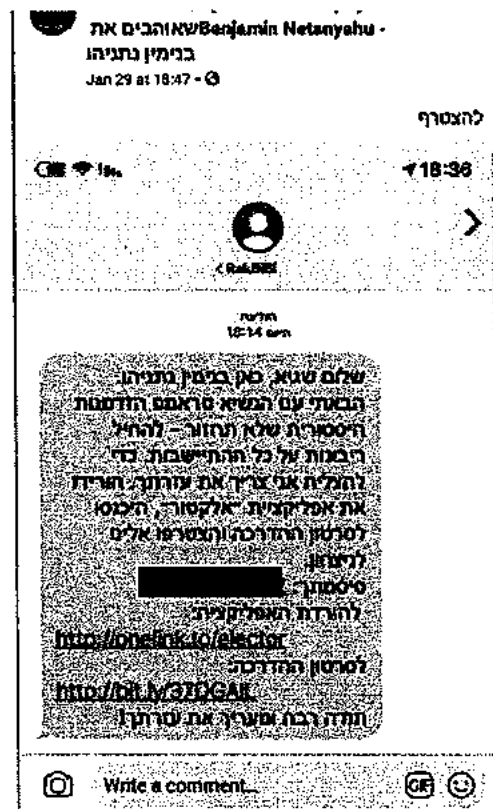
צילום מסך של מודעה פוליטית ממומנת המפנה לאתר איסוף המידע באמהרית, 3.2.2020, ואינדיקציה לכך שנעשתה הזנת מידע מוקדם על משתמשים עבור מציאת משתמשים דומים

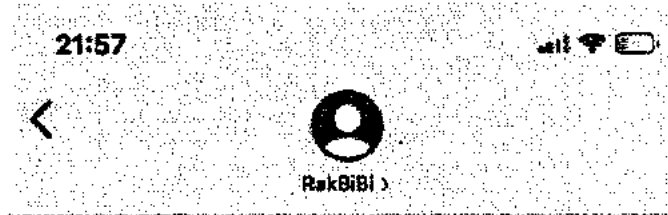
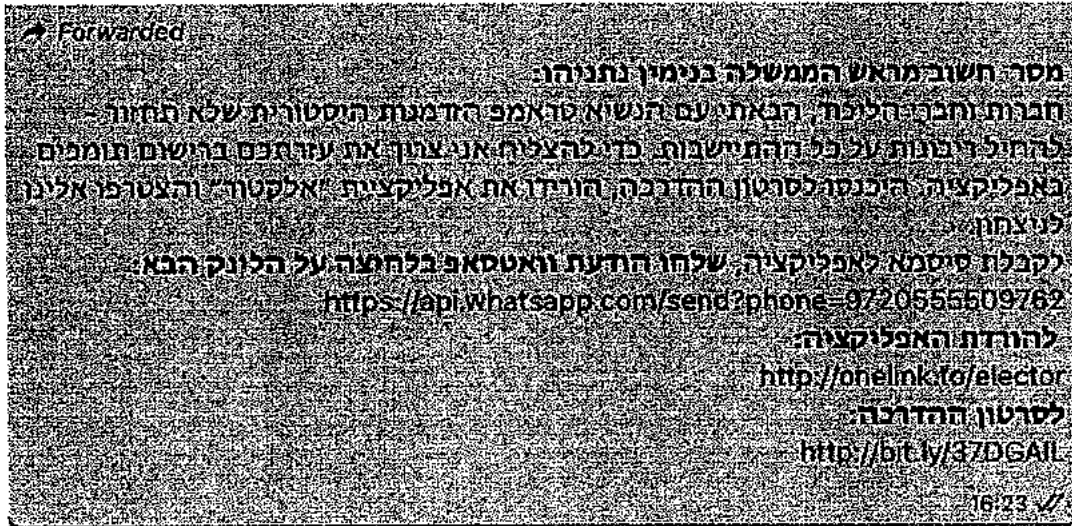
5. האפליקציה והאתר קודמו על ידי פעילי ליכוד בקבוצות פייסבוק ווטסאפ של תומכים, והמריצו פעילים להזין כמה שיותר מידע על תומכי ליכוד כדי לסייע בהצלחת הקמפיין.

6. במקביל, פעילי שטח הונחו להזין ישירות פרטי תומכים אל אפליקציית אלקטור, במהלך שיחות פנים-אל-פנים שהם מקיימים בזמן פעילות השטח (למשל, בקניונים).

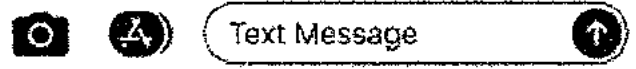
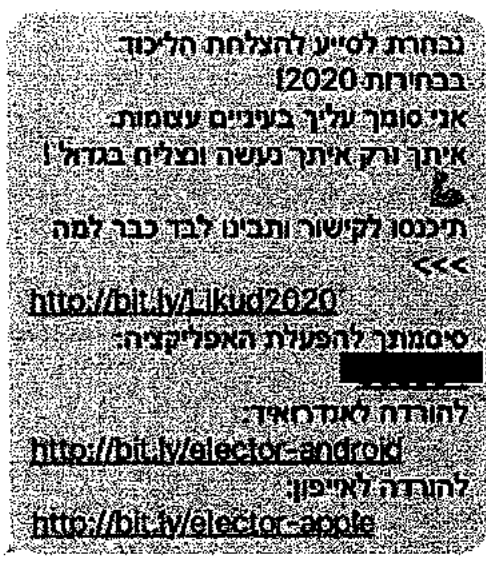
בעיות אבטחת מידע

1. גישה אל האפליקציה (הרשאת פעילים) נעשית באופן יזום על ידי קמפיין הליכוד. הפעימה הראשונה, נעשתה בשלב ראשון, בין התאריכים 27-29 בינואר 2020, בפניה אל פעילים מרכזיים, אשר קיבלו קישור להורדת האפליקציה יחד עם סיסמה אל האפליקציה באמצעות הודעת SMS. חלקם, שיתפו את ה SMS בקבוצות ווטסאפ וקבוצות פייסבוק, ועודדו אחרים להצטרף לאפליקציה. בפעימה שניה, הופצו הודעות עם קישור להורדת האפליקציה, ובציון מספר טלפון המאפשר לתומכים לבקש גישה לאפליקציה באמצעות מספר ווטסאפ עסקי המקושר לקמפיין הליכוד. בפעימה שלישית, ב- 3.2 בערב נעשתה פניה יזומה למספר רחב של משתמשים – שאינם בהכרח תומכי ליכוד, ובהם הופץ הקישור יחד עם סיסמה לאפליקציה.

Text Message
 Today 21:56

צילומי מסך להודעות הזמנה להורדת האפליקציה בליווי סיסמה גלויה מפעימה 1, 2 ו-3 (מימין לשמאל)

2. מאופן שליחת סיסמאות הגישה לאפליקציה המכילה מידע על פנקס הבוחרים עולים הכשלים הבאים:

2.1. הכניסה לאפליקציה דורשת מספר טלפון וסיסמה בלבד. משלוח הסיסמה גלויה באמצעות SMS יזום (ולא לאחר הזדהות ראשונית במערכת, ובנפרד מפרטי האפליקציה), יצר מצב בלתי נסבל בו אנשים, ביודעין או בשוגג- העבירו הלאה את הודעת ה SMS שקיבלו עם הסיסמה בתוכה בקבוצות ווטסאפ ובפייסבוק – בהם חבריהם – המכירים את מספר הטלפון שלהם, יכולים בקלות לגשת אף הם אל האפליקציה ואל המידע הרגיש בתוכה.

2.2. מבדיקה שערכתי עולה כי מספר אנשים יכולים להשתמש בו-זמנית באפליקציה באמצעות אותו משתמש (מס' טלפון + סיסמה). מתוך כך עולה כי מפתחי האפליקציה לא נקטו באמצעי אבטחת מידע מספקים הדרושים לוודוא כי הגישה למידע מפנקס הבוחרים נעשה למורשים בלבד.

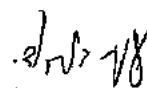
2.3. הפניה היזומה של קמפיין הליכוד אל אנשים באמצעות SMS המכיל בתוכו את הסיסמה בפעימה השלישית, נעשתה לאנשים שאינם בהכרח תומכי ליכוד. אנשים אלו, תמהים על עצם הפניה, מיהרו לצלם את ה SMS ולהעלות אותו לפייסבוק. פרסומים אלו מראים כי משלוח ה SMS בפעימה השלישית נעשה באופן חסר אחריות כך שהרשאות גישה לאפליקציה הגיעו לאנשים שאינם מוגדרים כפעילים, ושלא ביקשו להיות כאלה.

2.4. פרסום ה SMS עם שמות האנשים והסיסמה הגלויה זמין כעת לכל ברשתות החברתיות. עיון בפילוח הגיאוגרפי של נתוני הגלישה לאפליקציה מראה כי האפליקציה הורדה גם מחוץ לישראל – במדינות כמו מולדובה, יפן, רוסיה וארצות הברית – מה שמעלה חשש כבד מאד שמידע מפנקס הבוחרים דלף לגורמים בלתי מורשים מחוץ לגבולות מדינת ישראל, דבר היכול להוות סכנה ממשית לביטחונם ולפרטיותם של אזרחי המדינה בכלל, ושל אישים בכירים בפרט.

בעיות הגנה על פרטיות

1. בעת הכניסה לאפליקציית אלקטור כמשתמש מסוג "פעיל", לא מופיעה כל התראה בנוגע למדיניות פרטיות, ולהגבלות השימוש במידע אליהם נחשפים המשתמשים. מתוך כך, אלפי המשתמשים שקיבלו הרשאה לחפש בפנקס הבוחרים את פרטיהם הרגישים של כל אזרחי המדינה אינם מודעים לכך שהוצאת הפרטים אל מחוץ לאפליקציה אסורה, ושכל שימוש אחר באפליקציה שאינו למטרת סימון התומכים אסור.
2. אתר likud-2020.co.il (על דפי הנחיתה שלו בשפות השונות) אינו מספק גילוי נאות בנוגע למטרת איסוף המידע. ניתן לומר כי הצגת האתר כ"עצומת תמיכה" מייצרת מצג שווא לאיסוף מידע שמטרתו טיוב פנקס הבוחרים לפי סימון תמיכתם של אזרחים ובני משפחותיהם במפלגה מסוימת.
3. סרטוני ההדרכה השונים שהופצו המסבירים את אופן השימוש באפליקציית "אלקטור" אינם מזכירים כלל היבטים של שמירה על פרטיות וסודיות המידע.
4. שאלת ההסכמה בנוגע לסימון מידע על עמדותיו הפוליטיות של אדם נותרת פתוחה. בעוד האתר likud-2020.co.il מוצג כטופס הסכמה ומילוי מידע אישי של אנשים המעוניינים להצטרף ולתמוך בהצלחת הליכוד בבחירות, ההמרצה המסיבית של פעילים להזין כמה שיותר פרטים אודות תומכי ליכוד דרך האתר והאפליקציה, ואפשרויות חיפוש המשתמשים באמצעות שם ומספר זהות, מעלות שאלות בנוגע להסכמתם של אזרחים שעמדותיהן הפוליטיות תסומנה. מתוך כך, השימוש באפליקציה הופך את בעלי זכות הבחירה לקהל שבוי, שכן מידע מפנקס הבוחרים אודותיהם מופיע כך או כך באפליקציה, אך יתכן שפרטים מטויבים אודותיהם ואודות בני משפחתם הוזנו ללא ידיעתם וללא הסכמתם, אין להם יכולת עיון בפרטים המטויבים, ואין להם כל אפשרות לבקש למחוק מידע מטויב אודותיהם.

תאריך: 4 בפברואר 2020

חתימה: